

Gorenjska 2022

Gorenjski Glas

ISSN 1318-5586, letnik LXXV

NEW GENERATION DAF

XD

Številka ena v distribuciji

XD

DAF je osvojil nagrado za mednarodni tovornjak leta. In to že drugo leto zapored! Nova generacija DAF XD je popolni zmagovalec v distribuciji, saj postavlja neprekosljive nove standarde glede varnosti, učinkovitosti in udobja za voznika.

Obiščite **startthefuture.com** in odkrijte, zakaj je novi DAF XD čisti užitek za vožnjo, delo in počitek.

CORDIA d.o.o. - DAF CENTER

CORDIA d.o.o. – DAF CENTER, PE MEDVODE, Finžgarjeva 15, 1215 Medvode, Slovenija, tel: +386 (0)1 36 25 700, e-mail: info@cordia.si
CORDIA d.o.o. – DAF CENTER, PE MARIBOR, Bohova 70, 2311 Hoče, Maribor, Slovenija, tel: +386 (0) 2 80 51 600, e-mail: infomb@cordia.si

Foto: Simon Krajcar

Gorenjska 2022

Kronika leta 2022 s koledarjem 2023

Gorenjski Glas

Priloga Gorenjskega glasa, številka 100, Kranj, 16. decembra 2022

Najbolj bran regionalni časopis v Sloveniji

Podprite lokalne zgodbe in se naročite na Gorenjski glas!
Pokličite 04/201 42 41 ali pišite na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Marija Volčjak

UVODNIK

Leto spoznanj, kako smo se zmotili

Spoštovane naročnice in naročniki

Leto je naokoli in prišel je čas za letopis, ki vsebuje pregled najpomembnejših dogodkov v letu 2022. Letošnji letopis je že 29. po vrsti. Če jih shranjujete, je nastala že kar zajetna Glasova knjižna zbirka, ki ponuja zanimive primerjave, kaj se je spremenilo v zadnjih treh desetletjih. Z letopisom se vam zahvaljujemo za zvestobo, z željo, da Gorenjski glas berete še naprej. Želimo vam vesel Božič, srečno in predvsem mirno leto 2023.

V leto 2022 smo vstopili s pričakovanjem, da bomo po dveh težkih letih epidemije zaživel mirno življenje. Kako smo se zmotili! Že sredi februarja je Rusija napadla Ukrajino, začela se je vojna, ki ji še vedno ni videti konca. Ruski predsednik Vladimir Putin je bil prepričan, da ga v nekaj dneh čaka sijajna vojaška zmaga. Kako se je zmotil!

Presenečenje je bilo popolno, osupljajo prizori pobitih ljudi in uničenja vsega, utihnili so celo najbolj zagrizeni rusofili, saj takšne surovosti ne morejo opravičevati. Pred koncem leta se uničevanje le še stopnjuje, ruska vojska uničuje elektrarne, da ljudje trepetajo v temi in mrazu. Prepričani smo bili, da sta bili dve svetovni vojni dovolj, vendar se je zgodila, najprej na Balkanu in sedaj še večja v Ukrajini. Kako smo se zmotili!

V strahu pred vojno so evropski voditelji dokaj hitro in enotno sprejeli ukrepe proti Rusiji. V Nato se vključujeta Švedska in Finska, ki sta bili doslej prepričani, da ju nevtralnost najbolje varuje pred Rusijo. Cene zemeljskega plina in elektrike so poletele v nebo, dražje je vse, celo storitve, ki z energenti nimajo nič skupnega. Še posebno pri nas, saj spomin na jugoslovansko inflacijo šepeta: hitro dvigni ceno! Pričakovali smo, da smo z evrom rešeni inflacije. Kako smo se zmotili!

Počasi že lahko vidimo obrise nove delitve sveta, tokrat ameriško-kitajske. Naj spomnim, da se je ameriški predsednik Joe Biden že pred izvolitvijo mudil v Ukrajini, menda zaradi poslov svojega sina. Kitajski predsednik Ši Džinping od začetka ukrajinske vojne molči in nasmeha prav nič ne spremeni, izginil je le v trenutku, ko so Rusi začeli rožljati z jedrskim orožjem. Svet poganjajo interesi velikih in ekonomsko najmočnejši državi sta danes ZDA in Kitajska. Zadnji sovjetski voditelj Mihail Gorbačov, ki je v visoki starosti umrl letos, je Rusijo videl v združeni Evropi, izpeljati tega ni mogel. Nemčija kot motor evropskega gospodarstva je svojo gospodarsko moč gradila na poceni ruskem plinu. Evropa ni postala velika in močna, temveč se spet vojskuje, kar zanjo ne pomeni nič dobrega. Pridobile bodo države po svetu, ki se ne vtikajo v vojno, in seveda največji dve, ki odločata, kdaj se bo ukrajinska vojna končala.

Svet je vse bolj povezan, zato na naše življenje vse bolj vpliva dogajanje na svetovnem prizorišču, kjer leto 2022 lahko označimo kot leto spoznanj, kako smo se zmotili. Kakšno pa je bilo domače prizorišče? Leta 2022 smo kar šestkrat odšli na volišča in na vse najpomembnejše politične položaje v državi so se zavihteli novi politiki. Kako se bodo izkazali, še ni jasno, počakajmo leto ali dve, da spoznamo, ali smo se ali se nismo leta 2022 zmotili.

Letopis GORENJSKA izhaja enkrat letno kot priloga časopisa Gorenjski glas, ki v nakladi 16.000 izvodov izhaja ob torkih in petkih. **Izdajatelj:** Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. **Direktorica/odgovorna urednica:** Marija Volčjak. **Izvršna urednica:** Urška Peterneš. **Novinarji/uredniki:** Marjana Ahačič, Maja Bertonec, Alenka Brun, Ana Jagodic Dolžan, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Maša Likosar, Klara Mrak, Urška Peterneš, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič. **Fotoreporterja:** Tina Dokl, Gorazd Kavčič. **Zunanji sodelavci:** Jože Košnjek, Miha Naglič, Cveto Zaplotnik. **Tehnični urednik:** Grega Flajnik. **Oblikovanje:** Matjaž Švab. **Oglasno trženje:** Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj. Gorenjski glas, d. o. o., Kranj, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, tel.: 04/201-42-00, e-pošta: info@g-glas.si, www.gorenjskiglas.si. Letopis Gorenjska 2022. **Tisk:** Salomon, d. o. o. **Distribucija:** Pošta Slovenije, d. o. o., Maribor. Za naročnike Gorenjskega glasa je priloga letopis Gorenjska sestavni del časopisa, izšel je kot brezplačna priloga. Letopis Gorenjska 2022 je priloga 100. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 16. decembra 2022. Fotografija na naslovnici: Sveti Tomaž v vsem svojem sijju / Foto: Simon Krejan

JANUAR – PROSINEC

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

			8:00	12:00	16:00
1 ned.	novi leto		🍎		
2 pon.	novi leto		🍎		
3 tor.	Genovefa		🥕		
4 sre.	Angela		🥕		
5 čet.	Simeon		🍎		
6 pet.	Gašper		🌸	začetek presajanja 04	
7 sob.	Zdravko		🌸		00 ○
8 ned.	Severin		🌸		🍎
9 pon.	Julijan		🌿	🥕	
10 tor.	Gregor		🍎		
11 sre.	Pavlin		🍎		
12 čet.	Tatjana		🍎		
13 pet.	Veronika		🥕		
14 sob.	Srečko		🥕		
15 ned.	Pavel		🥕		
16 pon.	Marcel			🌸	
17 tor.	Anton		🌸		🌿
18 sre.	Marjetka		🌿		
19 čet.	Marij		🌿		
20 pet.	Boštjan		🍎	konec presajanja 06	
21 sob.	Neža		🍎		00 ●
22 ned.	Cene			🥕	
23 pon.	Rajko		🥕		🌸
24 tor.	Felicijan		🌸		
25 sre.	Darko		🌿		
26 čet.	Pavla		🌿		
27 pet.	Janez		🌿		
28 sob.	Peter		🍎		
29 ned.	Franc		🍎		🥕
30 pon.	Martina		🥕		
31 tor.	Janez		🥕		

Dan za korenino – je pravi čas za setev ali sajenje, nego in spravilo rastlin, ki razvijejo plod v območju korenin: krompir, korenje, pastinak, repa, rdeča pesa, zelena, česen in čebula, koreninski peteršilj ...

FEBRUAR – SVEČAN

			7:30	12:00	17:00
1 sre.	Ignac		🥕		
2 čet.	Marija		🌸	začetek presajanja 09	
3 pet.	Blaž		🌸		
4 sob.	Andrej		🌸		
5 ned.	Agata				19 ○
6 pon.	Dora		🍎		
7 tor.	Egidij		🍎		
8 sre.	Janez	slovenski kulturni praznik	🍎		
9 čet.	Polona		🥕		
10 pet.	Viljem		🥕		
11 sob.	Marija		🥕		
12 ned.	Damijan				🌸
13 pon.	Katarina		🌸		
14 tor.	Valentin	valentinovo	🌿		
15 sre.	Jurka		🌿		
16 čet.	Julijana		🍎	konec presajanja 16	
17 pet.	Silvin		🍎		
18 sob.	Simeon		🥕		
19 ned.	Julijan				
20 pon.	Leon		🌸		08 ●
21 tor.	Irena	pust	🌸		
22 sre.	Marjeta		🌿	🥕	
23 čet.	Marta		🌿		
24 pet.	Modest		🌿	🍎	
25 sob.	Matija		🍎		🍎
26 ned.	Sergij		🥕		
27 pon.	Andrej		🥕		
28 tor.	Gabrijel		🥕		

Kot nosilec pravic v Sloveniji je izdala dovoljenje za objavo Založba AJDA, Vrzenec (www.ajda-vrzenec-zalozba.si)

Bi se tudi vi radi naučili več?
Pravi zaklad pomembnih napotkov je
Setveni priročnik
www.ajda-vrzenec-zalozba.si

MAREC – SUŠEC

Bodite pozorni! Grafični koledar prinaša napotke za delo v vrtu samo za osvetljeni del dneva, za čas, ki ga navaja časovnica nad prvim dnevom v mesecu.

			☀ 7:00	☀ 12:00	☀ 18:00
1	sre.	Albin	🌸		začetek presajanja 15
2	čet.	Janja	🌸		
3	pet.	Martin	🌸		
4	sob.	Kazimir	🌿		
5	ned.	Janez	🍎		
6	pon.	Nika	🍎		
7	tor.	Tomaž	🍎		14 ☾
8	sre.	Janez	🌿		dan žena
9	čet.	Franciška	🌿		
10	pet.	40 mučenikov	🌿		
11	sob.	Krištof			🌿
12	ned.	Gregor	🌸		gregorjevo
13	pon.	Kristina	🌿		
14	tor.	Matilda			
15	sre.	Klemen	🌿	🍎	konec presajanja 23
16	čet.	Hilarij	🍎		
17	pet.	Jerica	🍎	🌿	
18	sob.	Edvard	🌿		
19	ned.	Jožef			
20	pon.	Srečko	🌸		
21	tor.	Benedikt	🌿		18 ☿
22	sre.	Vasilij	🌿		
23	čet.	Jože	🌿		
24	pet.	Gabrijel	🍎		🍎
25	sob.	Minka	🍎	🌿	materinski dan
26	ned.	Maksima			
27	pon.	Rupert			
28	tor.	Janez	🌿	🌸	začetek presajanja 23
29	sre.	Ciril	🌸		
30	čet.	Bogo	🌸		
31	pet.	Benjamin	🌸		🌿

Dan za list – je pravi čas za delo z rastlinami, ki oblikujejo plod v predelu listov. To so: solate, kapusnice, kolerabica, cvetača, listnati peteršilj, radič, endivija, motovilec, blitva in špinača pa tudi trata pred hišo.

APRIL – MALI TRAVEN

			☀ 7:00	☀ 12:00	☀ 18:00
1	sob.	Hugo	🌿		presajanje
2	ned.	Franc	🍎		
3	pon.	Ljuba	🍎		
4	tor.	Izidor	🍎	🌿	
5	sre.	Vinko	🌿		
6	čet.	Viljem	🌿		06 ☾
7	pet.	Darko			
8	sob.	Albert			
9	ned.	Tomaž	🌸	🌿	velikonočna nedelja
10	pon.	Matilda	🌿		velikonočni ponedeljek
11	tor.	Leon	🌿	🌿	
12	sre.	Lazar	🍎		konec presajanja 05
13	čet.	Ida	🍎		
14	pet.	Valerij	🌿		
15	sob.	Helena	🌿		
16	ned.	Bernarda			🌸
17	pon.	Rudi	🌸	🌿	
18	tor.	Konrad	🌿		
19	sre.	Leon	🌿		
20	čet.	Neža	🍎		04 ☿
21	pet.	Simeon	🍎		
22	sob.	Leonida	🌿		
23	ned.	Vojko	🌿		
24	pon.	Jurij	🌿		
25	tor.	Marko	🌸		začetek presajanja 08
26	sre.	Marcelin	🌸		
27	čet.	Jaroslav	🌿		dan upora proti okupatorju
28	pet.	Pavel	🌸		
29	sob.	Robert	🍎		
30	ned.	Katarina	🍎		

🌸 cvet	🍎 plod	🌿 list	🌿 korenina
☐ neprimeren čas	☉ polna luna	● mlaj	

MAJ – VELIKI TRAVEN

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

				7:00	12:00	19:00
1	pon.	Jože	praznik dela			presajanje
2	tor.	Boris	praznik dela			
3	sre.	Aleksander				
4	čet.	Cveto				
5	pet.	Angel				19
6	sob.	Janez				
7	ned.	Stanko				
8	pon.	Viktor				
9	tor.	Gregor				konec presajanja 11
10	sre.	Izidor				
11	čet.	Žiga				
12	pet.	Pankracij				
13	sob.	Servacij				
14	ned.	Bonifacij				
15	pon.	Zofka				
16	tor.	Janez				
17	sre.	Jošt				
18	čet.	Erik				
19	pet.	Ivo				17
20	sob.	Bernard				
21	ned.	Feliks				
22	pon.	Milan				začetek presajanja 16
23	tor.	Željko				
24	sre.	Suzana				
25	čet.	Gregor				
26	pet.	Zdenko				
27	sob.	Janez				
28	ned.	Avguštin				
29	pon.	Magdalena				
30	tor.	Ivana				
31	sre.	Angela				

Dan za plod – je pravi dan za setev, nego in spravilo vseh naših žit pa tudi naših plodovk, kot so paradižnik, paprika, fižol, grah, kumarice, buče in bučke, leča, soja pa tudi jagode, vse sadno drevje in jagodičevje.

JUNIJ – ROŽNIK

				7:00	12:00	20:00
1	čet.	Fortunat				presajanje
2	pet.	Erazem				
3	sob.	Pavla				
4	ned.	Franc				05
5	pon.	Valerija				konec presajanja 18
6	tor.	Norbert				
7	sre.	Robert				
8	čet.	Medard	dan Primoža Trubarja			
9	pet.	Primož				
10	sob.	Marjeta				
11	ned.	Srečko				
12	pon.	Janez				
13	tor.	Anton				
14	sre.	Vasilij				
15	čet.	Vid				
16	pet.	Beno				
17	sob.	Dolfe				
18	ned.	Marko				06
19	pon.	Julijana				
20	tor.	Silverij				
21	sre.	Alojz				
22	čet.	Ahac				
23	pet.	Kresnica				
24	sob.	Janez				
25	ned.	Hinko	dan državnosti			
26	pon.	Stojan				
27	tor.	Ema				
28	sre.	Hotimir				
29	čet.	Peter, Pavel				
30	pet.	Emilija				

Kot nosilec pravic v Sloveniji je izdala dovoljenje za objavo Založba AJDA, Vrzenec (www.ajda-vrzenec-zalozba.si)

Ajda

JULIJ – MALI SRPAN

			7:00	12:00	20:00
1	sob.	Bogoslav			presajanje
2	ned.	Marija			
3	pon.	Irenej			13
4	tor.	Urh			
5	sre.	Anton			
6	čet.	Bogomila			
7	pet.	Ciril, Metod			
8	sob.	Špela			
9	ned.	Veronika			
10	pon.	Ljubica			
11	tor.	Olga			
12	sre.	Mohor			
13	čet.	Evgen			
14	pet.	Franc			
15	sob.	Vladimir			
16	ned.	Marija			začetek presajanja 05
17	pon.	Aleš			20
18	tor.	Miroslav			
19	sre.	Vincenc			
20	čet.	Marjeta			
21	pet.	Danilo			
22	sob.	Majda			
23	ned.	Branislav			
24	pon.	Kristina			
25	tor.	Jakob			
26	sre.	Ana			
27	čet.	Sergij			
28	pet.	Zmago			
29	sob.	Marta			
30	ned.	Julita			konec presajanja 13
31	pon.	Ignac			

Dan za cvet – k cvetnim rastlinam štejemo vse rastline, pri katerih želimo doseči bogato in dolgo cvetenje, to so enoletne cvetlice in trajnice, cvetoče grmovnice, nekatere zdravilne rastline pa tudi brokoli.

AVGUST – VELIKI SRPAN

			7:00	12:00	19:00
1	tor.	Peter			20
2	sre.	Alfonz			
3	čet.	Lidija			
4	pet.	Dominik			
5	sob.	Marija			
6	ned.	Ljubo			
7	pon.	Kajetan			
8	tor.	Miran			
9	sre.	Janez			
10	čet.	Lovrenc			
11	pet.	Suzana			
12	sob.	Klara			začetek presajanja 10
13	ned.	Lilijana			
14	pon.	Demetrij			
15	tor.	Marija	Marijino vnebovzetje		
16	sre.	Rok			11
17	čet.	Pavel	zdr. prekmurskih Slo. z mat. naro.		
18	pet.	Helena			
19	sob.	Ljudevit			
20	ned.	Bernard			
21	pon.	Ivana			
22	tor.	Timotej			
23	sre.	Filip			
24	čet.	Jernej			
25	pet.	Ludvik			
26	sob.	Viktor			začet. pres.10
27	ned.	Jože			
28	pon.	Avguštin			
29	tor.	Janez			
30	sre.	Roza			
31	čet.	Rajko			03

cvet	plod	list	korenina
☐ neprimeren čas	☐ polna luna	☒ mlaj	

SEPTEMBER – KIMAVEC

Če delamo z rastlinami ob pravem času, bo pridelek večji, rastline pa bolj zdrave.

			7:00	12:00	18:00
1	pet.	Tilen			
2	sob.	Štefan			
3	ned.	Dora			
4	pon.	Zalka			
5	tor.	Lovrenc			
6	sre.	Zaharija			
7	čet.	Marko			
8	pet.	Marija			
9	sob.	Peter			
10	ned.	Nikolaj			
11	pon.	Milan			
12	tor.	Gvido			
13	sre.	Filip			
14	čet.	Rasto			
15	pet.	Nikodem	vm. Primorske k matični dom.		03
16	sob.	Ljudmila			
17	ned.	Frančiška			
18	pon.	Irena			
19	tor.	Suzana			
20	sre.	Svetlana			
21	čet.	Matej			
22	pet.	Mavricij			
23	sob.	Slavojko		konec presajanja 06	
24	ned.	Nada			
25	pon.	Gojmir			
26	tor.	Justina			
27	sre.	Damijan			
28	čet.	Venčeslav			
29	pet.	Mihael			11
30	sob.	Sonja			

Kot nosilec pravic v Sloveniji
je izdala dovoljenje za
objavo Založba AJDA, Vrzdenc
(www.ajda-vrzdenc-zalozba.si)

Ajda

OKTOBER – VINOTOK

			7:00	12:00	17:00
1	ned.	Julija			
2	pon.	Bogumil			
3	tor.	Terezija			
4	sre.	Franc			
5	čet.	Marcel			začetek presa. 23
6	pet.	Vera			
7	sob.	Marko			
8	ned.	Brigita			
9	pon.	Abraham			
10	tor.	Danijel			
11	sre.	Milan			
12	čet.	Maks			
13	pet.	Edvard			
14	sob.	Veselko			19
15	ned.	Terezija			
16	pon.	Jadviga			
17	tor.	Marjeta			
18	sre.	Luka			
19	čet.	Etbin			
20	pet.	Irena		konec presajanja 10	
21	sob.	Urška			
22	ned.	Vendelin			
23	pon.	Severin			
24	tor.	Rafael			
25	sre.	Darija	dan suverenosti		
26	čet.	Lucijan			
27	pet.	Sabina			
28	sob.	Simon			21
29	ned.	Ida			
30	pon.	Marcel			
31	tor.	Bolfenk	dan reformacije		

Dan za plod – je pravi dan za setev, nego in spravilo
vseh naših žit pa tudi naših plodovk, kot so paradižnik,
paprika, fižol, grah, kumarice, buče in bučke, leča, soja
pa tudi jagode, vse sadno drevje in jagodičevje.

NOVEMBER – LISTOPAD

				8:00	12:00	17:00
1	sre.	Vsi sveti	dan spomina na mrtve			
2	čet.	Dušanka			začetek presajanja 06	
3	pet.	Silva				
4	sob.	Drago				
5	ned.	Zahar				
6	pon.	Lenart				
7	tor.	Engelbert				
8	sre.	Bogomir				
9	čet.	Teodor				
10	pet.	Andrej				
11	sob.	Martin				
12	ned.	Emil				
13	pon.	Stanislav				10 ●
14	tor.	Nikolaj				
15	sre.	Polde				
16	čet.	Jerica			konec presajanja 16	
17	pet.	Gregor				
18	sob.	Roman				
19	ned.	Elizabeta				
20	pon.	Srečko				
21	tor.	Marija				
22	sre.	Cilka				
23	čet.	Klemen	dan Rudolfa Maistra			
24	pet.	Janez				
25	sob.	Katarina				
26	ned.	Konrad				
27	pon.	Vigil				10 ○
28	tor.	Jakob				
29	sre.	Radivoj			začetek presajanja 15	
30	čet.	Andrej				

Dan za cvet – k cvetnim rastlinam štejemo vse rastline, pri katerih želimo doseči bogato in dolgo cvetenje, to so enoletne cvetlice in trajnice, cvetoče grmovnice, nekatere zdravilne rastline pa tudi brokoli.

DECEMBER – GRUDEN

				8:00	12:00	16:00
1	pet.	Marijan				presajanje
2	sob.	Blanka				
3	ned.	Franc				
4	pon.	Barbara				
5	tor.	Savo				
6	sre.	Miklavž				
7	čet.	Ambrož				
8	pet.	Marija				
9	sob.	Valerija				
10	ned.	Smiljan				
11	pon.	Danijel				
12	tor.	Aljoša				
13	sre.	Lucija				01 ●
14	čet.	Dušan				
15	pet.	Kristina				
16	sob.	Albina				
17	ned.	Lazar				
18	pon.	Teo				
19	tor.	Urban				
20	sre.	Julij				
21	čet.	Tomaž				
22	pet.	Mitja				
23	sob.	Viktorija				
24	ned.	Eva				
25	pon.	Anastazija	božič			
26	tor.	Štefan	dan samostojnosti in enotnosti		začetek presajanja 23	
27	sre.	Janez				02 ○
28	čet.	Živko				
29	pet.	David				
30	sob.	Evgen				
31	ned.	Silvester				

cvet	plod	list	korenina
☐ neprimeren čas	☐ polna luna	☒ mlaj	

Jože Košnjek

DECEMBER 2021

V kleščah omikrona

ITALIJANSKI ZDRAVSTVENI delavci v cepilnem centru v kranjski vojašnici

Lanski december se je začel v znamenju rastočega števila okuženih s covidom-19. Sredi decembra so se v Sloveniji pojavili prvi primeri okužbe z omikronom. Posebnost te inačice virusa je zelo hitro širjenje. Odgovorni so deloma omejili javno življenje, državljane pozvali k rednemu testiranju in cepljenju ter prepovedali silvestrovanja na prostem. Cepilni centri so bili odprti tudi ponoči, v nekaterih občinah pa so poskrbeli za brezplačen prevoz do njih. Sosednja Italija je poslala v Slovenijo kot pomoč 30 zdravstvenih delavcev. Skrajna meja obolelih v bolnicah, ki so se začele polniti, je bila 320 pacientov. V začetku meseca, ki se je končal s soncem, so se zgostile kar obilne snežne padavine in začela je obratovati večina slovenskih smučišč. Slovenija se je pridružila tistim

državam, ki so uvedle elektronske vinjete, veljavne eno leto. Sicer pa je bilo za Slovenijo gospodarsko uspešno leto, polno jubilejev – 23.

V MENGŠU so na gradbišču telovadnice našli ostanke rimskega zidu.

decembra je minilo 30 let od sprejema nove ustave Republike Slovenije. Za najboljše športnice, športnike in športne ekipe leta 2021 v Sloveniji so bili izbrani plezalka Janja Garnbret, kolesar Tadej Pogačar in košarkarska reprezentanca Slovenije.

Smučarji spet na Kozjem hrbtu

Po dobrih desetih letih premora so znova zagnali vlečnico Kozji hrbet nad Bohinjsko Bistrico in napovedali oživitve nekdanj cvetočega smučarskega središča Kobla v okviru projekta 2864. Vlada je družbi 2864 januarja podelila koncesijo za gradnjo krožne kabinske žičnice na Kobli. Na Voglu bo nova kabinska žičnica, vredna 6,5 milijona evrov, nadomestila skoraj 40 let staro dvosedežnico Zadnji Vogel. Tamkajšnji občinski svet je potrdil predlog za rušitev starega hotela

OKVIR IN dno za novo elektroobložno peč v Acroniju

ZAČETEK OBRATOVANJA vlečnice Kozji vrh nad Bohinjsko Bistrico sta slovesno naznanila direktor in solastnik družbe Franc Alain Furlani in bohinjski župan Jože Sodja.

Zlatorog in za zgraditev novega. Podjetje LTH Castings iz Škofje Loke je v kompleksu nekdanjega Litostroja v Ljubljani odprlo novo proizvodno linijo za izdelke za avtomobilsko industrijo. V Lescah so odprli nov nakupovalni center s šestimi trgovinami, lekarno, kavarno in parkirišči. Jeseniško podjetje KOV je izdelalo okvir in dno za novo elektroobložno peč za tovarno Acroni Jesenice. Peč je izdelana iz jeseniškega jekla.

ODPRTE NOVE proizvodne linije LTH Castings v Ljubljani

Rešitev za hotel Belcijan

Podjetje Apart hotel Golica je kupilo propadajoči hotel Belcijan na Planini pod Golico. Novi lastnik ga bo obnovil in povečal. V Medvodah so obnovili kulturni dom, ki je bil zgrajen kot zadružni dom leta 1951. Zadnjič so ga obnovili pred 40 leti. Prav toliko časa je na obnovo čakala tudi Zobna poliklinika v Kranju. Kar dolgo obdobje je preteklo tudi to odločitve za obnovo Srednje šole na Jesenicah. Začeli jo bodo prihodnje leto in bo vredna 15 milijonov evrov. Šola je zaznamovala generacije mladih z Jesenic in drugih krajev. V Mojstrani pa so povečali vrtec.

Graditelje nove telovadnice v Mengšu je presenetilo bogato arheološko najdišče pod njo – zidani rimski objekt. To območje so sondirali že leta 1997.

V Škofji Loki so že 51. leto zapored podelili Severjeve nagrade in izdali monografijo ob 50-letnici podeljevanja nagrad, ki jo je doslej prejelo že 252 poklicnih in amaterskih igralcev. Lanske so prejeli poklicna igralca Marjeta Slamič in Blaž Setnikar, ljubiteljski igralec Bojan Trampuš (Loški oder) in študentje dramske igre Diana Kolenc, Nejc Jezernik in Maks Dakskobler. Na Čufarjevih dnevih na Jesenicah je nagrado občinstva prejela komedija *Fetiš na puter*, ki so jo zaigrali domači igralci.

Spomin na korziško tragedijo

Prvega decembra je minilo 40 let od letalske nesreče na Korziki, v kateri je letalo Inex Adrie s 180 potniki in člani posadke treščilo v vrh gore San Pietro. To je bila največja nesreča, v kateri so bili žrtve Slovenci. Med njimi jih je bilo precej iz Gorenjske. Slovenska oblast se ni izkazala, saj je šele po 27 letih poskrbela za čiščenje kraja nesreče. Sicer pa tudi v lanskem decembru nesreča ni počivala. Na območju Kranja je v avtobusu zgorel mlajši moški, za enega pa je bilo usodno delo z motorno žago.

- ▶ Nemčija je po odhodu legendarne Angele Merkel dobila novo vlado pod vodstvom socialdemokrata Olafa Scholza.
- ▶ V 96. letu starosti je umrl literarni zgodovinar, prešernoslovec in častni občan Kranja dr. Boris Paternu. Njegov oče je bil s Kupljenika pri Bledu, mama pa iz Most pri Žirovnici.
- ▶ V Domu starejših Petra Uzarja v Tržiču je v 107. letu starosti umrla Metka Kavčič, Robeževa iz Loma. Rojena je bila leta 1914.
- ▶ V Kranju so za častnega občana imenovali kolesarja, trenerja in športnega delavca Francija Hvastija, v občini Žirovnica arheologa in konservatorja dr. Milana Sagadina, v Radovljici dr. Avgušтина Mencingerja in v Tržiču dr. Ernesta Petriča. Božena Kolman Finžgar, dolgoletna direktorica radovljiške knjižnice, je prejela Čopovo diplomu, ki jo podeljuje Zveza bibliotekarskih društev Slovenije.
- ▶ Uspešni so bili gorenjski športniki, še posebno tekačici Anamarija Lampič in Eva Urevc ter smučarski skakalci. Kamniške odbojkarice kluba Calcit Volley so postale pokalne prvakinja Slovenije.

JANUAR 2022

Blejska Pristava bo hotel

ZAPUŠČENA BLEJSKA Pristava bo do konca leta 2025 postala hotel.

Januar je mineval v znamenju boja proti različici koronavirusa omikron, ki je agresivnejši od delte. V začetku januarja je bilo med testiranimi štirideset odstotkov okuženih, proti koncu meseca pa se je odstotek dvignil na osemdeset. Bolnišnice, ki so se borile s pomanjkanjem zdravniškega kadra, so se polnile. Sredi meseca so bili organizirani dnevi cepljenja. V primerjavi s primerljivimi državami je bil v Sloveniji delež cepljenih še vedno

nizek: s tremi odmerki le 57-odstoten. Januarja se je že začela vročica pred aprilskimi volitvami v državni zbor. Na dan so prihajala nekatera nova imena, med njimi tudi Robert Golob s svojim gibanjem. Družbena omrežja so pri predvolilni agitaciji pridobivala pomen.

Zmagoslavje na snegu

Naslov ne velja za organizatorje ženske tekme svetovnega pokala v alpskem smučanju v Mariboru, ki so

bili zaradi pomanjkanja snega znova prisiljeni prestaviti tekmo v Kranjsko Goro. Organizacija Zlate lisice v Mariboru je postala ogrožena. Slovenska rokometna reprezentanca je na evropskem prvenstvu doživela polom. Prav kmalu se je morala vrniti domov. Uspešnejši so bili zimski športniki: skakalke in skakalci, tako v posamičnih kot ekipnih tekmah, pri čemer je še posebno presenetil mladi Lovro Kos iz Rudnika pri Moravčah, in tekačici na smučeh Anamarija Lampič in Eva Urevc. Tudi v Sloveniji je bila odmevna novica, da so srbskemu teniškem zvezdniku Novaku Đokoviću zaradi nasprotovanja cepljenju prepovedali nastop na turnirju v Avstraliji.

Prva sta bila Ema in Metod

Tudi v začetku januarja smo čakali, kdo bosta prva novorojenka oziroma novorojenec na Gorenjskem. Jeseničani so tokrat prehiteli Kranjčane. V tamkajšnji porodnišnici se je na prvi dan novega leta ob 4. uri zjutraj prva rodila Ema in osrečila mamico Nikolino Oman in očeta Žiga Marenka. V kranjski porodnišnici so morali čakati dlje. Ob 11.28 se je mamici Vesni Mudri in očetu Florijanu Kavčiču rodil sin Metod. Na Jezerskem so tradicionalno novo leto začeli s kopanjem v ledeno mrzlem Planšarskem jezeru. Zaradi

STARŠA NIKOLINA in Žiga s prvorojenko Emo

METOD Z mamico Vesno in očetom Florijanom

IGOR Veličkovič**SLAVKO** Brinovec**CERKLJANSKI GASILCI** in župan Franc Čebulj z novim vozilom

dotrajanosti so na Bledu sklenili, da bodo po več kot petdesetih letih obnovili Zdravstveni dom. Podobne načrte imajo v Trziču, kjer je občina že pridobila gradbeno dovoljenje. V praznih prostorih Zdravstvenega doma v Naklem je začel delovati program fizioterapije in tako zaokrožil primarno zdravstveno oskrbo v občini. V Dražgošah so obnovili vrtec. Na Jezerskem so na kmetiji Spodnji Virnik uredili butično sirarno. V Poljanah so fresko rojaka Iveta Šubica Poljanska vstaja predstavili na primernejše mesto k spomeniku NOB.

Nova gasilska vozila

Letošnji januar bo pomemben v zgodovini delovanja gasilcev v Cerkljah. Tamkajšnji gasilci so namreč dobili sodobno gasilsko vozilo za

reševanje z višine do 34 metrov. Za sodobnejši vozili, primernejši za hribovske razmere, je bogatejša tudi Prostovoljno gasilsko društvo Jošt v kranjski občini, ustanovljeno leta 1953. Tehnična okvara je ustavila kabinsko žičnico na Krvavec. Potnike so s kombiji in avtobusi zvozili v dolino. Skupina nezadovoljnih Jeseničank in Jeseničanov je z zaporo ceste opozorila na drago ogrevanje z elektriko. Poslanec Mihael Prevc je državnemu zboru predlagal, da bi Škofja Loka dobila status mestne občine. Predlog ni bil deležen zadostne podpore. Kranjski mestni svet je soglašal z odprtjem igralnega salona v trgovskem središču Planet na Planini. Lani so svetniki izdajo zavrnili. Prispevki igralnice bodo dodatno polnili občinski proračun. Za desetletje zapuščen kompleks

Pristave na Bledu prihaja rešitev. Poslovnež in novi lastnik Otmar Zorn jo bo preuredil v petzvezdični hotel, ki naj bi ga odprli že konec leta 2025, hkrati z odprtjem južne blejske obvoznice.

Slovo Igorja in Slavka

Januarja se je končalo življenje dveh uspešnih kranjskih športnikov in športnih delavcev. V 56. letu starosti je umrl Igor Veličkovič, plavalni reprezentant in nazadnje uspešen trener v klubu in državni reprezentanci. Umrli pa je tudi mag. Slavko Brinovec (1936–2022). Bil je športnik, zlasti vaterpolist, športni delavec in predvsem priljubljen profesor na Gimnaziji v Kranju.

- ▶ Petnajstega januarja je minilo trideset let od pomembnega mednarodnega priznanja Republike Slovenije – od priznanja držav takratne Evropske skupnosti.
- ▶ V Italiji so po devetih krogih volitev za predsednika republike znova izvolili Sergia Mattarella.
- ▶ V gorah je kosila smrt. Na Malem Triglavu, Komni, Kamniškem sedlu in Stolu je umrlo skupaj pet ljudi, večinoma turnih smučarjev.
- ▶ Predsednik republike Borut Pahor je z redom za zasluge odlikoval gorenjskega rojaka, kardiologa prof. dr. Marka Noča. Častni znak svobode pa sta prejela Franc Pivec iz Bohinjske Bistrice in posmrtno Milan Klemenčič s Kokrice.
- ▶ Parasmučar Jernej Slivnik z Jesenic je na svetovnem prvenstvu na Norveškem s četrtem in sedmim mestom dosegel najboljši slovenski uvrstitvi med paralimpijci v zimskih športih.
- ▶ Za novega direktorja Triglavskega narodnega parka je bil po izteku mandata Janezu Rakarju imenovan Tit Potočnik.

FEBRUAR 2022

Slovenci med zmagovalci Pekinga

Osrednji februarški dogodek, ki je bil tudi v Sloveniji deležen velikega zanimanja, so bile 24. zimske olimpijske igre v Pekingu na Kitajskem, ki je s tem postal edino mesto, ki je organiziralo tako poletne kot zimske olimpijske igre. V kitajsko prestolnico je odpotovalo 41 slovenskih športnic in športnikov z velikimi upi na kolajne. Upi so se uresničili, saj je Slovenija osvojila sedem kolajn, eno manj kot leta 2014 v Sočiju. Vsaj polovica pekinških kolajn se lesketa na Gorenjskem. Zlato sta osvojili smučarska skakalka Urša Bogataj in mešana ekipa skakalcev, v kateri so tekmovali Timi Zajc, Nika Križnar, Urša Bogataj in Peter Prevc. Prejemniki srebrnih medalj so bili deskar Tim Mastnak, alpski smučar Žan Kranjec in skakalci na moštveni tekmi, bronasti pa sta bili smučarska skakalka Nika Križnar in deskarka Gloria Kotnik. Poleg kolajn so naši športniki dosegli še pet uvrstitev med

ŽAN KRANJEC, drugi na olimpijskem veleslalomu

najboljših deset. To je bil uspeh nad pričakovanji, ki je Slovenijo glede na število prebivalcev uvrstil med tri najboljše sodelujoče države. Skupno je Slovenija na zimskih olimpijskih igrah doslej osvojila 24 kolajn. Med uspešne

športnike sta se z zmago med dvosedi v sankanju na naravnih progah med mladinci uvrstila sankarja iz Podljubelja Matevž Vertelj in Vid Kralj.

Rusija je napadla Ukrajino

Zle napovedi, da bo Rusija napadla sosednjo Ukrajino, so se v četrtek, 24. februarja, uresničile. Ruski predsednik Vladimir Putin je sicer trdil, da gre le za posebno operacijo, vendar je šlo za začetek obsežnega vojaškega spopada z dolgoročnimi posledicami ne le za prizadeti državi sosedji, ampak zaradi energetske odvisnosti od Rusije za vsa Evropa. Ukrajina je med največjimi proizvajalkami žita in druge hrane, Rusija pa je med največjimi dobavitelji plina. Vojna je sprožila nov begunski val. Evropska unija in Združene države Amerike so zoper Rusijo sprejele prve sankcije. Povečala se je nevarnost uporabe jedrskega orožja. Vojna med Rusijo, ki ji ni uspelo zlomiti Ukrajine v nekaj dneh, kot je načrtovala, je začela vplivati tudi na življenje v Sloveniji, ki se je v prihodnjih mesecih zaradi višjih cen energentov in hrane ter inflacije, podražilo. Tako kot v drugih evropskih državah so tudi v Sloveniji že začeli zbirati pomoč za Ukrajino.

Nova šola v Preski

Olimpijske igre na Kitajskem in začetek vojne v Ukrajini sta bila osrednja dogodka meseca, kar pa ne pomeni, da drugih za lokalna okolja pomembnih dogodkov ni bilo. Medvoški občinski svet je potrdil 11 milijonov evrov vedno gradnjo nove Osnovne šole Preska. V Valburgi, prav tako v občini Medvode, so začeli graditi prizidek k vrtcu. V občini Cerklje so nadaljevali gradnjo komunalne infrastrukture. V Kamniku so obnovili Dom kulture, na Planini v Kranju pa so vgradili

MEŠANA EKIPA Slovenije – Timi Zajc, Nika Križnar, Urša Bogataj in Peter Prevc – velika zmagovalka Pekinga

DAMIJAN MOČNIK, prejemnik nagrade Prešernovega sklada

temeljni kamen za hišo s 34 oskrbovanimi stanovanji. V Škofji Loki so predstavniki Smučarske zveze Slovenije in občin Gorenja vas - Poljane in Škofja Loka podpisali sporazum, s katerim bo smučarski center Stari vrh postal regionalni poligon za alpske discipline.

Povečano skladišče na Brniku

Na Jesenicah so se pojavili namigi o zgraditvi sežigalnice, ki naj bi rešila težavo odlaganja komunalnih odpadkov. Skupina Lotrič Metrology

MIRKO CUDERMAN, prejemnik Prešernove nagrade

iz Selc je z enim od podjetij v Združenih arabskih emiratih podpisala dogovor za skupno nastopanje na trgih Savdske Arabije. Na Brniku je družba Cargo-partner položila temeljni kamen za začetek gradnje druge faze logističnega centra na Zgornjem Brniku, ki bo dosedanjim 25.000 kvadratnim metrom dodal še 14.000 kvadratnih metrov skladiščnih površin. Gradnja bo stala 12 milijonov evrov. Tovarna Pharmahemp iz Ljubljane bo v industrijski coni v Komendi zgradila

11 milijonov evrov vredno novo tovarno z najmodernejšo tehnologijo za predelavo in proizvodnjo surovin in izdelkov iz konoplje.

Gorenjska Prešernova nagrajena

Letošnji nagradi za dosežke v kulturi – Prešernovo nagrado in nagrado Prešernovega sklada – sta ob letošnjem 8. februarju prejela gorenjska rojaka. Muzikolog, dirigent, zbiratelj gradiva o slovenski zborovski glasbi in duhovnik dr. Mirko Cuderman, rojen leta 1930 v Tupaličah v občini Preddvor, je prejel Prešernovo nagrado. Mag. Damijan Močnik, pedagog, skladatelj in zborovodja, ki je bil rojen leta 1967 v Kranju, zdaj pa živi v Cerkljah, je prejel nagrado Prešernovega sklada.

▶ Nedim Džamastagić, star 40 let, se je 500-krat v enem letu povzpel na Španov vrh. Dosedanji rekorder je bil Martin Baša s 452 vzponi.

▶ V Tržiču je umrl nekdanji gospodarstvenik, župan tržiške občine in partizan Tine Tomazin (1925–2022). Bil je tudi častni občan Tržiča.

▶ Prvega februarja se je končalo 13-letno obdobje veljavnosti avtomobilskih vinjet v obliki nalepke. Ta dan je začela veljati elektronska inačica.

▶ Konec februarja je minilo sto let od prve smučarske tekme v Planici – 26. februarja leta 1922 je bilo v Planici drugo smučarsko tekmovanje tedanje Jugoslavije. Na njem je 53 tekačev teklo na 10-kilometrski progi.

▶ V Londonu so na skromni slovesnosti počastili 70-letnico vladanja kraljice Elizabete II. Prestol je zasedla 6. februarja leta 1952, ko je umrl njen oče kralj Jurij VI. Februarja še nihče ni slutil, da se bo letos končala tudi njena življenjska pot.

POLOŽITEV TEMELJNEGA kamna za oskrbovana stanovanja na Planini v Kranju

MAREC 2022

Potoška gora v plamenih

Številnim požarom se je 28. marca pridružil še velik gozdni požar na južnem pobočju Potoške gore nad Preddvorom. V treh dneh silovitega boja z ognjem in tudi težko pristopnim terenom je ogenj uničil nad 700 hektarov gozda in nekaj počitniških objektov, v spopadu z ognjem pa je sodelovalo več kot 1100 gasilcev iz skoraj 160 gasilskih društev. Ognjene zublje so gasili tudi s pomočjo helikopterjev Slovenske vojske in posebnega hrvaškega letala za gašenje požarov v naravi. Boj z ognjem bi bil zanesljivo še daljši in napornejši, če ne bi zadnji dan marca začelo deževati. Gašenje na Potoški gori je bilo primer dobrega sodelovanja vseh, ki so po svojih močeh in s svojim znanjem prispevali h končnemu uspehu.

Virus se je umiril, vojna še ne

V začetku marca je minilo dve leti od prve odkrite okužbe s koronavirusom v Sloveniji, ki je posreden ali neposreden vzrok za smrt 6930 ljudi, na svetu pa je zaradi tega umrlo najmanj šest milijonov ljudi, po nekaterih virih pa celo več kot deset milijonov. Prvega

GASILCI SO se s pomočjo iz zraka tri dni bojevali s požarom na Potoški gori.

marca je bilo v državi le 1836 na novo odkritih okužb, kar pa ni pomenilo, da se je virus poslovil. Za jesen so napovedovali vmitev.

Vojna med Rusijo in Ukrajino, iz katere je že umaknilo več milijonov ljudi, kar je napovedovalo največjo begunsko krizo po drugi svetovni vojni, se je nevarno širila. Evropa in ZDA sta zoper ruski režim sprejeli

številne ukrepe, zlasti gospodarske, povečala pa se je tudi vojaška pomoč Ukrajini. Putin je grozil z zaprtjem plinovodov do Evrope. Še posebno nevarni za širše območje so bili napadi na okolico največje ukrajinske jedrske elektrarne Zaporožje. Zasedli so jo Rusi, ki pa so na fronti začeli doživljati prve poraze. Ukrajinsko glavno mesto Kijev so v znak podpore Ukrajini obiskali predsedniki vlad Slovenije Janez Janša, Češke Peter Fila in Poljske Mateusz Morawiecki. Ukrajinski predsednik Volodimir Zelenski je svetovno javnost obveščal o nasilju in tudi o zločinih ruske vojske ter pozival k pomoči.

Planica je sijala

Uspehi naših smučarskih skakalk in skakalcev na norveški turneji, ki jo je med dekleti dobila Nika Križnar, in na svetovnem prvenstvu v poletih v Vikersundu, na katerem so postali fantje svetovni prvaki, so napovedovali tudi uspešno Planico. Napoved se je uresničila. V treh dneh, v začetku so imeli zaradi toplega

ZAČETEK GRADNJE obvoznice v Vodica

vremena težave z naletno smučino, se je pod Poncami zbralo 60.000 gledalcev, ki so videli zmago Žige Jelarja na petkovi tekmi na letalnici in premoč Slovencev, saj so se za Jelarjem zvrstili Peter Prevc, Anže Lanišek in Timi Zajc, kar je zgodovinski dosežek. Slovenci so bili najboljši tudi na moštveni tekmi in so v razvrstitvi narodov le za 47 točk zaostali za zmagovalci Avstriji. Svetovni pokal v smučarskih skokih je osvojil Japonec Rjoju Kobajaši, Žiga Jelar pa je bil najboljši med letalci. V Planici se je od aktivnega ukvarjanja s smučarskimi skoki poslovil Anže Semenič, ki je leta 2018 zmagal tudi na tekmi svetovnega pokala, njegov najdaljši polet pa meri 249,5 metra. Gorenjska je še pred Planico gostila tudi tekmo svetovnega pokala v alpskem smučanju – 61. Pokal Vitranc. Letos sta bila na sporedu dva veleslaloma in oba je na izvrstno organizirani tekmi dobil Norvežan Henrik Kristoffersen. Naš Žan Kranjec je oba dneva v drugih vožnjah

▶ Na Prebačevem je požar uničil ostrešje na gospodarskem poslopiju. Živino jim je uspelo rešiti.

▶ V Hribarjevi vili v Cerkljah so odprli novo očesno ambulantno, v Gorenji vasi pa ginekološko ambulantno, ki je prva v Poljanski dolini.

▶ V Spodnjih Gorjah so zaradi gradnje ceste prestavili 140 let staro in 28 ton težko kapelo.

▶ Kamniški občinski svet je za častna občana imenoval dr. Marjeto Humar in Antona Toneta Smolnikarja, ki je bil štiri mandate kamniški župan.

▶ V Kamni Gorici so postavili spomenik v čast žebjarstvu in žebjarjem.

▶ V Naklem je umrl Miha Štefe (1952–2022), vsestranski kulturni delavec, pesnik in režiser, ki je za gledališče navduševal mlade.

SLOVENSKI SKAKALCI Žiga Jelar, Anže Lanišek, Timi Zajc in Peter Prevc, zmagovalci ekipne tekme v Planici

USTANOVITELJ TERM Snovik in dolgoletni direktor Ivan Hribar, sedanja direktorica Katarina Hribar in dolgoletni natak Herman Pančur s torto

poslabšal uvrstitev. Obakrat je bil na koncu deseti. Ekipa kegljačev Triglava iz Kranja je osvojila dvanajsti naslov državnega prvaka. V ligi je dosegla 17 zmag in le en poraz. Matej Lepej je bil najboljši igralec lige.

Novi vrtec v Bitnjah

Na Gorenjskem se je marca zvrstilo še nekaj dogodkov, pomembnih za življenje ljudi. Graditelji druge cevi karavanškega predora so delali noč in dan in so prišli že 1755 metrov globoko v Karavanke. Na Bledu so iz starih prostorov knjižnice v nove v Medgeneracijskem centru preselili 40.000 knjig. Na Jesenicah bodo letos slavili 75-letnico Glasbene šole, za

občinski praznik pa so za častnega občana imenovali metalurga in prostovoljca Janeza Pavla Komela. V Vodicaх so začeli graditi težko pričakovano obvoznico, dolgo 2,3 kilometra. Gradnja bo stala 6,9 milijona evrov. V Zgornjih Bitnjah so zgradili nov vrtec, vreden 1,45 milijona evrov. Stari je bil zgrajen leta 1973. Gasilci iz Gorič so dobili novo vozilo. Terme Snovik so v dvajsetih letih delovanja postale zgodba o uspehu. V tem obdobju so v termah sprejeli 2,5 milijona gostov in dosegli 560.000 prenočitev. V Škofji Loki so se začeli Dnevi Škofjeloškega pasijona. Tamkajšnja občina je tudi kupila Starološki grad.

APRIL 2022

Na Gorenjskem zmagala Svoboda

EMA ŠILAR je praznovala 104. rojstni dan.

Izid aprilskih parlamentarnih volitev na Gorenjskem ni bil drugačen kot v Sloveniji. V desetih okrajih je zmagalo Gibanje Svoboda Roberta Goloba, le v enem, Škofja Loka II, je dobila največ glasov Slovenska demokratska stranka. Tokratne volitve so temeljito premešale slovensko politično sliko.

Golobova Svoboda je premagala Slovensko demokratsko stranko, obenem pa je porinila na politično obrobje Demokratično stranko upokojencev DeSUS, Listo Marjana Šarca in Stranko Alenke Bratušek, pa tudi Nova Slovenija, Levica in Socialdemokratska stranka so dobile

manj glasov od pričakovanj. Tudi drugim novim strankam, zlasti Povežimo Slovenijo, Konkretno in Naša dežela, ni uspelo priti v parlament. Udeležba je bila visoka in jo je napovedovalo že predčasno glasovanje.

Vojna v Ukrajini je trajala že petdeset dni in se je vedno bolj spreminjala v grozljivo sejanje smrti. Rusi so še posebno napadali vzhodni del Ukrajine in si s tem zagotovili kopensko povezavo s Krimom, ki so ga zasedli že leta 2014. Borci ukrajinskega bataljona Azov so vztrajali v metalurškem kombinatu Azovstal in kljubovali ruskim napadom. Vsa mirovna prizadevanja so bila neuspešna.

Maske so padle

Po 744 dneh je bila preklicana obvezna uporaba zaščitnih mask v zaprtih prostorih, razen v zdravstvenih in socialnih ustanovah. Ljudje smo bili pozvani, da se še naprej obnašamo samozaščitno in odgovorno. Napovedi višje inflacije in podražitev goriva in kurjave so postajale realnost.

Aprila smo doživeli tri visoke življenjske jubileje. V Domu v Šmartnem pri Cerkljah je sto let dočakala Slavica Gartner, rojena na Češnjici pri Železnikih. V kranjskem domu upokojencev je stoletni jubilej praznovala Angela Verčič, rojena v Leskovici v Poljanski dolini. V preddvorskem domu pa je 104. rojstni dan praznovala Ema Šilar, ki je bila rojena v Bohinjski Bistrici in je dolgo živela v Zgornjih Bitnjah.

Obnovljena gorenjska železnica

Sredi aprila je bil uradno zaključen eden od največjih infrastrukturnih objektov na Gorenjskem – nadgradnja železniške proge Kranj–Jesenice z

MEDGENERACIJSKI CENTER Bled deluje v prostorih nekdanjih Vezenin.

vsemi spremljajočimi objekti. Gradnja je bila vredna 166 milijonov evrov. Upravna enota v Radovljici je izdala gradbeno dovoljenje za prvo fazo dolgo pričakovane gradnje južne obvoznice na Bledu. Začela se bo na Betinskem klancu. Za praznik blejske občine so v prostorih nekdanje tovarne Vezenine odprli slabih pet milijonov evrov vreden Medgeneracijski center, družabno središče Bleda. Videz fasade spominja na čipko. Pri Osnovi šoli Toneta Čufarja na Jesenicah so v sodelovanju s tovarno Acroni in Olimpijskim komitejem zgradili nov športni poligon za vadbo na prostem.

V VEČJEM vrtcu v Mojstrani je od aprila dovolj prostora za 103 otroke.

SLOVESEN ZAKLJUČEK 166 milijonov evrov vredne obnove železnice med Kranjem in Jesenicami

V uporabo ga je predala olimpijka alpska smučarka Maruša Ferk Saioni z Blejske Dobrave. V Mojstrani in v Poljanah so zgradili nova prizidka k osnovni šoli. Z novo cesto so se pohvalili prebivalci Letenic pri Goričah. Sedaj jih čaka gradnja kanalizacije. Obnovo je končno dočakala tudi državna cesta med Spodnjim Jezerskim in Preddvorom, ki bo odslej tudi varnejša. V Ukancu v Bohinju so začeli rušiti nekdanj legendarni hotel Zlatorog. Zgradili bodo novega. Občina Šenčur, ki praznuje na god zaščitnika občine svetega Jurija, je za praznik zlati plaketi podelila Cirilu Sitarju in

Marjanu Podržaju. Posebno zahvalo so podelili Majdi Vehovec, ki je 24 let vodila šenčursko osnovno šolo.

Dnevnik nepozabnega alpinista

V Kranju so izdali alpinistični dnevnik, ki ga je med letoma 1969 in 1971 pisal vrhunski alpinist in tudi pisec Nejc Zaplotnik, ki se je rodil 15. aprila leta 1952. Pod plazom je umrl pred 39 leti na gori Manaslu. Nejc, ki je bil 13. maja leta 1979 skupaj z Andrejem Štremfljem prvi Slovenec na najvišjem Mount Everestu, se je kranjskim alpinistom pridružil leta 1968. V Radovljici je bil Festival čokolade z udeležbo dvajsetih čokoladnic iz Slovenije, Hrvaške in Italije. Gorenjka je za stoletnico delovanja izdelala

čokolado velikanko, težko sto kilogramov. Dolga je bila 2,5 metra, debela štiri centimetre in široka en meter.

V Gorjah so praznovali stoletnico Športnega društva in podelili zlate plakete. Kamniškim in komendskim krvodajalcem so podelili priznanja. Prejeli so jih tudi Alojz Kuhar in njegova žena Marija, ki sta darovala kri 170- in 90-krat, ter Aleksander Doplihar, ki je bil član Rdečega križa že 85 let. Loški muzej je zaznamoval 100. obletnico rojstva slikarja Iveta Šubica (1922–1989).

V Škofji Loki so letos predstavili le nekatere prizore iz Pasijona. Sporočili so, da nameravajo besedilo pasijona prevesti v nemščino ali angleščino.

- ▶ **Umril je eden od najbolj znanih slovenskih slikarjev France Slana (1926–2022).** Med drugim je bil tudi učenec Hinka Smrekarja.
- ▶ **Gozdarji so ugotovili, da je požar na Potoški gori in Babi poškodoval več kot 10.000 kubičnih metrov lesa.** Večina gozda se bo obnovila po naravni poti.
- ▶ **Na 52. Tednu slovenske drame v Kranju je nagrado Slavka Gruma prejelo besedilo Katarine Morano Usedline.**
- ▶ **Odbojkarice Calcita Volleyja iz Kamnika so že tretje leto zapored osvojile naslov državnih prvakinj.**
- ▶ **Vodstvo in zaposleni v tovarni Elan so na pobočju pod Svetim Petrom posadili tisoč sadik javorja, češnje, oreha, hruške in lesnike.**
- ▶ **Na brniškem letališču je trikrat pristalo eno največjih letal na svetu Antonov AN 124. Dolg je 69 metrov, razpon kril pa dosega 73 metrov.** Njegova največja hitrost je 865 kilometrov na uro.

MAJ 2022

Čehi so kupili Alpino

SPREJEM ZA bronasto judoistko Anko Pogačnik

Pregled majskih dogodkov začnemo z vestjo, da je Družba za upravljanje terjatev (DUTB) prodala žirovsko Alpino češki družbi K&H, ki je del mednarodne skupine Franco, v kateri je 30 podjetij in jo predstavljata lastnik František Pivoda in poslovnež Roman Vývoda. Novi lastniki so povedali, da je Alpina odlična blagovna znamka, ki jo bodo še razvijali. Tovarno so prevzeli v upravljanje 1. septembra in za direktorja postavili Vita Hrocha. Letošnji maj je bil za Žiri sploh pomemben mesec, saj je novi Dom starejših občanov sprejel prva

stanovalca, domačina. V domu je šestdeset postelj. Gladino Blejskega jezera je prekril cvetni prah. Spodbuden je bil podatek Gospodarske zbornice o uspešnem poslovanju gorenjskega gospodarstva. Lani se je izvoz povečal za 21 odstotkov.

Zgodovinska Karlinova hiša

Novi državni zbor, v katerem je 41 poslancev Svobode, 27 poslancev Slovenske demokratske stranke, 8 poslancev Nove Slovenije, 7 poslancev Socialnih demokratov in 5 poslancev Levice, je za predsednico

izvolil poslanko Svobode Urško Klakočar Zupančič. Natanko mesec po volitvah so predstavniki vladajoče koalicije (Svoboda, SD in Levica) podpisali koalicijsko pogodbo. Predsednik Republike Slovenije Borut Pahor je Roberta Goloba imenoval za **mandatarja nove vlade**.

V spomin na 12. maj leta 1988, ko je bila na Omanovi, po domače Karlinovi domačiji v Zmincu v Poljanski dolini ustanovljena Slovenska kmečka zveza, prva politična stranka v preteklem režimu, in 27. oktober leta

BORIS PAHOR (1913–2022); pokopali so ga 7. junija pri Sveti Ani v Trstu.

1989, ko je bil v hiši gospodarja Ivana Omana dosežen dogovor o ustanovitvi Demosa, demokratične opozicije v Sloveniji, sta predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in škofjeloški župan Tine Radinja odkrila spominsko ploščo.

V Radovljici so počastili 20-letnico delovanja gorenjskega odbora društva Hospic, ki pomaga ljudem ob slovesu od življenja. Radovljiška šola s prilagojenim programom OŠ Antona Janše je praznovala 30 let delovanja. Jože Prem iz Ribnega, ki je lani v igri na srečo zadel visoko nagrado, je del

PRENOVLJENA DVORANA Danica v Bohinjski Bistrici

»SVEŽA« **BIATLONKA** Anamarija Lampič in direktor Smučarske zveze Slovenije Uroš Zupan

denarja namenil dobrotelnosti, med drugim tudi za nakup defibrilatorja na osnovni šoli v Gorjah. Defibrilatorja so namestili tudi na Jamniku in v Nemiljah. Kupil jih je domačin in dobrotnik, poklicni kolesar Matej Mohorič.

Obnovljena Dvorana Danica

V Bohinjski Bistrici, v bližini Kampa Danica, so obnovili Dvorano Danica, zamenjali so streho in namestili

leseno fasado. Obnova je bila vredna 520.000 evrov. Na Veliki Planini v občini Kamnik so asfaltirali cesto od Kranjskega Raka do parkirišča na Rakovih Ravneh. Gradnja je stala 600.000 evrov. Občina želi koristno uporabiti tako imenovano Utokovo jamo sredi mesta, zadnji ostanek nekdanje tovarne usnja.

V kranjskem zdravstvenem domu je začela delovati družinska ambulanta za paciente, ki nimajo izbranega zdravnika.

Mekinski samostan je bil včasih med najbolj znanimi samostani redovnic

iz reda klaris. Še posebno v obdobju, ko je bila opatinja Doroteja Sidonija Gallenberg in so bili znani pripravki iz zelišč. Sedaj znova uvajajo zelišča z Dorotejinega vrta. Doroteja Sidonija postaja tako ob Veroniki ena od najbolj znanih Kamničank. Deveti maj je bil dan, ko v Sloveniji zaradi covida-19 ni umrl noben bolnik. Tri dni kasneje pa je v kočevskem podjetju Melamin med pretakanjem vnetljivih tekočin izbruhnil strahovit požar, ki je terjgal smrt šestih ljudi. To je bila najhujša industrijska nesreča v Sloveniji.

OD LEVE: novi lastnik Alpine František Pivoda, direktor Vit Hroch in solastnik Roman Vývoda

Nesreči s smrtnim izidom pa sta se zgodili tudi na cesti med Tržičem in Podtaborom in na zabavi v Kranju.

Umrli je Boris Pahor

V 109. letu starosti (1913–2022) je umrl pisatelj, literarni pričevalac preteklega stoletja, zapornik v fašističnih in nacističnih zaporih, nezaželen osebja pri oblasteh v nekdanji Jugoslaviji in kritični opazovalec razmer Boris Pahor. Bil je priča požigu Narodnega doma v Trstu in mnogih drugih primerov nasilja nad Slovenci. Svoje taboriščno mučenje pa je opisal v romanu *Nekropola*.

V Kamniku je umrl zdravnik, specialist medicine dela Aleksander Doplihar (1930–2022), častni občan Kamnika in ustanovitelj ambulante *Pro bono*.

► Vojna v Ukrajini se je nadaljevala z vso silovitostjo. Rusi so zavzeli železarno Azovstal v Mariupolu. V Slovenijo so prišli prvi begunci iz Ukrajine. V samostanu v Adergasu jih je pod streho vzel tudi domači župnik Slavko Kalan.

► Judoistka Anka Pogačnik, članica kranjskega kluba, je na evropskem prvenstvu v Sofiji osvojila bronasto kolajno. To je največji uspeh kranjskega kluba in priznanje za trenerja Braneta Vuzma.

► Smučarska tekačica Anamarija Lampič se je odločila, da bo odslej tekmovala v biatlonu. Iris Breganski iz Radovljice je na olimpijadi gluhih v Braziliji v atletiki osvojila dve bronasti kolajni.

► Marko Lotrič, direktor Lotrič Meroslovja, je bil izvoljen za predsednika Obrtno-podjetniške zbornice Škofja Loka in septembra še za predsednika Združenja delodajalcev obrti in podjetništva.

► Jeseniška ultramaratonka Draga Žbontar je pretekla 174 kilometrov ali dobrih sto milj dolg ultra trail tek po Vipavski dolini. Start je bil v Ajdovščini, cilj pa v Vipavi.

► Franc Zupančič iz Kranja je bil star sto let.

► Na letošnjem izboru Miss narcis so bile za najbolj prikupne izbrane Tamara Medja, Sanja Jereb in Pia Platiša. Miss narcis so prvič izbirali leta 1964.

JUNIJ 2022

Sto let leške čokolade

Prvi dan junija, ki je bil eden najbolj sušnih mesecev v zadnjih desetletjih, je prisegla 15. slovenska vlada pod vodstvom Roberta Goloba (Gibanje Svoboda). V Ukrajini se je nadaljevala vojna. Rusiji očitno ne uspe doseči svojih ciljev. Statistiki so povedali, da je petina Slovencev in Slovenek starejših od 65 let. Junija je minilo 50 let od odprtja prvega, 32 kilometrov dolgega avtocestnega odseka v Sloveniji med Vrhniko in Postojno. Gradnja tega odseka je terjala politično žrtev: predsednika tedanjega slovenskega izvršnega sveta Staneta Kavčiča, ki je šel po mnenju jugoslovanskega partijskega vrha predaleč pri slovenskih zahtevah za gradnjo avtocest.

V LESCAH že sto let izdelujejo čokolado.

ZA 40 let dela pri Gorenjskem glasu se je Cvetu Zaplotniku zahvalila direktorica in odgovorna urednica Marija Valčjak.

V Domžalah so uradno odprli Center za duševno zdravje odraslih, prvi tovrstni center na Gorenjskem. Z razstavo v radovljiskem muzeju so začeli praznovanje stoletnice delovanja tovarne čokolade Gorenjka v Lescah, ki sedaj deluje v okviru družbe Podravka. Proizvodnjo čokolade je pred stotimi leti v Dobrilovi hiši v Lescah začel tržaški Slovenec Adolf Zavrtanik. Bil je podjeten in iznajdljiv. Valjčni stroj, s katerim so drobili kakavovo maso, je

izdelal kar iz topovskih granat ... Zavrtanik je tudi po vojni vodil proizvodnjo, za njim pa njegova hči. Gorenjka je bila kot tovarna ustanovljena leta 1948, deset let kasneje pa je postala Gorenjka, tovarna čokolade Lesce. V občinah Mengeš, Predvdor in Gorje so praznovali. V Mengšu so za

častnega občana imenovali nekdanjega župana, politika, kmeta in predvsem glasbenika Janeza Pera. V Predvdoru so položili temeljni kamen za gradnjo nove športne dvorane pri Osnovni šoli Matije Valjavca, kar bo največja, sedem milijonov evrov vredna naložba v zgodovini občine. V Gorjah so za praznik podelili tri

V PREDDVORU bodo gradili novo športno dvorano, kar bo največja naložba v zgodovini občine.

priznanja. Osnovna šola Šenčur je zaradi sodobne pedagoške prakse prejela Kumerdejevo priznanje, tamkajšnji pihalni orkester pa je praznoval 20-letnico delovanja. Folklorna skupina Ozara iz Kranja je praznovala 70-letnico. V skupini je v njeni zgodovini plesalo več kot sto plesalk in plesalcev.

Nova koča, hotel in vrtci

Ob jezeru Jasna v Kranjski Gori je zaživel nov butični hotel Milka, za katerega pravijo, da je »pomlajena starka«. Planinskemu društvu Srednja vas v Bohinju je uspelo na mestu stare koče iz hleva in staje, zgrajene leta 1955, zgraditi novo kočo na Uskovnici. Gradnja, stala je milijon evrov, je trajala eno leto. V Srednji vasi v Bohinju so odprli obnovljeno podružnično šolo. Naložba je bila vredna 750.000 evrov. Vrtec so obnovili tudi v Kamni Gorici. V Dašnici v Železnikih so zgradili nov pločnik, infrastrukturo, cesto, kanalizacijo in vodovod. Novo igrišče so zgradili v Kokri v občini Preddvor. Med Strahinjem in Dupljami so na trasi nekdanje železnice zgradili kolesarsko stezo. Gradnja je stala 350.000 evrov. Na Sovodnju so slavili 200-letnico šolstva v teh krajih. Prvo zasilno šolo je ustanovil tedanji župnik Matija Čibej v župnišču v Novi Oselici. Zaradi bližine rapalske meje so jo leta 1925 prestavili na Sovodenj, kjer so leta 1938 odprli novo šolo.

Prazniki in jubileji

V Begunjah so praznovali 140-letnico delovanja gasilskega društva in dobili novo vozilo. Ustanovljeno je bilo leta 1882. Za novi vozili sta bogatejši tudi društvi v Hotemažah in Hrastju. Prostovoljno gasilsko društvo Zgornji Tuhinj je praznovalo 110 let delovanja. Praznovali sta občini Žiri in Škofja Loka, kjer so za častnega občana imenovali nogometnega vratarja Jana Oblaka. V preddvorskem domu starostnikov je 100-letnico praznovala Ivana oziroma Ivica Oblak.

ODPRTJE NOVE koče na Uskovnici. Pred njo sta Bojan Lavriha in Jakob Zupanc.

KOLESAR MATEJ Mohorič s prejemniki koles

- ▶ Več kot 100.000 ljubiteljev kolesarstva je spremljalo 28. dirko Po Sloveniji, ki jo je dobil Tadej Pogačar, drugi pa je bil njegov moštveni kolega Rafał Majka. Tretji je bil Domen Novak.
- ▶ Kolesar Matej Mohorič je z donacijo 10.000 evrov omogočil nakup petih sobnih koles za otroke s cerebralno paralizo. Brez donacije bi si to težko privoščili.
- ▶ Na Jesenicah so zaradi slabe školjke zaprli bazen na Ukovi. Nujno ga bodo morali popraviti. Bazen je edini v Sloveniji z desetmetrskim skakalnim stolpom.
- ▶ Po 40 delovnih letih pri Gorenjskem glasu se je upokojil novinar in urednik Cveto Zaplotnik, nedvomno prvo slovensko časnikarsko pero na področju kmetijstva in gozdarstva. Veseli smo, da se je Cveto odločil za nadaljevanje sodelovanja z Gorenjskim glasom.
- ▶ V Sopotnici so razdražene čebele tako hudo popikale moškega, da je zaradi posledic pikov umrl.
- ▶ Gorski reševalci ne rešujejo le alpinistov in planincev, ampak tudi – živali. Na planini Tosc je krava padla v globel, iz katere so jo reševalci rešili s pomočjo helikopterja.

JULIJ 2022

Suša, požari in strele

Julij je bil mesec, kakršnih si ne želimo. Naravne in vremenske katastrofe so nas udarile z vso silovitostjo. Vročina se je še posebno v drugi polovici meseca stopnjevala in povzročala sušo. Padavin ni bilo in zaloge vode so še zlasti na Krasu in na Primorskem začele kopneti. Marsikje so omejevali njeno porabo. Na Krasu je izbruhnilo več silovitih požarov, s katerimi so se borili gasilci iz vse Slovenije in tudi iz sosednjih držav. To je bil največji in zaradi neeksplozivnih min najnevarnejši požar v zgodovini Slovenije. Boj z njim je bil dolg in naporen. V petek, 15. julija, je med vračanjem z vrha Triglava na Malem Triglavu strela kar trikrat udarila v 18 planincev, jih poškodovala in razmetala po skalovju. Da so preživeli, je bil pravi čudež. Reševanje je oviralo slabo vreme, saj zaradi oblakov in megle helikopterji niso mogli poleteti. Poškodovane so oskrbeli na Kredarici in jih nato varno prepeljali v dolino.

Pogačar brez tretje zmage

Slovenski kolesarji Tadej Pogačar, Primož Roglič, Jan Tratnik, Matej Mohorič in Luka Mezgec so z velikimi

TADEJ POGAČAR na letošnji Dirki po Franciji ni zmagal, dobil pa je tri etape.

SLABO VREME je oviralo helikoptersko reševanje ponesrečenih na Malem Triglavu.

ZA DOKONČANJE obnove Ruardove graščine na Jesenicah bo potreben dodaten denar.

pričakovani odšli na 109. Dirko po Franciji, najznamenitejšo kolesarsko dirko na svetu, ki se je začela prvega julija. Tadej Pogačar je bil zmagovalec zadnjih dveh francoskih pentelj in je šel po tretjo zmago. Ni mu je uspelo osvojiti. Bil je drugi, kar je fantastičen uspeh. Dirko je dobil mladi danski kolesar Jonas Vingegaard. Primož Roglič je imel manj sreče, saj je v peti etapi padel in je moral zaradi

poškodbe v 14. etapi odstopiti. Športna dosežka meseca sta tudi uspešen začetek košarkarjev v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo in zmaga mladega ptujskega metalca diska Kristjana Čeha na svetovnem prvenstvu z rekordom prvenstva 71 metrov in 13 centimetrov. Po Primožu Kozmusu, ki je bil svetovni prvak v metu kladiva leta 2009, je to nov vrhunski uspeh slovenske atletike.

Polni hoteli in kampi

Julija so bili gorenjski hoteli, zasebne sobe in kampi polni kot že dolgo ne. To je kazalnik, da je primež korone popustil in da se je tudi v turizmu vrnilo normalno življenje. Jezera so bila nadpovprečno topla. Običajno najhladnejše Bohinjsko je doseglo 25 stopinj Celzija. Bohinjska ohcet je bila znova prava, saj sta se poročila domačinka Eva Kovačič in Prekmurec Oliver Hajdinjak.

Nekateri gorenjski kraji vključno z gorami, še posebno na območju Triglava, so bili nabito polni obiskovalcev. Na novo asfaltirana cesta v Vrata je bila zasičena z vozili, tako da so morali posredovati policisti. Država, ki je odgovorna za cesto, ni zagotovila vzdržnega prometnega režima. V občini Žirovnica so se odločili za omejitev prometa v dolini Završnice in za plačilo cestnine na cestah v smeri Valvasorjevega doma in Zelenice. Družba Velika planina je sporočila, da bodo zamenjali več kot štirideset let staro žičnico na Veliko planino z novo šestsedežnico, ki bo stala sedem milijonov evrov.

Ustavljena obnova graščine

V Radovljici so začeli rušiti stavbo nekdanjega Doma TVD Partizan, ki ga je zgradilo sokolsko društvo. Na njegovem mestu bodo zgradili poslovno-stanovanjski objekt. Ker država ni prispevala dodatne pomoči

BOHINJSKI POROČNI par Oliver in Eva

UMETNO KOVANJE je vrhuna kropsarskih kovačev.

STRAŽIŠKI GASILCI so praznovali. Na fotografiji sta podpredsednik Gasilske zveze Slovenije Jože Derlink in predsednik PGD Stražišče Tomaž Perdan.

za obnovo leta 1538 zgrajene Ruardove graščine, je bila ta ustavljena. Ker so med obnovo odkrili lesno gobo, se je sanacija podražila. Graščina je spomenik državnega pomena. Vanjo naj bi se preselil Železarski muzej. V Kropi so praznovali 70-letnico Kovaškega muzeja, v Kajžnkovi hiši v Ratečah pa je kot prvi v Sloveniji začel

delovati Escape muzej, v katerem obiskovalec ob reševanju zabavnih nalog spoznava rateško zgodovino. Občinski svet v Medvodah je za častna občana imenoval Ivanko Šušteršič in Dušana Brekiča. Prostovoljno gasilsko društvo Stražišče je bilo staro 120 let. Že leta 1931 so dobili prvi avtomobil.

- ▶ Julija je kar nekaj Gorenjk in Gorenjcev dočakalo sto in več let. Sto let sta bili stari Metka Pintar iz Podbrezj in Ana Polajnar iz Kokre, kjer je živel do 17. leta, potem pa je šla po svetu. Stoletnico je dočakal tudi Jernej Bizovičar iz Predoselj, Ivanka Gašperin s Plavža na Jesenicah pa je bila stara 104 leta.
- ▶ Pri Ruski kapelici pod Vrščem letos ni bilo velike proslave, ampak le skromna slovesnost v čast žrtvam plazu leta 1916.
- ▶ Splošna bolnišnica Jesenice se je ubadala z zahtevno prostorsko in kadrovske stisko. Na številne razpise prostih delovnih mest ni bilo odziva.
- ▶ Na meji s Hrvaško so začeli odstranjevati ograjo. Najprej bodo odstranili rezilno žico.

AVGUST 2022

Gorenjske počitnice Borisa Johnsona

Na Gorenjskem so v preteklosti v večji ali manjši tajnosti počitnice preživljale številne znane osebnosti. Letos je naše kraje, še posebno pa Jezersko, za počitnikovanje izbral sedaj že nekdanji predsednik britanske vlade Boris Johnson s soprogo Carrie. Na Jezerskem, kjer sta prebivala, sta povedala, da sta uživala in da je Slovenija čudovita. Na Bledu je bil 17. Strateški forum, katerega osrednja tema je bil vpliv ruske invazije na preskrbo s plinom in elektriko.

Ker so bili hoteli, kampi in zasebne sobe polni, se je začelo pojavljati kampiranje na črno. Vršič je bil še naprej hudo obremenjen, zato je bila ovirana normalna povezava Gorenjske s Posočjem. Nad Hrušico so odprli novo 1000 metrov dolgo in 270 metrov visoko ferato Dobršnik v soteski istoimenskega potoka. Za njeno zgraditev sta združili moči občini Jesenice in Kranjska Gora.

Na Kredarici zmanjkovalo vode

Suša nam je še naprej motila življenje. Na nekaterih območjih je bila preskrba z vodo ogrožena. Na

JOŽE MENCINGER (1941–2022)

NEKDANJI PREDSEDNIK britanske vlade in konservativne stranke Boris Johnson na Jezerskem

NA PREBAČEVEM so položili zadnjo cev javnega kanalizacijskega omrežja v občini Šenčur, dolgega 66 kilometrov.

primer v naši najvišje ležeči planinski postojanki na Kredarici. Zaloge deževnice so pošle. Od 161 planinskih postojank v Sloveniji jih deževnico uporablja kar 55. Nauk: o preskrbi z vodo je treba razmišljati takrat, ko je imamo dovolj. Poleg slabih so nas zasipale tudi

dobre novice. Krekov dom na Ratitovcu je dobil novo kritino in izolacijo. V Valburgi v občini Medvode so s prizidkom povečali vrtec. V Škofji Loki so po skoraj dvajsetih letih zaprtja začeli obnavljati nekdanj slavni hotel Transturist, ki je bil odprt leta 1971.

Prostovoljci in naravovarstveniki so očistili Dvojno jezero v Dolini Triglavskih jezer.

V Begunjah so odkrili temelje Plečnikove kapele, imenovane Brezjanka (po okoliških brezah). Kapela je bila leta 1953 prestavljena na drugo lokacijo, kar potrjujejo stare fotografije. V šenčurski občini so na Prebačevem položili zadnjo cev kanalizacijskega sistema v občini, ki so ga začeli urejati pred 25 leti, in položili 66 kilometrov cevi. V Kranju so v Park La Ciotat postavili kip francoskega pesnika Alphonse de Lamartina in se pobratili z mestom Colorado Springs, drugim največjim mestom v Koloradu, še zlasti znanim po športu. Na gorenjski avtocesti je zasilno, vendar varno pristalo avstrijsko športno letalo.

Blejcem prvi slovenski kolajni

Začetek avgusta leta 1992 je prinesel samostojni državi Sloveniji prvi olimpijski kolajni. Na olimpijskih igrah v Barceloni sta na prvi avgustovski dan mlada blejska veslača v dvojcu brez krmarja Iztok Čop in Denis Žvegelj osvojila bron, dan kasneje pa so Jani Klemenčič, Sašo Mirjanič, Milan Janša in Sadik Mujkič osvojili bron v četvercu brez krmarja. Obletnico so slovesno proslavili na Bledu.

IZ DVOJNEGA jezera so potegnili pol tone škodljivih alg.

VESLAČI SLAVNEGA četverca s sinom pokojnega Saša Mirjaniča Urošem

- Po pol leta vojne so ukrajinske sile začele potiskati Ruse nazaj. Mnogi se sprašujejo, kaj je sploh želel doseči Putin, ko je 24. februarja napadel Ukrajino.
- Požar na Krasu je bil pogašen. Zgorelo je 3600 hektarov gozda; 17 dni se je z ognjem borilo 14.000 gasilcev.
- Na pokopališču na Dovjem so na pobudo Mihaela Kersnika začeli obnavljati grobove domačih in tujih planincev, ki so se smrtno ponesrečili v Julijcih.
- V Podblici so ob 70-letnici delovanja društva obnovili gasilski dom in podelili priznanje prvemu predsedniku Milanu Vidicu. Gasilci z Dobračeve v Žireh so praznovali 120-letnico delovanja, kamniški pa so še 20 let starejši. V Predosljah so gasilci dobili nove garaže in vozilo.
- Tomaž Eržen iz Besnice je z jadrlnim padalom v 10 urah preletel 311 kilometrov in postavil svetovni rekord v preletu z vrnitvijo na izhodišče.

Odbojkarji in košarkarji so obetavno začeli svetovno in evropsko prvenstvo, slovenski športniki pa se tudi z združenih evropskih prvenstev v Münchnu po zaslugi Janje Garnbret, Luka Potočarja in Kristjana Čeha, Darka Jorgiča in Anje Osterman niso vrnili brez kolajn.

Umril je dr. Jože Mencinger

Avgusta je umrl dr. Jože Mencinger (1941–2022), rojen na Jesenicah, minister v prvi slovenski vladi, ekonomist, uveljavljeni profesor in častni občan občine Jesenice. S svojim delom je pomembno prispeval k osamosvojitvi Republike Slovenije. V 87. letu starosti pa je umrl znani primorski poslanec in dolgoletni član Slovenske demokratske stranke, s katero se je razšel, Ivo Hvalica. Avgust

je bil tudi mesec smrti zadnjega predsednika Sovjetske zveze Mihaila Gorbačova. Star je bil 92 let in je nekdaj SZ vodil v letih 1985–1991. Leta 1988 je obiskal Ljubljano. Zadnji dan meseca je minilo 25 let od smrti britanske princese Diane.

Jubileji in priznanja

Ob radovljiškem prazniku so veliko plaketo podelili zdravnici in reševalki Evi Pogačar. V Kranjski Gori so za praznik nagradili Uroša Robiča, Janeza Zajška, Brigito Pirc in Franja Potočnika. Častni občan občine Bohinj je postal dolgoletni kmetijski pospeševalec Dušan Jovič. Sto let sta dočakali učiteljica, knjižničarka, lektorica in pisateljica Berta Golob iz Struževega v Kranju in Ivanka Uršič s Primskovega v Kranju.

SEPTEMBER 2022

Pogorel je Majdičev mlin

OD MAJDIČEVEGA mlina so ostali le ožgani zidovi.

Poslopje Majdičevega mlina pod Jelenovim klancem v Kranju, eno od kranjskih posebnosti, je konec septembra uničil požar. Hiša, za katero že trideset let poteka denacionalizacijski postopek, je bila popolnoma uničena.

V Železnikih, ki so jih 18. septembra leta 2007 prizadele hude poplave in terjale tri življenja, utrjujejo

protipoplavno zaščito. V osnovni šoli so zgradili tri nove učilnice. V Osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju se je podrli del stropa telovadnice. Sicer pa so konec meseca večji del Slovenije zajela huda neurja in poplave, kakršnih že dolgo ni bilo.

V Sloveniji je september tradicionalni začetek šolskega leta. Začelo ga je

ZAČETEK ŠOLSKEGA leta v Osnovni šoli Pirniče

194.562 učencev osnovnih šol ter 79.000 dijakov srednjih šol.

Oskrbovana stanovanja na Bledu

Na Bledu je Nepremičninski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja zgradil šestdeset oskrbovanih najemnih stanovanj, ki so primerna tudi za gibalno ovirane osebe. V Ljubljani so podpisali pogodbo za gradnjo dolgo načrtovanega odseka ceste med Britofom in Hotemažami.

V novem nakupovalnem središču v Lescah so Gorenjske lekarne tudi uradno odprle novo poslovalnico. Do konca so uredili tudi kolesarsko povezavo med središčem Lesc in Gorenjko. Kamniška koča na Kamniškem sedlu in Zoisova koča na Kokrškem sedlu sta energetske obnovljeni. V Žireh je novi češki lastnik Alpine tudi uradno prevzel vodenje družbe.

Občina Gorje je v sodelovanju s Triglavskim narodnim parkom sklenila obnovo cest na Lazah in Pernikih, dolgih več kot tri kilometre. Obnova je stala milijon evrov. V Spodnjih Gorjah, kjer so nekdaj načrtovali gradnjo stanovanjskih blokov, bodo zgradili Park prijateljstva in združevanja. Kamniška gorska reševalna služba je ob stoletnici delovanja dobila nove prostore v nekdanji smodnišnici, ob vznožju Kamniško-Savinjskih Alp. Rotary klub Škofja Loka je podelil pet novih štipendij. Podeljevati jih je začel pred desetimi leti.

Zlato priznanje Domelu

Med sedmimi zlatimi, 23 srebrnimi in 12 bronastimi priznanji ter tremi posebnimi priznanji v izboru najboljših inovacij so tudi gorenjske družbe. Domel iz Železnikov, ki je ta mesec uredil nove prostore Na plavžu

NA BLEDU so zgradili 60 oskrbovanih najemnih stanovanj.

in v Retečah, je prejel zlato, Iskraemeco iz Kranja pa posebno priznanje.

Novartis v Mengšu pripravlja 110 milijonov evrov vredno naložbo v obrat za proizvodnjo bioloških zdravil. Novartis že sedaj v Mengšu zaposluje 360 ljudi. Obetavne načrte je predstavilo tudi združeno podjetje Iskratel iz Kranja in S&T, po novem S&T Iskratel.

Za vedno kraljica Elizabeta II.

Osrednji dogodek – ne le septembra, temveč celega leta – je bila smrt angleške kraljice Elizabete II. v 97. letu starosti. Elizabeta je februarja leta 1952, pred več kot 70 leti, pri 25 letih starosti prevzela oblast v britanski

monarhiji, preživela 15 ministrskih predsednikov, tudi sedaj že bivšo Liz Truss, ki jo je za premierko imenovala tik pred smrtjo. Kraljčina smrt je zasenčila vojno v Ukrajini, kjer je Putin razglasil rusko oblast tudi na doneškem, luganskem in zaporoškem območju. Elizabeta II. je bila simbol trdnosti monarhije in enotnosti njenih delov. Nasledil jo je sin Charles, po novem kralj Karel III. Bled se je s sprejemom za veleposlanike, akreditirane v Sloveniji, in s projekcijo kraljčinega emblema na skalo pod gradom poklonil eni največjih osebnosti v drugi polovici preteklega in v sedanjem stoletju. Po televiziji je njen pogreb spremljalo štiri milijarde gledalcev.

ČAST ODPRTJA obnovljene ceste je doletela direktorja TNP Tita Potočnika, častno občanko Gorij Nado Kuralt in župana Petra Torkarja.

LUKA POTOČAR, nova zvezda športnega plezanja

► Slovenski odbojkarji so fantastično nastopali na svetovnem prvenstvu. Bili so korak do kolajne, četrti. Košarkarji so na evropskem prvenstvu dosegli manj od pričakovanj.

► V 80. letu starosti je umrl gledališki in filmski igralec Radko Polič - Rac. Nastopil je v več kot sto gledaliških in filmskih vlogah.

► Športno javnost je navduševal mladi športni plezalec Luka Potočar z Jesenic. Pred 10.000 gledalci je zmagal na tekmi v Kopru in osvojil svetovni pokal v težavnostnem plezanju.

► Gasilci iz Cerkelj so praznovali 130 let delovanja. Društvo je leta 1892 ustanovil tedanji župan, nadučitelj in skladatelj Andrej Vavken.

► Smučarja Žana Kranjca in zobozdravnico Leopoldino Kranjec so imenovali za častna občana občine Vodice.

► Upokojila se je dolgoletna direktorica radovljiške knjižnice Božena Kolman Finžgar.

► Ana Nastran oziroma Megušarjeva Ančka iz Železnikov je v Domu starejših v Škofji Loki dočakala 103. rojstni dan.

► Za naj planinsko kočjo v letu 2022 je bil izbran Mihov dom na Vršiču, za katerega skrbita Aleš Štefe in Petra Bratuša. Priznanje je prejel tudi Krekov dom na Ratitovcu.

OKTOBER 2022

Zanesljivejša oskrba z elektriko

SODOBNEJŠA TRANSFORMATORSKA postaja na Trati zagotavlja zanesljivejšo oskrbo z elektriko v pomembnem delu Gorenjske.

Za Gorenjsko je bil oktober pomemben mesec za gospodarstvo in javno življenje. Podjetje Domel iz Železnikov je obnovilo objekt v Retečah, v katerem delajo enosmerne motorje za hišne aparate – 210 zaposlenih jih na leto naredi več kot milijon. Blejcem se je odvalil kamen od srca, saj so bili izpolnjeni vsi pogoji za začetek gradnje južne obvoznice. V

JELENA HORVAT, prejemnica nagrade za delo v šolstvu

Mengšu so začeli obnavljati Slovensko cesto. Središče mesta bo po obnovi, vredna je tri milijone evrov, moderno urejeno.

V Kranju so samevajoči nekdanji gradbeni šoli na Cankarjevi ulici dali novo podobo in vsebino. Vanjo sta se preselila Javni sklad za kulturne dejavnosti Slovenije in Glasbena šola, ki se je dotlej stiskala v neprimernih prostorih. Kranjska Glasbena šola je bila ustanovljena leta 1909. Na Trati v Škofji Loki pa je **Elektro Gorenjska posodobil** razdelilno transformatorsko postajo in krajevno nadzornišvo. Naložba, ki bo zagotovila zanesljivejšo oskrbo z elektriko na območju med Škofjo Loko in Železniki, je bila vredna 7,5 milijona evrov.

Varno z novimi avtobusi

Družba Arriva je v medkrajevni promet na Gorenjskem vključila 26 najsodobnejših avtobusov, kar bo zagotovilo varnejši in udobnejši prevoz potnikov. Jeseniško podjetje SIJ Acroni je prejelo srebrno nacionalno priznanje za inovacijo

SIDUR 400. Gre za izdelovanje zelo kakovostnega jekla.

Za gorenjsko gazelo za najhitreje rastoče podjetje so prišla v izbor tri podjetja: Nimrod, Caretronic in Golden Tre. Med njimi so gazelo podelili škofjeloškemu Nimrodu, največjemu slovenskemu ponudniku

SPREJEM NOVIH avtobusov; od leve: direktor slovenske Arrive Bo Karlsson, državna sekretarka Alenka Bratušek in direktor Autocommerca Rasto Oderlap

divjačinskega mesa.

V Šenčurju so odprli Blagnetovo hišo in Medgeneracijski center. Blagnetova hiša je gradbena posebnost iz druge polovice 18. stoletja, saj je bila zgrajena leta 1789. Pritličje je leseno, **prvo nadstropje pa leseno z balkonom**. Hišo je Občina Šenčur leta 2004 odkupila za dobrega 19,5 milijona tedanjih slovenskih tolarjev, kar znaša okrog 82.000 evrov. Poleg hiše so zgradili tudi Medgeneracijski center.

Gradnja šole se nadaljuje

Zaradi nesoglasja med kamniško občinsko upravo in podjetjem Kolektor Koling je bila ustavljena

ODPRTJE BLAGNETOVE hiše in Medgeneracijskega centra v Šenčurju

gradnja nove Osnovne šole Frana Albrehta. Ker sta se občina in izvajalec uspela dogovoriti, se je gradnja nadaljevala. V Gorenji vasi so zgradili Hišo generacij. Jelena Horvat, dolgoletna učiteljica in nato ravnateljica Osnovne šole Antona Janše, ki jo obiskujejo otroci s posebnimi potrebami, je za življenjsko delo prejela državno nagrado za področje šolstva. Kranjski mestni svet pa je odločil, da bodo ob decembrskem prazniku občine listino častnega občana podelili profesorju in zborovodji Matevžu Fabjanu, nagrado občine pa striparju Zoranu Smiljaniću.

Na Visokem v občini Šenčur so obnovili Vrtec Janček, v Radovljici pa so pripravljeni na gradnjo prizidka k vrtcu. Gradnja bo stala 2,5 milijona evrov. Pri Kampu Šobec v Lescah so obnovili rečni prag, ki umirja tok Save Dolinke.

Na Jesenicah so odprli tretji del tematske poti Spomin starih Jesenic. Pot se začne na Murovi, njen tretji del pa je od restavracije Ejga do Doma TVD Partizan.

Prvi krog Logarju

Gorenjska se lahko pohvali z dobro udeležbo v prvem krogu volitev

NEKDANJA GRADBENA šola v Kranju je postala glasbena. Odprli so jo Damjan Damjanovič, Petra Mohorčič in Matjaž Rakovec.

▶ Alpska smučarja Žan Kranjec in Štefan Hadalin sta odlično začela sezono. Kranjec je bil na veleslalomu v Söldnu drugi, Hadalin pa deveti. Zmagal je Švicar Marco Odermatt.

▶ Ena najboljših slovenskih alpskih smučark zadnjega obdobja Meta Hrovat iz Kranjske Gore je zaključila svojo tekmovalno kariero. Vzrok: poškodbe.

▶ Na letališču v Lescah je zaradi megle na Brniku pristalo letalo, ki je iz Nemčije v Ljubljano pripeljalo srce za presaditev.

▶ V Domu starejših Taber v Šmartnem pri Cerkljah sta dve oskrbovanki dočakali sto let: Ljubica Pavlovičič in Angela Brankovič. V tržiškem domu starejših pa je sto let dočakala Zorislava Ahačič.

▶ Na Bledu so iz jezera potegnili deblak, star najmanj 1200 let, ki so ga odkrili leta 2015. To je dokaz, da se je plovba po jezeru začela zelo zgodaj.

▶ Na Koroški Beli so se spomnili 90. obletnice rojstva znanega Jeseničana in pisca besedil za slovenske ansamble Marjana Stareta (1932–1996). Igralec jeseniškega Gledališča Toneta Čufarja Bojan Dornik - Fonza je prejel priznanje za amaterskega gledališkega igralca.

▶ Bernarda Valenčič iz Žej pri Komendi je za Cerklje kvačkala grb občine. V 100 urah dela je porabila 2,5 kilograma preje.

predsednika republike. Tako kot v državi je tudi na Gorenjskem zmagal Anže Logar, ki je prejel 35,45 odstotka glasov, kar je več kot nasploh v državi, Nataša Pirc Musar pa je prejela 27,23 odstotka glasov, kar je manj kot v državi. Musarjeva je zmagala le v jeseniškem volilnem okraju.

NOVEMBER 2022

Volitve, referendumi in nogomet

November je bil mesec volitev. Najprej je bil na vrsti drugi krog volitev predsednika republike, v katerem je Nataša Pirc Musar s 53,86 odstotka prejetih glasov premagala Anžeta Logarja, ki je prejel 46,14 odstotka glasov in je s tem dosegel najboljši izid med vsemi dosedanjimi kandidati z desne strani političnega pola ter se povzpел med najbolj prepoznavne politike novega vala. Teden kasneje so bile lokalne volitve, na katerih je kar 166 občin že v prvem krogu dobilo župane, v 66 občinah pa je odločal drugi krog 4. decembra. V gorenjskih občinah je bilo v prvem krogu izvoljenih 16 županov, 7 pa v drugem krogu. Istočasno so potekale tudi posredne volitve v državni svet. Z Gorenjske so bili za predstavnike lokalnih skupnosti izvoljeni župani Ivan Meglič, Leopold Pogačar in Matej Slapar, za predstavnika interesnih skupin pa Monika Ažman in Marko Lotrič. Zadnjo novembrsko nedeljo smo na treh referendumih odločali o usodi novih zakonov o RTV, dolgotrajni

NATAŠA PIRC Musar, nova predsednica Republike Slovenije

oskrbi in vladi, ki jih je sprejela Golobova vlada, SDS pa je o njih zahtevala referendum. Poskus zavrnitve zakonov ni uspel. Za novi zakon o Radioteleviziji Slovenija je glasovalo 62,75 odstotka volivcev, ki so glasovali, za zakon o dolgotrajni

oskrbi 62,18 odstotka in za zakon o vladi 56,60 odstotka volivcev. Za marsikoga v Sloveniji pa je bil osrednji novembrski dogodek svetovno prvenstvo v nogometu v Katarju, spektakel sredi puščave. Vojna v Ukrajini se je nadaljevala,

TEMELJNI KAMEN za novi dom starejših v Šenčurju

FRANCE ŠTUKL (1942–2022)

višje predele Gorenjske pa je konec meseca pobelil sneg.

Novi dom za starejše

Jeseničani so pripravili načrte za temeljito obnovo železniške postaje. V Železnikih so odprli novi most čez Češnjico, v Škofji Loki pa so začeli obnavljati grad. Sanacija škofjeloške zanimivosti je zelo zahtevna. V prostorih nekdanje Name pa bodo uredili novo knjižnico. V Šenčurju so položili temeljni kamen za novi dom starejših, ki bo med najmodernejšimi v državi in na katerega so čakali 20 let. V njem bo prostor za 157 oskrbovancev.

V Škofji Loki so temeljito obnovili in za varen promet opremili poldrugi kilometer dolgo cesto čez Gorajte. Na Planini v Kranju so v prostorih nekdanje trgovine uredili dnevno

MIHA NAGLIČ in Zvonka Zupanič Slavec sta bila odlikovana z medaljama za zasluge.

varstvo za starejše. Na začetek gradnje čaka dom za starejše na Zlatem polju.

Praznik v soteski Vintgar

Dveh zanimivih obletnic smo se novembra spomnili na Gorenjskem. V Lescah so pred stotimi leti ustanovili tovarno Veriga. Žal je propadla. Konec februarja leta 1998 je bil njen zadnji delovni dan. V Lescah smo takrat pogosto slišali, da so »pokopali Verigo

MATEJA SVET v družbi Bojana Križaja in Tomaža Čizmana

in pusta«. V občini Gorje se je začelo praznovanje 130. obletnice odprtja soteske Vintgar. Ob tej priložnosti so odprli ploščo tedanjemu gorjanskemu županu Janku Žumru, ki je 1600 metrov dolgo in 250 metrov globoko sotesko odprl za javnost. V Kamniku so našli prostor za postavitev šest metrov dolgega in štiri metre visokega mamuta, ki ga je že leta 2008 izdelal kipar Miha Kač. V občini Gorenja vas - Poljane so praznovali v čast prvi omembi kraja v pisnih virih. Med prejemniki priznanj Turistične zveze Slovenije so tudi Begunje, Kamp Šobec in Radovljica. V kranjskem metnem prometu so preizkusili prvi električni avtobus. V prihodnjem letu jih bo v promet vključenih osem.

Matejino darilo Tržiškemu muzeju

Nekdanja vrhunska alpska smučarka Mateja Svet, ki je prezgodaj sklenila tekmovalno kariero, je tržiškemu smučarskemu muzeju podarila okrog petsto predmetov iz tekmovalne kariere. Zase jih je obdržala le nekaj. Predmeti »zlate Mateje« so tako dopolnili zbirko, v kateri so že priznanja in predmeti Bojana Križaja in Žana Koširja. V Kranju so organizirali 37. Jenkove dneve. Nagrado Društva slovenskih pisateljev je prejela pesnica Nataša Velikonja za pesniško zbirko Prostor sred križišč. Kot družbeno odgovorno podjetje je družba SIJ Acroni darovala pediatričnemu oddelku Splošne bolnice Jesenice.

- ▶ Predsednik republike Borut Pahor je dolgoletnega raziskovalca žirovske zgodovine in kulturne dediščine ter dolgoletnega sodelavca Gorenjskega glasa Miho Nagliča in zdravnico ter zbiralko gradiva o zgodovini slovenske medicine dr. Zvonko Zupanič Slavec odlikoval z medaljo za zasluge.
- ▶ Na Bledu so ljubitelji legokock Vedran Šubic, Maks Štrukelj, Matjaž Zupan in Katarina Vidic iz več kot milijon kock ustvarili domišljajske skulpture.
- ▶ V Domu starejših Taber v Šmartnem pri Cerkljah je Marija Mežek praznovala 103. rojstni dan.
- ▶ V Škofji Loki je umrl dr. Franc Štukl (1942–2022), dolgoletni vodja škofjeloške enote Zgodovinskega arhiva Ljubljana in odličen poznavalec zgodovine škofjeloškega območja.
- ▶ Pri Svetem Duhu so krajani protestno hodili po 18 prehodih za pešce na odseku ceste med Zgornjimi Bitnjami in Retečami. Zaradi gostega prometa, še posebej tovornega, je cesta brez pločnikov vedno bolj nevarna.

BENJAMIN BAJD,

prejemnik prvega zlatega odličja za Slovenijo na mednarodni računalniški olimpijadi

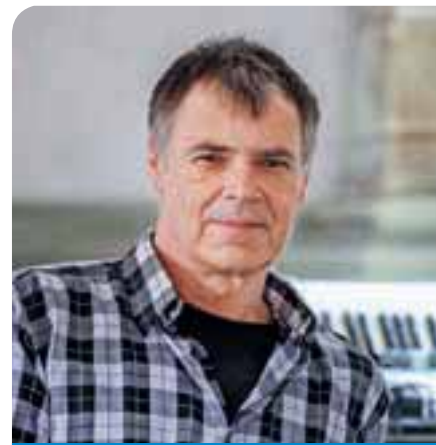
Na 34. Mednarodni računalniški olimpijadi, ki je avgusta potekala v Indoneziji, je zdaj že nekdanji dijak Gimnazije Kranj Benjamin Bajd osvojil zlato medaljo. To je prvo zlato odličje za našo državo, odkar Slovenija sodeluje na mednarodni računalniški olimpijadi, so pojasnili na Zvezi za tehnično kulturo Slovenije, pod okriljem katere je ekipa slovenskih dijakov nastopila na olimpijadi. S programiranjem se je prvič srečal v petem razredu osnovne šole, ko se je udeležil delavnice videoiger na Osnovni šoli Simona Jenka Kranj. »Programiranje mi je bilo takoj všeč, že takrat sem se naučil tudi programskega jezika C,« je razložil. V devetem razredu se je preskusil na tekmovanju iz logičnega računalniškega mišljenja Bober, takrat pa je že slišal tudi za tekmovanje iz programiranja in tako se je že kot osnovnošolec udeležil olimpijade iz programiranja za osnovnošolce in si prislužil bronasto medaljo. Bolj resno je nadaljeval v srednji šoli, saj so uspehi na tekmovanjih in olimpijadah poskrbeli za dodatno motivacijo. Večino prostega časa je namenil delu z računalnikom. »To mi je v zabavo – če ne bi bilo tako, bi na olimpijadi težko dosegel kaj več kot srebrno medaljo,« priznava. A čeprav ga programiranje tako navdušuje, se je odločil za študij matematike, ki jo ima prav tako zelo rad, nam je še zaupal.

TADEJA BRANKOVIČ,

nekdanja biatlonka in avtorica knjige Peta olimpijada

Tadeja Brankovič, nekdanja uspešna biatlonka iz Cerkelj, se lahko pohvali z dvema srebrnima in tremi bronastimi medaljami v svetovnem pokalu, med letoma 1998 in 2010 je Slovenijo tudi štirikrat zastopala na olimpijskih igrah. A uspehi in porazi se ne merijo le s štoparico, pravi. Po zaključeni športni karieri jo je čakalo še več življenjskih preizkušenj, ki jih je popisala v avtobiografiji Peta olimpijada. V knjigi je odkrito spregovorila o svoji karieri, družini, predvsem pa o boju z rakom na dojki, s katerim se je spopadla. Kljub težkim življenjskim preizkušnjam iz njenega pisanja veje optimizem in sporočilo, da ne velja obupati – kljub težavam, ki jih prinese življenje. »Čeprav je diagnozo težko sprejeti, pa še ne pomeni konca sveta. Pogum velja in treba je živeti naprej,« nam je povedala v pogovoru, ki smo ga z njo opravili v Gorenjskem glasu. Danes deluje na različnih področjih, največje veselje pa ji predstavlja delo z otroki in mladimi, predvsem tistimi, ki so bodisi pretežki ali pa imajo učne in druge težave, svetuje pa tudi športnikom in njihovim staršem. Tudi po končani športni karieri na različne načine ostaja povezana s športom. Gibanje je še vedno pomemben del njenega življenja, zavest o pomembnosti zdravega in aktivnega življenjskega sloga pa prenaša tudi na mlajše generacije.

TOMAŽ CILENŠEK,

učitelj harmonike, prejemnik Gerbičevega priznanja za glasbeno in pedagoško delo

Zveza glasbenih šol Slovenije je Tomažu Cilenšku, učitelju harmonike na radovljiški glasbeni šoli, za uspešno pedagoško delo in organizacijo na področju glasbenega šolstva podelila priznanja Frana Gerbiča.

Danes cenjeni in priljubljeni pedagog se je harmoniko začel učiti leta 1972 pri učitelju Jožu Ažmanu, nato je šolanje nadaljeval na Srednji glasbeni šoli v Ljubljani, kjer je bil njegov mentor Ernő Sebastian, in kasneje na Pedagoški akademiji v Ljubljani, kjer je pridobil strokovni naziv predmetni učitelj glasbene vzgoje in zborovodja na osnovni šoli.

Delo Tomaža Cilenška pa se zagotovo ne meri samo v pridobljenih nagradah, poudarjajo v njegovi domači glasbeni šoli. »Njegov prispevek v okolje, kjer glasbena šola deluje, je viden tako v dosežkih na tekmovanjih kot povabilih njegovih učencev na nastope in koncerte. Njegova pripravljenost za sodelovanje s kolegi iz celotne Slovenije in pomoč ter mentorstvo zaposlenim so visoko cenjeni in spoštovani.« Poleg izjemne naklonjenosti delu z mladimi mu je v veliko veselje tudi nastopanje; v zadnjem obdobju ga tako lahko med drugim slišimo na koncertih, kjer spremlja Moniko in Grega Avsenika, priložnostno, skromno doda, pa še kje, tako v Sloveniji kot tujini.

MATEJA ČRV SUŽNIK,

založnica, pisateljica in pedagoginja, avtorica nagrajene radijske igre za otroke

Na natečaju Radia Slovenija, v okviru katerega so iskali izvirne slovenske pravlјice za legendarno radijsko oddajo Lahko noč, otroci!, je strokovna komisija med skoraj tisoč prispelimi kot najboljšo izbrala pravlјico z naslovom Zajec, lisica in noč, ki jo je napisala Mateja Črv Sužnik iz Hlebc pri Lescah. Črv Sužnikova je po poklicu profesorica slovenščine, obenem pa je tudi ustanoviteljica majhne, a uveljavljene založbe Zala, ki izdaja dela vrhunskih tujih in domačih avtorjev. Številne njihove knjige so prejemnice zlate hruške, znaka, s katerim slovenski knjižničarji označujejo posebej kakovostne knjige za mladino.

Preden se je pred dobrimi desetimi leti popolnoma posvetila založniškemu delu, je bila skoraj dvajset let profesorica slovenskega jezika na Ekonomski gimnaziji in srednji šoli Radovljica. Tam je poleg pedagoškega dela vodila tudi dramski in bralni krožek za dijake ter urejala šolsko glasilo.

Sicer pa, kot je povedala ob podelitvi priznanja za pravlјico, že vse življenje piše: pesmi, kratko prozo, pravlјice ..., prizna pa tudi, da nikoli ni imela dovolj možnosti za ustvarjanje. Skoraj mimogrede si je tu in tam vzela nekaj časa zanj. A to je delo, ki zahteva celega človeka in zelo veliko časa, je jasna, in otroci so najbolj kritično in zahtevno občinstvo, še doda.

FRANCI FELTRIN,

prejemnik državnega odlikovanja red za zasluge

Za zasluge pri povezovanju Slovencev v izseljenstvu in za pomoč rojakom pri vračanju v domovino je predsednik Borut Pahor letos januarja red za zasluge podelil Franciju Feltrinu. Ta se je rodil leta 1943 v Stopniku na Tolminskem in se po končani srednji ekonomski šoli zaposlil v Škofji Loki. Svoje javno delovanje je sprva usmeril v prizadevanja za ohranjanje zdravega okolja. Konec osemdesetih let prejšnjega stoletja je sodeloval pri ustanovitvi stranke Zeleni Slovenije in z njo v pomladni koaliciji Demos. Kot član koalicije je bil na volitvah leta 1990 izvoljen za poslanca v prvem sklicu slovenskega parlamenta, kjer je deloval kot član odbora za notranjo politiko, komisije za preobrazbo družbene lastnine in komisije za denacionalizacijo. Ko je prihajal v stik s slovenskimi rojaki v tujini, jim je pomagal na osebnih ravni in iskal sistemske rešitve za njihovo vračanje iz tujine. Bil je med predlagatelji in sooblikovalci zakona o denacionalizaciji, zakona o odnosih s Slovenci v zamejstvu in po svetu ter zakona o pridobitvi slovenskega državljanstva. Leta 1994 se je pridružil Svetovnemu slovenskemu kongresu, pri katerem že skoraj trideset let opravlja pomembne vodstvene funkcije, tudi kot podpredsednik Svetovnega slovenskega kongresa in predsednik Slovenske konference Svetovnega slovenskega kongresa.

JELENA HORVAT,

prejemnica nagrade Republike Slovenije na področju šolstva

Jelena Horvat, nekdanja dolgoletna ravnateljica Osnovne šole Antona Janše v Radovljici, je prejela nagrado Republike Slovenije na področju šolstva za življenjsko delo na področju izobraževanja otrok s posebnimi potrebami. Leta 1983 je diplomirala na Pedagoški akademiji Univerze v Ljubljani in nato leta 2005 na ljubljanski pedagoški fakulteti na smeri socialna pedagogika. Po zaključku študija se je kot štipendistka ministrstva za pravosodje najprej zaposlila v Kazensko-poboljševalnem zavodu za mladoletnike Celje. Prav delo z ranljivo populacijo otrok in mladostnikov, med katerimi so bili tudi storilci najtežjih kaznivih dejanj, jo je po njenih besedah najbolj oblikovalo, v obrazložitvi nagrade pa so zapisali: »Kot mlada vzgojiteljica je v strogi režim ustanove vnašala inovativne načine dela, in sicer je uvajala socialno učenje, sodelovala pri vključevanju mladoletnih obsojencev v pridobivanje izobrazbe ter dejavno delovala na postrehabilitacijskem področju.« Pridobljeno znanje in izkušnje so ji pomagale tudi pri oblikovanju smernic pri njenem kasnejšem delu z otroki s posebnimi potrebami. Ko se je preselila v Radovljico, je namreč svojo poklicno pot nadaljevala v Kamni Gorici kot vzgojiteljica v Zavodu Matevža Langusa, nato kot svetovalna delavka, zadnjih sedemnajst let pa ravnateljica v radovljiški Osnovni šoli Antona Janše.

DUŠAN JOVIČ,

častni občan Bohinja

Občinski svet Občine Bohinj je Dušanu Joviču podelil naziv častni občan Bohinja.

Dušan, po rodu z Dolenjskega, je bil 39 let kmetijski svetovalec v Bohinju, junija letos se je upokojil. »V Bohinju sem se dobro vživel in tudi Bohinjci so me lepo sprejeli,« pravi Dušan, ki je pomembno zaznamoval bohinjsko kmetijstvo. Vodil je hidro- in agromelioracije v Srednji vasi, na Dobravi in v Senožetih. Vseskozi je bil velik zagovornik tradicionalnega sirarstva na planinah in ekološkega kmetovanja. Na njegovo pobudo so v Bohinju pripravili prvi tečaj ekološkega kmetovanja in ustanovili gorenjsko združenje ekoloških kmetov. Spodbujal je urejanje bohinjskih planin in obnovo objektov na planinah, organiziral in vodil številne sirarske tečaje, največ na planini Zajavornik. Zadovoljen je, ko vidi, da se je Bohinjska sirarska pot, ki povezuje kmetije in planine, na katerih predelujejo mleko v izdelke, dobro prijela. Letos je minilo 15 let od začetkov bohinjske tržnice s ponudbo lokalnih pridelkov in izdelkov, za katero si je s somišljeniki zelo prizadeval. Šest mandatov je bil član občinskega sveta in vseskozi tudi predsednik občinske komisije za kmetijstvo. Tudi kot upokojenec ni povsem »presekal« s kmetijstvom, predvsem si želi vzpostaviti register skupnih pašnikov in pašnih planin na Gorenjskem.

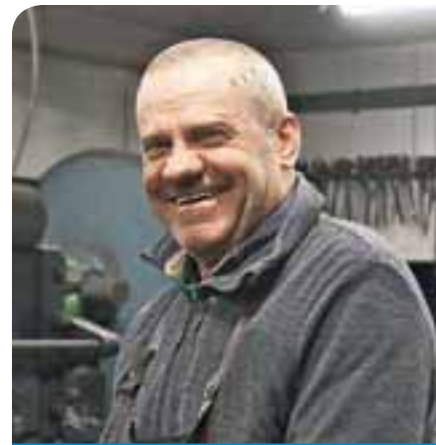
MARIJA KOLAR,

častna občanka Radovljice

Marija Kolar, dolgoletna glasbena pedagoginja in predsednica Društva ljubiteljev stare glasbe, ki že štirideset let organizira Festival Radovljica, je letos postala častna občanka občine Radovljica.

Kot je zapisano v obrazložitvi, je naziv prejela za izjemno pomembno delovanje na glasbenem, festivalskem in pedagoškem področju. V Glasbeni šoli Radovljica je kar štirideset let poučevala nauk o glasbi, pripravljala učence za tekmovanja in sprejemne izpite, organizirala obiske koncertov in opernih predstav, vodila otroški pevski zbor, prirejala učne ure z umetniki. Vzgojila je številne generacije mladih, ki jih danes kot odrasle srečuje na koncertih klasične glasbe, ter utrla pot marsikateremu nadarjenemu otroku, ki si je glasbo kasneje izbral za poklicno in življenjsko pot. Tudi po upokojitvi nadaljuje glasbeno vzgojo mladih.

Od leta 1997 je predsednica Društva ljubiteljev stare glasbe Radovljica, ki organizira Festival Radovljica. Sloves prireditve kot festivala stare glasbe z najdaljšo tradicijo v slovenskem prostoru in njegov ugled v evropskem kulturnem okolju nadgrajuje kot uspešna organizatorka, hkrati pa je v desetletjih srčnega in predanega dela postala duša festivala. Svoje delo vse od začetkov festivala v Radovljici opravlja prostovoljno.

JOŽE KRMELJ,

obrtnik leta 2021

Kovaški mojster Jože Krmelj je marca na slovesnosti na Brdu pri Kranju prejel naziv obrtnik leta 2021, ki ga tradicionalno podeljuje Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije. Skupaj z ženo Matejo predstavlja sedmo generacijo v kovačiji, ki od leta 1926 deluje na sedanjih lokaciji v Logu nad Škofjo Loko. Posvečajo se tradicionalnemu izdelovanju gozdarskega, vrtnega in drugega orodja, v zadnjih letih pa so nabor razširili tudi z rustikalnim programom. Jože Krmelj se namreč ukvarja tudi z izdelavo ponev iz enega kosa, unikatnih sekir in mačet ter nožev iz damasčanskega jekla. V svoji obrti se stalno izobražuje in povezuje tudi z drugimi kovači doma in v tujini. Občasno pripravlja delavnice, na katerih si udeleženci skujejo svoj nož, ki so priljubljene med ljudmi najrazličnejših profilov, udeležujejo pa se jih tudi tujci. Ročno izdelani unikatni izdelki v zadnjem času vse bolj pridobivajo vrednost tudi med kupci, a za poklic kovača se mladi danes skorajda ne odločajo več. »Tako kot to velja za nekatere druge poklice, tudi kovačev ni več veliko, ko pa bomo mi, starejši, nehali delati, bo to postalo še večji problem,« nam je povedal Jože Krmelj. Zato je ob prevzemu nagrade obrtnik leta poudaril, da za razliko od številnih drugih podjetij pri nas o rasti ne razmišljajo, ampak si želijo le preživeti in nadaljevati kovaško tradicijo.

ANDREJ KOŠIČ,

folklorist, plesalec, mentor, koreograf in častni občan občine Naklo

Letošnji častni občan občine Naklo mag. Andrej Košič je zaprisežen folklorist, plesalec, mentor in koreograf. Več kot šestdeset let je predan plesnemu in glasbenemu ljudskemu izročilu, med ljudmi je znan kot pravi sejalec navdušenja do folklore. Kot študent ekonomije je svojo folklorno pot začel leta 1958 pri AFS France Marolt v Ljubljani, kjer je spoznal tudi svojo življenjsko sopotnico, prav tako folkloristko, Branko Kožuh, ki ga je pripeljala v Naklo, zaposlil pa se je v kranjski Savi. Leta 1965 je prevzel vodenje Folklorne skupine Sava Kranj, ki je postala vodilna kranjska in tudi širše prepoznavna skupina. Ob pedagoškem delu v folklori je postavil veliko plesnih spleto in koreografij tako narodov nekdanje Jugoslavije kot s slovenskega narodnostnega območja. Koreografije je učil tudi v drugih slovenskih skupinah, v Bistrici ob Dravi, v Sv. Petru v Istri, v Železni Kapli in med slovenskimi izseljenci na Nizozemskem in v Nemčiji. Več let je deloval kot strokovni sodelavec za folkloro v Zvezi kulturnih organizacij Slovenije. Leta 1996 je bil med ustanovitelji FS DU Naklo, ki je zaorala ledino med upokojenskimi folklornimi skupinami na Slovenskem. Letos je prejel častno Maroltovo značko za življenjsko delo, leta 2011 pa mu je takratni predsednik države Danilo Türk podelil red za zasluge. Po srcu in duši ostaja folklorist.

TINA MORE,

prejemnica medalje policije za hrabrost

Tina More s Hrušice je aprila prejela medaljo za hrabrost, najvišje priznanje, ki ga policija redno podeljuje policistom in občanom, ki se izkažejo s pogumom in takojšnjim ukrepanjem v kritičnih trenutkih. Tina je 13. novembra 2021 s prisebnim in hrabrim dejanjem preprečila rop prodajalne z urami. V prodajalno je tega dne vstopil zamaskiran moški, zahteval od nje, da mu odpre vitrino, in ji zagrozil z nožem. Ko mu je ta padel na tla, ga je pogumno pobrala, stekla iz trgovine in poklicala na pomoč, storilca pa sta do prihoda policistov uspešno zadržala neznana občana, so zapisali v obrazložitvi ob podelitvi medalje za hrabrost. »Kako se bodo najbolj kritične situacije končale, je na koncu lahko največ odvisno od posameznikovega čuta za sočloveka, od njegovega poguma, od njegove vztrajnosti, iznajdljivosti in ne nazadnje zavzetosti, da neko situacijo reši. Da je v tem nekaj resnice, dokazujejo tudi številne medalje, ki jih podeljujemo ne le policistom, temveč tudi občanom, ki morda niso prestali zahtevnih policijskih in drugih strokovnih usposabljanj, a so se samoiniciativno in hrabro odzvali klicu na pomoč, rešili življenje ali se pogumno postavili na stran pravice,« je ob podelitvi priznanj poudaril tedanji generalni direktor policije Anton Olaj.

JOŽEF OSELI,

priznani kuharski mojster

Uresničil sem sanje je naslov knjižnega dela priznanega kuharskega mojstra Jožefa Oselija, v katerem nas avtor na iskren in berljiv način popelje skozi kopico zanimivih anekdot, ki jih je doživel v kar šestindvajsetih državah – od vloge vodje protokolarne strežbe do obdobja, ko se je povsem zliil s kulinarичnim svetom. Marljivo delo ga je v začetku sedemdesetih let pripeljalo v rezidenco Brdo, kjer sta s soprogo Metko delala kot butlerja pri Titu. Pri tem sta sodelovala pri pogostitvah mnogih državnikov, vse od predsednikov svetovnih velesil, pa do kraljev in kraljic ter ostalih uglednih osebnosti. Kasneje se je Jožef izpopolnil v kulinariki in kot prvi Slovenec postal član Francoske kulinarичne akademije. Nepozabne so prigode iz bogatega repertoarja mednarodnih obiskov v vlogi vodje kulinarичnih odprav, mednarodnega sodnika na kulinarичnih tekmovanjih ter organizatorja humanitarnih dogodkov. Knjiga je zelo priljubljena pri bralcih, ki cenijo predvsem Jožefovo iskrenost, ter cenjena v strokovni javnosti, kar dokazuje nagrada žirije na Švedskem. V družbi največjih svetovnih kuharskih mojstrov pa Jožef ostaja skromen in vedno najde čas za dobrodelnost in predvsem za mlade, ki jih razveseljuje s kulinarичnimi dobrotami. Še naprej ne-sebično deli svoje bogato kuharsko znanje in za ta zahteven in odgovoren poklic navdihuje mlajše generacije.

JANEZ PER,

častni občan občine Mengeš

Naziv častnega občana občine Mengeš je tokrat pripadel Janezu Peru, nekdanjemu poslancu in županu Mengša, predvsem pa glasbeniku, ki je kot baritonist z Alpskim kvintetom in številnimi drugimi sestavi, v katerih nastopa, prepoznaven tako doma kot v tujini. Že od leta 1959 je član Mengeške godbe, v zadnjih letih tudi umetniški vodja veteranske sekcije, sicer pa je aktiven tudi na številnih drugih področjih kulturnega in družbenega življenja v občini. Med drugim je bil tudi član PGD Mengeš in eden od pobudnikov oživljanja Mihaelovega sejma ter med zaslužnimi za rojstvo Mengeške marele, ki velja za narodno-zabavno prireditev z najdaljšim stažem pri nas. »Sem Mengšan, rojen v domači hiši, poznam ljudi in kraje. Od nekdanj sem bil navezan na kraj, na godbo, gasilce in druga društva in sem želel biti dejaven, nikoli nisem znal reči ne – in če me je kdo za kaj prosil, sem vedno želel narediti najboljše, kar sem lahko,« nam je v pogovoru za Gorenjski glas odgovoril na vprašanje, kaj ga je gnalo k tako aktivnemu udejstvovanju na tako različnih področjih. Čeprav se ima v prvi vrsti za glasbenika, pa je pečat pustil tudi na drugih področjih. Najbolj je ponosen na ustanovitev samostojne Občine Mengeš, pri kateri je aktivno sodeloval in občino tudi vodil kot njen prvi župan.

EVA POGAČAR,

zdravnica in gorska reševalka, prejemnica velike nagrade Občine Radovljica.

Zdravnica Eva Pogačar se je v nekdanjo postajo Gorske reševalne službe Radovljica včlanila pred 35 leti. Bila je med prvimi ženskami, ki so opravile izpit za gorsko reševalko, kar je nadgradila z uspešno opravljenim izpitom za zdravnico reševalko letalko; to zahtevno nalogo je opravljala več kot 25 let.

V obdobju 2002–2010 je kot predsednica Komisije za medicino pri Gorski reševalni zvezi Slovenije vzpostavila standardizirano izobraževanje gorskih reševalcev iz prve pomoči, ki se izvaja še danes. Aktivno sodeluje pri organizaciji in izvajanju tečajev. Je urednica in soavtorica zbornika Prva pomoč v gorski reševalni službi Slovenije in soavtorica poglavja Prva pomoč v priročniku Planinska šola.

V Civilni zaščiti je bila kot urgentna zdravnica vodja enote za zdravstveno podporo; sodelovala je na več mednarodnih vajah Civilne zaščite in v slovenski ekipi, ki je nudila pomoč po poplavih v Srbiji leta 2014.

Skupaj z zdravnico Tanjo Leskovar je leta 2016 zasnovana odmeven projekt, namenjen izboljšanju preživetja po srčnem zastoju, Oživimo srce. Je predsednica Strokovnega centra za prvo pomoč pri Rdečem križu Slovenije, v Društvu Gorske reševalne službe Radovljica pa nepogrešljiva v upravnem odboru in na vseh društvenih vajah in izobraževanjih iz prve pomoči.

PETER SLATNAR,

podjetnik in inovator

Peter Slatnar iz Cerkelj na Gorenjskem je nekdanji smučarski skakalec, ki je s smučarskimi skoki še vedno tesno povezan – v prvi vrsti kot podjetnik. Ko je zaključil športno pot, je nadaljeval očetovo tradicijo v domači kovinostrgarski delavnici. Preusmeril se je v izdelke za šport. Leta 2006 je prodrl v svet smučarskih skokov z inovativnim petnim delom skakalnih vezi in ustanovil podjetje Slatnar Carbon. Posvetili so se tudi programu skakalnih čevljev. Ko je Elan izstopil iz branže proizvajalca skakalnih smuči, so prevzeli še ta del. Njihov paradni konj so ostale skakalne vezi, ki jih uporablja večina tekmovalcev v svetovnem pokalu in z njimi so osvajali medalje tudi na letošnjih zimskih olimpijskih igrah. Prisotni so tudi v drugih zimskih in tudi poletnih športih. Podjetje je že doseglo številko dvajset zaposlenih, med njimi so tudi nekdanji uspešni skakalci. Skupaj tvorijo uspešno podjetje, ki raste. Beležijo letno rast od 30 do 35 odstotkov. Imajo jasne in visoke cilje. Dolgoročni je, da bi tekmovalci z njihovimi izdelki v sedmih različnih športih osvojili olimpijsko medaljo. Medalje so že obkljukane v smučarskih skokih, nordijski kombinaciji in skeletonu. Profesionalnim športnikom s svojimi izdelki pomagajo dosegati vrhunske rezultate. Peter Slatnar poudarja, da v trenutku, ko naredijo nov izdelek, ga začnejo izboljševati. In se nikoli ne ustavijo.

IVAN SMILJANIĆ,

zgodovinar, predavatelj, pisec, soscenarist

Ivan Smiljanić je eden izstopajočih mladih zgodovinarjev, ta čas kot mladi raziskovalec zaposlen na Inštitutu za novejšo zgodovino, kjer pripravlja doktorsko nalogo. Pri omenjenem inštitutu je spomladi izdal knjigo Lovorovi gozdovi in krompir, Prešernov kult v socializmu. Gre za njegovo magistrsko nalogo, v kateri se je ukvarjal s pomenom in podobo našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna v času socialistične Jugoslavije, ko je sledila prava eksplozija postavljanja spomenikov in različnih poimenovanj institucij, šol, ulic po pesniku. Besedilo je ustvarjal s pomočjo starih časopisov, knjig in drugega gradiva, v delo pa je vključil tudi vse svoje ugotovitve in raziskave preteklih let, ko se je veliko ukvarjal s spominskimi znamenji pomembnih ljudi na Gorenjskem. V knjigi je obdobje čaščenja Prešerna v socialistični Jugoslaviji razdelil na štiri poglavja glede na to, kako se je skozi čas spreminjal odnos do pesnikovega lika. Vsakemu poglavju je dodal podpoglavje, v katerem obravnava, kaj se je s pesnikom v določenem času dogajalo v Kranju. Knjiga je nedvomno temeljno delo na tem področju.

Že lani je kot soscenarist skupaj z očetom, stripovskim avtorjem Zoranom Smiljanićem, izdal strip z naslovom Črni plamen. Strip je nastal ob stoti obletnici požiga Narodnega doma v Trstu.

TONČEK SMOLEJ,

gorski reševalec, prejemnik najvišjega državnega priznanja za prostovoljstvo

Dolgoletni gorski reševalec in predsednik Gorske reševalne službe (GRS) Radovljica Toni Smolej je letošnji prejemnik najvišje državne nagrade za prostovoljstvo, ki mu jo je izročil predsednik Republike Slovenije Borut Pahor. Tonija Smoleja je za podelitev nagrade predlagala Občina Radovljica s podporo Društva GRS Radovljica. Kot gorski reševalec deluje že več kot petdeset let. Leta 1982 je prevzel vodenje Gorske reševalne postaje Radovljica, ki se je leta 2006 preoblikovala v samostojno Društvo Gorske reševalne službe Radovljica, in je vse do danes predsednik društva.

Sodeloval je v več kot tisoč reševalnih akcijah, zadnjih 16 let vodi komisijo za letalsko reševanje. Kot inštruktor reševalec letalec vodi redna usposabljanja kandidatov za pridobivanje nazivov reševalec letalec, zdravnik letalec reševalec in zdravnik hitre nujne medicinske pomoči ter vsakoletno usposabljanje za obnovitev licenc za reševanje v gorah s pomočjo helikopterja.

V prostovoljske aktivnosti vloži več kot tisoč ur letno, je med drugim zapisano v obrazložitvi. Ob prevzemu nagrade pa je dejal, da je le malo prostovoljnih dejavnosti, kjer bi posameznik tudi za ceno lastne ogroženosti reševal drugega, in da jo sprejema kot priznanje vsem gorskim reševalcem, ki v najzahtevnejših pogojih rešujejo življenja.

ANTON TONE SMOLNIKAR,

častni občan občine Kamnik

Anton Tone Smolnikar je ob letošnjem občinskem prazniku prejel naziv častnega občana občine Kamnik. Odlikovanje so mu podelili za življenjsko delo na področju novinarstva, poročanja o kamniških uspehih, za zagon kamniške lokalne samouprave in štiri mandate županovanja. Smolnikar je rojen Kamničan, ki še danes živi v rodnem mestu, ki mu je namenil tudi desetletja aktivnega delovanja.

Kariero je začel kot novinar, in kot je povedal v pogovoru za Gorenjski glas, se pred kamero in mikrofonom še danes počuti domače. Vseskozi si je tudi prizadeval, da bi Kamnik na različnih področjih predstavil gledalcem. Rad se spominja tudi izzivov med osamosvojitveno vojno, ki jo je pokrival v času svoje poklicne poti, za kar je skupaj s televizijskim snemalcem Tinetom Golobom prejel tudi posebno priznanje ministra za obrambo.

Kamničanom pa je gotovo najbolj v spominu ostal po štirih mandatih na mestu župana. Zaslužen je za več vrtcev, petdeset kilometrov zgrajene kanalizacije, povezovalni most čez Kamniško Bistrico, prenovljene osnovne šole in telovadnice, začel je tudi črpati evropska sredstva ...

Kot pravi, ni le ponosen Kamničan, temveč tudi ponosen Gorenjec. Po mami je namreč sorodnik Franceta Prešerna v četrtem kolenu, po Gorenjskem pa ima tudi veliko sorodnikov.

ANDREJ ŠIFRER,

glasbenik in tekstopisec

Andrej Šifrer ni zgolj eden izmed tistih slovenskih avtorjev, ki zadnjih nekaj desetletij s svojimi pesmimi in besedili plemenitijo slovensko glasbeno nebo, temveč v naši popularni glasbi velja za rekorderja. Poleg tega, da je zapisal in zapel kopico pesmi, med njimi so mnoge že ponarodele, je nanizal več kot pet tisoč nastopov in prodal čez pol milijona plošč, zgoščenk in kaset. V svoji dolgoletni karieri je sodeloval z mnogimi znanimi glasbeniki iz tujine, predvsem Anglije in ZDA. Za kako pomembnega rojaka gre, so pokazali tudi Kranjčani, saj je Gorenjski muzej v Galeriji Prešernove hiše ob njegovi sedemdesetletnici pripravil dokumentarno razstavo o njegovi bogati glasbeni poti, v Mestni knjižnici Kranj je sledil pogovorni večer, praznovanje jubileja pa je Andrej Šifrer zaključil s koncertom v Letnem gledališču Khislstein, kjer je z glasbenimi gosti občinstvo popeljal na popotovanje skozi svoj ustvarjalni opus. Andrej Šifrer je v svojih besedilih tudi dober poznavalec narodovega značaja in kronist časa in prostora, v katerem živimo. Pogosto pred nas postavi tudi ogledalo, ki kot pravi, ne kaže ne prav in ne narobe, ampak za vsakega od nas malo drugače. Da še kako velja naslov Andrej Šifrer, 70 let – NIČ proti VEČnosti, ki je zaznamoval jubilejne dogodke, pa potrjuje tudi novi glasbeni album, ki bo v kratkem ugledal luč sveta.

BOJAN TRAMPUŠ,

ljubiteljski gledališki igralec, prejemnik nagrade Sklada Staneta Severja

V zadnjih dveh desetletjih eden najprepoznavnejših obrazov škofjeloške in gorenjske ljubiteljske gledališke scene igralec Bojan Trampuš je na različnih festivalih ljubiteljskih gledališč pogost prejemnik nagrad in priznanj za vloge, ki jih vsako leto uprizarja v predstavah Loškega odra. Zadnji dve leti sta bili zanj še posebno uspešni, pri čemer velja poudariti izstopajočo vlogo Saše v uprizoritvi *Antigona* v New Yorku. Zanj je najprej na Linhartovem srečanju prejel matička, nagrado za to vlogo je prejel tudi na Repasaž festu v Srbiji, Saša pa mu je lani decembra na tradicionalni podelitvi Severjevih nagrad prinesel še nagrado Sklada Staneta Severja. »Bojan Trampuš se kot Saša s pretanim občutkom odziva tako na resnični položaj kot na akcije in reakcije svojih soigralcev, pa naj gre za telesno ali duševno prezenco. Vlogo newyorškega brezdomca ustvari z navidezno lahkotnostjo, čeprav jo poganja izjemno natančna in premišljena notranja razčlenjenost zapletenih psiholoških stanj. Skupaj s soigralci je dosleden v nepredvidljivosti, predvsem pa spretno odmerja in lovi občutljivo ravnoesje komičnega in tragičnega,« je k nagradi zapisala žirija. Bojan Trampuš je z nagrado hkrati zaznamoval trideset let gledališkega ustvarjanja, v aktualni sezoni pa že navdušuje v vlogi vaškega učitelja Andreja Škufce v komediji *Predstava Hamleta* v vasi Spodnja Mrduša.

BORUT VESELKO,

dramski igralec, prejemnik nagrade julija

Borut Veselko je dolgoletni član igralškega ansambla Prešernovega gledališča, v katerem je odigral vrsto vidnih vlog. Dve izmed njih, vlogi očetov v predstavah *Meja sneženja* in *Mama*, ki jih je oblikoval v pretekli sezoni, sta mu prinesli tudi nagrado julija, ki jo v Prešernovem gledališču Kranj v sodelovanju z Gorenjskim glasom in Mestno občino Kranj podeljujejo igralcu ali igralki domačega ansambla, ki je v minuli sezoni s svojo stvaritvijo najbolj prepričal/-a gledalce in strokovno žirijo. Borut Veselko je z omenjenima vlogama prepričal tako gledalce kot strokovno žirijo, ki je v obrazložitvi k nagradi med drugim zapisala: »V obeh vlogah je zaznati predvsem notranjo moč igralca in njegov poglobljeni razmislek. Do potankosti izdelana lika razpirata pomembna vprašanja, ki iz intime segajo v obče prepoznavno stvarnost.« Borut Veselko, ki je bil dva mandata tudi direktor Prešernovega gledališča, si v prihodnje seveda želi velikih vlog, kot je dejal: »Tudi zato, ker imaš možnost bolj 'pobrskat' po značaju lika, ki ga igraš, se poglobiti v njegovo bistvo. Mislim, da imam za to bistveno več možnosti v Prešernovem gledališču kot kjerkoli drugje. Predvsem si želim še veliko dobrih igralskih priložnosti.« V novi sezoni igra vlogo moškega glasu v igri *Zaprta študija*. »New Constructive Ethics«, navdušuje pa tudi v družinski drami *Da me je strah*.

VALERIJA IN IVO ČARMAN,

prejemnika medalje za zasluge

Za izjemno delo za ranljive in pomoči potrebne ljudi, zlasti otroke, sta zakonca Valerija in Ivo Čarman maja letos iz rok predsednika Boruta Pahorja prejela medaljo za zasluge. Njuno dolgoletno poslanstvo se je začelo s sodelovanjem z društvom za pomoč osebam z motnjami v duševnem razvoju Sožitje Škofja Loka, ko sta pomagala pri organizaciji specialne olimpijade ter za vse tekmovalke in tekmovalce sešila drese. Vrsto let sta sodelovala s Centrom za socialno delo Škofja Loka in pripravljala darila za otroke v rejništvu ter z Varstveno-delovnim centrom Kranj, kjer sta pripravljala različne prireditve in presenečenja. Najbolj znana pa sta po svojem več kot tri desetletja dolgem dobrodelnem delu z otroki, obolelimi za rakom. Letos sta ustanovila Inštitut Zlata pentljica, saj želita, da bi nekdo nadaljeval njuno poslanstvo, ko ga sama ne bosta mogla več opravljati.

MARIKA HALER IN PIA ORAŽEM,

prejemnici priznanj za prostovoljstvo

Mladinski svet Slovenije je konec junija že dvajsetič podelil nagrade izbranim prostovoljcem in prostovoljskim projektom. Med 122 prijavljenimi posamezniki in projekti na natečaju Prostovoljec leta sta priznanji dobili tudi dve Gorenjki. Mariki Haler iz Domžal je pripadlo priznanje za posebne dosežke. Predlagal jo je Medgeneracijski center Bistrica, priznanje pa je prejela za dolgoletno aktivnost na glasbenem področju, predvsem pa za izvajanje projekta za starejše S pesmijo do boljšega spomina. Pia Oražem iz Mengša pa je na predlog Društva Center za pomoč mladim postala naj mladinska voditeljica 2021. V centru je najprej opravljala administrativna dela, a v kratkem času postala samostojna mladinska delavka. Izvajala je raznovrstne delavnice za mlade, treninge socialnih veščin in soustvarjala programe za mlade.

NINA CANKAR, JERNEJ OBLAK IN NEJC URH,

diamantni maturanti

Najvišji možni uspeh pri letošnji splošni maturi je na spomladanskem roku po podatkih, ki so bili znani sredi julija, doseglo 18 dijakov. Med njimi sta bila tudi Jernej Oblak iz Gimnazije Škofja Loka in Nejc Urh iz Gimnazije Kranj. Po vpogledu v izpitno dokumentacijo in ugovoru na izračun točk pri maturitetnem predmetu angleščina se je v elitno družbo dijakov, ki so na spomladanskem roku pri maturi zbrali vseh 34 možnih točk, uvrstila tudi dijakinja Gimnazije Kranj Nina Cankar. Nina Cankar se je odločila za študij biokemije, saj jo zanima delo na znanstvenem oziroma raziskovalnem področju, Jernej Oblak študira računalništvo in matematiko v Ljubljani, saj se je že v preteklosti preskušal v programiranju, kar se mu zdi dobra uporaba matematičnega znanja, Nejc Urh pa študira fiziko na Fakulteti za matematiko in fiziko, saj meni, da je to zanimivo področje, ki ponuja tudi široke možnosti za vnaprej. Vsi trije so se oziroma se še radi posvečajo glasbi, v prostem času pa tudi radi berejo in se ukvarjajo s športom.

Občina Jesenice

Občina Jesenice,
Cesta železarjev 6, Jesenice

Župan Blaž Račič

/ FOTO: ALEŠ KOŠIR

Novi župan mag. Peter Bohinec

/ FOTO: OSEBNI ARHIV

Občinski svetniki (2018–2022)

Gregor Čop, Edina Džamastagić, mag. Almin Gorinjac, Boris Grilc, Jure Krašovec, Maja Križnar, Uroš Lakić, Janez Marinčič, dr. Adis Medić, Tomaž Tom Mencinger, Vlado Mlinarec, Maja Otovič, Iztok Pergarec, Vera Pintar, Marko Plečnik, Žiga Pretnar, Maja Razingar, Miha Rebolj, Alma Rekić, Miha Rezar, Stanko Sedlar, Marta Smodiš, dr. Borut Stražisar, Žarko Štrumbl, Jernej Udir, Veronika Vidmar, Marko Zupančič in Boštjan Žigon

Občinski nagrajenci

Častni občan: Janez Pavel Komel
Plaketa župana: lutkovna skupina Ringo Raja
Priznanje župana za uspehe v času šolanja:
Ema Pšeničnik in Ema Ahačič

Leto 2022 so na Jesenicah zaznamovale številne pridobitve: zaključila se je energetska prenova t. i. novega objekta enote Julke Pibernik Vrtca Jesenice, zaživila je nova ferata Dobršnik, vzpostavili so alarmni sistem na Koroški Beli ...

Največja investicija na področju šolstva je gradnja nove telovadnice Osnovne šole Poldeta Stražišarja, vredna skoraj en milijon evrov, pri čemer je bila Občina Jesenice uspešna tudi na javnem razpisu Ministrstva za izobraževanje, šolstvo in šport, ki bo investicijo sofinanciralo v višini dobrih 400.000 evrov. Dela bodo trajala vse šolsko leto. Na področju šolstva se je zaključila tudi obsežna energetska sanacija t. i. novega objekta enote Julke Pibernik Vrtca Jesenice. Na otroškem igrišču Tim na Cesti Cirila Tavčarja so bila nameščena nova igrala in varnostna podlaga, dodatna igrala so bila nameščena tudi na otroškem igrišču Živ žav v Centru 2. Na področju komunalne infrastrukture se je zaključila prva faza izgradnje komunalne infrastrukture v Krajevni skupnosti Sava in začela tudi druga faza, v katero spada obnova dveh ulic z najbolj dotrajano cesto, to je Delavske ulice in Ulice Viktorja Kejžarja. Zaključila se je tudi rekonstrukcija 2. in 3. odseka občinske ceste Prihodi–Planina pod Golico, v Lipcah pa je bil v sklopu gradnje kanalizacije obnovljen vodovod, hkrati pa je bila asfaltirana cesta pri nogometnem igrišču z izvedenim vodovodom in odvodnjavanjem.

V sklopu reševanja problematike pobočnih masnih premikov so na Koroški Beli vzpostavili alarmni sistem z elektronskimi sireni, ki so nameščene na stavbo PGD Koroška Bela in na vodohran nad vasjo in ki bodo zatulile, če se bo sprožil plaz nad vasjo.

V sklopu sanacije zajetja Peričnik je bilo izvedeno javno naročilo za umestitev dezinfektorja, kar bo odpravilo stalno dezinfekcijo sistema s hipokloritom in delno odpravilo ukrep prekuhavanja ob manjših prekoračitvah motnosti vodnega vira. Pridobljene so bile služnosti

lastnikov zemljišč na trasi cevovoda, izbran je tudi izvajalec.

Začela se je energetska sanacija pokopališkega objekta na Blejski Dobravi. Občina Jesenice je dobila prvo zavarovano plezalno pot, tako imenovano ferato, in sicer v soteski Dobršnik nad Hrušico. Zaživel je tretji del tematske poti Spomini starih Jesenic, tokrat odsek od gostilne Ejga, nekdanje Tancarjeve gostilne, do stavbe TVD Partizan, nekdanjega Sokolskega doma. Pot so poimenovali Življenje okrog jeseniškega kolodvora. V sklopu projekta Pohodniške poti v občini Jesenice so uredili dve novi poti, in sicer Koroška Bela–Malnež in Koroška Bela–Potoki. Izšel je tudi Dnevnik s pohodnih poti po jeseniških hribih, ki je namenjen zbiranju žigov z vrhov. Nadaljevali so izvedbo participativnega proračuna.

Od 1. junija upokojenci, vojni veterani in invalidi lahko na Jesenicah brezplačno uporabljajo mestni potniški promet. V letu 2022 so veliko pozornosti namenili tudi problematiki visokih stroškov ogrevanja, zaradi česar je potekal tudi zbor občanov. Obnova Ruardove graščine se zaradi zapletov še ni zaključila, v letu 2022 se je tako začela izvajati nujna dodatna statična (protipotresna) sanacija objekta ter hkratno tretiranje okuženosti objekta s sivo hišno gobo. Na Občini Jesenice so začeli postopke za prenovu bazena Ukova (v izdelavi je projektna dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja), ki je bil zaradi prevelikega tveganja za varnost kopalcev zaradi dotrajanosti v poletni sezoni zaprt. Nadaljuje se postopna obnova hišic v otroškem letovišču Pinea v Novigradu, kjer s sofinanciranjem sodelujeta tudi Občina Kranjska Gora in Občina Žirovnica.

Občina Kranjska Gora

V Mojstrani so dobili nove vrtčevske prostore. V občini so tri nova krožišča, regionalna cesta je obnovljena. Pomembna investicija na področju oskrbe s čisto pitno vodo je bila gradnja novega vodohrana Alpina. V Kajžnkovi hiši v Ratečah je zaživel Escape muzej, prvi v Sloveniji. Zgornjesavska dolina je pripravljena na največjo športno prireditev v zgodovini samostojne Slovenije – FIS svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju Planica 2023.

V Mojstrani so se spomladi razveselili novih vrtčevskih prostorov. Prizidek se lepo umešča v okolico. Investicija je bila vredna več kot 1,1 milijona evrov, od tega je država prek ministrstva za izobraževanje, znanost in šport prispevala nekaj čez 830 tisoč evrov, preostalo so zagotovili iz občinskega proračuna. V pritličju so igralnice s terasami, sanitarijami in osrednjim prostorom, v mansardi pa športna igralnica, dodatni prostor za dejavnosti otrok, za zaposlene ... Obnovljena sta tudi stari del vrtca in športno igrišče ob šoli v Mojstrani, ki ima zdaj dve atletski stezi in manjšo tribuno s sedišči. Tudi projekti, za katere se je občina dogovorila z ministrstvom za infrastrukturo, so potekali po načrtih. Regionalno cesto v Zgornjesavski dolini so obnovili, zgradili krožišči v Kranjski Gori in eno v Podkorenu, kjer pride še povezovalna cesta, ki bo velikega pomena tudi za tradicionalni športni prireditvi, Pokal Vitranc in planiške skoke, prihodnje leto tudi za največji športni dogodek v zgodovini samostojne Slovenije – FIS svetovno prvenstvo v

Novi prizidek vrtca v Mojstrani / FOTO: GORAZD KAVČIČ

nordijskem smučanju Planica 2023. Namenska nepovratna sredstva so na občini pridobili tudi za območje Triglavskega narodnega parka, in sicer letno dobrih 650 tisoč evrov, ki so jih letos porabili za gradnjo parkirišča v Mojstrani za potrebe doline Vrata in most čez Triglavsko Bistrico v Peričniku. Projekt umirjanja prometa v dolino Vrata so nadaljevali, letos je bila asfaltirana cesta, med poletno sezono so obiskovalcem doline Vrat in okoliških gora omogočili brezplačni javni avtobusni prevoz. Pomembna letošnja investicija na področju oskrbe s čisto pitno vodo je bila gradnja novega vodohrana Alpina z zmogljivostjo 600 kubičnih metrov. Novi vodohran bo za območje Kranjske Gore, po potrebi tudi za Gozd - Martuljek, predstavljal veliko dodano vrednost pri zagotavljanju čiste pitne vode in bo imel dovolj zmogljivosti tudi ob višjih turističnih sezon. Občina je iz sredstev Načrta za okrevanje in odpornost pridobila sofinanciranih 50 odstotkov upravičenih stroškov investicije, kar znaša skoraj pol milijona evrov. Komunala Kranjska Gora pa je prejela certifikat Voda iz pipe.

Letošnja novost je novo postajališče za avtodome v Kranjski Gori z 19 nadstandardnimi parcelami. V Kajžnkovi hiši v Ratečah je zaživel Escape muzej (muzej pobega), prvi v Sloveniji, kjer obiskovalci skozi igro spoznavajo pomembna obdobja in dogodke v rateški zgodovini. V Kranjski Gori so odprli medgeneracijski center The Hub, kreativno, družbeno in digitalno središče. KS Dovje - Mojstrana pa je na dobri poti, da se pridruži družini Gorniških vasi.

Občina Kranjska Gora,
Kolodvorska 1B, Kranjska Gora

Župan Janez Hrovat
/ FOTO: NIK BERTONCELJ

Nova županja Henrika Zupan
/ FOTO: OSEBNI ARHIV

Občinski svetniki (2018–2022)

Blaž Lavtižar, Katarina Štravs, Ena Girandon, Jože Dovžan, Branislava Vovk, Marko Kopač, Klavdija Gomboc, Mirjana Benedik (Alpska lista Janeza Hrovata), Bogdan Janša, Sonja Kavalar, Jelica Brestovac, Gregor Miklič (SDS), Janja Dolhar, Izidor Podgornik (SD), Tjaša Prusnik (Konkretno), Uroš Kopavnik (NSi)

Občinski nagrajenci

Priznanja Občine Kranjska Gora: Društvo Gorska reševalna služba Kranjska Gora, Janez Zajšek in Brigita Pirc iz Mojstrane ter Franc Potočnik iz Mojstrane

Občina Gorje

Občina Gorje
Zgornje Gorje 6b, Zgornje Gorje

Župan Peter Torkar

Občinski svetniki (2018–2022)

Janez Poklukar st., Danijela Mandeljč, Anja Bunderla, Zdenka Repe, Pavel Jakopič, Urban Jan, Primož Pretnar, Edvard Torkar, Janez Kolenc, Ivan Ratek, Dominik Piber

Občinski nagrajenci

Plaketa Občine Gorje: Božena Kolman Finžgar, Branko Gomilar; priznanje Občine Gorje: Slavica Torkar, Lidija Dornig, Jelena Horvat

V Parku prijateljstva in združevanja so oktobra odprli kolesarski poligon.

Gradnja cestne in komunalne infrastrukture, premestitev Jenskotove kapelice, nov most čez reko Radovno, Park prijateljstva in združevanja, obnova igrišča pri Osnovni šoli Gorje, sprejem olimpijcev, praznovanje jubilejev, dobrodelni dogodki in obisk ministra ... vse to je v letu 2022 zaznamovalo Občino Gorje, ki je letos poleg Občine Bled postala prva prejemnica evropskega certifikata Zero Waste Certified City.

V gorjanski občini so letos pristopili k izgradnji kanalizacijskega omrežja v aglomeraciji Podhom, ki ima več kot dva tisoč populacijskih enot in zajema vasi Podhom, Spodnje Gorje in del Zasipa. Pogodbena vrednost projekta je bila nekaj več kot milijon evrov, za projekt Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju Zgornje Save – Občina Gorje pa bo pridobila predvidoma 640 tisoč evrov kohezijskih sredstev. Vzporedno z gradnjo kanalizacijskega omrežja je potekala rekonstrukcija državne ceste Spodnje Gorje–Fortuna.

Zaradi rekonstrukcije ceste v Spodnjih Gorjah so marca premestili 140 let staro in 28 ton težko Jenskotovo kapelico, ki je novo mesto dobila na zemljišču družine Žemva. Kot je povedal župan Peter Torkar, je bil dogodek za Gorjance poseben, saj se v njihovih krajih prvič predstavljali tovrsten objekt. Marca so zabeležili še en velik dogodek, ko so na slovesni prireditvi v Mariboru prejeli cepič Stare trte z Lenta, ki so ga nato konec aprila zasadili pri župnišču v Zgornjih Gorjah.

Junija so v Krnici namestili 68 ton težko in 45 metrov dolgo jekleno konstrukcijo montažnega mostu čez reko Radovno, ki služi kot začasni nadomestni most vse do zaključka gradnje novega mostu. Hkrati z gradnjo mostu, ki jo financira Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo in je vredna 1,4 milijona evrov, je Občina Gorje zagotovila sredstva za izgradnjo infrastrukturnih elementov.

Poleg tega so letos zaključili obnovo več cest, med drugim ceste na Lazah in Pernikih, ki je bila financirana tudi s sredstvi iz 10. in 11. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku, sklenili so

dela na križišču na Fortuni, obnovo cestne infrastrukture na Zgornjih Lazah, v izvedbi so še gradbena dela v Spodnjih Gorjah – na območju, ki se po domače imenuje Poljane, in na območju, imenovanem Graben.

V Spodnjih Gorjah so konec septembra začeli urejati nov park s kolesarskim poligonom, vadbenim kozolcem in bralnim gnezdrom, imenovan Park prijateljstva in združevanja. Na kolesarskem poligonu so otroci konec oktobra že urili gibalne in kolesarske veščine. Slovesno pa so odprli tudi obnovljeno igrišče pri Osnovni šoli Gorje, kjer so poleg nove asfaltne podlage za igrišče namestili še novo konstrukcijo za košarkarske koše in nove table z obroči. Med dogodki, ki so v gorjanski občini zaznamovali leto 2022, velja omeniti še sprejem gorjanskih olimpijcev z letošnjih iger v Pekingu Anje Mandeljč, Mihe Ličefa, Mihe Dovžana in Eve Urevc, tradicionalno dobrodelno prireditev Zvezde na snegu, ki jo je Športno društvo (ŠD) Gorje tokrat združilo s praznovanjem stoletnice delovanja, praznovanje 115-letnice Godbe Gorje, odpravo s kolesom na morje od Gorij do Ankarana in dobrodelni večer za pomoč Keniji, na katerem je katoliški duhovnik Imo D. Basols iz Kenije predstavil tamkajšnje razmere. Župan Peter Torkar je aprila pripravil posebno dobrodošlico za najmlajše občane Gorij: starše vseh lani rojenih otrok je povabil na priložnostni sprejem pred občinsko stavbo in jim izročil sadike sadnega drevja. Poseben obisk so zabeležili oktobra, ko je v goste prišel minister za okolje in prostor Uroš Brežan in se seznanil z upravljanjem naravnih vrednot – vodnega vira Ovčja jama in soteske Vintgar.

Občina Bohinj

Letošnje leto so v Bohinju zaznamovale velike investicije v šolsko in komunalno infrastrukturo. Šolarji so se vrnili v popolnoma prenovljeno podružnično šolo v Srednji vasi, v Bohinjski Bistrici pa je v zaključni fazi gradnja največje občinske investicije zadnjih let, novega vrtca.

»Če otrokom omogočamo najboljše pogoje za učenje, je to največ, kar lahko naredimo za skupnost,« je spomladi na slovesnosti ob odprtju prenovljene podružnične šole v Srednji vasi poudarila ravnateljica Mojca Rozman. Pogoji za dobre pol stotnije učencev iz štirih vasi, Stare Fužine, Studora, Srednje vasi in Češnjice, ter nekaj več kot dvajset malčkov, ki v Srednji vasi obiskujejo vrtec, so zdaj res odlični.

V okviru projekta je namreč občina v pred nekaj leti energetsko sanirani šolski stavbi zdaj še obnovila in povečala telovadnico, zgradila zunanjo učilnico, obnovili so streho in inštalacije ter na podstrešju uredili novo računalnico. Ob šoli so zgradili novo športno igrišče ter igrišče za najmlajše, obenem pa tudi uredili spominski park pri poslovnih vežicah v neposredni bližini. Vrednost investicije je znašala več kot 750 tisoč evrov, od tega je občina okoli 300 tisoč evrov pridobila iz sredstev, ki ji pripadajo po zakonu o TNP.

Stavba je več kot le šola in vrtec, postaja eno od središč dogajanja v vasi; vsa zgornja dolina je z novim kompleksom

dobila prostor, ki ga lahko uporablja v različne, ne le vzgojne in izobraževalne namene, je zadovoljen župan Jože Sodja.

Vsak čas bo nared tudi novi vrtec v Bohinjski Bistrici. Objekt je sestavljen iz treh stavb in zasnovan kot 11-oddelčni vrtec z lastno kuhinjo in vsemi spremljajočimi prostori, vanj pa bodo iz šole preselili tudi zobozdravstveno ambulanto.

Preurejena dvorana Danica ima od letošnjega leta novo streho in fasado ter urejeno rekuperacijo za hlajenje in gretje. V središču Bistrice se je v sodelovanju z Osnovnim zdravstvom Gorenjske že začela težko pričakovana širitev zdravstvenega doma z izolacijskim blokom in ureditvijo dvorišča.

Občina je v letošnjem letu sprejela prenovljeni program opremljanja s komunalno infrastrukturo, ki je na novo določil področja urejanja. Številni projekti so že v teku, največji v zgornji dolini, kjer se gradi povezovalni kanal, na katerega se bo že v kratkem lahko priključila vas Studor. Nekaj priključitvenih krakov je tudi v Jereki, za priklop je pripravljena Češnjica. Že v prihodnjem letu se bo nadaljevala gradnja povezave do čistilne naprave v spodnji dolini, v okviru projekta bo v sodelovanju z državo skupaj s kanalom Jereka–Bohinjska Bistrica urejena in razširjena tudi cesta skozi Korita.

Bohinj je letos poleti spet doživel pravi turistični razcvet in prav zato je tako za domačine kot za obiskovalce še toliko bolj razveseljiv začetek gradnje nove kolesarske povezave med Bohinjem in Bledom, ki jo skupaj z državo in EU sofinancirata občini Bohinj in Bled. Gradnja se začne na odseku Bistrica–Soteska, dela pa naj bi bila končana v enem letu.

Občina Bohinj
Triglavska cesta 35, Bohinjska Bistrica

Župan Jože Sodja
/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

Občinski svetniki (2018–2022)

Lista za Bohinj: Jerica Gašperin, Monika Ravnik, Mirko Jeršič, Tanja Erlah, Darko Lončar; Ekipa za Prihodnost: Bojan Traven, Jerneja Potočnik, Boštjan Mencinger, Urška Preželj; Bohinj danes – Jure Sodja: Jure Sodja, Martina Odar; Lista Janeza Režka: Janez Režek, Melita Štros Mavrič; NSi: Maja Fajdiga Komar; DeSUS: Olga Pikon Gorišek; samostojna svetnica: Milena Cesar

Občinski nagrajenci

Častni občan: Dušan Jovič
Plaketa Občine Bohinj za življenjsko delo: Marija Mencinger, Janko Sebastijan Stušek
Plaketa Občine Bohinj: Stanislav Gorenc, Samo Gardener, Milena Košnik, Društvo za delo z mladimi Žarek, društvo Lovski rogisti Bohinj, Prostovoljno gasilsko društvo Nomenj - Gorjuše. Priznanje občine za posebne dosežke: Martina Sodja Alič, Milena Kocjanc, Lovska družina Nomenj - Gorjuše
Častni znak: Franc Dolinar, Martin Zupanc

Popolnoma prenovljena podružnična šola v Srednji vasi je dobila tudi novo športno igrišče in učilnico na prostem.

Občina Bled

Občina Bled
Cesta svobode 13, Bled

Župan Janez Fajfar
/ FOTO: OSEBNI ARHIV

Novi župan Anton Mežan
/ FOTO: OSEBNI ARHIV

Na Bledu je letos znova v polni meri zaživel turistični, kulturni, športni in družabni utrip. Uresničila se je dolgoletna želja po južni razbremenilni cesti, stekla je gradnja kolesarske povezave med Bledom in Bohinjem, nov prizidek bo dobil Zdravstveni dom Bled, zaživel je Medgeneracijski center Vezenine Bled, izvajajo se vzdrževalna in druga infrastrukturna dela, zaradi katerih bo eden najbolj priljubljenih turističnih krajev v Sloveniji še bolj trajnostno naravnan in privlačen tako za domačine kot turiste.

Občinski nagradenci z blejskim županom Janezom Fajfarjem / FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

Posebno slovesno je bilo aprila, ko so na osrednji slovesnosti ob prazniku Občine Bled odprli Medgeneracijski center Vezenine Bled, hkrati pa podelili tudi občinska priznanja. Objekt je umeščen na nekdanje degradirano območje, kjer je stala tovarna Vezenine Bled. Vrednost celotne investicije je bila 4,8 milijona evrov, pri čemer je Občina Bled pridobila nepovratno subvencijo Eko sklada v višini slabih 660 tisoč evrov. Ob centru so septembra odprli šestdeset oskrbovanih stanovanj, od tega jih je dvajset prednostno namenjenih občanom Bleda. Zgrajena so tako, da omogočajo bivanje tudi gibalno oviranim osebam. Stanovanja so last Nepremičninskega sklada pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je ob odprtju blejskih stanovanj zaznamoval 25 let delovanja.

Poletni utrip

V treh poletnih mesecih so imeli na Bledu več kot petsto tisoč turističnih

prenočitev, zvrstilo se je tudi več kot sto prireditev in dogodkov, ki sta jih pripravljala Zavod za kulturo Bled in Javni zavod Turizem Bled s soorganizatorji. Blejski dnevi so bili letos posvečeni 60-letnici Festivala slovenska popevka, na gladino Blejskega jezera so položili 15.000 lučk v jajčnih lupinah, ki jih že petdeset let pripravlja domačin Andrej Vidic, poleg tega so obiskovalci znamenito Legendo o potopljenem zvonu, ki so jo na Blejskem jezeru uprizarjali na božični dan, letos prvič lahko doživeli v poletni različici. Na voljo so bile nove tematske poti, ki so nastale kot del projekta javnega zavoda Turizem Bled z imenom DigiRikli, ponovno so podelili certifikate kolektivne blagovne znamke Blejski lokalni zbor, ki je iz projekta prerasel v proces, v katerem je danes 43 ponudnikov in 190 izdelkov v različnih kategorijah. Jeseni je drugo obletnico delovanja

Blejci so se razveselili začetka gradnje južne razbremenilne ceste. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

zaznamovala Tržnica Bled. Julija in avgusta sta domačine in obiskovalce po Bledu, znamenitostih, blejskem podežlju in na Pokljuko prevažala dva brezplačna avtobusa.

Uresničujejo projekte

Konec avgusta se je začela gradnja prvega odseka kolesarske povezave med Bledom in Bohinjem, in sicer od Bleda skozi Sotesko. Temu bo sledila še gradnja drugega odseka od Soteske do Bohinjske Bistrice. Celoten projekt izgradnje kolesarske povezave je bil ocenjen na približno 18 milijonov evrov, pri čemer bi občini Bled in Bohinj prispevali vsaka po milijon evrov, država 11,5 milijona evrov, preostanek pa EU. Oktobra so položili temeljni kamen novega prizidka Zdravstvenega doma Bled, katerega gradnja bo sklenjena predvidoma v enem letu. V trinadstropnem prizidku, vrednem dobrega 2,5 milijona evrov, bodo urejeni prostori sodobne nujne medicinske pomoči z neposrednim vhomom s Prešernove ceste in prostori pediatrije za predšolske in šolske otroke.

Po desetletjih čakanja so bili oktobra izpolnjeni tudi vsi pogoji za začetek gradnje težko pričakovane blejske južne obvoznice, ki bo bistveno razbremenila prometne tokove na Bledu in olajšala dostop do Bohinja. »Mislim, da je to za večino Blejcev in Bohinjcev eden najsrečnejših dni v zadnjih desetletjih, saj se bo končno rešil problem dveh kilometrov državne ceste ob sami obali Blejskega jezera,« je ob tem poudaril blejski župan Janez Fajfar. Prva faza blejske obvoznice bo obsegala rekonstrukcijo krajšega odseka regionalne ceste Lesce–Bled z gradnjo krožišča na Betinu. Občina Bled je v sodelovanju z Infrastrukturo Bled v oktobru zaključila več projektov vzdrževalnih del. V sklopu urejanja poti v Vintgar je bila na relaciji slap Šum–Sv. Katarina posodobljena pot. Na novo je bil urejen drugi odsek poti Sv. Katarina–Podhomski rob, izvedena so bila vzdrževalna dela na vzhodnem delu

mostovža v Veliki Zaki. Na novo so preplastili del Kolodvorske ceste, prenovili so cesto na Kupljenik, dela so se začela na Ribenski cesti, Partizanski cesti in cesti na Bohinjski Beli. Na območju med sodniškim stolpom in Pristavo ter na območju Koritnega pa Občina Bled obnavlja vodovodno omrežje.

Leto posvečeno kiparju

V Zavodu za kulturo Bled, čigar vodenje je s 1. avgustom prevzela Lea Ferjan, se že drugo leto posvečajo Blejcam in Blejcem, ki so domače okolje in tujino zaznamovali s svojim delom in ustvarjanjem. Če so leto 2021 posvetili vsestranski ustvarjalki akademski slikarki Meliti Vovk, leto 2022 posvečajo kiparju Slavku Oblaku, ki je za svoje delo dobil tudi zlato plaketo Občine Bled. V novembru je izšla monografija z naslovom Slavko Oblak, umetnik in rokodelec, njegova dela pa so bila predstavljena na razstavi v Galeriji Stolp na Blejskem gradu.

Med najgostoljubnejšimi kraji

Občina Bled je poleg Občine Gorje postala prva prejemnica evropskega certifikata Zero Waste Certified City, hotel in glamping Ribno Alpine Resort pa prvi prejemnik Evropskega Zero Waste poslovnega certifikata. Bled je bogatejši za nove zelene znake. Prislužiła sta si jih Rikli Balance Hotel in Hotel Triglav Bled. Med nagrajenci natečaja Biodiverziteti najbolj prijazen vrt, ki je bil izveden v okviru projekta LIFE Naturaviva, je bil tudi vrt Podružnične šole Ribno. Nizozemski ASCI je v sklopu glasovanja za najboljše kampe po Evropi v Sloveniji najbolj ocenil Kamping Bled. V okviru letošnje akcije Moja dežela – lepa in gostoljubna je Bled v kategoriji turističnih krajev zasedel tretje mesto. Spletni rezervacijski portal booking.com pa je v začetku leta objavil seznam desetih najgostoljubnejših krajev na svetu za leto 2022. Mednje se je uvrstil tudi Bled, ki je zasedel drugo mesto.

Na Bledu je letos znova v polni meri zaživel turistični, kulturni, športni in družabni utrip.

/ FOTO: TINA DOKL

Občinski svetniki (2018–2022)

Anton Mežan, Mihaela Pesrl, Franc Sebanč, Boštjan Razinger in Darko Mlakar (Lista Tonija Mežana), Anton Omerzel in Dušan Žnidaršič (Turistično podjetniška lista), Jakob Bassanese in Aneta Varl (Lista Rad imam Bled), Janez Brence (SDS), Srečko Vernig (Lista za kulturo in šport), Boštjan Ploštajner (Lista prijateljev Bleda), Sabina Rešek (Bled 365), Milan Rejc (Levica), Jana Špec (SD), Brigita Tišler Šolar (NSi), Gregor Jarkovič (LMŠ)

Občinski nagajenci

Zlata plaketa: Matjaž Završnik, Slavko Oblak, Domen Kozjek, KD Rudija Jedretiča Ribno, PGD Ribno. Častni znak rajska ptica: Jože Hausman. Županovo priznanje: Metka Rutar Piber, Dragica Marta Sternad Kenda, Marjeta Vodnjov, Amalija Jelen Mikša, Zdenko Portič, Rajko Heberle, Gostilna Kurej Zasip

Umetnik in rokodelec Slavko Oblak v družbi avtorice biografije Lidije Pavlovčič in pisca besedila o kiparjevem opusu Vida Lenarda / FOTO: IGOR KAVČIČ

Občina Žirovnica

Občina Žirovnica
Breznica 3, Žirovnica

Župan Leopold Pogačar

Občinski svetniki (2018–2022)

Vanja Resman Noč, Sebastijan Zupan,
Barbara Oman Bulovec, Izidor Jekovec,
Meta Zupan, Zdravko Malnar in Nino Rejc
(vsi Neodvisna lista za Žirovnico),
Mojca Vene, Franc Zupan in Mojca Papler
(vsi Lista za vasi pod Stolom), Tatjana Mulej
in Božidar Brudar (oba SDS), Anton Koselj
(SD) in Jurij Dolžan (NSi)

Občinski nagrajenci

Plaketa Občine Žirovnica: Toni Justin,
Brigita Mrak

Junija so namenu predali parkirišče na Rodinah.

V Občini Žirovnica aktivno pristopajo k uresničevanju dolgoletne želje po obvozni cesti mimo Vrbe, aktivnosti potekajo tudi na področju gradnje doma starostnikov na Selu in gasilsko-reševalnega centra v Zabreznici. Jeseni so zaključili gradnjo še zadnjega odseka kanalizacije v občini, in sicer v delu naselja Smokuč, sprejeli so prometno strategijo, uvedli so nov parkirni režim v dolini Završnice, nameščajo novo urbano opremo in nadaljujejo urejanje ekoloških otokov.

Žirovniška občina aktivno pristopa k pridobivanju zemljišč za obvoznico Vrba, ob tem se nadejajo, da bodo do konca leta oddali vlogo za gradbeno dovoljenje. V proračunu za leto 2023 so zagotovili 851.000 evrov za odkup zemljišč in začetek njene gradnje. Uspešni pa so že bili pri pridobivanju zemljišča za načrtovani gasilsko-reševalni center v Zabreznici. V pripravi je dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja, temu bo sledilo čakanje na ustrezen razpis za sofinanciranje v tej finančni perspektivi. Začeli so tudi postopke za gradnjo prostorov za deinstitutionalno varstvo starejših na Selu pri Žirovnici z dnevnim in medgeneracijskim centrom. V dogovoru z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti ter vodstvom Doma upokojencev dr. Franceta Bergelja z Jesenic so sredi priprave OPPN, ki bo podlaga za pridobivanje gradbene dokumentacije, pridobivanje sredstev EU in upravljanja. Občina bo prispevala zemljišča in komunalno opremo, uradni investitor in upravljaec bo javni socialni zavod Dom upokojencev dr. Franceta Bergelja.

Domačini so se jeseni razveselili zaključka gradnje kanalizacije v delu Smokuča, kjer je bilo ob gradnji dveh fekalnih kanalov obnovljeno še vodovodno omrežje in odvodnjavanje ceste z ureditvijo meteorne kanalizacije. S 1. avgustom so uvedli parkirnino na treh urejenih parkiriščih v dolini Završnice in odškodnino za uporabo gozdne ceste proti Valvasorjevemu domu in Zelenici, ki velja od 1. maja do konca oktobra. Zaključen je bil tudi razpis za izbiro izvajalca za gradnjo

dodatnega parkirišča v Završnici, gradbena dela pa bodo stekla predvidoma spomladi prihodnje leto. Občina Žirovnica je maja državi ponudila v odkup stanovanjski objekt Vrba 1, s prodajo pa so občinski proračun »obogatili« za 240 tisoč evrov. Junija so s slovesnostjo namenu predali parkirišče s 27 parkirnimi mesti na Rodinah, ki je umeščeno v del tako imenovanega Garklnovega vrta. V prihodnjem letu načrtujejo še gradnjo parkirišča za osebna vozila in dva avtobusa v Doslovčah.

Med drugim so začeli nameščati novo urbano opremo, kot so klopi, koši za smeti in pasje iztrebke, postavili so fitnes na prostem v Glenci, obenem nadaljujejo urejanje podzemnih ekoloških otokov. Z namenom zagotavljanja hitrega dostopa do defibrilatorja (AED) so letos kupili še dva defibrilatorja, enega so namestili električno omarico med parkiriščem in Prešernovo rojstno hišo, drugi je na drogu javne razsvetljave ob otroškem igrišču na Rodinah. Skupno imajo tako v mreži javno dostopnih AED že dvanajst defibrilatorjev.

Sprejeli so tudi celostno prometno strategijo, ki ugotavlja pomanjkljivosti prometne ureditve občine in predlaga rešitve. Akcijski načrt vključuje ukrepe, izvedljive v prihodnjih petih letih, med njimi gradnjo pločnikov in gradnjo oziroma ureditev kolesarskih poti ter kolesarnic, uvedbo sistema izposoje koles, večjo frekvenco avtobusnih in železniških povezav, ureditev varnejših prehodov za pešce, gradnjo podvoza v Žirovnici in osrednjega parkirišča v občini po načelu parkiraj in se pelji z javnim prevozom ali kolesom.

Občina Tržič

Za nami je leto, polno izzivov, pridobitev, zaključenih projektov, žal zaznamovano tudi s poslednjimi slovesi. Dokončano je delo, ki si ga je ekipa občinskih sodelavcev zastavila ob začetku leta. Tudi letos je bila občina Tržič prepoznana kot razvojno prodorna občina. Asfalt je zagotovo največkrat zapisana beseda letos, a nam je v ponos, saj priča o uspešni izvedbi projekta Odvajanje in čiščenje odpadne vode v porečju zgornje Save – Občina Tržič (DDR2).

Gradbena dela v sklopu projekta DDR2 so v zadnji fazi. Za enega največjih projektov v zgodovini občine, ki je ocenjen na okoli 8 milijonov evrov, je občina pridobila 2,9 milijona evrov evropskih in državnih sredstev. Po treh desetletjih želja se je tako uredil vzhodni vstop v Križe s popolno ureditvijo Snakovške ceste, za večjo okoljsko in prometno varnost je (bilo) poskrbljeno v Kovorju in Loki. Posodobitev sledi tudi na južnem vhodu v občino Tržič ob Zadraškem mostu.

Nad mestom je zažarel tržiški biser, dvorec Neuhaus, ki je krona prizadevanj na desetletni poti obnove na osi Bistrica–Tržič. Po temeljiti zunanji obnovi mu bo treba dodati še primerno in privlačno vsebino. S pomočjo evropskih sredstev smo obnovili stavbo Tržiškega muzeja, ki je letos prejela v dar bogato zbirko predmetov nekdanje vrhunske smučarke Mateje Svet. Gradnja izobraževalnega in športnega središča v Križah napreduje počasneje, kot si želimo. Do konca leta 2023 naj bi

bila končana izgradnja prizidka k Zdravstvenemu domu, številke s področja turizma pa so se že vrnile na predkoronsko raven.

Da prihajate v mesto, bogato s čevljarско zgodovino, vas spomnijo luči na gavge, ki so dobile mesto v krožišču pri Sokolnici. Tudi sicer se je podoba tega dela Tržiča ob nekdanji BPT precej spremenila. Urejeni so nov vhod, park, most, stavbe in nova javna cesta, vkopana nova infrastruktura.

»Zadovoljen in ponosen sem, da je ekipa mojih sodelavcev na Občini Tržič dokončala delo, ki smo ga skupaj zastavili. Zgodovinski projekti, ki smo jih pripravljali več let, so se udejanjili in dobro služijo ljudem,« ob slovesu od županske funkcije pravi mag. Borut Sajovic.

Slovo je sestavni del življenja. V tem letu sta nas žal zapustila dva častna občana občine Tržič, Valentin Tomazin in Vinko Hlebš.

Kako naprej? Mesto naj bo živo, je želja domačinov.

Občina Tržič
Trg svobode 18, Tržič

Prejšnji župan mag. Borut Sajovic

Novi župan Peter Miklič

Občinski svetniki (2018–2022)

Slovenska demokratska stranka: Janez Bogataj, Jaka Jankovec, Klemen Markovič, Vesna Tišler Sušnik. Ekipa Boruta Sajovica: Mojca Čadež, Ana Peharc, Dušan Bodlaj, Eva Truden, Marjan Veternik, Vida Hribar, Nejc Perko, Marjan Špehar, Andraž Žitnik. Lista up mladih Tržič: Franjo Liška. Lista za razvoj športa in kulture: Mladen Novkovič. Pavel Rupar – Enotna lista Tržič: Melanija Primožič. Lista Spremembe za prepored Tržiča: Andrej Frelih. Socialni demokrati: Drago Zadnikar. Zagon – Lista Klemena Belharja: Metka Gaberc, Drago Zalar, Teja Nemec, Tomaž Meglič. DeSuS – Demokratična stranka upokojencev Slovenije: Jana Jenko. Samostojni svetniki: Vida Raztresen

Občinski nagrajenci

Plaketa Občine Tržič: Čebelarско društvo Tržič, Radio Gorenc; diploma Občine Tržič: Maja Tekavec, Boris Tomazin, Alojzij Markič, Župnijska karitas Tržič - Bistrica; priznanje župana: že prejeli (letos): Športno društvo Podljubelj; prejmejo: Prostovoljno gasilsko društvo Lom pod Storžičem, Kulturno društvo Kruh Križe, Zavod za varstvo pred snežnimi plazovi, Združenje šoferjev in avtomehanikov Tržič

Občina Radovljica

Občina Radovljica
Gorenjska cesta 19, Radovljica

Župan Ciril Globočnik
/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

Nov večnamenski objekt v športnem parku Vrbnje, katerega zunanja ureditev je bila financirana s sredstvi participativnega proračuna, je tudi prostor, kjer je za krajane urejeno volišče.

/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

Občinski svetniki (2018–2022)

Miran Rems, Monika Ažman, Miroslav Pogačar, Teodora Beton, Vilko Praprotnik, Sabina Felc, Danijel Kašca, Neža Mezeg (Lista Cirila Globočnika); Andrej Potočnik, Jernej Kolman, Aljoša Škufca, Breda Poličar (SDS); Branko Fajfar (Lista krajevnih skupnosti – LKS); Maksimiljan Kalan, Vojka Jesenko (Lista Marjana Šarca, Gibanje Svoboda); Darko Marolt, Barbara Sitar (Lista za šport in prostovoljstvo); Gorazd Fajfar, Maruša Šolar Čuden (Glas mladih Radovljica); Simon Resman, Tina Mrak (NSi); Nejc Kliček, Mojca Faganel (SD); Mateja Potočnik (Levica); Izidor Arih, Sandra Zadnikar (samostojna člana)

Zahtevno urejanje komunalne in prometne infrastrukture, nadaljevanje vlaganj v prenove vrtcev in šol, izvedeni projekti participativnega proračuna in obsežna prenova radovljiškega kopališča so glavni projekti, ki so zaznamovali iztekajoče se leto v občini Radovljica.

V času evropskega tedna mobilnosti je bila s tradicionalnim kolesarskim izletom odprta tudi nova obnovljena cesta s pločnikom in kolesarskim pasom v Lescah. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Participativni proračun

V iztekajočem se letu so bili izpeljani številni projekti v okviru participativnega proračuna: trim steza na Obli gorici, zunanja ureditev objekta v Športnem parku Vrbnje, park za pse v Radovljici, priprava projektne dokumentacije in pridobitev gradbenega dovoljenja za kozolec za prireditve in športne aktivnosti v Lescah ... Niso med finančno največjimi, so pa pomembni za občane, ki s svojimi predlogi in glasovanjem lahko neposredno vplivajo na to, kaj se bo gradilo, urejalo ali izvajalo v lokalnem okolju. Opravljenega je bilo ogromno dela, pravi župan Ciril Globočnik. Da je bila odločitev za participativni proračun prava in izvedba odlična, pa dokazuje udeležba na glasovanju, ki je bila v radovljiški občini trikrat višja kot sicer v Sloveniji.

Kopališče je večletni projekt

Eden najzahtevnejših občinskih projektov v zadnjem obdobju pa je rekonstrukcija radovljiškega kopališča, ki se je začela lanske jesen. Vsa dela

tečejo po načrtih. Tako bodo do pomladi že dokončani nov mali pokriti bazen za plavalno opismenjevanje in rehabilitacijo po poškodbah, ves sanitarno-garderobni vozel in restavracija, ki se prestavlja na južni del ob recepcijo in vhod v bazenski kompleks. Okoli 4,5 milijona evrov vreden projekt z milijonom in pol sofinancira ministrstvo za šport, z dobrimi dvesto tisoč evri za terapevtski bazen Osnovno zdravstvo Gorenjske, nekaj več kot 55 tisoč evrov pa prispeva Fundacija za šport. V nadaljevanju sledi druga faza, ki vključuje postavitve drsne strehe, ureditev velneškega in fitnes centra in namestitve dela naprav za ogrevanje. Občina tudi v nadaljevanju računa na finančno sodelovanje države.

Povezava Lesc in Radovljice

V sklopu aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti je bila konec septembra tudi uradno predana v uporabo novozgrajena kolesarska povezava v Lescah. Na pol kilometra dolgem odseku Železniške ulice in Rožne doline je občina na novo uredila šest

metrov široko cesto z obojestranskim pomožnim kolesarskim pasom in pločnikom. V sklopu prenove je bila urejena tudi kanalizacija in javna razsvetljava ter obnovljen vodovod. Ureditev tega odseka predstavlja drugi del projekta ureditve kolesarske povezave med upravnim središčem Radovljice in železniško postajo v Lescah, v okviru katerega je bila lani že zgrajena kolesarska povezava ob regionalni cesti med Radovljico in Lescami. Vrednost projekta je dva milijona evrov, pri čemer je 1,4 milijona prispeval Evropski sklad za regionalni razvoj.

Komunalna infrastruktura

Na Lancovem je v zaključni fazi trimilijonski projekt, ki zajema izgradnjo kanalizacijskega sistema in črpališč na Spodnjem Lancovem ter navezavo na obstoječo čistilno napravo v Radovljici. Približno polovico sredstev zanj je občina pridobila od EU in države. Sočasno se obnavlja tudi vodovod.

Konec poletja pa se je začela več kot 1,7 milijona evrov vredna prva faza urejanja komunalne infrastrukture v Kamni Gorici. Projekt obsega izgradnjo primarnega vodovodnega omrežja v dolžini 1366 metrov in kanalizacijskega omrežja v dolžini 953 metrov, ki bo omogočal priklop 240 populacijskih enot. Na trasah bodo urejene tudi ceste oz. javne površine, meteorna kanalizacija in cestna razsvetljava. Dela bodo končana prihodnjo jesen. Tudi za ta projekt je občina pridobila sofinanciranje države.

V Begunjah in Kamni Gorici

Tik pred poletjem je bila zaključena investicija v obnovo prostorov vrtca v Kamni Gorici, kjer so se razveselili novih učilnic in toaletnih prostorov. Do začetka novega šolskega leta pa je bila popolnoma preurejena okolica podružnične šole v Begunjah. V okviru slabega pol milijona evrov vredne investicije je bila urejena tudi nova dostopna cesta za šolo in

dvanajst parkirnih mest, dve učilnici na prostem in plato za kolesa. Jeseni se je začela še gradnja prizidka k vrtcu v Radovljici, kjer bodo poleg treh igralnic tudi športna igralnica z osrednjim prostorom, igralnica razvojnega oddelka, prostor za dodatne dejavnosti in razvojna ambulanta. Gradnjo in opremo razvojne ambulante bosta financirala občina in Osnovno zdravstvo Gorenjske, sredstva za skoraj 2,5 milijona evrov vredno investicijo pa bosta prispevala tudi Ministrstvo za zdravje, nekaj več kot tristo tisoč evrov, ter Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, ki je za projekt odobrilo skoraj milijon evrov.

Bogata bera kulturnega dogajanja

Leto 2022 je bilo pomembno tudi na področju kulture. Tako v Radovljici kot v Kropi pa tudi po drugih krajih v občini so pripravili številne odmevne prireditve. V Radovljici je posebej izstopal že 40. festival stare glasbe Festivala Radovljica 2022, v Kropi so zaznamovali sedemdeset let Kovaškega muzeja v Kropi, v Muzejih radovljiške občine pa so posebno pozornost posvetili stoti obletnici ustanovitve dveh pomembnih leških podjetij: Verige in Gorenjke.

Izjemna turistična sezona

Destinacija Radovljica beleži izjemen porast turističnega obiska; do konca septembra so našteali kar 161.117 gostov, ki so ustvarili skupaj 428.685 nočitev, 110 tisoč nočitev več kot v vsem letu 2019 oziroma trikrat toliko kot v letu 2015.

Dobro delo je bilo opaženo tudi v širšem okolju: Turistična zveza Slovenije je v akciji Moja dežela – lepa in gostoljubna krajem in ponudnikom v občini podelila najvišja priznanja: Begunje so bile prve med izletniškimi kraji, vodilni med slovenskimi kampi je Kamp Šobec. Med mestnimi jedri se je radovljiški Linhartov trg prebil na tretje mesto, mesto Radovljica pa na prvo mesto med turističnimi kraji.

Častna občanka Marija Kolar

/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

Občinski nagrajenci

Častna občanka: Marija Kolar

Velika plaketa Občine Radovljica: Eva Pogačar

Plaketa Občine Radovljica: Božena Kolman

Finžgar, Jelena Horvat in Iris Breganski

Plaketa Antona Tomaža Linhart: Gregor

Avsenik, Tomaž Cilenšek in Mitja Kapus

Pečat Občine Radovljica: Gorenjski območni

odbor Slovenskega društva Hospic, Alenka

Košir, upokojeni zdravstveni delavci (Nuša

Potočnik Virnik, Vanda Reš, Štefka Trdina,

Nuša Tulipan in Janez Zaletel), Mira Hladnik,

Klemen Štefelin, Tjaša Pintar, Luka Potočar,

Dušan Jelovčan, PGD Lancovo in

organizacijska enota Komunale Radovljica

Vodovod, kanalizacija, čistilne naprave

Medalja Občine Radovljica: Marjana Štendler,

prostovoljni vozniki v projektu Prostofer

(Zdenko Cund, Zlata Demšar, Matjaž Glavač,

Stanka Hrovat, Bogdan Lotrič, Jože Pogačnik,

Franc Velikonja, Tomaž Vidmar in Milan

Vogrin)

Kovaški muzej v Kropi letos zaznamuje sedemdesetletnico delovanja.

/ FOTO: NIK BERTONCELJ

Občina Naklo

Občina Naklo

Župan Ivan Meglič

/ FOTO: TINA DOKL

Občinski svetniki (2018–2022)

Drago Goričan, Alenka Benedik (Lista Draga Goričana za razvoj občine Naklo), Peter Celar (NSi), Zdravko Cankar, Helena Krامل Nikač, Primož Povše (DeSUS), Marko Mravlja, Andreja Prosen, Albin Golba (SDS), Renata Košir, Katja Bevk, Marjan Babič (SLS), Franc Grašič, Jure Renko, Nataša Zaletelj (Lista za Moj kraj)

Občinski nagajenci

Častni občan občine Naklo: Andrej Košič, srebrna plaketa Občine Naklo: Osnovna šola Naklo, priznanje Občine Naklo: Nataša Zaletelj, Anže Semenič in Helena Krامل Nikač

Občina Naklo je zaključila urejanje komunalne infrastrukture večjega dela Podbrezj, na Okroglem, v Žejah in Strahinju ter najbolj kritični del infrastrukture v Zadragi. Zgrajen je nov vodohran v Zadragi, v Poslovni coni Naklo pa bodo omogočili gradnjo novih poslovnih objektov.

V zadnjih dveh letih je Občini Naklo uspelo v severnem delu Podbrezj urediti vso komunalno infrastrukturo, ceste in pločnike. Prva faza, ki zajema območje od šole do cerkve, vključno z ureditvijo regionalne ceste in pločnikov, je stala dobrega 1,2 milijona evrov, druga faza, ki zajema območje severno od cerkve, ki se intenzivno gradi in za kar je občina pridobila nepovratna sredstva pa je ocenjena na 1,4 milijona evrov. V celoti pa so že zaključili urejanje komunalne infrastrukture na Okroglem, v Žejah in Strahinju ter najbolj kritičnega dela infrastrukture s porušeno cesto v Zadragi. Letošnja proračunska sredstva so namenili tudi za ureditev Pokopališke poti s parkiriščem v Naklem in za rekonstrukcijo ceste Bistrica–Žeje. Novi vodohran z zmogljivostjo 300 kubičnih metrov nad Zadrago je dobil končno obliko, decembra bodo objekt predali v uporabo. Z novim vodohranom in dograditvijo še dodatnih odsekov vodovoda bo zagotovljena ustrezna oskrba s pitno vodo za vse občane, za kar bodo uporabili obstoječe vire iz vrtine nad Trnovcem in vodne vire iz Tržiča. Projekt je bil sofinanciran iz evropskih kohezijskih sredstev in je ocenjen na 565.000 evrov. Med Strahinjem in Spodnjimi Dupljami so spomladi odprli kolesarsko stezo, ki

poteka po trasi opuščene železniške proge Kranj–Tržič. Investicija v vrednosti 396 tisoč evrov je bila sofinancirana iz evropskih kohezijskih sredstev. Ob kolesarski poti je ob na novo zgrajenem mostu urejeno tudi počivališče. V nadaljevanju so asfaltirali še del kolesarske steze Zadrag–Žiganja vas.

V Poslovni coni Naklo bodo dogradili manjkajočo infrastrukturo ter omogočili gradnjo novih poslovnih objektov ter s tem nova delovna mesta. Občina je bila namreč uspešna na javnem razpisu Podpora inovativnim ekosistemom ekonomsko-poslovne infrastrukture ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in je dobila dobrega 1,1 milijona evrov sofinancerskih sredstev za ureditev Poslovne cone Naklo.

V Osnovni šoli Naklo so uredili dve novi učilnici za razredno stopnjo v mansardi šole, ki sta skupaj z novimi stopnicami v pretežni meri namenjeni individualnemu delu z otroki s posebnimi potrebami, delno pa tudi pouku.

Še vedno je aktualna tudi železniška povezava za potniški promet do Naklega, na območju nekdanje asfaltne baze pa bo občina skupaj z zasebnimi investitorji začela prepotrebno gradnjo novih stanovanj ...

Župan Ivan Meglič in predsednik DU Naklo Jože Kajin sta prerezala trak ob odprtju nove kolesarske steze med Strahinjem in Spodnjimi Dupljami.

Občina Jezersko

V Občini Jezersko so letos veliko pozornosti namenili projektu umirjanja prometa. Vidno se je prenavljala in sanirala cestna infrastruktura, kot zelena turistična destinacija pa Jezersko postaja vse bolj prepoznavno tudi zunaj naših meja.

Med večje občinske projekte letos zagotovo sodi začetek izvajanja projekta umirjanja prometa. Občina je v dolini Ravenske Koče pri lovskem domu Pod Turni zgradila nova parkirišča in postavila zapornico. Vstop v dolino je odslej številčno omejen. Obiskovalci za vstop plačajo vstopnino, domačini pa na podlagi izdane dovolilnice še naprej lahko vstopajo brezplačno. V času zimske sezone vstop v dolino ni mogoč, razen za lastnike zemljišč in intervencijske službe.

Letos je bilo kar nekaj pozornosti namenjene cestni infrastrukturi. Na širšem območju Spodnjega Jezerskega so bili kar trije odseki občinskih cest deležni obnove in asfaltne preplastitve: cesta čez Gaštej, na vstopu v dolino Komatevre med Barakami in klancem pod kamnolomom lehnjaka, popolnoma pa so rekonstruirali uvoz z občinske na regionalno cesto pri Hudinu nasproti avtobusne postaje. Sočasno je bil urejen tudi vkop elektrike in javne razsvetljave v tla, vključno s podbojem pod regionalno cesto. Prenovljeni so bili še nekateri krajši odseki občinskih cest (mrliška vežica–župnišče, Eržen–Babnik in klanec pri drevesnici). Veliko se je dogajalo tudi na cesti Jezerski vrh–Preddvor. Zaključena je bila tudi rekonstrukcija t. i. prve ride.

Skupaj z družbo Slovenski državni gozdovi (SiGD) se je občina lotila prenove Julnovega mostu. SiGD je zaključil tudi zelo zahteven in atraktiven projekt izgradnje prve faze gozdne ceste Podstoržič–Robce. Zgrajen je bil tudi krajši odsek gozdne ceste z Jenkove planine pod Malo Babo.

Poleg odlične tekaške, sankške in drsalne zimske sezone je lani začela obratovati tudi nova smučarska vlečnica za začetnike Jaga baba v Sibiriji, ki bo v

letošnji zimi še sto metrov daljša. Zelo aktivni so jezerski kegljači na ledu in asfaltu, ki v slovenski in mednarodni konkurenci v vseh kategorijah dosegajo vse boljše rezultate.

Bilo je leto obletnic in praznovanj. Gorski lepotici planinski postojanki Češki koči so se poklonili s filmom Češka koč in češko-slovensko planinsko sodelovanje. Pod režijo in scenarij filma se podpisuje Ladislav Jirásko, ki so mu na premieri na Jezerskem podelili tudi občinsko priznanje. Tridesetletnico delovanja pa je praznovalo tudi Društvo GRS Jezersko. Kot uvod v jesensko slovesnost so občinstvu najprej predstavili dokumentarni film o domačih gorskih reševalcih, pod katerega se podpisuje domačin Milan Šenk, ter odprli priložnostno fotografsko razstavo. Švica in Kneževina Lihtenštajn sta šestič podelili mednarodno arhitekturno nagrado konstruktivne Alpe (Constructive Alps) za trajnostno prenovo in gradnjo v Alpah. Žirija je med 240 prijavljenimi projekti iz sedmih držav enajst projektov prepoznala kot izjemne. Med njimi tudi slovenski projekt prenove 500 let stare Šenkove domačije na Jezerskem, ki je prejel posebno priznanje.

Po dvoletnem premoru je bil ponovno organiziran Ovčarski bal, nastanitveni obrati so zabeležili rekordno število gostov, med katerimi so ponovno prevladovali tujci. Cvet gora in Vila Koman sta v letošnjem letu pridobila okoljski znak Ecolabel oziroma eko marjetico.

K dodatni prepoznavnosti Jezerskega v svetu je zagotovo pripomogel tudi obisk britanskega politika Borisa Johnsona, ki je s soprogo Carrie preživel krajše medene tedne v Vili Planinka. To je letos ponovno opazil tudi Michelin in za leto 2022 je dobila Michelinovo priporočilo.

Občina Jezersko,
Zgornje Jezersko 65, Zgornje Jezersko

Župan Andrej Karničar
/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

Odločitev za umirjanje prometa se je izkazala
za pravilno. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Občinski svetniki (2018–2022)

Izidor Parte (Gasilci in skupina volivcev),
Dejan Kavaš, David Jovanovski (Mladi za
Jezersko), Iztok Tonejec, Primož Šenk
(Jezersko za vse), Metoda Karničar, Primož
Muri (Lista za Jezersko)

Občinski nagrajenci

Priznanje Občine Jezersko je prejel muzej
Jenkova kasarna oziroma Olga Tičar. Zlate
občinske plakete so prejeli: Apolonija Šavs,
Anica Jakopič, Tone Karničar in Društvo GRS
Jezersko. Ladislav Jirásko pa je prejel
priznanje župana.

Občina Preddvor

Občina Preddvor
Dvorski trg 10, Preddvor

Župan Rok Roblek
/ FOTO: TINA DOKL

Občinski svetniki (2018–2022)

Jože Cuderman, Ana Urbanc,
Sandra Kaštrun, Darja Delavec, Nejc Bodlaj,
Anže Podpeskar – Naš Preddvor; Vilko
Čimžar, Miran Perko, Primož Bergant –
Združeni za Preddvor; Miran Zadnikar in
Janez Brolih – Povezane lokale skupnosti

Občinski nagrajenci

Grbe Občine Preddvor so prejeli: Prostovoljno
gasilsko društvo Preddvor, Maja Povšnar,
Petra Lesjak, Slavko Prezelj ter Zavod Grof in
Grofica. Županovi posebni pohvali sta šli v
roke Žana Kerna in Janeza Zibelnika, KUD
Matije Valjavca Preddvor in Mimi Roblek sta
prejela plaketi Josipine Turnograjske,
priznanja Občine Preddvor so prejele Špela
Šavs, Marcela Kos in Meta Roblek. Ciril Koder
ter Franc Guček - Guči sta prejela mali plaketi,
Marko Bohinec in FD Preddvor pa veliki plaketi.

Največja investicija v Občini Preddvor je zagotovo nadgradnja osnovne šole z dograditvijo športne dvorane, pomembna sta projekta na Možjanci in v Mačah, domačini pa si bodo leto zapomnili tudi po gozdnem požaru.

Konec marca so bili člani Prostovoljnega gasilskega društva Preddvor poklicani na največjo intervencijo gašenja požara v naravnem okolju v zadnjem času – na Potoško goro. Aprila se je uspešno zaključila prenova državne ceste v Tupaličah. Precej zanimanja je pritegnila prodaja hotela Alma ob jezeru Črnava. Na zahodni strani jezera so odprli Park Bor, ki je prevladujoča naložba operacije Turizem ribjih doživetij. Naložba je stala nekaj manj kot tristo tisoč evrov.

Na mesto direktorice Zavoda za turizem Preddvor je bila ponovno imenovana Ernesta Koprivc. Dom starejših občanov (DSO) Preddvor je dobil novo direktorico, vodenje je prevzela Lidija Kos. Ravno tako je v prvi polovici leta osnovna šola dobila novega ravnatelja – Jožeta Povšino.

Junija so pred Osnovno šolo Matije Valjavca Preddvor položili temeljni kamen za nadgradnjo šole z dograditvijo nove športne dvorane. Gre za največjo investicijo v občini Preddvor doslej, in sicer v vrednosti več kot sedem milijonov evrov. Med večje investicije v tem letu sodita tudi gradnja vodovoda Možjanca s črpališčem vode v Tupaličah

in širitvijo ceste v večjem delu od Tupalič do Možjance ter gradnja vodovoda in kanalizacije z vso sovpadajočo infrastrukturo v Mačah. Občina se je februarja odzvala tudi na javni razpis na ministrstvo za okolje in prostor za dodelitev sredstev za sofinanciranje projekta Vodovod Potoče in prejela pozitiven odgovor. Izgradnja športnega parka na Beli napreduje. Držijo se gradbenih faz. Ceste in odseki cest v Kokri so dobili nov videz, podružnična šola Kokra novo večnamensko športno igrišče, cerkev v Kokri obnovljen zvonik, podobno tudi belska cerkev sv. Egidija, ki je dobila še dva nova zvonova.

V začetku poletja so ddr. Mira Delavec Touhami, Jurij Kurillo in Gregor Šitum na gradu Turn predstavili knjigo Po poteh rodbine Urbančič, zadnji vikend v juniju so v Preddvoru prvič organizirali festival bombonov Štoflcfeš.

Grad Dvor v centru Preddvora doživlja preobrazbo. Ko so se lotili sanacije fasade, so nepričakovano odkrili fresko. V gradu so dobro zaživeli pogovorni večeri, pa tudi druge prireditve dobivajo v njem ali na grajskem vrtu svoj prostor.

Grad Dvor / FOTO: TINA DOKL

Občina Šenčur

V Občini Šenčur so še zadnji dve izmed dvanajstih vasi opremili s celovito komunalno infrastrukturo in s tem zagotovili stoddostno pokritost s kanalizacijskim omrežjem. Septembra je bila podpisana pogodba za gradnjo dolgo pričakovane ceste Britof–Hotemaže, slovesno so odprli Blagnetovo hišo in Medgeneracijski center v središču Šenčurja, stekla je gradnja Doma starejših Šenčur. »Iztekaajoče se leto je bilo investicijsko eno bogatejših in uspešnejših let,« je zadovoljen župan Ciril Kozjek.

Največja investicija, komunalna ureditev v Voklem in Prebačevem, kjer so skupno zgradili 6926 metrov kanalizacijskega omrežja, je znašala dobrih 5,6 milijona evrov, pri čemer je bila Občina Šenčur uspešna pri črpanju nepovratnih sredstev iz Načrta za okrevanje in odpornost, za izgradnjo kanalizacijskega omrežja v Voklem so namreč pridobili 520.000 evrov.

Blagnetova hiša in Medgeneracijski center, ki sta ponos Šenčurja, sta konec oktobra odprla svoja vrata. V njej so prostore dobili člani šenčurskega društva upokojencev in kluba mladih, na ogled sta postavljeni dve stalni razstavi, zaživela je Šola zdravja, v prihodnje pa bodo prostore s pomočjo lokalnih društev obogatili še z raznimi kulturnimi, družabnimi in izobraževalnimi vsebinami. V začetku novembra se je s položitvijo temeljnega kamna uresničila dolgoletna želja krajanov po Domu starejših Šenčur, za katerega je koncesijo pridobilo podjetje Comett domovi, ki je v lasti avstrijske družbe AHA Gruppe. Dvanajst milijonov vredna investicija bo predvidoma sklenjena ob koncu prihodnjega leta, predstavljala bo enega najsodobnejših domov starejših v Sloveniji, prostor pa bo nudila 157 stanovalcem.

Po dolgih štiridesetih letih čakanja pa so se občani razveselili še začetka gradnje ceste Britof–Hotemaže, ki bo pomembno razbremenila promet in izboljšala prometno varnost. Občina Šenčur bo kot soinvestitorica prispevala približno 200.000 evrov.

Tudi letos so sredstva namenili za razvoj gasilstva, šole in vrtca. Na Visokem so med drugim obnovili Vrtec Janček, uredili so troje novih otroških igral, in

sicer v Voklem, na Olševku in Prebačevem, poleg tega so v Šenčurju nasproti zbirnega centra namestili pet naprav za fitnes in preplastili igrišče pred podružničnima šolama v Voklem in Trbojah, novembra pa so začeli še obnovo lokalne ceste Šenčur–Britof. Po dveh letih so ponovno v živo praznovali občinski praznik, ki ga zaznamujejo 23. aprila, na dan, ko goduje njihov zavetnik sv. Jurij. Na predvečer praznika je potekala slovesna akademija s podelitvijo priznanj občinskim nagrajencem in zlatim maturantom. Junija je prav tako po dvoletnem premoru ponovno zadišalo po krompirju, ko so na Prazniku krompirja obiskovalce pogostili s tradicionalnimi in sodobnimi krompirjevimi jedmi. Visok jubilej je letos zaznamovalo več šenčurskih društev: PGD Prebačevo - Hrastje (70 let), PGD Srednja vas (70 let), Avto-moto društvo Šenčur (70 let) in Pihalni orkester občine Šenčur (20 let). Župan Ciril Kozjek jim je ob tej priložnosti podelil Jurjevo priznanje.

Občina Šenčur
Kranjska cesta 11, Šenčur

Župan Ciril Kozjek

Občinski svetniki (2018–2022)

Matej Knific (Lista Mateja Knifica), Valerij Grašič (NSi), Simon Kuhar, David Štrajhar in Slavka Weisseisen (Lista ViD), Tadej Belehar, Živa Mali in Domen Kern (Mladi za občino Šenčur), Petar Potkonjak (SD), Vanja Umnik, Sebastian Mohar, Urška Blumauer in Franci Podjed (SLS), Nuša Bašelj Jagodic, Marjan Kristanc, Aleš Perič Močnik in Andreja Pintar (SDS)

Občinski nagrajenci

Zlata plaketa: Marjan Podržaj, Ciril Sitar, srebrna plaketa: Aleksander Gorečan, Majda Likosar, bronasta plaketa: Marjan Markun, Jurjevo priznanje: Bina Podjed

Položitev temeljnega kamna za gradnjo Doma starejših Šenčur

Mestna občina Kranj

Mestna občina Kranj
Slovenski trg 1, Kranj

Župan Matjaž Rakovec

V Mestni občini Kranj so tudi v letu 2022 izpeljali vrsto investicij na različnih področjih. Med drugim so odprli nove prostore Kovačnice in Glasbene šole Kranj v starem mestnem jedru, dokončali gradnjo prizidka Osnovne šole Staneta Žagarja v Kranju, v Bitnjah je zrasel nov vrtec ...

Odprte prenovljenega objekta Cankarjeva 2 / FOTO: GORAZD KAVČIČ

Kovačnica – podjetniški inkubator Kranj se je novembra preselila v prenovljene prostore nekdanje pošte v mestnem središču Kranja. Investicija je bila vredna 3,2 milijona evrov, Mestna občina Kranj (MOK) je zagotovila dober milijon evrov, ostali del pa Republika Slovenija (RS) in Evropska unija (EU).

Nove šole in vrtec

Prenovili so tudi nekdanjo gradbeno šolo na Cankarjevi 2 v središču mesta, v kateri je Glasbena šola Kranj dobila dodatne prostore za izvajanje pouka, v prenovljeno stavbo pa se je preselila tudi kranjska enota Javnega sklada RS za kulturne dejavnosti. Investicija je stala skoraj dva milijona evrov, od tega sta približno 1,5 milijona evrov zagotovili RS in EU.

Dokončali so investicijo v prizidek k Osnovni šoli Staneta Žagarja s telovadnico in šestimi učilnicami. Stal je 3,1 milijona evrov, MOK pa je zanj pridobila okoli dva milijona

evrov nepovratnih sredstev EU in Eko sklada.

Že spomladi so v Bitnjah odprli nov vrtec Biba. Vrednost investicije je bila približno 1,45 milijona evrov, k čemur je Eko sklad prispeval 173 tisoč evrov.

Dnevno varstvo za starejše

Izvedli so tudi milijon evrov vredno investicijo v nov center za dnevno varstvo starejših, ki ga bo v objektu nekdanje Mercatorjeve trgovine na Planini izvajal Dom upokojencev Kranj. MOK je nadaljevala tudi postopek za pridobitev gradbenega dovoljenja za dom za starejše občane na Zlatem polju.

Kolesarske povezave, mostovi ...

Veliko aktivnosti je potekalo na področju urejanja cestne infrastrukture. Tako so jeseni dočakali odobritev evropskih sredstev za sofinanciranje gradnje manjkajoče kolesarske povezave od Zlatega polja

Občinski svetniki (2018–2022)

Mag. Branko Grims, Saša Kristan, Bojan Homan, dr. Andreja Valič Zver, Iztok Jenko, Nataša Jenkole (SDS), Manja Zorko, Janez Černe, Evstahij Drmota, Nada Mihajlovič (SD), Igor Velov, Milan Glamočanin (Lista za razvoj Kranja), Zoran Stevanović, dr. Neven Polajnar, Gašper Peterc, Gordana Grobelnik (Resni.ca), Sandra Gazinkovski, Robert Nograšek, Andreja Kert, Nada Sredojevič, Jernej Pavlič (Gibanje Svoboda), Boris Vehovec, Damjana Piškur (VZK), Irena Dolenc, Albin Traven (NSi), mag. Barbara Gunčar (SLRP), Tomaž Ogris, (PLS), Jožef Rozman (DeSUS), Ana Černe (Levica), mag. Ana Pavlovski, Lea Zupan, Nataša Majcen in Lea Bidovec (samostojne svetnice)

do železniške postaje. Ta bo potekala tudi po mostu čez Savo na Ljubljanski cesti, ki ga bo MOK istočasno rekonstruirala. S pomočjo RS in EU pa so že letos zgradili manjkajočo kolesarsko povezavo Športni park Kranj–Avtobusna postaja Kranj na odseku Ceste Staneta Žagarja, kjer so obnovili tudi vso ostalo komunalno in cestno infrastrukturo.

Pripravljajo se še na rekonstrukcijo Savske ceste in gradnjo novega mostu pri Planiki, za kar je bilo poleti izdano pravnomočno gradbeno dovoljenje. Novembra je stekla tudi gradnja manjkajočega odseka državne ceste Britof–Hotemaže, za kar sta si MOK in Občina Šenčur prizadevali dolgo časa. Letos je država končno odobrila tudi izgradnjo novega avtocestnega priključka Kranj sever.

Prvič so izpeljali participativni proračun, v katerem so za projekte v vseh 26 krajevnih skupnostih namenili 624 tisoč evrov. Izvedli so tudi že glasovanje za participativni proračun 2023.

Poslovne cone

Nadaljevale so se aktivnosti pri vzpostavitvi nove poslovne cone Hrastje, kjer se je jeseni začela rekonstrukcija dostopne ceste od ceste Kranj–Šenčur in iz vasi Hrastje. Po lanski izvedbi projekta GORKI2 so letos med drugim končali 1. fazo izgradnje fekalne kanalizacije na območju Industrijske cone Laze.

Zeleni Kranj

Okrepljeno skrb za zeleni Kranj, kamor sodi pospešeno sajenje dreves po mestu, so opazili v Evropski komisiji, ki je Kranj uvrstila na seznam stotih podnebno nevtrálnih in pametnih mest do leta 2030. S tem bo Kranju med drugim omogočeno prednostno financiranje projektov za podnebno nevtrálnost. Slednje bodo skušali doseči tudi z uvedbo osmih električnih avtobusov v mestni promet, ki jih je letos naročila MOK, večino sredstev pa bo prispeval Eko sklad.

Evropska priznanja

Evropska komisija je spomladi uvrstila pilotni projekt Pametno naselje Mlaka, ki se ga je MOK lotila v letu 2020, med štiri evropske primere dobre prakse na področju pametnih mest. Kranj je ob tem letos kot prvi v državi pristopil k vzpostavitvi digitalne platforme za pametna mesta v najširšem obsegu, ki jo bo v treh letih zasnovala telekomunikacijska družba T-2. Kranj se kot destinacija že ponaša z zlatim znakom Slovenske turistične organizacije, jeseni pa je prejel nagrado evropska destinacija odličnosti za leto 2023 na področju trajnostnega turizma.

Mesto z razgledom in rovi

Prizadevanja za turistom privlačnejši Kranj so v sodelovanju z Zavodom za turizem in kulturo Kranj lani podkrepili z odprtjem razgledne ploščadi na kranjskem zvoniku in letos z odprtjem Informacijskega centra SOS Proteus v rovih pod starim mestom, ki ga je MOK v javno-zasebnem partnerstvu z Jamskim laboratorijem Tular odprla z namenom predstavitve bele in črne človeške ribice.

Okrepili so mednarodno sodelovanje, predstavili Kranj in občinske projekte na številnih mednarodnih konferencah od Švice do Balkana in se pobratili z ameriškim mestom Colorado Springs ter ruskim Jekaterinburgom (zaradi ukrajinske vojne je zamrznjeno).

Podpis pogodbe med MOK in T-2 o vzpostavitvi digitalne platforme za pametna mesta

/ FOTO: TINA DOKL

Občinski nagrajenci

Naziv častni občan MOK je prejel prof. Matevž Fabijan, nagrado MOK Zoran Smiljanić, listine o priznanju Jože Frelih, Jože Benedik in Fani Bevk, veliko plaketo MOK Mešani pevski zbor DPD Svoboda Stražišče, veliko Prešernovo plaketo Simon Krejan, plaketo MOK Atletski klub Ultramaraton Slovenije – Klemen Boštar in Maja Rigač, Prešernovi plaketi pa Društvo rojakov iz Plava in Gusinja Izvor ter Kulturno društvo Qulenium.

Novi vrtec Biba v Bitnjah / FOTO: ANŽE KRŽE/MEDIASPEED

Občina Škofja Loka

Občina Škofja Loka
Mestni trg 15, Škofja Loka

Župan Tine Radinja
/ FOTO: TINA DOKL

V loški občini se je v tem letu veliko gradilo. Izvedli so se številni projekti za boljše življenje občanov in občanov. Med pomembnimi pridobitvami v Loki je sistem izposoje koles eKOLOka, pa tudi prenova cest, med njimi Kidričeve, čez Gorajte in v Crngrobu. V novem letu bo dokončana rekonstrukcija in nadzidek pri Osnovni šoli Jela Janežiča, prenavlja se Loški grad, kmalu pa naj bi bil obnovljen tudi nekdanji hotel Transturist.

V letošnjem letu je zaživel sistem izposoje koles eKOLOka / FOTO: PRIMOŽ PIČULIN

Občinski svetniki (2018–2022)

Igor Drakulič, Veronika Hartman, Miha Ješe, Borjana Varja Koželj, Lea Leona Mlakar, Marko Murn, Miha Peternel, Melita Rebič, Lovro Štanta (Miha Ješe in Prijatelji Loke), Katarina Bertoncely, Maja Cankar, Jelka Dagarin, Aleš Habjan, Roman Hartman, Gregor Hostnik, Igor Sadar, Robert Strah (SDS), Rolando Krajnik, Zorica Škorc, Andrej Štremfelj, Jožica Vaupotič Srakar (Komunalno ekološka lista), Valentin Jesenovec, Tomaž Paulus (SLS), Žiga Nastran, Ciril Peternel (NSi), Zdenka Šušteršič, Martin Trampuš (Levica), Mirjam Jan Blažič (SD)

Občinski nagajenci

Častni občan: Jan Oblak
Zlati grb: Jožica Žnidaršič
Srebrni grb: Aleksander Igličar,
Združenje borcev za vrednote NOB Škofja Loka. Bronasti grb: Jožefa Bernik, Jože Krmelj, Janez Plantarič

Skrb za zdravo okolje je v občini prisotna že nekaj let, ena od pomembnih letošnjih pridobitev pa je sistem izposoje koles eKOLOka. Za izposajo je na voljo 40 koles, 16 električnih in 24 navadnih. Izposoja in vračilo koles sta možna na osmih postajah s skupno 94 ključavnicami. S kolesom eKOLOka, izposojenim v Škofji Loki, se je moč voziti po skoraj vsej Gorenjski, saj je eKOLOka vključena v sistem Gorenjska. Bike.

V občini poteka tudi obsežen projekt ureditve kolesarske povezave od starega Petrola do železniške postaje ter naprej proti Virmašam, ki je del daljinske državne kolesarske povezave Jezerski vrh–Kranj–Škofja Loka. Gre za projekt trajnostne mobilnosti, ki poleg reševanja okoljskih problemov – zmanjševanja emisij izpustov toplogrednih plinov in spodbujanja rabe javnega in nemotornega prometa –

prispeva tudi k boljši, dostopnejši ter varnejši povezanosti urbanega območja Škofje Loke z zalednimi naselji, zmanjšanju prometnih zastojev, povečanju prometne varnosti ter izboljšanju kakovosti življenjskega prostora.

Izvedba poteka v več fazah. Najprej je bil preurejen odsek od križišča pri starem Petrolu do Starega dvora, letos pa se je nadaljevala druga faza rekonstrukcije Kidričeve ceste od rondoja pri Starem dvoru do Kmetijske zadruge. Druga faza se je novembra zaključila pri Petrolu. Dve obstoječi križišči pri Komunali Škofja Loka in Tehničnih pregledih sta preurejeni v krožni križišči s hortikulturno ureditvijo. Na novo so uredili in zaščitili celoten splet komunalne infrastrukture, prav tako so izvedli varčno trajnostno javno razsvetljavo, uredili meteorno kanalizacijo ter voziščno konstrukcijo. Urejena je tudi prometna signalizacija in

prometna oprema. Posadili so 96 novih dreves. Spomladi bo sledila še zadnja tretjina druge faze do Kmetijske zadruge in tretja faza rekonstrukcije Kidričeve ceste, ki bo potekala od Kmetijske zadruge proti železniški postaji in naprej proti Virmašam.

Skrb za naravo, predvsem pa dvoživke, je bila pomembna tudi pri gradnji ceste čez Gorajte. Ta je potekala od marca in se je zaključila v novembru, v sklopu projekta pa se je v celoti uredila lokalna cesta s kolesarsko povezavo v skupni dolžini 1,5 kilometra. Na cesti so uredili ukrepe za umirjanje prometa, na bolj izpostavljenih mestih so uredili pločnike, na celotnem odseku ceste se je uredilo odvodnjavanje, na določenih mestih pa je bila postavljena tudi nova javna razsvetljava. Pri obnovi ceste so izvedli še ukrepe za zaščito dvoživk. Sestavni del projekta je bila tudi izgradnja novega vodovodnega omrežja v skupni dolžini 1.238 metrov, ki je izboljšalo hidravlične razmere na vodovodu.

Prav tako se je jeseni zaključila celovita rekonstrukcija lokalne ceste in ureditev odvodnjavanja na odseku med vojaškim streliščem v Crngrobu in parkiriščem pod cerkvijo v Crngrobu.

Na Trati je Elektro Gorenjska poskrbel za sodobno razdelilno transformatorsko postajo, poleg nje pa je še stavba krajevnega nadzorništva, ki skupaj s sodobnimi tehnološkimi rešitvami omogoča zanesljivo oskrbo z električno energijo.

Še pred začetkom celostne prenove javnih površin Mestnega trga in Klobovsove ulice, ki se obeta v prihodnjem letu, je bil obnovljen Kamniti oziroma Kapucinski most. V prvi polovici letošnjega leta so obnovili betonski hodnik za pešce, obnovljena pa je bila tudi kovana ograja. V drugi polovici leta so izvedli čiščenje, restavriranje in konserviranje obočnih kamnitih delov ločne konstrukcije, na koncu pa so namestili novo bronasto repliko kipa Janeza Nepomuka.

Ob vseh investicijskih projektih so v Škofji Loki po dveh koronskih letih s številnimi dogodki poskrbeli za kakovostno zabavo tako Ločanov kot vseh, ki so obiskali

srednjeveško lepotico. Zvrstili so se festival Pisana Loka, Sladka Loka, Historial, Kino nad mestom, Mednarodni cikel koncertov, Bralnica ..., ki so bili ponovno izvrstno obiskani.

Pestro poletje je prineslo še eno dobro novico. Končno so se začela gradbena dela za nadzidek in rekonstrukcijo na Osnovni šoli Jela Janežiča. Dela so v polnem teku, končana pa naj bi bila do začetka novega šolskega leta.

Prav tako so se jeseni začela gradbena dela za nadaljevanje prenove Loškega gradu, ki obsegajo statično sanacijo ter obnovo fasade jugozahodnega (okroglega) stolpa, južnega in severnega dela gradu ter veznega trakta, ki Loški grad povezuje z objektom nekdanjega Nunskega samostana. Prenova vključuje tudi celovito energetske prenovalne seve in južne grajske fasade. V sklopu energetske sanacije bodo zamenjali okoli sto dotrajanjenih oken in vrata. Podstreho gradu bodo na novo toplotno izolirali, vgradili bodo toplotno črpalko ter tako pridobili približno petsto kvadratnih metrov uporabnih mansardnih površin. Za Škofjo Loko je pomembna tudi novica, da se je začela prenova nekdanjega hotela Transturist. Kot vse kaže, pa je blizu tudi prenova nekdanje Name, kjer naj bi bila kmalu sodobna knjižnica.

Kidričeva cesta je na novo urejena, posadili pa so tudi kar 96 novih dreves. / FOTO: VILMA STANOVNIK

Znova je navdušila tudi Sladka Loka. / FOTO: TINA DOKL

Cesta čez Gorajte je prenovljena. / FOTO: VILMA STANOVNIK

Občina Gorenja vas - Poljane

Občina Gorenja vas - Poljane
Poljanska cesta 87, Gorenja vas

Župan Milan Čadež

/ FOTO: FOTO VITO

Občinski svetniki (2018–2022)

Anton Debeljak, Irena Tavčar, Ciril Alič, Stanko Bajt, Marija Guzelj, Žan Mahnič in Marija Prosen (SDS), Uroš Čadež, Polona Mlinar Biček in Martin Oblak (Barbara Radič in skupina volivcev), Janez Hrovat, Mirjana Možina in Stanislav Bizovičar (NSi), Peter Peternel in Zvonko Dolinar (SLS), Roman Kokalj (DeSUS), Jurij Krvina (SD)

Občinski nagrajenci

Plaketi Občine Gorenja vas - Poljane sta prejela Osnovna šola Ivana Tavčarja Gorenja vas in Športno društvo Partizan Gorenja vas, srebrno priznanje so podelili folklorni skupini Turističnega društva Sovodenj, bronasto priznanje je prejel Gašper Debeljak, priznanje župana pa Olga in Janez Šubic.

Konec preteklega leta so v Poljanah končali največjo investicijo občine v vrtčevske prostore v zadnjih dvajsetih letih in v začetku leta so se otroci iz Poljan preselili v nove prostore Vrtca Agata pri Osnovni šoli Poljane.

V prizidku vrtca so pridobili dodatnih tisoč kvadratnih metrov uporabne površine. V njem je šest novih igralnic za potrebe vrtca in dve nadomestni učilnici za potrebe šole, uredili so tudi dodatno otroško igrišče ter prenovili in razširili parkirišče. Za starejše občane pa je prav tako pomembna pridobitev Hiša generacij, ki so jo uredili v prostorih nekdanje šole v Gorenji vasi. V njej bodo prostori za dnevno varstvo inčasne namestitve starejših, prve uporabnike naj bi sprejeli po novem letu.

Ob Dvorcu Visoko, ki je v preteklih letih dočkal temeljito prenovo, ta čas končujejo obnovo še sosednjega gospodarskega poslopja, za kar so pridobili sredstva ministrstva v višini slabih dvesto tisoč evrov, še približno toliko sredstev bodo primaknili tudi sami. V prihodnje naj bi tu v sodelovanju z medicinskim centrom Medicor zaživel rehabilitacijski center za bolnike po operaciji srca in ožilja. Ob deseti obletnici odprtja Dvorca na Visokem je tako župan predstavil svojo Visoško kroniko tega obdobja, ko se je na dvorec postopoma začelo vračati življenje. Marca so študenti Višje strokovne šole za gostinstvo, velnes in turizem Bled v sodelovanju z Zavodom Poljanska dolina pripravili tudi prvi kulinarični večer z naslovom Ta dobra stara kuha – pripravili so jedi, ki jih je na dvorcu kuhala že nekdanja gospodarica Ana Kalan, a v sodobni izvedbi. Nadaljujejo tudi urejanje vaškega jedra Poljan. Na mestu starega kulturnega doma v Poljanah se je začela gradnja novega, za kar je občina pridobila 1,4 milijona evrov na razpisu ministrstva za kulturo. Uspešno so predstavili fresko Iveta Šubica z naslovom Poljanska vstaja z objekta opuščene živilske trgovine k spomeniku NOB čez cesto.

Odprtje prizidka Vrtca Agata v Poljanah

/ FOTO: TINA DOKL

Šlo je za izjemen gradbeno-tehnični podvig. Freska je skupaj z betonskimi nosilci, v katere so jo vpeli, tehtala kar 45 ton. Ob arheoloških izkopavanjih v središču Poljan pa so sredi januarja odkopali tudi temelje baročne cerkve iz leta 1710, ki je bila tako velika, da so z njo kar obzidali nekdanjo gotško cerkev na tem mestu.

S prireditvijo Stoji učilna zidana so se na Sovodnju sredi junija spomnili začetkov šolstva v teh krajih pred dvesto leti, ob tej priložnosti pa tudi uradno odprli energetske sanirano staro šolsko stavbo. Jubileje so letos zaznamovali tudi z Osnovno šolo Ivana Tavčarja v Gorenji vasi, Folklorno skupino Sovodenj, Plesno skupino Step in Športnim društvom Partizan.

Konec junija je bil promet čez Poljansko Soro v Gorenji vasi preusmerjen na novozgrajeni most, gradi se tudi nov vodovod Čabrače–Suša–Brda–Hlavče Njive in Brebovnica–Lučine. Z nestrpnostjo pa v občini pričakujejo še zaključek obnove državnih cest Trebija–Sovodenj in Lučine–Suhi Dol.

Občina Žiri

Letos so v Žireh izpeljali oziroma vsaj začeli številne predvsem infrastrukturne projekte – od gradnje obvoznice proti Logatcu do nove ceste v industrijski coni. Največji zalogaj predstavlja prav omenjena cesta oziroma celotna infrastruktura v industrijski coni, za katero so pridobili tudi znatna evropska sredstva.

Celoten projekt ureditve infrastrukture v industrijski coni je vreden okrog 1,4 milijona evrov, sofinanciranje pa je predvideno v višini 80 odstotkov upravičenih stroškov. Zaključuje se tudi gradnja dela obvoznice od Petrola do logaškega mostu. Naložba je vredna 2,4 milijona evrov, od tega delež občine znaša štiristo dvajset tisoč evrov. Med pomembnejšimi letošnjimi naložbami so še 650 tisoč evrov vredna gradnja pločnikov v Novi vasi, gradnja pločnikov, kanalizacije in ceste od Kulturnega središča Stare Žiri do zbirnega centra in nadaljevanje gradnje pločnikov na Selu. Na kopališču Pustotnik so v okviru projekta Vodni viri Škofjeloškega konec aprila odprli malo čistilno napravo zmogljivosti deset enot, ki jo bo po potrebi možno nadgraditi. Dvorana DPD Svoboda se po novem ponaša s pravim gledališkim odrom, saj so odstranili prejšnje talne obloge iz tekstila in jih nadomestili z ladijskim podom iz macesna. V Žireh so se letos razveselili tudi odprtja novega doma za starejše, v

katerem je na voljo 60 postelj. V Turističnem društvu Žiri so skupaj z Občino Žiri v začetku leta izdali nov turistični zemljevid, v juniju je začela aktivno delovati tudi nova predstavljena stran Žirov visitziri.si, na kateri je mogoče najti tudi interaktivni spletni zemljevid Žirov, s pomočjo katerega se lahko obiskovalci Žirov enostavno, hitro in brez pomoči turističnega osebja orientirajo v kraju.

V galeriji Muzeja Žiri so v začetku aprila odprli novo stalno razstavo, v okviru katere so obstoječo stalno likovno zbirko del devetih žirovskih ustvarjalcev dopolnili še z devetimi novimi deli, ki so jih prispevali: Katja Bogataj, Ajda Erznježnik, Barbara Kastelec, Marica Trček, Mihaela Žakelj Ogrin, Tomi Albreht, Andrej Mivšek, Tadej Oblak in Franc Temelj. Novost je tudi stalna razstava čipka, ki je bila izvedena v okviru projekta EU Interaktivno in sodobno in je sofinancirana s strani Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Domoznansko zbirko v Krajevni knjižnici Žiri pa so aprila obogatili z deli dveh uglednih žirovskih rojakov, Spomenke Hribar in Marjana Dolenc, novembra pa še s celotnim opusom del Miha Nagliča in Zdravka Mlinarja.

Letošnje leto je bilo za Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Dobračeva praznično, saj so zaznamovali 120-letnico delovanja, razveselili pa so se tudi nove gasilske avtocisterne. Dogajanje v Žireh pa so tudi letos popestrili tradicionalni Slovenski klekljarski dnevi, ki so po dveh letih znova potekali v živo. Osrednjo razstavo v galeriji Svoboda so pripravili pod naslovom Poklon ženski duši, saj je bila v ospredju uporabna čipka oziroma modni dodatki.

Občina Žiri
Loška cesta 1, Žiri

Prejšnji župan Janez Žakelj
/ FOTO: JANEZ PUKSIC

Jože Stanonik – podžupan
v funkciji župana (od aprila do decembra)
/ FOTO: TANJA MLINAR

Novi župan Franc Kranjc
/ FOTO: DARJAN KACIN

Občinski svetniki (2018–2022)

Matej Gregurovič, Vesna Kranjc, Drago Kramperšek, Ida Filipič Pečelin, Mitja Kozamernik in Maja Justin Jerman (Neodvisna lista za napredek Žirov), Marko Bogataj, Bernarda Lukančič in Peter Podobnik (SDS), Mateja Velkavrh, Jože Stanonik in Sašo Pečelin (NSi), Martin Oblak (SLS), Jože Petrovčič (DeSUS) in Božidar Cankar (SD)

Občinski nagrajenci

Priznanja Občine Žiri so prejeli: Matija Jereb, Maja Justin Jerman in Prostovoljno gasilsko društvo Dobračeva.

Novo krožišče v Žireh / FOTO: ARHIV OBČINE

Občina Železniki

Občina Železniki
Češnjica 48, Železniki

Župan Anton Luznar
/ FOTO: ALEKSANDER ČUFAR

Novi župan Marko Gasser
/ FOTO: TINA DOKL

Občinski svetniki (2018–2022)

Matej Šubic, Tomaž Weiffenbach, Julijana Prevc, Aleš Bertonec, Alenka Lotrič, Jurij Demšar, Primož Pintar in Božo Prezelj (SLS), Tomaž Demšar, Miran Šturm, Anita Gaser in Branka Krek Petrini (SDS), Franc Tušek in Janez Thaler (NSi), Zora Bonča in France Benedik (SD) ter Blaž Vrhunc (Levica)

Občinski nagrajenci

Občinski plaketi sta prejela Janez Lotrič in dr. Maruška Vidovič, priznanje za izjemne dosežke ddr. Miha Markelj, priznanji za življenjsko delo prostovoljcev pa Marija Koblar in Pavla Potočnik.

V občini Železniki poteka izvajanje protipoplavnih ukrepov. Zgradili so več kilometrov kolesarskih stez, uredili nove prostore v Osnovni šoli Železniki, sanirali brežino Na plavžu, obnovili nogometno igrišče v Železnikih ...

V občini Železniki je v polnem razmahu gradnja protipoplavnih ukrepov na Selški Sori in pritokih, začela so se tudi že dela na območju zadrževalnika pod Sušo. Projekt poplavne varnosti, na katerega so v Železnikih čakali vrsto let, je vreden 34 milijonov evrov, financirata ga država in EU, glavna pa mora biti končana do konca prihodnjega leta. V naselju Na plavžu bo vodnim ureditvam sledila še gradnja težko pričakovane obvoznice. Stala bo 4,1 milijona evrov in jo bo v večjem delu financirala država, občina pa z blizu pol milijona evrov.

Največji občinski projekt je bil urejanje dobrih sedmih kilometrov kolesarske povezave od Plenšaka do Selc. Zgradili so več kot štiri kilometre kolesarskih stez, na delu za pokopališčem v Železnikih pa jo bodo prihodnje leto, ko bodo uredili še talne označbe na obstoječih cestah, kjer trenutno še ni bilo moč zgraditi ločene kolesarske steze. Naložbo, vredno 1,2 milijona evrov, z 919 tisoč evri sofinancira EU. Občina se je lotila gradnje površine za kolesarje in pešce na 350 metrov dolgem odseku državne ceste v Dolenji vasi. Začela se je rekonstrukcija 650 metrov državne ceste od Loga proti Rudnu vključno z gradnjo pločnika. Investicija pod vodstvom Direkcije RS za infrastrukturo bo končana prihodnje leto; vredna je 2,7 milijona evrov, 422 tisoč evrov pa bo prispevala občina. Ta se je posvetila tudi urejanju občinskih cest; letošnja najdaljša odseka sta bila 900 metrov ceste v Martinj Vrh (preplastitev) in 400 metrov ceste iz Selc proti Topoljam. Nad naseljem Na plavžu se je nadaljevala sanacija strme brežine, na kateri so v sklopu druge faze izvedli še dodatne zaščitne ukrepe pred padajočim kamenjem. Občina je za sanacijo, vredno 561 tisoč evrov, pridobila 450 tisoč evrov državnega sofinanciranja. V naselju

Kolesarska povezava Železniki–Selca

Dašnica se je končala dobrih tristo tisoč evrov vredna naložba v pločnik, obnovo ceste in komunalne infrastrukture na slabih dvesto metrov dolgi trasi. Na Osnovni šoli Železniki so pridobili tri nove učilnice s pripadajočimi prostori in dvigalo, pri čemer je občina za investicijo, ki je stala 515 tisoč evrov, prejela slabih tristo tisoč evrov državnih sredstev. Že pred tem je v prostorih dražgoške šole uredila vrtec za eno skupino otrok, skupaj s pripadajočimi prostori, ki je začel delovati januarja. Jeseni so na Češnjici začeli urejati tržnico. V prvi fazi bodo postavili kontejner s sanitarijami, prihodnje leto pa z drugo fazo načrtujejo še postavitve objekta z enokapno streho in pokritega prostora. Občina je tudi obnovila Plečnikov spomenik v Dolenji vasi in nogometno igrišče v Železnikih. V občini so se po petih letih spet razveselili delegacije iz prijateljskega Innichena; obiskal jih je župan Klaus Rainer s soprogo. V Dražgošah so januarja zaznamovali 80. obletnico dražgoške bitke. Turistično društvo Železniki je priredilo jubilejne 60. Čipkarske dneve. Visok jubilej je bil tudi v Župniji Železniki, saj je minilo 400 let od njene ustanovitve.

Občina Medvode

Leto 2022 so v občini Medvode zaznamovale številne investicije. Največja je gradnja kolesarske poti Medvode–Pirniče–Vikrče, s katero bo narejen še en korak v smeri trajnostne mobilnosti.

Veselje ob odprtju prizidka k vrtcu v Valburgi. Trak sta prerezala Romana Epih, ravnateljica Vrtca Medvode, in Ivo Rep, podžupan Občine Medvode. / FOTO: TINA DOKL

Leto 2021 se je v medvoški občini zaključilo s prenovno Kulturnega doma Medvode, leto 2022 pa se zaključuje z dokončanjem gradnje kolesarske poti Medvode–Pirniče–Vikrče. V preteklem letu so prevladovali prav investicije na področju družbenih dejavnosti in komunalne infrastrukture. Vstop v leto 2022 je prinesel pomembno spremembo. Socialnovarstvena storitev pomoč na domu je bila prenesena na Javni zavod Sotočje Medvode, ki je s tem še razširil področja svojega delovanja. Da želi biti občina Medvode prijazna tudi starejšim, potrjuje sprejetje strategije starosti prijazne usmeritve in aktivnosti do leta 2026. Velik poudarek dajejo tudi mladim. Zaključili sta se dve investiciji, ki sta prinesli boljše pogoje dela na področju vzgoje in izobraževanja. Junija so odprli prizidek k Osnovni šoli Simona Jenka Smlednik, konec avgusta pa prizidek k vrtcu v Valburgi. V letošnjem letu se je začela gradnja gasilskega doma za PGD Zgornje Pirniče, ki se približuje koncu, začetki pa so bili narejeni za gradnjo nove Osnovne šole Preska in prizidek k Zdravstvenemu domu Medvode. Veliki novi pridobitvi na

področju komunalne infrastrukture sta projekta komunalnega opremljanja Žej, dela naselja Zbilje, in rekonstrukcija ceste v Žlebe, na katero so krajanje čakali že dolgo. Zaključujejo se tudi številni projekti iz prvega cikla participativnega proračuna občine za leti 2021 in 2022. Občina Medvode se je že pred časom usmerila na pot trajnostne mobilnosti. Evropski teden mobilnosti so prvič z dogajanjem razširili na cel mesec z rekordnimi 46 dejavnostmi, vlagajo pa tudi v trajnostno naravnane projekte. Zaključuje se gradnja kolesarske poti Medvode–Pirniče–Vikrče, ki bo z mostom čez Savo prinesla kolesarsko povezavo Medvod z Ljubljano. To je največji investicijski projekt v letošnjem letu, vreden dobrega 2,2 milijona evrov, od tega so pridobili več kot 1,1 milijona evrov evropskih in državnih sredstev. Kolesarska pot bo dolga dobrih šest kilometrov. Občina Medvode je bila v leto 2022 izbrana za najbolj prodorno občino v regiji, pridobila pa je tudi certifikat kakovosti vodenja ISO 9001:2015, ki ga ima manj kot deset odstotkov slovenskih občin.

Občina Medvode
C. komandanta Staneta 12, Medvode

Župan Nejc Smole

/ FOTO: OSEBNI ARHIV

Občinski svetniki (2018–2022)

Ana Barle, Dominik Bradeško, Marjeta Jamnik, Rok Kogovšek, Špela Kolarič, Uroš Medar, Nada Prešeren, Ivo Rep, Alojzij Teršan, Danica Tršan, Darinka Verovšek, Ladislav Vidmar, Cvetka Židan Valjavec (Lista Nejca Smoleta), Mateja Kuhar - Bizjak, Tomaž Kuralt (Nestransarska lista za napredek krajev občine Medvode), Stanislav Marn, Leon Merjasec (SDS), Ines Iskra, Stanislav Ulanec (Nestransarska lista Sotočje), Mirko Verovšek (ŠPON – Šport, podjetništvo, okolje, napredek), Mirko Javeršek (NSi), Dragan Djukić (Zeleni Slovenije), Ivan Špenko (samostojni svetnik)

Občinski nagrajenci

Naziv častni občan: Ivanka Šušteršič, Dušan Brekič; velika plaketa Jakoba Aljaža: PGD Preska - Medvode, PGD Spodnje Pirniče - Vikrče - Zavrh; plaketa Jakoba Aljaža: Karmen Rebolj, Mojca Furlan, Vida Bališ, Marko Sušnik; medalja za posebne dosežke: Občinska kulturna zveza Medvode; mladi up Medvod: Kaja Bukovšak, Sara Bukovšak

Občina Cerklje na Gorenjskem

Občina Cerklje na Gorenjskem
Trg Davorina Jenka 13, Cerklje na Gorenjskem

Župan Franc Čebulj

/ FOTO: OSEBNI ARHIV

Občinski svetniki (2018–2022)

Andreja Bogataj, Janez Korbar, Stanislava Rozman, Blaž Kaplenik, Andreja Maček (Lista Franca Čebulja – za razvoj vasi pod Krvavcem), Andrej Kosec, Marija Kropivnik, Miha Zevnik (SDS in SLS – koalicija za razvoj občine Cerklje), Andrej Vidmar (Lista za Cerklje), Jure Narobe, Nina Veselinović (Lista Za mlade Občine Cerklje), Luka Štumberger, Polona Kuhar, Luka Jezeršek (TOP Lista Občine Cerklje), Jože Ipavec (NSi), Marko Bolka (Lista za vas)

Jesen so pozdravili tudi folkloristi. / FOTO: ALEŠ SENOŽETNIK

V občini Cerklje je bila osrednja pozornost namenjena dokončanju projekta dolgoročno varne in kakovostne oskrbe s pitno vodo. Nadaljevala se je tudi gradnja kanalizacijske in druge infrastrukture, obenem je občinska uprava pripravljala dokumentacijo in izvajala postopke za nove investicije, med drugim za kanalizacijo in vodovod na Štefanji Gori. Samostan Velesovo s cerkvijo Marijinega oznanjenja je dobil status kulturnega spomenika državnega pomena, začetek septembra pa je popestril Pozdrav jeseni z gorenjskimi nageljni.

Ogled gradnje objekta za pripravo pitne vode v kanjonu Reke / FOTO: ARHIV OBČINE CERKLJE

V letu 2022 se je nadaljevala gradnja krvavškega vodovoda in jeseni, ko je bil dokončan nov vodohran Taber v Šmartnem, prešla v sklepno fazo. »Gre za projekt, v katerega je malokdo verjel, a nam je uspelo in bo v zgodovino Cerklj zapisan z zlatimi črkami, še posebno če se spomnimo suše v letošnjem poletju, ko smo lahko vsi skupaj še enkrat spoznali, kako pomembna je voda in kakšne težave lahko nastanejo, če je ni.« Ob tem je župan Franc Čebulj poudaril, da krvavški vodovod oskrbuje trideset tisoč uporabnikov v občinah Cerklje, Šenčur, Kranj, Komenda in Vodice in še dodatnih dvajset tisoč zaposlenih v podjetjih na tem območju. Vrednost investicije je blizu 13 milijonov evrov, z dobro polovico tega denarja sta izvedbo podprli Evropska unija iz Kohezijskega sklada in država.

Težave pri zagotavljanju vode v času suše so vodile v iskanje novih vodnih virov, z namenom njihove zaščite pred

onesnaženjem pa je občinska uprava izvajala postopke za projekt izgradnje kanalizacije na območju Krvavca (pridobivanje služnostnih pravic, priprava dokumentacije za pridobitev gradbenih dovoljenj).

Cerkljanska Dobrava je kot zadnja nižinska vas dočakala celovito komunalno opremljanje, prav tako se je infrastruktura celovito urejala še v Zalogu, Glinjah, Poženiku, Pšenični Polici in na Pšati.

Ob zaključevanju krvavškega vodovoda je bil saniran večji del ceste v kanjonu Reke. V Šmartnem se je začela gradnja oskrbovanih stanovanj. V stavbi ob Domu Taber, ki je po navedbah investitorja zasnovana tako, da omogoča samostojno in varno bivanje starejših stanovalcev, tudi če so gibalno ovirani, bodo eno-, dvo- in trisobna stanovanja ter skupni prostor, namenjen druženju. »Z domom starostnikov smo dogovorjeni, da bo stanovalcem zagotavljal nujno potrebne

storitve, če jih bodo potrebovali,« so pojasnili v Prvi hiši. Stanovanja naj bi bila vseljiva konec leta 2023.

Taber je dobil koncesijo za širitev kapacitet, namenjenih osebam z demenco. Z dodatnim objektom na zahodni strani dovozne ceste, ki bo z mostom povezan z glavno stavbo, bo poleg sedanjih 18 zagotovil še 48 mest. Največja pridobitev na področju zagotavljanja požarne varnosti je vozilo za reševanje z višin, vredno nekaj več kot pol milijona evrov. Gre za rabljeno vozilo znamke Mercedes, na katero je montirano teleskopsko dvigalo z reševalno košaro, ki se lahko dvigne 34 metrov visoko.

S sodelovanjem v projektu Kolesarska veriga na podeželju v okviru Lokalne akcijske skupine Gorenjska košarica je cerkljanska občina dobila dve postaji za izposajo koles (na parkirišču v bližini Petrovčeve hiše in v Nogometnem centru v Velesovem) ter se pridružila sistemu Gorenjska.bike, enotnemu sistemu izposoje, ki omogoča dostop do koles v sedmih gorenjskih občinah. Občina Cerklje je tudi ena od podpisnic dogovora z Direkcijo za infrastrukturo za izvedbo državnega projekta »Načrtovanje in povezovanje kolesarskih in drugih poti na območju osrednje Gorenjske«, za občinske kolesarske poti pa je izdelan idejni projekt.

Velesovski samostan s cerkvijo Marijinega oznanjenja je bil razglašen za kulturni spomenik državnega pomena. Na ministrstvu za kulturo so v obrazložitvi zapisali, da je cerkvena arhitektura v Adergasu eden najpomembnejših poznobaročnih spomenikov v Sloveniji. »Bogat niz arhitekturnih detajlov v notranjosti je nadgrajen z izbrano opremo, posebej s slikami, ki zaokrožujejo celostno umetnino poznega 18. stoletja. V kripti pod cerkvijo so grobnice sester dominikank in dveh duhovnikov.« Pobudnik zaščite je bila občina, na čelu z županom, ki se nadeja, da bo s pridobljenim statusom lažje kandidirati za sredstva, namenjena obnovi kulturne dediščine. Letos je bila izvedena obnova oltarjev sv. Vincencija Fererskega in sv.

Jožefa v vrednosti 126 tisoč evrov, pri čemer jih je 40 tisoč prispevala država. V Osnovni šoli Davorina Jenka si bodo leto zapomnili tudi po tem, da je bilo med devetošolci rekordnih 27 odličnikov, kar predstavlja tretjino vse generacije.

V začetku septembra je bila prvič organizirana prireditev Pozdrav jeseni z gorenjskimi nageljni. »Želim si, da bi postala tradicionalna,« je dejal župan po tridnevnom dogajanju na več lokacijah, ki so ga sooblikovala različna društva, med drugim PGD Cerklje, ki je praznoval 130-letnico delovanja. »S prireditvijo smo pokazali, da znamo stopiti skupaj in se povezati.« Kot je še pojasnil, gorenjski nagelj simbolizira to področje, »zato je prav, da ga negujemo«. V ta namen je bilo spomladi razdeljenih dva tisoč sadik, s katerimi so lahko občani polepšali svoje domove.

Ob izteku sedmega mandata je župan ocenil, da se je kljub pandemiji in drugim oviram uspešno zaključil. »Zahvaljujem se zaposlenim v občinski upravi za dobro opravljeno delo, občinskim svetnicam in svetnikom za soglasno podporo v Občinskem svetu ter vsem lastnikom zemljišč, ki so razumeli, da se načrtujejo projekti, ki bodo njim in vsem v korist. Iskreno se zahvaljujem tudi vsem volivkam in volivcem, ki so na lokalnih volitvah podprli razvojno naravnan program za naslednje mandatno obdobje, s katerim se bo lahko nadaljeval razvoj občine Cerklje na Gorenjskem v skupno dobro občanov in občanov.«

Velesovski samostan s cerkvijo Marijinega oznanjenja / FOTO: ARHIV OBČINE CERKLJE

Občinski nagrajenci

Veliko plaketo Občine Cerklje na Gorenjskem je prejel Damijan Močnik, malo plaketo Kulturno društvo Godba Cerklje, priznanja Občine Cerklje na Gorenjskem pa: Prostovoljno gasilsko društvo Cerklje, Prostovoljno gasilsko društvo Zalog pri Cerkljah, Miha Škrabar in Lenart Sirc (priznanje je prevzel oče Miran).

Podelitev občinskih priznanj je bila v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika. / FOTO: ALEŠ SENOŽETNIK

Občina Mengeš

Občina Mengeš
Slovenska cesta 30, Mengeš

Župan Franc Jerič

Novi župan Bogo Ropotar

Občinski svetniki (2018–2022)

Jure Šinkovec, Tina Jamšek, Bogo Ropotar, Mojca Likar, Matjaž Loboda, Urška Mehle, Robert Ručigaj, Tina Štrukelj (Franc Jerič – Lista za Občino Mengeš), Peter Gubanc, Mery Kegl, Aleš Janežič (Skupaj za mengeško občino – Skupaj zmoremo več), mag. Tomaž Štebe, dr. Urška Koce (Zeleni Slovenije), Matic Slokan (SDS), Rok Burja (NSi) in Franc Hribar (SLS)

Občinski nagrajenci

Naziv častnega občana je prejel Janez Per, zlato priznanje Občine Mengeš Marjan Šinkovec, znak Občine Mengeš pa Evelin Greblo in Glasbena sekcija KD Mihaelov sejem – Sejmarji.

Z rušitvijo stare telovadnice so v občini Mengeš nadaljevali reševanje prostorske stiske tamkajšnje osnovne šole, jeseni pa se je začela tudi dolgo pričakovana rekonstrukcija Slovenske ceste, s katero bo središče Mengša dobilo novo podobo. Nadaljevali so tudi urejanje cestne in komunalne infrastrukture.

Takole bo videti Osnovna šola Mengeš po zaključenih delih. / FOTO: OBČINA MENGEŠ

Gradnja nove, sodobno opremljene športne dvorane, ki je bila končana jeseni 2020, je omogočila nadaljnjo širitev mengeške osnovne šole. Ker pouk športne vzgoje zdaj poteka v dvorani, se je sprostila stara šolska telovadnica, ki so jo porušili, sledi pa izgradnja nove kuhinje in jedilnice, v zgornji etaži pa bodo prepotrebne dodatne učilnice in kabineti, ki jih na Osnovni šoli Mengeš, ki velja za eno največjih v državi, še kako potrebujejo.

A še pred tem je bilo treba izvesti arheološka izkopavanja, ki so od konca lanskega leta potekala na zemljišču pod telovadnico. Območje Gobavice, kjer leži šola, je namreč znano bogato arheološko nahajališče, kar se je izkazalo tudi ob tokratnih izkopavanjih, ki so potekala pod vodstvom Draška Josipovića. »Najprej smo odkrili dva zidana rimska objekta. Gre za livarno oz. kovačnico, na kar nakazujejo številni kosi žlindre in ohranjene jaškaste peči za taljenje rude. V plasti pol metra nižje pa smo naleteli na ostaline stavb železne dobe,« je ob začetku del povedal

Josipović. Arheologi pa so v nadaljevanju del naleteli tudi na več zanimivih predmetov, ki kažejo na pestro preteklost tega dela Mengša.

V Mengšu so sicer sprva razmišljali tudi o možnosti, da bi dodatne prostore za šolo umestili kar v obstoječo telovadnico, a na podlagi strokovne ocene so se odločili za rušitev in postavitev novega objekta z enakimi gabariti. Kot je povedal župan Franc Jerič, se je rušitev izkazala za najprimernejšo, del pa niso zakasnila niti arheološka izkopavanja. V prihodnjih mesecih tako občino čaka gradnja tega pomembnega objekta, ki bo prispeval k zmanjšanju prostorske stiske šole.

Mengeš dobiva novo podobo

V začetku oktobra so se začela tudi težko pričakovana dela na Slovenski cesti v središču Mengša. Kot je že ob podpisu pogodbe z izvajalcem del družbo Trgograd povedal župan Franc Jerič, se je po dokončanju obvoznice pokazala priložnost za temeljito prenovo središča naselja. »Tranzitni

promet je obvoznica preusmerila s Slovenske in Prešernove ceste, zato smo decembra 2021 na ministrstvu za promet podpisali sporazum o sofinanciranju ureditve Slovenske ceste v Mengšu. V sporazumu smo zapisali, da bo Občina sofinancirala obcestne površine in obnovo komunalne infrastrukture, ministrstvo oziroma direkcija pa vozno konstrukcijo in cestno opremo,« je povedal Jerič in dodal:

»Namen prenove je vzpostavitev prometne ureditve, ki bo umirila promet na Slovenski cesti s ciljem prijaznejše uporabe tudi za pešce in kolesarje.« Ob tem na mengeški občinski upravi poudarjajo, da bo tudi po zaključeni prenovi, ki bo predvidoma potekala do spomladi prihodnje leto, promet potekal dvosmerno, Slovenska cesta bo po prenovi urejena kot enotna površina v širini sedmih metrov skupaj s površinami za pešce in kolesarje. Nemoteno bo po rekonstruirani cesti potekal tudi avtobusni promet, zaradi spremembe prečnega profila cestišča pa bo več prostora namenjenega kolesarjem in pešcem, hitrost avtomobilov pa bo omejena na 30 kilometrov na uro. Investicija bo skupaj z davkom na dodano vrednost znašala tri milijone evrov, od tega bo 36,2-odstotni delež zagotovila država oziroma Direkcija za infrastrukturo, preostanek, slaba dva milijona evrov, pa Občina Mengeš.

Končno podobo je dobila tudi regionalna kolesarska povezava, ki Mengeš povezuje s sosednjima občinama Kamnik in Trzin ter vodi v Ljubljano. Uredili so talne označbe na posameznih delih, pomemben del poti pa bo potekal na Slovenski cesti, ki jo bodo uredili skladno s celotno podobo središča Mengša. Za občino Mengeš bo regionalna kolesarska povezava zanimiva tako za dnevne migrante kot za mlade družine z majhnimi otroki ter turiste.

Na Dobnem so nadaljevali obnovo ceste in preplastili odsek v dolžini 315

metrov. Hkrati so uredili javno razsvetljavo, na izpostavljenih delih pa namestili varnostno ograjo. V Loki pri Mengšu so se lotili obnove cestišča, vodovoda in kanalizacijskega omrežja ter dogradili omrežje javne razsvetljave. Celostna obnova je potekala tudi na Murnovi ulici, kjer se je poleg vodovoda, kanalizacije in javne razsvetljave na novo uredilo cestišče s hodnikom za pešce.

Pestro dogajanje v občini

Po dveletnem premoru so Mengšani in številni obiskovalci znova pričakali Mihaelov sejem, kot smo ga poznali v času pred epidemijo. Ob občinskem prazniku je občina dobila tudi novega častnega občana, ki je postal Janez Per, nekdanji župan, politik, gasilec, predvsem pa glasbenik, ki je ime Mengša ponesel v svet.

Z mesta župana se poslavlja Franc Jerič, nasledil ga je Bogo Ropotar. Volivci so izvolili tudi novo sestavo občinskega sveta, ki bo nadaljevala delo v prihodnjem štiriletnem obdobju. Franc Jerič, ki se po štirih mandatih ni odločil za vnovično kandidacijo, je novemu občinskemu svetu in svojemu nasledniku na zadnji seji v minulem mandatu zaželel uspešno delo v korist občine.

Obnova Slovenske ceste bo potekala do prihodnje pomladi. / FOTO: ALEŠ SENOŽETNIK

Po letih preobremenjenosti zaradi tranzitnega in težkega tovornega prometa bo središče Mengša postalo prijaznejše tudi kolesarjem in pešcem. / FOTO: OBČINA MENGEŠ

Občina Vodice

Občina Vodice
Kopitarjev trg 1, Vodice

Župan Aco Franc Šuštar

/ FOTO: TINA DOKL

Občinski svetniki (2018–2022)

Žiga Janežič, Mija Cankar (prej Branko Bogovič), Rudi Kopač, Silva Kralj, Maja Drešar (Lista SRCE Občine Vodice), Luka Rozman, Janez Koritnik (prej dr. Jože Podgoršek), Margareta Barle, Anton Kosec, Miran Vertačnik (Lista neodvisnih krajanov), Tilen Jeraj, dr. Tomaž Gyergyek, Anton Kokalj, Milan Čebulj (NSi), Jaka Šimnovec (SDS)

Občinski nagrajenci

Častna občana: Leopoldina Kranjec, Žan Kranjec, plakete Občine Vodice: Rado Čuk, civilna iniciativa za gradnjo vodiške obvoznice in Godba Vodice, priznanja župana: Leonie Liza Mandelc, Matic Kranjec Žagar, Mark Gubanc, Ajd Hodžar

Letošnje leto so v Vodicah zaznamovali številni mejniki. Pridobili so uporabno dovoljenje za zaključen projekt kanalizacije C0, med drugim pa se je začela tudi težko pričakovana gradnja obvoznice mimo Vodic.

Junija so se v Vodicah razveselili uporabnega dovoljenja za zgrajen del fekalne kanalizacije C0, s čimer se je zaključil eden najpomembnejših infrastrukturnih projektov v občini. Celotna vrednost investicije, za katero je Občina Vodice skupaj s sosednjima Mestno občino Ljubljana in Občino Medvode pridobila tudi sredstva EU, je na območju Vodic znašala 5,8 milijona evrov, dodatna dva milijona pa so namenili še za celovito ureditev cestne in druge infrastrukture.

Že spomladi se je začel še en pomemben projekt, ki bo pripomogel k razvoju občine – gradnja obvoznice. Ta 2,3 kilometra dolg odsek, ki je del daljše povezave med Želodnikom in Vodicami, bo zgradila družba KPL in bo stal 6,9 milijona evrov. Cesta bo prometne tokove speljala mimo naselja, s tem pa se bo pomembno izboljšala tako prometna varnost kot tudi kvaliteta življenja krajanov.

Nadaljevala se je tudi gradnja pločnikov, optičnega omrežja in javne razsvetljave na različnih delih občine. Z Direkcijo Republike Slovenije za infrastrukturo je Občina Vodice podpisala sporazum za sofinanciranje gradnje brniške ceste, ki

bo stala 2,3 milijona evrov. K investiciji, ki zajema tudi novo fekalno in meteorološko kanalizacijo, vodovod, cevno kanalizacijo za optično omrežje, javno razsvetljavo in pločnik, bo Občina Vodice prispevala 30 odstotkov finančnih sredstev. Z državo so se dogovorili tudi za gradnjo pločnika na državnih cestah Vodice–Zapoge in Vodice–Repnje, s čimer bo poskrbljeno za večjo varnost najranljivejših udeležencev v prometu.

V zadnjih letih v občini sistematično obnavljajo oz. gradijo športna in otroška igrišča. Letos so se lotili športno-gasilskega igrišča in vadbenega poligona v Polju pri Vodicah. Namestili so tudi nove avtobusne nadstrešnice in uredili avtobusna postajališča.

Po dveh letih, ki jih je zaznamovala epidemija, se je vrnilo družabno življenje. Na slovesnosti ob občinskem prazniku so se s podelitvijo nazivov častni občan oz. častna občanka poklonili prizadevanjem in uspehom zobozdravnice Leopoldine Kranjec in smučarja Žana Kranjca ter se ozrli tudi k izzivom, ki čakajo občino, denimo ureditev Kopitarjevega centra, gradnje doma za starejše občane in drugih projektov, ki bodo narekovali razvoj v prihodnjih letih.

Poiskali so pravno in finančno rešitev za začetek gradnje obvoznice. / FOTO: MATIC ZALETEL

Občina Kamnik

V občini Kamnik se nadaljuje gradnja nove Osnovne šole Frana Albrehta, posodobili pa so tudi prostore interventnih služb (Gorska reševalna služba Kamnik, Policijska postaja, PGD Kamnik, ZD Kamnik). Občina je bogatejša za nove kolesarske povezave, energetske so sanirali kamniški dom kulture, obnovili več kot dvajset odsekov cest in izvedli več drugih investicij.

Potem ko je bila avgusta lani podpisana pogodba z izvajalcem, družbo Kolektor Koling, so dela za Osnovno šolo Frana Albrehta v polnem teku. Pomemben kamniški infrastrukturni projekt bo stal 15 milijonov evrov, del sredstev pa je občina pridobila tudi s strani Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport. Kamnik vse bolj postaja trajnostno naravnana občina. V minulem letu sta bili dokončani dve pomembni kolesarski povezavi, za kateri je občina prejela tudi nepovratna sredstva EU. Uredili so kolesarsko povezavo Kamnik–Mengeš–Trzin–Ljubljana in povezavo med Kamnikom in Godičem, v sklopu katere bo v kratkem zaživela še učna pot, uredili pa bodo tudi postajališča za oddih. Nadaljuje se energetska sanacija stavb. V začetku leta so zaključili celostno obnovo Doma kulture Kamnik, kjer so namestili nove odrske vleke in uredili odsko razsvetljavo. V tem času pa potekajo dela v kamniškem zdravstvenem domu, kjer bodo z adaptacijo nad garažami pridobili dodatne prostore za fizioterapijo. V okviru projekta Evropske unije MUHA so

dogradili prostore Prostovoljnega gasilskega društva Kamnik, kjer je prostor dobila nova štabna soba Civilne zaštite, energetske pa so sanirali tudi stavbo Policijske postaje Kamnik. Med pomembnejšimi pridobitvami letošnjega leta so novi prostori kamniške gorske reševalne službe na severnem delu smodnišnice, kjer v tem času poteka tudi gradnja vodovoda. Občina sofinancira obnove krajevnih domov, obnovili pa so tudi vaška jedra v Motniku in Šmarci. V novembru se je začelo urejanje območja pri glavni avtobusni postaji. Po zaključenih delih bo temu delu mesta poseben pečat dal bronasti odlitek mamuta, ki ga bodo postavili v začetku prihodnjega leta.

Letos je bilo po občini saniranih več kot dvajset makadamskih oz. dotrajanih cestnih odsekov v skupni dolžini 6,5 kilometra. Nadaljujejo se tudi obnove in gradnje vodovoda in kanalizacije. Na vodnem zajetju iverje so zgradili prvo od treh vrtin za alternativno napajanje vodnega vira.

Potem ko je občina lani odkupila igrišče Vila in dvorano kulturnega doma na Duplici, je letos v last pridobila še predprostore objekta. Prav tako je odkupila področje nekdanje klavnice Meso Kamnik, v lasti pa ima tudi del nekdanje Barutane, kjer se danes razvija Kulturna četrt Barutana. Zgradili so prvo nogometno igrišče z umetno travo in športno igrišče na Gozdu.

Zaznamovali so tudi nekaj pomembnih obletnic, med drugim stoto obletnico rojstva kiparja Jakoba Savinška in delovanja gorske reševalne službe, 140 let delovanja pa je praznovalo tudi Prvo slovensko pevsko društvo Lira Kamnik.

Občina Kamnik
Glavni trg 24, Kamnik

Župan Matej Slapar
/ FOTO: BRUMEC

Občinski svetniki (2018–2022)

Mag. Urban Bergant, Nives Matjan, Božidar Pilej, Ančka Podbevšek, Žan Potočnik, Marko Šarec, Karla Urh, Igor Žavbi (vsi Gibanje Svoboda), Natalija Berlec, Matija Sitar Močnik, Franci Spruk (vsi SDS), Anton Tone Iskra, dr. Jernej Markelj, Bogdan Pogačar, dr. Janez Rifel, Cvetka Slapnik, Ivanka Učakar (vsi NSi), Karmen Drgan, mag. Šemso Mujanović, Robert Prosen, Aleksander Uršič (Lista Sandija Uršiča), Jože Korošec (SLS), Duško Papež, Edis Rujović, Žaklina Zdravković, Grega Zorman (Lista Dušana Papeža), Anton Tone Smolnikar (LTS – Lista za Kamnik), Mojca Škraba (DeSUS), Alenka Jevšnik (samostojna svetnica)

Občinski nagrajenci

Častna občana: dr. Marjeta Humar in Anton Tone Smolnikar; zlati priznanji: Dušan Papež, Bojan Pollak; srebrni priznanji: Mihael Babnik, Tomaž Plahutnik; bronasta priznanja: Janez Golob, Martin Gorenc, Darinka Slanovec

Gradnja Osnovne šole Frana Albrehta / FOTO: ALEŠ SENOŽETNIK

Simon Šubic

V Sloveniji se je letos zvrstilo kar četrto volitev in trije referendumi

Leto 2022 so upravičeno poimenovali supervoliilno leto, saj smo izvolili nove državne poslance – in ti novo predsednico državnega zbora –, predsednika vlade ter novo vladno, dobili smo nove državne svetnike in prvo predsednico republike, po lokalnih volitvah so se na novo oblikovali še občinski sveti, v nekaterih občinah pa so se zamenjali župani. Za nameček smo izvedli še tri referendume hkrati.

Slovenski volivci so morali letos pokazati obilo kondicije in zbranosti. Začelo se je aprila, ko smo se na volišča odpravili izvoliti nove državne poslance, sledila sta dva kroga predsedniških volitev in lokalne volitve, ko so v nekaterih občinah župana prav tako izvolili šele v drugem krogu. Ob tem smo se na treh istočasnih zakonodajnih referendumih konec novembra izrekli še o zavrnitvi ali uveljavitvi novel zakonov o vladi, o RTV Slovenija in o dolgotrajni oskrbi. Novembra so potekale še volitve v državni svet, ki pa so bile posredne, preko imenovanih elektorjev, zato splošnega glasovanja ni bilo.

Volitve v državni zbor

Redne državnozborske volitve so bile 24. aprila, njihovi rezultati pa so botrovali menjavi predsednika vlade in ministrskega zbora, saj so večino mest v državnem zboru zasedle prej opozicijske stranke skupaj z zmagovalcem volitev Gibanjem Svoboda, ki je bilo kot zunajparlamentarna stranka tudi izredno kritično do prejšnje vlade Janeza Janše.

Volitev se je udeležilo 1.203.522 oziroma skoraj 71 odstotkov volivcev. Gibanje Svoboda je prejelo 34,45 odstotka glasov, SDS 23,48 odstotka, Nova Slovenija 6,86 odstotka, SD 6,69 odstotka in Levica 4,46 odstotka. Svoboda je s tem prejela 41 poslanskih mandatov, SDS 27, NSi osem, SD sedem in Levica pet poslanskih mandatov, dve poslanski mesti pa sta po ustavi pripadli poslancema italijanske in madžarske narodne skupnosti. Koalicija Gibanja Svoboda, SD in Levica je 25. maja za predsednika vlade izvolila predsednika največje parlamentarne stranke Roberta Goloba, 1. junija pa še 15. slovensko vladno.

Predsedniške volitve

Predsedniške volitve so potekale 23. oktobra, na njih pa so se za naklonjenost volivcev potegovali Milan Brglez, Anže Logar, Janez Cigler Kralj, Miha Kordiš, Nataša Pirc Musar, Vladimir Prebilič in Sabina Senčar. Prvi krog volitev pričakovano

PO APRILSKIH volitvah so državni poslanci za predsednico državnega zbora izvolili Urško Klakočar Zupančič, za predsednika vlade pa Roberta Goloba, oba iz Gibanja Svoboda. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

ni prinesel zmagovalca, v drugi krog, ki je potekal 11. novembra, pa sta se uvrstila Anže Logar in Nataša Pirc Musar. Čeprav je Logarja v prvem krogu podprlo okoli 34 odstotkov volivcev, Pirc Musarjevo pa slabih 27 odstotkov, so se v drugem krogu uresničile napovedi, da bo Slovenija dobila prvo predsednico države v zgodovini. Ob skoraj 54-odstotni volilni udeležbi je Nataša Pirc Musar prejela 483.812 oziroma 53,89 odstotka glasov, protikandidat Anže Logar pa 414.029 oziroma 46,11 odstotka glasov.

Lokalne volitve

Lokalne volitve so potekale 20. novembra. V 212 občinah v Sloveniji se je na volitve za župane podalo 618 kandidatov. Za člane občinskih in mestnih svetov je po vsej državi kandidiralo 18.671 kandidatov, za člane svetov četrtnih, krajevnih in vaških skupnosti pa 12.280 kandidatov. V 23 občinah s širšega območja Gorenjske se je na županskih volitvah pomerilo 73 kandidatov.

V prvem krogu se je lokalnih volitev v Sloveniji udeležilo 801.772 oziroma 47,63 odstotka volivcev. Ti so poleg novih mestnih in občinskih svetov v 212 občinah izvolili tudi župane 165 občin, medtem ko so morali v 47 občinah izvesti še drugi krog županskih volitev, ki je potekal 4. decembra. Drugi krog volitev je potekal tudi v sedmih občinah s širšega območja Gorenjske.

Novi državni svetniki

Volitve v 40-članski državni svet so potekale 23. novembra za predstavnike lokalnih interesov in 24. novembra za predstavnike interesnih skupin. Lokalne interese bodo po novem zastopali tudi župani Naklega, Žirovnice in Kamnika Ivan Meglič,

• **Lokalne volitve so potekale 20. novembra. V 212 občinah se je na volitve za župane podalo 618 kandidatov. Za člane občinskih in mestnih svetov je po vsej državi kandidiralo 18.671 kandidatov.**

NOVEMBRA SMO za predsednico republike izvolili odvetnico Natašo Pirc Musar. Njen protikandidat v drugem krogu volitev je bil Anže Logar, državni poslanec SDS. / FOTO: GORAZD KAVČIČ

OSME LOKALNE volitve so potekale 20. novembra, v občinah, kjer je bil potreben še drugi krog volitev župana, pa tudi 4. decembra. / FOTO: TINA DOKL

Leopold Pogačar in Matej Slapar. Z Gorenjske prihajata tudi predstavnica za področje zdravstva Monika Ažman, **predsednica Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije - Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije** ter predstavnik delodajalcev, generalni direktor podjetja Lotrič Meroslovje Marko Lotrič.

Trije referendumi

Na nedeljo, 27. novembra, so potekali trije zakonodajni referendumi, na katerih zavrnitve novel zakonov o vladi, o RTV Slovenija in o dolgotrajni oskrbi, kar je z vložitvijo zahtev za njihov razpis predlagal SDS, niso bile izglasovane. Za uveljavitev zakonov o RTV in dolgotrajni oskrbi je bilo okoli 62 odstotka volivcev, za zakon o vladi pa približno 57 odstotkov.

Miha Naglič

Po vojni v Ukrajini bo svet drugačen

V pregledih dogajanja po svetu v letih 2020 in 2021 smo videli, da je bila glavna pozornost svetovne javnosti usmerjena predvsem na pandemijo koronavirusne bolezni covid-19. V letu 2022 pa je pandemijo zasenčilo dogajanje v Ukrajini, zlasti po 24. februarju, ko je Rusija napadla svojo sosedo in tako sprožila dogajanje, ki mu ni videti konca ...

V vojni v Ukrajini se znova potrjuje staro spoznanje, da vojne nikoli ne potekajo tako, kot si jih na začetku zamislijo njihovi povzročitelji. Ruski predsednik Putin je mislil, da bo s svojo »odpadniško« sosedo odpravil na hitro, postavil v Kijevu Rusiji podložno vlado in vrnil to veliko državo v rusko interesno območje. A se je njegova agresija sprevrgla v dolgotrajno vojno, v kateri Rusija zaradi hrabrosti in vztrajnosti branilcev doživlja vedno nove poraze, ki so za velikansko rusko vojsko prava sramota. Hkrati pa ta vojna vse bolj vpliva na cel svet. Zasenčila je dogajanje na globalni podnebni fronti, vendar niso zato učinki podnebnih sprememb nič manjši. Povzročila je svetovno energetska krizo, energenti se vse bolj dražijo. Sprva ustavljene, zdaj pa še vedno motene dobave ukrajinskega žita podhranjenim

državam v Afriki še povečujejo svetovno prehransko krizo. Ruski vojaški porazi pa so povzročili, da osramočeni ruski generali in njihov predsednik spet razmišljajo, da bi v skrajni sili uporabili tudi jedrsko orožje. To pa bi imelo za cel svet povsem nepredvidljive posledice ... Preden se natančneje posvetimo vonji v Ukrajini in njeni svetovni razsežnosti, preglejmo na kratko še drugo dogajanje po svetu v letu 2022. V Pekingu so od 4. do 20. februarja potekale zimske olimpijske igre. Odprtja se je udeležil tudi ruski predsednik in pozneje se je izkazalo, da je od svojega kitajskega kolega dobil tiho soglasje za svoj napad. **Bakla nove vojne je zagorela le štiri dni po ugasitvi olimpijske.** EU, ZDA in druge države zahodnega sveta so proti Rusiji uvedle številne gospodarske in politične sankcije,

TAKO PRIJAZNO sta se srečala Vladimir Putin in Ši Džinping, predsednika Rusije in Kitajske, pred začetkom zimskih olimpijskih iger v Pekingu, 4. februarja 2022. Tu je Putin dobil tiho soglasje Šija za napad na Ukrajino. / FOTO: WIKIPEDIJA

TAKOLE NA distanco pa je Putin v Kremliju tri dni pozneje (7. februarja) sprejel francoskega predsednika Macrona, ki ga je skušal prepričati, naj ne napade Ukrajine. / FOTO: WIKIPEDIJA

TAKO SO uničena ruska bojna vozila zatrpala ulico v mestu Buča v kijevski regiji, 1. marca 2022. / FOTO: WIKIPEDIJA

TAKO SO ukrajinski civilisti in vojaki zavetje pred ruskimi bombami našli pod porušnim mostom čez reko Irpin v bližini Kijeva, 5. marca 2022.

te pa ne škodujejo le Rusiji, ampak vsemu svetu. Tudi Kitajski, ki je postala svetovna gospodarska velesila. Dogajanje po svetu so zaznamovale tudi številne osebnosti. Med njimi bi v ospredje postavil britansko kraljico Elizabeto II. Osrednjo pozornost svetovnih medijev je v letu 2022 vzbudila kar dvakrat. V začetku februarja je minilo 70 let njenega vladanja, kraljica je postala že 6. februarja 1952. Ko je 8. septembra umrla, pa je silne ceremoniale okoli njenega pogreba spet spremljal cel svet. Sicer pa bi po mojem veljalo več pozornosti nameniti velikim skupinam žena in deklet, ki skušajo s svojimi demonstracijami ta svet spremeniti, ga izboljšati. Taki so ženski protesti v Iranu. V tej državi poteka prava ženska revolucija. Sprožila jo je nasilna smrt 22-letne iranske Kurdinje Mahse Amini, ki je 16. septembra umrla po tem, ko jo je pridržala t. i. moralna policija. Češ da ni pravilno nosila naglavne rute. Ti protesti so kmalu prerasli v splošno zahtevo po ukinitvi oblasti verskih fanatikov in teokratov. Prava drama se je letos zgodila tudi v vesolju. Tu je svoj opazovalni položaj zavzel vesoljski teleskop James Webb, tehnološko čudo, nekakšen »časovni stroj«, ki bo gledal v preteklost. Sliši se nenavadno, a je res. Sicer pa je za navadne Zemljane nedoumljivo tudi dejstvo, da je Elon Musk, šef Tesle in

najbogatejši Zemljan, kupil družabno omrežje Twitter in zanj odštél neverjetnih 44 milijard dolarjev ...

Ukrajina poje (1991) in joče (2022)

Začnimo z zapisom iz leta 1991. »Ukrajina poje, ker gre na svoje. Veseli glasovi, ki se razlegajo po tej širni krajini (od tod njeno ime) med Rusijo in Poljsko, so segli tudi do nas. Prisluhnemo jim v upanju, da se pesem in smeh ne bosta sprevrgla v krike in jok – tako kot sta se na Hrvaškem. In da se med bratskimi Rusi in Ukrajinci ne bo zgodilo tisto, kar se je med Srbi in Hrvati. / V šoli so nas učili (naj bo res ali ne), da je Ukrajina naša pradomovina. Gotovo pa je res, da je v tej širni deželi 'pod svobodnim soncem' nastala prva ruska država. Po širnih nižavah med Donom na vzhodu, Črnim morjem na jugu in Dnestrom na zahodu teče Dneper; južno od njega so stepe, severno pa (so bili) gozdovi in to prehodno ozemlje je zibalo najstarejšo rusko državo, Kijevsko kneževino, ki je nastala proti koncu 9. stoletja (862). Vladali so ji Ruriki, imenovani po Ruriku, prvem knezu, ki je bil normanskega (švedskega, Varjagi) rodu. Sledili so mu Oleg, Igor, Olga, Svjatoslav, Vladimir (pod katerim so Rusi leta 988 sprejeli krščanstvo) in Jaroslav (zakonik Ruskaja pravda) ... Vse do leta 1240, ko so Kijev zavzeli in razdejali Mongoli. / Ukrajina je bila vseskozi zakrita s senco Rusije in kot

tako smo jo doživljali tudi Slovenci (kolikor smo jo). Učili smo se o Puškinu in Lermontovu, skoraj nič pa o pesniku Tarasu Ševčenku (1814–1861), ukrajinskem sodobniku našega Prešerna, ki velja tudi za tvorca ukrajinščine kot knjižnega jezika. Starejši med nami se morda spominjajo gesla 'Ukrajina joče', s katerim so v letih, ko je ta dežela-žitnica pod Stalinovim terorjem gladovala, pozivali k zbiranju pomoči. Živo pa nam je vsem v zavesti Černobil, ta fenomen ekološke katastrofe s sovjetskim predznakom na ukrajinskih tleh. Predzadnjo nedeljo so se Ukrajinci odločili, da na teh tleh zavladajo sami, tako v dobrem kot v slabem. / ... / Postsovjetska situacija je taka: baltiške tri nacije so šle na svoje in so mednarodno že priznane; zakavkaške tri si za to prizadevajo, enako Moldavija; azijskih pet čaka na to, kako se odločijo slovanske tri: Rusija, Ukrajina in Belorusija. Rusija in Poljska, tradicionalni sosedi in gospodarici Ukrajine, sta samostojnost svoje nekdanje dekle že priznali. Vzhodnoslovanski predsedniki Boris Jelcin, Leonid Kravčuk in Stanislav Šuškevič pa so se v soboto srečali v Minsku. Prepričani smo, da bodo našli skupni jezik: navsezadnje ti narodi niso bili nikoli tako sprti kot Srbi in Hrvati. Predvsem pa med njimi ni tistega civilizacijskega in kulturnega

razkoraka, za katerega je očitno, da ljudi loči bolj, kot jih zbližujeta kri in jezik. Po krvi so si bratje, po jeziku bratrance, po kulturi si niso tujci, bi rekel Cankar. In če se ti trije narodi dogovorijo za vsem ustrezen način sožitja, jim nihče ne bo mogel doživega. / Razlogov za pesem in smeh kljub vsemu ni; ljudje so lačni, strašita jih »golod i holod« in vojska spet grozi. Zato našim bratom na vzhodu želimo predvsem, da bi imeli kaj za pod zob in da bi ohranili trezne glave. Pesem lahko počaka.» (Vir: Miha Naglič, Ukrajina poje, Gorenjski glas, 10. decembra 1991.)

Gornje besedilo je eno tistih, ki sem jih svoj čas pisal v GG pod skupnim nadnaslovom Zunanjepolitični komentar. Navedeni je bil objavljen v letu osamosvojitve Ukrajine in se mi zdi v kontekstu zdaj aktualne vojne v Ukrajini še posebej zanimiv. Žal vidim, da se nisem motil: petju ob osamosvojitvi je 21 let pozneje sledil novi jok. Zdaj je vprašanje, kdaj se bodo Ukrajinci spet lahko veselili mirnega in ustvarjalnega življenja v svoji veliki državi.

Vojna v Ukrajini se je začela že leta 2014

Vojna v Ukrajini se ni začela šele z ruskim napadom 24. februarja 2022. Začela se je že z rusko zasedbo in priključitvijo Krima leta 2014. Istega leta sta se dve regiji v vzhodni Ukrajini (Donbas) odcepili od Kijeva in razglasili svoji republiki. Osem let pozneje, 21. februarja 2022, le tri dni pred začetkom svojega napada, je Rusija tudi uradno priznala neodvisnost separatističnih Luganske in Donecke ljudske republike. Predvojno vzdušje je torej nastajalo kakih osem let, v začetku leta 2022 pa se je vse bolj zaostrovalo. Preden je spregovorilo orožje, so se kresala različna mnenja in pogledi. Zanimivo je prebrati, kako lucidno je o položaju še konec januarja razmišljal slovenski diplomat in publicist Vojko Volk. Rešitev je videl v sklenitvi strateškega razvojnega partnerstva med EU in

Rusijo. »Ruska ruleta, ki jo Putin igra z zahodom, se vse bolj izkazuje kot igra ohranitve politične oblasti za ceno interesov lastnega naroda. Rusi si zaslužijo bolje in več. Nove sankcije lahko rusko družbo pahnejo v nazadovanje še ene generacije in nepredstavljive stopnje revščine. Dolžnost Evrope in predvsem EU pri tem je, da se angažira za iskanje ponudbe, ki bi jo Putin težko zavrnil – in sicer sklenitev strateškega razvojnega partnerstva med EU in Rusijo, v katerem bi bila Rusija deležna financiranja za skupne projekte zelene energetske prihodnosti, EU pa stabilnih dobav energentov iz Rusije vse do konca rabe fosilnih goriv v Evropi. Kar ni tako daleč in kar Rusijo upravičeno skrbi. Tak dogovor bi seveda morali že imeti, a nikoli ni prepozno. Travma ruske zgodovine je večna ogroženost ruske države od sveta, zaradi česar so bili vladarji in država vedno pomembnejši od ljudi. In te države je vedno več, vpliva družbe na državo pa skoraj ni. Povprečnemu Rusu spanca najbrž ne kali skrb, da bi Ukrajina vstopila v Nato, bolj ga skrbi, kako bi prišel do višje plače, več svobode in mirnega življenja. Do tistega, česar si želimo vsi.« (Vir: Vojko Volk, Putinova ruleta, Delo, 29. januarja 2022.) Kako čista in enostavna bi bila takšna rešitev! Dejansko dogajanje pa je vodilo v povsem drugačno, umazano in zapleteno dogajanje. Realnost na ukrajinskih mejah, kjer se je kopičila

ruska vojska, je s pomočjo svojih obveščevalnih virov videl ameriški predsednik Joe Biden, ki je že januarja izjavil: »Obstaja velika možnost ruskega napada na Ukrajino v februarju.« In imel je prav.

London in Samarkand

O dogajanju v Ukrajini po ruskem napadu nas dnevno obveščajo vsi domači in svetovni mediji, zato ga ne kaže povzemati še na tem mestu. Dobro pa je, če ga skušamo premisliti in čim bolj razumeti. Zato naj nadaljujem z bolj osebnim pogledom. Na tem svetu, za katerega ne vem več, kam gre, sem že sedem desetletij. To je pa že taka doba, slovenska in moja, da lahko rečem, da sem živel v dobrih časih. V našem delu sveta so nam bile po letu 1945 prihranjene nadloge, ki jih prinašajo znameniti štirje jezdecji apokalipse iz Janezovega Razodetja; tisti, ki morijo »z mečem, z lakoto, s smrtjo in z zverinami zemlje« (Raz 6,8). V našem in mojem času v Sloveniji ni bilo ne večje vojne ne lakote, smrt nas je pobirala v naravnem številu, za »zverine zemlje« pa ne vem prav dobro, katere bi lahko bile. Če lahko pod to oznako spravimo tudi potrese, poplave, velike požare, toče in druge naravne ujme, potem jih je nekaj pač bilo, a v primerjavi s tistimi drugod po svetu niso bile najbolj katastrofalne. Če k njim dodamo še vse bolj izrazite podnebne spremembe in z njimi povezane posledice, potem se zdi, da gredo

NEGATIVNA TEHNOLOGIJA: ruska medcelinska balistična raketa PC-24 »Jars« je eno tistih orožij, ki ogrožajo našo skupno prihodnost. / FOTO: WIKIPEDIJA

dobri časi h koncu. Vojna se nam je nevarno približala že v osamosvojitvenem letu 1991, a ne tako hudo kot v naslednjih letih v drugih delih nekdanje skupne države Jugoslavije. Zdaj pa divja v Ukrajini, na meji naše sedanje skupne državne povezave v EU. Tudi smrt se nam je nevarno približala v pravkar minulih (?) letih pandemije koronavirusne bolezni covid-19, ki je trajala od marca 2020 do pomladi 2022 in očitno še ni povsem izzvenela. Ocenjujejo, da je zaradi nje v Sloveniji kakih pet tisoč ljudi umrlo prej, kot bi sicer, na celem svetu pa šest milijonov in pol! Največja in najbolj grozeča neznanka prihodnjih let in desetletij pa so »zverine zemlje«. Kako se bo na naše nezmerno ravnanje z njo odzvala Zemlja? Na nekaterih delih planeta se odziva s sušo, žejo in posledično lakoto. Te lahko povzročijo nove vojne in nove migracije. Bliža se zima 2022/2023. Kaj nam prinaša? Če nas bo samo malo zeblo, ne bo hudega. In kako bo v naslednjih letih, kam gre ta svet? Se nam po sedmih debelih obeta sedem suhih desetletij? Kaj lahko sploh še naredimo, da se jim izognemo? Vsak od nas in vsi skupaj? Vprašanja se postavljajo, odgovori prihajajo, v kratkem ...

Eno od vprašanj je, kdo je zdaj glavni na tem planetu? Od konca druge svetovne vojne do razpada Sovjetske zveze 1991 sta za ta primat tekmovali slednja in ZDA. Po umiku Sovjetske zveze so prevladale ZDA, ki so skupaj

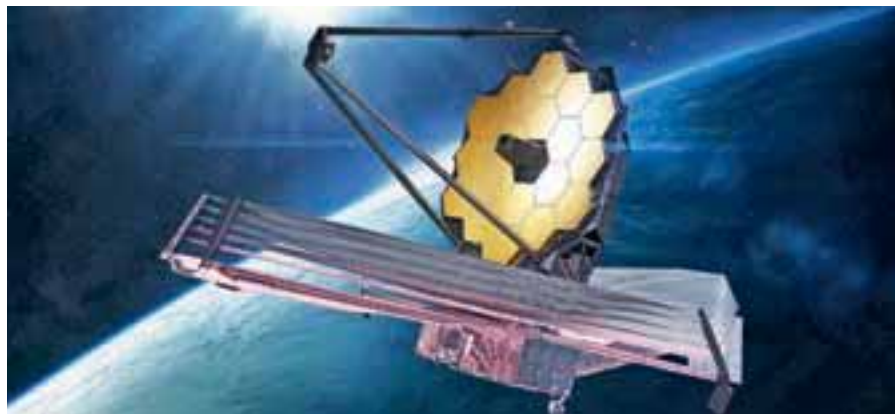
z zavezniki tvorile »unipolarno« svetovno ureditev. V zadnjih letih pa se vse bolj kaže, da zlasti Kitajska in Rusija nadvlade Zahoda ne priznavata več in se skušata uveljaviti – Rusija ponovno, Kitajska na novo – kot novi velesili. To se je na posebno izrazit način pokazalo tudi sredi septembra 2022, ko sta se eden za drugim zgodila dva svetovna politična vrhova. Prvi v starodavnem mestu Samarkand v Uzbekistanu, 15. in 16. septembra. Drugi pa v Londonu, 19. septembra. V Samarkandu je potekal vrh voditeljev Šanghajske organizacije za sodelovanje (SCO), v kateri so poleg Kitajske in Rusije še Indija, Pakistan, Kazahstan, Kirgizistan, Uzbekistan in Tadžikistan. V Samarkand pa sta med drugimi prišla še predsednika Turčije in Irana. Na srečanju so govorili o »alternativi zahodnemu svetu«. Voditelji Zahoda pa so se srečali na pogrebu kraljice Elizabete II. v Londonu. To naj bi bil po številu prispelih voditeljev in drugih predstavnikov držav največje srečanje državnikov v zgodovini. Prišlo jih je še več kot na pogreb jugoslovanskega predsednika Tita v Beogradu, maja 1980. Prišli so predsedniki oziroma premieri ZDA, Francije, Nemčije, Italije, Avstralije, Kanade, Japonske, Indije, Brazilije ... Ta dva svetovna politična vrhova sta simbolna. Lahko bi rekli, da so se v Samarkandu sešli avtokrati, v Londonu pa demokrati. Razlikovanje in ločevanje teh dveh

svetov je vse bolj očitno in izrazito. V Ukrajini pa že poteka vojna med obema. Ja, ta vojna ni samo obramba Ukrajine pred rusko agresijo. Vanjo je s politično in vojaško podporo napadeni državi vpleten tudi zahodni svet. Uspešno obrambo in uspešne protinapade ukrajinske vojske sta omogočila dva dejavnika: zavzetost ukrajinskih vojakov in sodobno orožje, prispelo zlasti iz ZDA in Nemčije.

Na kraljičin pogreb so lahko prišli samo predstavniki povabljenih držav. Šest držav pa je bilo takih, ki vabila sploh niso prejele: Rusija, Belorusija, Mjanmar (Burma), Sirija, Venezuela in Afganistan. Dve od teh šestih (Mjanmar in Afganistan) sta celo nekdanji britanski koloniji. Severna Koreja in Nikaragva sta bili povabljeni le na ravni veleposlanika. Seznam nepovabljenih je zanimiv zato, ker kaže, katere države so po mnenju Združenega kraljestva (in Zahoda nasploh) »poredne«. Poseben je primer Kitajske, ki je bila povabljena, a jo je zastopal »le« njen podpredsednik. Od držav, ki so bile tudi v Samarkandu, je v Londonu povsem umanjala le Rusija. Kar je zelo zgovorno dejstvo.

Svet je že drugačen

Naslov tega zapisa napoveduje, da bo po vojni v Ukrajini svet drugačen. A dejansko je že drugačen od sveta, kakršnega smo bili vajeni še pred nekaj leti. Ves čas ga spreminjajo podnebne spremembe. Spremenila ga pandemija covida-19, postal je bolj ranljiv in hkrati marsikje vse bolj avtoritaren, manj demokratski. Zdaj je na pragu vse večjega spoprijema med gospodarsko razvitim in pretežno demokratičnim Zahodom in med njemu nasprotnim avtokratskim delom sveta, ki ga poosebljata Kitajska in Rusija. Zdaj je vprašanje, ali bo to nasprotje preraslo v spopad globalnih razsežnosti ali pa bodo svetovni voditelji kljub vsemu našli kompromis, ki bo ohranjal svetovni mir. Pripravimo se, odgovor na to vprašanje prihaja, tak ali drugačen ...

POZITIVNA TEHNOLOGIJA: takole se je vesoljski teleskop James Webb postavil na rob osončja in gleda v preteklost. / FOTO: WIKIPEDIJA

Dr. Zdenka Pajer - Likožar

Sličice na vžigaličnih škatlicah

Bili smo »gasarji« – otroci ulic starega mesta Kranja. Naše območje je bil vogal Jenkove in Tomšičeve ulice, »pr' Tičar«. Tu smo se srečavali skoraj vsak dan. Spominjam se še nekaterih imen: Elica, Marija, Majda, Vane, Franjo, Anči, Vili, jaz in še drugi. Igrali smo se različne igre, npr. al' je kaj trden most?, gnilo jajce, dame in gospodje, brez hlač, ravbarji in žandarji, se šli skrivalnice po vseh odprtih kletah in dvoriščih. Z žogo smo se šli največkrat pepčka in med dvema ognjema. Žoga je velikokrat letela čez zid, na Lukežev vrt. Gospod Lukež nam je pogosto ni vrnil in se je prišel kregat: »Kakšni mulci pa ste!« Drugo, kar smo počeli, je bilo zbiranje

in zamenjavanje papirnatih prtičkov, znamk, razglednic, značk, fotografij igralcev in pevcev z vsega sveta. Po pošti smo jih prosili za njihove fotografije in nam je bilo v največje veselje, če smo dobili odgovore s sliko in podpisom.

Pri nas doma smo vse te stvari tudi zbirali. Strast do zbiranja smo podedovali od mojega očeta Valentina Pajerja (glej: Moj oče – nemški vojak. Gorenjski glas, 2019, str. 18–20). Oče je že od mladosti vedno nekaj zbiral: znamke, star denar, podobice, stare razglednice Kranja in drugo. Pomagal nam je s svojimi izkušnjami in svetovanjem, da so bile naše zbirke pravilno in lepo urejene.

Med vsem tem različnim zbiranjem je bilo nekaj posebnega zbiranje sličic vžigaličnih škatlic. Skozi leta se jih je nabralo okoli 1.300 in so še danes ohranjene. Tedaj je bila večina spodnjih delov škatlic, kjer so bile spravljene vžigalice, modre barve. Na zgornjem delu škatlic pa so bile nalepljene sličice. Te dele škatlic smo odrezali in jih za nekaj časa namočili v vodo. Odlepljene sličice smo vložili med pole časopisnega papirja, da so se posušile in poravnale. Nazadnje smo jih nalepili na bele liste formata A4.

Najraje smo zbirali sličice, kjer so bile upodobljene različne živali, od žuželk, nočnih metuljev, rib, ptičev, raznih divjih živali do psov različnih pasem. Od gob so na rdeči podlagi upodobljene neužitne gobe, na rumeni pa užitne, seveda ne manjka

raznih cvetlic. Tako živali kot rastline imajo dodana domača imena, ponekod pa še latinska z imenom vrste in rodu. Zbrali smo vse vrste prometnih znakov. Zanimive so sličice razvoja ladij, lokomotiv in avtomobilov. Pri ladjah so dopisana imena ladij in njihove bruto registrske tone. Stare ladje na jadra imajo dodana stoletja, ko so plule. Na sličicah so upodobljeni gradovi iz vse nekdanje Jugoslavije, med njimi Blejski in Ljubljanski grad, narodne noše tudi gorenjska, sličice alkarjev, turističnih krajev, med njimi Bled. Upodobljene so zastave različnih držav (Kanada, Kolumbija, Venezuela, Pakistan, Portugalska, FNR Jugoslavija, Zahodna Nemčija, Danska, Čehoslovaška, SSSR). Na sličicah so razne športne discipline, domine in šahovske figure. Tu so še osebe iz pravljic (Sneguljčica s palčki, Guliver, Bambi, Rdeča kapica, Ostržek, Modri jež in zajec). Iz naše, jugoslovanske zgodovine so sličice natisnjene za VII. kongres CKJ decembra 1964 v Beogradu, sličici Sutjeska, gradnja ceste Bratstva in enotnosti, Titovo Užice 1941–1961, Proletarci vseh dežel združite se (SKJ 1919–1959), Živio – 27. julij, dan upora narodov Bosne in Hercegovine ter Hrvaške s partizanom, ki drži brzostrelko, pod njim pa še partizanka s puško, Državni monopol Federativne narodne republike Jugoslavije z jugoslovanskim grbom. Sličice, ki so bile natisnjene v serijah, so označene z zaporednimi številkami.

Najštevilnejše so seveda sličice v reklamne namene: Argo, Delamaris Izola, Podravka, Frank, Gavrilović, Milka, Zastava, Jugoton, Planika, Borovo, Mehanotehnika Izola, pralna praška Albus in Yeti, Cockta, Schweppes, zobna krema Kolodont, reklame za cigarete: Opatija, Galeb, Zeta, Morava, Ibar, Jadran, Filter 65, reklame za tovarni vžigalic Drava in Dolac itd. Jugoslovanski aerotransport – JAT je izdal sličice z destinacijami Rim, Frankfurt, Zürich, Atene.

Tuje sličice v naši zbirki so iz Čehoslovaške, Anglije, Nemčije, Belgije, Avstrije, Madžarske, Tanganjike (z otokom Zanzibar združena v Tanzanijo), Ruande, Ekvadorja, ZDA in Avstralije. Na mnogih pa piše Made in Yugoslavia.

Najstarejša sličica ima napis »V korist obmejnim Slovincem, Glavna zaloga, C. Menardi, Ljubljana« z obrisom ljubljanskega gradu na griču. Na sredini je upodobljen bel orel, ki v krempljih drži drog. Sličica je bila natisnjena za telovadno društvo Orli. Ideja o ustanovitvi tega društva je bila omenjena 12. novembra 1905 na občnem zboru Slovenske krščansko-socialne zveze (SKSZ) v Ljubljani. Uradno pa je društvo dobilo ime Orli leta 1909. Delovali so kot protiutež društvu Sokol. To je delovalo v Sloveniji že od leta 1863. Orli so bili konservativni, Sokoli pa napredni. Sokoli so Orle imenovali Čuki in med njimi so bile vseskozi napetosti. To je povzročilo še večji razkol med Slovenci. Sokoli in Orli so delovali do 6. decembra 1929, ko je Kraljevina Jugoslavija ukinila Orle in ustanovila enoten jugoslovanski Sokol. Orli se niso vključili v novo organizacijo, čeprav jim je to zakon omogočal (Enciklopedija Slovenije, 1994 (8), str. 148, 149). Skozi vso zgodovino je bila želja človeka, da prižge ogenj, ob katerem se bo grel in na njem kuhal hrano. Tako je človek že v kameni dobi prižigal ogenj s pomočjo kremenca in suhega listja. Imel je »kamene« vžigalice. Rimljani niso prišli daleč. Ogenj so prižigali s kresanjem kremenca ob kremen in lovili iskre s koščkom lesa, namočenega v žveplo. V srednjem veku so z udarjanjem kremenca ob kovino prižigali ogenj z napol ožganimi krpami ali suhim mahom. Današnje vžigalice so bile narejene, ko so odkrili fosfor, ki se vžge že pri nizki temperaturi. Zgornji deli vžigalčnih škatlic imajo ob straneh hrapavo površino, same vžigalice pa glavico na leseni paličici kvadratne oblike. S trenjem glavice ob hrapavo površino se vname leseni del. V glavicah so poleg lepil oksidacijska sredstva, kot so kalijev klorat, žveplo ali ogljik, ki oskrbe zažigalni del s kisikom. Zažigalni del v hrapavi površini je fosfor, ki povzroči, da se ob trenju z glavico vžigalica vname. Leseni del vžigalice je prepojen z antimonovim sulfatom. Zemeljsko steklo iz kremenca in borovega trioksida med kajenjem drži skupaj pepel. Hitrost reakcije uravnavajo inertni materiali, kot je diatomejska zemlja.

GRADOVI IZ različnih krajev Jugoslavije

PTICE IN različne živali, od medveda do zajca

Na vseh sličicah so natisnjeni logotipi tovarn, kjer so bile vžigalice izdelane. V Jugoslaviji smo imeli dve glavni tovarni: Drava in Dolac. Tovarna vžigalic Drava je bila v Osijeku na Hrvaškem. Ustanovljena je bila leta 1856 kot edina tovarna na Hrvaškem in tudi v celi južni Evropi. Po svetu je slovela kot zelo kvalitetna in inovativna tovarna. Leta 2003 je priljubljena tovarna prenehala delovati. Tovarna vžigalic Dolac ob reki Lašvi pri Travniku v Bosni in Hercegovini je edina še danes delujoča tovarna na Balkanu. Vžigalice izdelujejo od leta 1901. Danes se vžigalične škatlice lahko kupijo v posameznih trgovinah, vendar njihova proizvodnja počasi upada. Vžigalice so narejene v Nemčiji, na Švedskem, Madžarskem, Poljskem itd. V njih je število vžigalic različno – od dvajset do sto. Dolge so največkrat od tri do pet centimetrov, najdaljše deset centimetrov. Jugoslovanske škatlice so imele vedno po petdeset vžigalic dolžine štiri centimetre. Ko smo hodili na morje, sva z očetom rada nabirala hišice polžev in školjk. Zbirka obsega morske, sladkovodne in kopenske vrste. Do danes je zbirka narasla na okoli šeststo različnih vrst z vsega sveta. Največ manjših hišic polžev in školjk hranim v zelo uporabnih spodnjih delih vžigalčnih škatlic.

Cveto Zaplotnik

Naše življenje močno zaznamuje druginja

Letos covid-19 nima tolikšnega vpliva na naše življenje, kot ga je imel lani. Letos naše življenje zelo zaznamujejo druginja, podražitve, inflacija ... Število brezposelnih se je v zadnjem letu znižalo skoraj v vseh gorenjskih občinah, neto plače pa so se lani v primerjavi z letom prej zvišale v vseh občinah.

Po podatkih statističnega urada je imela Slovenija 1. januarja letos 2.107.180 prebivalcev, kar je bilo 1797 manj kot leto prej. Število državljanov Slovenije se je zmanjšalo približno za 5600, število tujcev pa povečalo za 3800. Število tujih državljanov (172.442) je predstavljalo dobrih osem odstotkov vseh prebivalcev Slovenije. Med državljani Slovenije je bilo 51,1 odstotka žensk, vendar njihov delež zelo počasi upada že vrsto let. Med 24 občinami na širšem gorenjskem območju se je lani v primerjavi z letom prej število prebivalcev povečalo v 17 občinah, znižalo pa se je v občinah Kamnik, Kranj, Medvode, Naklo, Tržič, Vodice in Železniki. V treh občinah – Gorje, Tržič in Železniki – je bilo pred

desetimi leti celo več prebivalcev, kot jih je bilo lani. (Tabela: Število prebivalcev)

Na dan 1. januar 2022 je bilo prebivalstvo v Sloveniji v povprečju staro 43,8 leta. Med 24 občinami na širšem gorenjskem območju je bilo v povprečju starejše kot v državi v osmih občinah. Najstarejše je bilo v občinah Bled (46 let), Kranjska Gora (45,7) in Bohinj (45,2), najmlajše pa v občinah Komenda (39,1), Gorenja vas - Poljane (39,4) in Vodice (41,0). Najvišji delež starejših prebivalcev, starih 65 let in več, imajo občine Bled (24,8 odstotka), Radovljica (23,2) in Jezersko (23,1), najvišji delež mlajših, starih 14 let ali manj, pa občine Gorenja vas - Poljane (20,7), Komenda (20,2) in Železniki (17,4).

ŠTEVILO PREBIVALCEV			
Občina	1. 1. 2012	1. 1. 2021	1. 1. 2022
SLOVENIJA	2.055.496	2.108.977	2.107.180
Bled	8177	8217	8250
Bohinj	5198	5611	5676
Cerklje na Gorenjskem	7188	7859	7901
Domžale	34.216	36.683	36.905
Gorenja vas - Poljane	7283	7665	7672
Gorje	2908	2769	2779
Jesenice	21.511	21.679	21.758
Jezersko	640	666	667
Kamnik	29.102	29.989	29.793
Komenda	5682	6444	6482
Kranj	55.451	57.185	56.639
Kranjska Gora	5342	7522	7689
Medvode	15.618	16.811	16.792
Mengeš	7404	8411	8487
Naklo	5278	5431	5380
Preddvor	3543	3780	3811
Radovljica	18.916	19.195	19.325
Šenčur	8475	8829	8893
Škofja Loka	22.857	23.462	23.622
Tržič	15.201	15.054	15.011
Vodice	4711	4983	4974
Železniki	6793	6699	6685
Žiri	4894	4981	4990
Žirovnica	4402	4465	4479

Vir: Statistični urad RS

Lani več rojstev kot leto prej

Po podatkih statističnega urada se je lani v Sloveniji rodilo 18.984 otrok, to je 217 več kot leto prej. Dečkov je bilo 9822, deklic pa 9162. Med rojenimi je bilo tudi 264 parov dvojčkov – 84-krat sta se rodila po dva dečka, 91-krat po dve deklici, 89 pa je bilo mešanih parov. Zadnja tri leta se povprečna starost matere ob rojstvu otroka ni spremenila: ženske so lani v povprečju rodile pri starosti 31,1 leta, tiste, ki so rodile prvič, pa so imele 29,6 leta. 10.958 otrok ali 58 odstotkov vseh se je rodilo neporočenim materam, 245 teh mater pa se je kasneje, še v letu 2021, poročilo.

Na širšem gorenjskem območju se je v 13 občinah lani rodilo več otrok kot leto prej, v 11 občinah pa manj. Število živorojenih otrok na tisoč prebivalcev je bilo največje v občinah Jezersko (16,3), Gorenja vas - Poljane (12,5) in Preddvor (12,1), najmanjše pa v občinah Kranjska Gora (5,3), Bled (6,9) in Naklo (7,6). **(Tabela: Živorojeni, umrli in naravni prirast, 2021)**

Luka lani »sestopil« z vrha

Starši so lani novorojene dečke poimenovali z več kot 1300 različnimi imeni, podobno je bilo tudi pri deklicah. Luka po 22 zaporednih letih ni več najbolj priljubljeno ime za dečke, ampak je to Filip, ki je lani postal ime 264 živorojenih dečkov v Sloveniji. Luka se je uvrstil na drugo

ŽIVOROJENI, UMRLI IN NARAVNI PRIRAST, 2021

Občina	Živorojeni	Umrli	Naravni prirast	Naravni prirast na 1000 prebivalcev
SLOVENIJA	18.984	23.261	-4277	-2,0
Bled	57	82	-25	-3,0
Bohinj	56	77	-21	-3,6
Cerklje na Gorenjskem	83	86	-3	-0,4
Domžale	380	309	71	1,9
Gorenja vas - Poljane	96	47	49	6,4
Gorje	32	27	5	1,8
Jesenice	181	233	-52	-2,4
Jezersko	11	3	8	11,8
Kamnik	294	277	17	0,6
Komenda	60	42	18	2,8
Kranj	500	517	-17	-0,3
Kranjska Gora	42	85	-43	-5,4
Medvode	156	171	-15	-0,9
Mengeš	83	124	-41	-4,8
Naklo	41	43	-2	-0,4
Preddvor	46	64	-18	-4,7
Radovljica	152	194	-42	-2,2
Šenčur	92	54	38	4,3
Škofja Loka	233	219	14	0,6
Tržič	142	179	-37	-2,5
Vodice	39	40	-1	-0,2
Železniki	78	59	19	2,8
Žiri	55	51	4	0,8
Žirovnica	36	38	-2	-0,4

Vir: Statistični urad RS

mesto, na lestvici desetih najpogostejših imen dečkov pa so še Nik, Mark, Jakob, Liam, Lan, Oskar, Tim in Lovro. Med dekliškimi imeni se je na prvo mesto uvrstila Ema, ki je bila prva na lestvici že v letih 2015, 2018 in 2020. Na drugem mestu je Zala in na tretjem Mia, sledijo jima Julija, Hana, Sofija, Ajda, Vita, Lana in Neža. **(Tabela: Najpogostejša imena v letu 2021 živorojenih otrok)**

NAJPOGOSTEJŠA IMENA V LETU 2021 ŽIVOROJENIH OTROK

	Dečki		Deklice	
	Ime	Število	Ime	Število
1.	Filip	264	Ema	248
2.	Luka	239	Zala	219
3.	Nik	217	Mia	202
4.	Mark	211	Julija	188
5.	Jakob	197	Hana	178
6.	Liam	191	Sofija	159
7.	Lan	173	Ajda	145
8.	Oskar	165	Vita	145
9.	Tim	165	Lana	135
10.	Lovro	139	Neža	130

Vir: Statistični urad RS

Lani umrlo manj ljudi kot predlani

Po podatkih statističnega urada je lani v Sloveniji umrlo 23.261 prebivalcev – tri odstotke manj kot predlani, ko je umrljivost močno zaznamovala epidemija covid-19, a kar 13 odstotkov več kot v letu 2019. Povprečna starost umrlih moških je znašala 74,6 leta, žensk pa 82,2 leta.

Presežna umrljivost, ki kaže presežek števila umrlih v primerjavi s povprečnim številom umrlih v letih 2015–2019, je bila 15-odstotna, kar pomeni, da je v letu 2021 umrlo 3040 prebivalcev ali 15 odstotkov več kot povprečno v letih 2015–2019.

Prezgodnja umrljivost prebivalcev, ki izraža delež mlajših od 65 let med vsemi umrlimi v posameznem letu, je bila lani prav tako 15-odstotna. Med moškimi je bil ta delež 20,7-odstoten in med ženskami 9,1-odstoten. Ta delež se pri obeh spolih znižuje, med moškimi je v letu 2011 znašal 29,4 odstotka in med ženskami 12,7 odstotka. Na širšem gorenjskem območju je bila lani prezgodnja umrljivost najvišja v občinah Železniki (23,7-odstotna) in Vodice (20,0), v občini Jezersko je niso beležili, zelo nizka pa je bila še v občinah Šenčur (3,7) in Mengeš (6,5).

Na širšem gorenjskem območju je lani v 16 občinah umrlo manj ljudi kot leto prej, v eni enako število, le v sedmih pa več. Umrljivost, ki kaže število umrlih na tisoč prebivalcev, je bila najvišja v občinah Preddvor (16,8) in Mengeš (14,6), najnižja pa v občinah Jezersko (4,4) in Šenčur (6,1).

Drugi najnižji naravni prirast po letu 1945

Naravni prirast, ki kaže razliko med živorojenimi in umrlimi, je v Sloveniji negativen že od 2017. leta dalje. Predlani je bil zaradi posledic epidemije covid-19 najnižji po letu 1945, lani pa je bil drugi najnižji po letu 1945, saj je umrlo 4277 prebivalcev več, kot se jih je rodilo.

Kako je bilo na širšem gorenjskem območju? Naravni prirast je bil negativen kar v 14 občinah, najbolj v občinah Kranjska Gora (-5,4) in Preddvor (-4,7), pozitiven je bil v 10 občinah – najbolj v občinah Jezersko (+11,8) in Gorenja vas - Poljane (+6,4).

Starost ženinov in nevest se še zvišuje

Lani je bilo v Sloveniji sklenjenih 5916 zakonskih zvez ali 702 več kot leto prej. Ženini, ki so se poročili prvič, so bili v povprečju stari 32,6 leta (leto prej 32,4 leta), prvič poročene neveste pa so bile v povprečju stare 30,7 leta (leto prej 30,5 leta). Za 89 odstotkov ženinov in nevest je bila to prva zakonska zveza. Pri 4621 porokah sta bila oba, ženin in nevesta, državljana Slovenije, pri preostalih pa sta bila oba ali eden državljani tuje države. Lani je bilo v Sloveniji sklenjenih tudi 58 istospolnih partnerskih zvez, od tega 31 med dvema moškima in 27 med dvema ženskama.

Na širšem gorenjskem območju je bilo lani 929 porok, kar je bilo 97 več kot leto prej. Več porok kot predlani je bilo v 16 občinah, v občini Bohinj jih je bilo celo več kot še enkrat toliko, velik porast so beležili tudi v občini Žirovnica. Glede

na število prebivalcev jih je bilo največ v občinah Žirovnica (4,5 na tisoč prebivalcev), Gorenja vas - Poljane (3,9) in Preddvor (3,7), najmanj pa v občinah Bled (1,7), Gorje (2,1) in Komenda (2,2).

Skoraj za tretjino več razvez

Lani se je v Sloveniji razvezalo 2322 parov ali 548 oziroma 31 odstotkov več kot predlani. Možje so bili ob razvezi v povprečju stari 46,9 leta, razvezane žene pa 44,1 leta. 38 parov se je razvezalo že v prvem letu zakona, sicer pa so zakonske zveze kasneje razvezanih v povprečju trajale 14,1 leta. V 47 odstotkih razvez ni bilo mladoletnih otrok, v preostalih pa je bilo skupno 1999 vzdrževanih mladoletnih otrok. Približno tri petine teh otrok je bilo ob razvezi dodeljenih materam, šest odstotkov očetom, preostali pa obema staršema.

Na širšem gorenjskem območju je bilo lani 329 razvez, leto prej pa 248. V 19 občinah je bilo več razvez, v preostalih pa enako ali manj. Glede na število prebivalcev jih je bilo največ v občinah Železniki (1,8 na tisoč prebivalcev), Gorje (1,8) in Jezersko (1,5), najmanj pa v občinah Gorenja vas - Poljane (0,5), Naklo (0,6) in Škofja Loka (0,6). **(Tabela: Sklenitve in razveze zakonskih zvez, 2021)**

SKLENITVE IN RAZVEZE ZAKONSKIH ZVEZ, 2021				
Občina	Sklenitve zakonskih zvez		Razveze zakonskih zvez	
	število	na tisoč prebivalcev	število	na tisoč prebivalcev
SLOVENIJA	5916	2,8	2322	1,1
Bled	14	1,7	10	1,2
Bohinj	14	2,4	5	0,9
Cerklje na Gorenjskem	27	3,4	8	1,0
Domžale	107	2,9	45	1,2
Gorenja vas - Poljane	30	3,9	4	0,5
Gorje	6	2,1	5	1,8
Jesenice	59	2,7	24	1,1
Jezersko	2	3,0	1	1,5
Kamnik	80	2,7	42	1,4
Komenda	14	2,2	9	1,4
Kranj	161	2,8	53	0,9
Kranjska Gora	28	3,5	8	1,0
Medvode	56	3,3	23	1,4
Mengeš	27	3,2	8	0,9
Naklo	14	2,6	3	0,6
Preddvor	14	3,7	5	1,3
Radovljica	62	3,2	16	0,8
Šenčur	29	3,3	7	0,8
Škofja Loka	69	2,9	13	0,6
Trzin	48	3,2	15	1,0
Vodice	14	2,8	6	1,2
Železniki	18	2,7	12	1,8
Žiri	16	3,2	4	0,8
Žirovnica	20	4,5	3	0,7

Vir: Statistični urad RS

BDP lani realno višji za 8,2 odstotka

Bruto domači proizvod (BDP) je bil lani realno za 8,2 odstotka večji kot leto prej, ko je gospodarstvo močno prizadela pandemija covid-19. K povečanju obsega BDP so največ prispevale predelovalne dejavnosti, finančne in zavarovalniške dejavnosti ter dejavnost promet in transport, največji negativni prispevek pa je imela dejavnost oskrbe z električno energijo, plinom in paro. Končna potrošnja gospodinjstev je bila lani večja za 9,4 odstotka, države pa za 5,8 odstotka. Bruto investicije so se realno povečale za 15,1 odstotka. Menjava s tujino je bila negativna – izvoz blaga in storitev je bil realno višji za 14,5 odstotka, uvoz pa za 17,6 odstotka. Povprečno je bilo zaposlenih 1.053.000 ljudi, od tega je bilo nekaj več kot 19 odstotkov samozaposlenih.

Velike podražitve in visoka inflacija

V zadnjem letu naše življenje močno zaznamuje draginja – podražitve in s tem povezana visoka inflacija. Lani je bila inflacija na letni ravni 4,9-odstotna, naraščanje cen življenjskih potrebščin pa se še bolj

izrazito nadaljuje tudi letos. Letos septembra so bile cene življenjskih potrebščin v povprečju za deset odstotkov višje kot septembra lani, pri tem pa so bile cene blaga v povprečju višje za 12,5 odstotka, cene storitev pa za 5,2 odstotka. Cene hrane in brezalkoholnih pijač so se v enem letu zvišale za 14,4 odstotka, tekočih goriv za 44,1 odstotka, dizelskega goriva za 34,8 odstotka, bencina za 20 odstotkov, stanovanjske in gospodinske opreme in tekočega vzdrževanja stanovanj za 13 odstotkov, trdih goriv za 91,7 odstotka ...

Cene žit so bile avgusta letos pri pridelovalcih za 77 odstotkov višje kot v enakem lanskem mesecu. Cene živali za zakol so bile višje za 26 odstotkov, cene živalskih proizvodov, kamor sodi tudi mleko, pa so bile višje za 39 odstotkov. Na višje odkupne cene kmetijskih pridelkov in s tem na dražjo hrano so vplivale podražitve kmetijskega reprodukcijskega materiala. Gnojila in sredstva za izboljšavo tal so se v enem letu, med lanskim in letošnjim avgustom, podražila za 171 odstotkov, energija in

maziva za 33 odstotkov, sredstva za varstvo rastlin za 11 odstotkov, krmila za 39 odstotkov – in tako dalje.

(Tabela: Podražitve izdelkov in storitev)

V vseh občinah višje neto plače

Lani je povprečna mesečna neto plača v Sloveniji znašala 1270 evrov in je bila za 61 evrov višja kot leto prej. Na širšem gorenjskem območju je bila nižja od državnega povprečja in je znašala 1186 evrov, v primerjavi z letom prej je porasla za 64 evrov.

PODRAŽITVE IZDELKOV IN STORITEV (V %)

Izdelek/storitev	September 2021 / September 2022
Kruh	18,8
Moka in drugi izdelki iz žit	24,5
Goveje in telečje meso	19,7
Svinjsko meso	5,3
Perutninsko meso	19,7
Sveže polnomastno mleko	21,1
Sveže posneto mleko	32,5
Konzervirano mleko	13,8
Jogurt	15,6
Sir in skuta	17,4
Jajca	15,2
Olje in maščobe	33,9
Sadje	13,0
Zelenjava	11,3
Krompir	10,1
Sladkor	19,2
Hrana za dojenčke	20,2
Kava	14,4
Čaj	8,8
Brezalkoholne pijače	8,5
Vino	5,3
Pivo	6,4
Cigarete	7,7
Oblačila	4,3
Obutev	3,7
Novi avtomobili	14,1
Rabljeni avtomobili	7,2
Osební računalniki	4,9
Najemnine za stanovanja	19,6
Storitve električarjev	21,4
Storitve pleskarjev	11,1
Gostinske storitve	10,1
Poštné storitve	4,9
Počitniški paketi	5,8
Zdravstvene storitve	6,2
Upravne takse	16,8

POPIS KMETIJSTVA 2020 kaže: kmetij je vse manj, tiste, ki ostajajo, pa obdelujejo vse več zemljišč in redijo vse več živine. / FOTO: CVETO ZAPLOTNIK

POVPREČNA MESEČNA NETO PLAČA V EVRIH			
Občina	Leto 2020	Leto 2021	Povečanje (v %)
SLOVENIJA	1209	1270	5,1
Bled	1121	1196	6,8
Bohinj	965	1044	8,2
Cerklje na Gorenjskem	1388	1423	2,6
Domžale	1111	1159	4,3
Gorenja vas - Poljane	1132	1208	6,7
Gorje	1096	1168	6,5
Jesenice	1205	1277	5,9
Jezersko	1001	1092	9,1
Kamnik	1085	1132	4,3
Komenda	1259	1303	3,5
Kranj	1189	1253	5,4
Kranjska Gora	1013	1132	11,8
Medvode	1139	1212	6,4
Mengeš	1067	1123	5,3
Naklo	1131	1195	5,7
Preddvor	1086	1165	7,3
Radovljica	1101	1163	5,6
Šenčur	1229	1281	4,3
Škofja Loka	1213	1255	3,5
Tržič	1048	1106	5,5
Vodice	982	1034	5,3
Železniki	1165	1222	4,9
Žiri	1056	1148	8,7
Žirovnica	1144	1184	3,5

Vir: Statistični urad RS

V vseh 24 občinah na širšem gorenjskem območju so bile lani neto plače višje kot v letu 2020. Najbolj so porasle v občinah Kranjska Gora (11,8 odstotka), Jezersko (9,1) Žiri (8,7) in Bohinj (8,2), najmanj pa v občinah Cerklje na Gorenjskem (2,6), Komenda (3,5), Škofja Loka (3,5) in Žirovnica (3,5). Plače so bile najvišje v občinah Cerklje na Gorenjskem (1423 evrov), Komenda (1303), Šenčur (1281) in Jesenice (1277), v teh občinah so tudi presegle državno povprečje. Najnižje so bile v občinah Vodice (1034), Bohinj (1044) in Jezersko (1092). **(Tabela: Povprečna mesečna neto plača v evrih)**

Vse manj brezposelnih

V zadnjem letu, med lanskim in letošnjim avgustom, se je v Sloveniji število registriranih brezposelnih zmanjšalo za nekaj več kot 22 odstotkov, na 53.935. Na širšem gorenjskem območju se je zmanjšalo skoraj v vseh občinah, izjema je občina Jezersko, kjer so avgusta letos beležili enega brezposelnega več kot leto prej.

V Sloveniji je bila avgusta letos stopnja registrirane brezposelnosti 5,5-odstotna, v vseh občinah na širšem gorenjskem območju je bila nižja od državnega povprečja. Najvišja je bila v občinah Domžale (4,7-odstotna), Kamnik (4,6) in Mengeš (4,6), najnižja pa v občinah Železniki (1,9)

in Gorenja vas - Poljane (2,1). **(Tabela: Število brezposelnih in stopnja brezposelnosti)**

Število kmetij upadlo v vseh občinah

Statistični urad je letos objavil končne podatke o popisu kmetijstva, ki ga je izvedel predlani. Podatki kažejo, da v Sloveniji – pa tudi na Gorenjskem – poteka proces koncentracije: po eni strani se število kmetij zmanjšuje, hkrati pa kmetije, ki ostajajo, povečujejo obseg kmetijskih zemljišč pa tudi glav velike živine. Leta 2000 je bilo v Sloveniji še 86.467 kmetijskih gospodarstev, predlani pa samo še 68.331. Podobna slika je na širšem gorenjskem območju, kjer je v dvajsetih letih upadlo število kmetij v vseh občinah. Najbolj se je v tem obdobju število kmetij zmanjšalo v občini Mengeš, kjer se je skoraj prepolovilo; najmanjši upad pa je bil v občinah Žiri in Jezersko. Povprečno kmetijsko gospodarstvo v Sloveniji je leta 2000 obdelovalo 5,6 hektarja kmetijskih zemljišč, predlani pa že sedem hektarjev. Na širšem gorenjskem območju v povprečju največ zemljišč obdelujejo kmetijska gospodarstva v občinah Jezersko (15,7 hektarja), Komenda (12,9), Domžale (11,9), Kranj (11,0) in Naklo (10,6), v povprečju najmanj, pod šest hektarjev, pa v občinah Mengeš (5,0),

ŠTEVILO BREZPOSELNIH IN STOPNJA BREZPOSELNOSTI				
Občina	Število brezposelnih		Stopnja brezposelnosti	
	Avgust 2021	Avgust 2022	Avgust 2021	Avgust 2022
SLOVENIJA	69.292	53.935	7,1	5,5
Bled	180	113	4,8	3,0
Bohinj	82	66	3,0	2,6
Cerklje na Gorenjskem	138	105	3,6	2,7
Domžale	1057	841	6,0	4,7
Gorenja vas - Poljane	113	76	3,1	2,1
Gorje	66	46	5,2	3,6
Jesenice	572	373	5,8	3,8
Jezersko	7	8	2,3	2,6
Kamnik	840	651	5,9	4,6
Komenda	136	94	4,2	2,9
Kranj	1579	1138	5,9	4,2
Kranjska Gora	110	73	3,0	2,3
Medvode	502	357	6,4	4,5
Mengeš	229	187	5,6	4,6
Naklo	116	95	4,6	3,7
Preddvor	77	52	4,4	2,9
Radovljica	450	287	5,2	3,3
Šenčur	170	123	4,0	2,9
Škofja Loka	446	324	4,1	2,9
Tržič	312	249	4,6	3,6
Vodice	123	96	5,0	3,8
Železniki	78	62	2,4	1,9
Žiri	86	68	3,6	2,8
Žirovnica	77	63	3,7	3,0

Vir: Zavod za zaposlovanje RS

POVPREČNO ŠTEVILO KMETIJSKIH GOSPODARSTEV (KMG) TER POVRŠINA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GLAV VELIKE ŽIVINE (GVŽ) NA GOSPODARSTVO

Občina	Število KMG		Površina kmetijskih zemljišč na KMG (ha)		Število glav velike živine na KMG	
	2000	2020	2000	2020	2000	2020
SLOVENIJA	86.467	68.331	5,6	7,0	5,4	6,0
Bled	177	137	5,8	7,1	6,5	7,9
Bohinj	436	313	4,9	5,3	3,8	4,5
Cerklje na Gorenjskem	408	295	7,1	8,2	10,8	14,8
Domžale	354	276	9,9	11,9	27,5	14,9
Gorenja vas - Poljane	590	540	7,0	7,0	7,3	7,1
Gorje	121	99	7,5	7,2	6,7	7,6
Jesenice	122	102	5,6	6,7	5,7	6,2
Jezersko	22	21	13,3	15,7	8,3	12,4
Kamnik	826	720	5,9	6,3	7,1	9,0
Komenda	120	83	8,6	12,9	11,8	15,1
Kranj	570	448	7,5	11,0	12,8	18,6
Kranjska Gora	190	168	8,6	6,8	5,6	5,2
Medvode	258	215	6,7	7,7	9,2	9,3
Mengeš	60	33	11,6	5,0	8,0	3,4
Naklo	122	102	7,1	10,6	13,1	17,7
Preddvor	133	105	6,6	8,4	8,5	10,7
Radovljica	455	347	5,7	7,3	7,1	7,5
Šenčur	267	195	7,7	8,4	11,5	14,7
Škofja Loka	500	409	6,7	7,5	8,5	10,4
Tržič	254	234	5,6	5,6	5,2	4,6
Vodice	173	122	5,8	8,6	9,5	13,0
Železniki	358	331	6,4	6,0	4,8	4,5
Žiri	218	211	6,2	5,9	5,7	4,3
Žirovnica	97	84	5,5	6,2	7,0	6,9

Vir: Statistični urad RS

Bohinj (5,3), Tržič (5,6) in Žiri (5,9). Ob prelomu tisočletja, leta 2000, je povprečno kmetijsko gospodarstvo v Sloveniji redilo 5,4 glave velike živine (GVŽ), predlani pa že povprečno šest GVŽ. V večini gorenjskih občin je povprečje višje od državnega povprečja, predlani je bilo najvišje v občinah Kranj (18,6 GVŽ na kmetijsko gospodarstvo), Naklo (17,7) in Komenda (15,1), najnižje pa v občinah Mengeš (3,4), Bohinj (4,5) in Tržič (4,6). **(Tabela: Povprečno število kmetijskih gospodarstev (KMG) ter površina kmetijskih zemljišč in glav velike živine (GVŽ) na gospodarstvo)**

Povečuje se število hibridnih in električnih vozil

V Sloveniji je bilo ob koncu lanskega leta registriranih 1.189.457 osebnih avtomobilov, število se je v primerjavi z letom prej povečalo za 1,6 odstotka.

Število osebnih avtomobilov na hibridni pogon se je povečalo za 70 odstotkov, na okoli 16 tisoč, kar je predstavljalo 1,3 odstotka vseh registriranih osebnih avtomobilov. Število električnih osebnih avtomobilov se je povečalo za 47 odstotkov, na okoli 5.400, kar predstavlja pol odstotka vseh registriranih avtomobilov. Med vsemi novimi osebnimi avtomobili, ki so bili lani prvič registrirani v Sloveniji, je bilo 15 odstotkov hibridnih, električnih pa tri odstotke.

Stopnja motorizacije v Sloveniji se še naprej povečuje, lani je bilo v Sloveniji 564 registriranih osebnih avtomobilov na tisoč prebivalcev, leto prej 555, še deset let prej 518. Na širšem gorenjskem območju se je v desetletju 2010–2020 število osebnih avtomobilov na tisoč prebivalcev znižalo le v občinah Bled in Kranjska

Gora, povsod drugje se je zvišalo. Stopnja motorizacije je najvišja v občinah Komenda (614 avtomobilov na tisoč prebivalcev), Šenčur (603) in Cerklje na Gorenjskem (601), najnižja pa v občinah Kranjska Gora (405) in Jesenice (495).

Zvišuje se tudi povprečna starost osebnih avtomobilov, lani so bili avtomobili v Sloveniji povprečno stari 10,6 leta, leto prej 10,4 leta, v letu 2010 pa 8,2 leta. Na širšem gorenjskem območju se z najstarejšimi osebnimi avtomobili vozijo prebivalci v občinah Žiri (11,5 leta), Gorenja vas - Poljane (10,9) in Bohinj (10,7), z najmlajšimi pa v občinah Kranjska Gora (9,2) in Komenda (9,4). **(Tabela: Stopnja motorizacije in starost osebnih avtomobilov)**

STOPNJA MOTORIZACIJE IN POVPREČNA STAROST OSEBNIH AVTOMOBILOV

Občina	Število osebnih avtomobilov na 1000 prebivalcev		Povprečna starost osebnih avtomobilov	
	2010	2020	2010	2020
SLOVENIJA	518	555	8,2	10,4
Bled	595	555	7,5	9,8
Bohinj	500	510	8,5	10,7
Cerklje na Gorenjskem	559	601	8,1	9,9
Domžale	529	552	7,5	9,8
Gorenja vas - Poljane	532	577	9,1	10,9
Gorje	406	567	7,8	10,5
Jesenice	454	495	7,8	10,1
Jezersko	553	580	8,7	10,0
Kamnik	509	545	8,1	10,3
Komenda	565	614	7,5	9,4
Kranj	517	537	8,1	10,2
Kranjska Gora	534	405	7,0	9,2
Medvode	539	553	7,8	10,1
Mengeš	530	534	7,8	10,2
Naklo	551	578	8,1	9,7
Preddvor	535	570	7,9	9,7
Radovljica	521	552	7,6	9,8
Šenčur	570	603	7,6	9,9
Škofja Loka	508	533	8,0	10,3
Tržič	515	555	8,4	10,4
Vodice	544	577	7,5	9,6
Železniki	514	565	8,8	10,6
Žiri	527	564	9,2	11,5
Žirovnica	554	594	7,4	9,6

Vir: Statistični urad RS

VESEL BOŽIČ IN
SREČNO NOVO LETO!

Mutlu Noeller ve
Mutlu Yıllar!

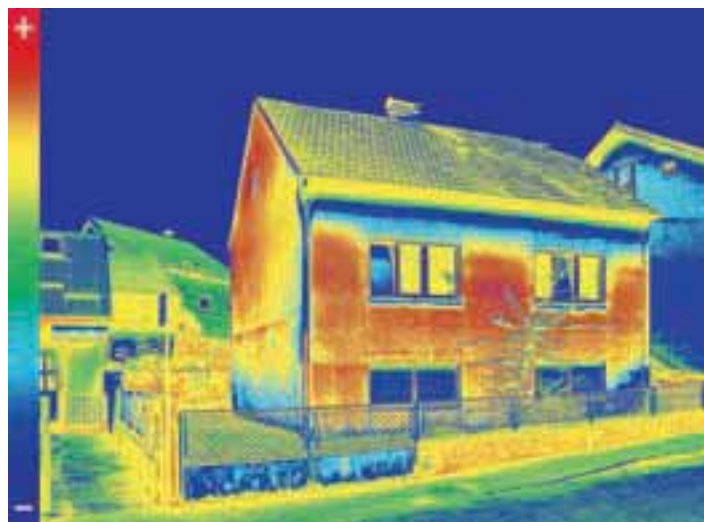

Varčevanje z energijo aktualno kot že dolgo ne

Izolacija objekta je vedno prvi korak!

Kako se bomo greti to in kako prihodnjo zimo? To je vprašanje, ki te dni skrbi vso Evropo pa tudi vse nas. Odvisnost od uvoza večine fosilnih virov energije je resen problem. Postavlja se vprašanje, ali lahko kot posameznik sploh kaj naredim; še več, ali lahko vsak od nas hkrati naredi nekaj za svoj domači proračun. Na srečo – lahko! Začnimo vedno z izolacijo. Vsak od nas živi v stanovanjskem objektu, pa naj bo to družinska hiša ali večstanovanjska stavba. Dom, kakovostno izoliran z mineralno volno, potrebuje veliko manj energije kot tisti slabo izoliran ali celo brez izolacije. V večini takih primerov je lahko prihranek energije, potreben za ogrevanje pozimi in hlajenje poleti, tudi večji od 50 odstotkov.

Izgube energije na obstoječih starejših stavbah so lahko izredno visoke.

Kako ukrepati?

Za začetek oblecite hišo v tople pulover iz naravne mineralne volne, šele potem sledijo drugi ukrepi! In rezultat? Manj energije – nižji računi – več prihrankov – manj izpustov škodljivih plinov v zrak.

8 razlogov za uporabo kamene in steklene mineralne volne Knauf Insulation v vašem domu:

- Prihranek energije
- Boljša kakovost zraka
- Požarna varnost
- Udobje in zdravje – ker vaša hiša lahko svobodno diha
- Zvočna izolacija
- Trajnostna rešitev
- Toplotna stabilnost poleti
- Prilagodljivost

In ja – izolacijo v večini primerov vgrajujemo enkrat v življenju. Torej ne izbirajte samo na osnovi cene. Izberite kakovostno rešitev s sinergijskimi učinki ter kakovostno izvedbo.

Investirajte pametno!

Upočasnite merilec porabe elektrike ali plina, potrebnega za ogrevanje vašega doma!

Zmanjšajte število radiatorjev ali drugih ogreval v vašem domu!

Če želite izvedeti več o vsakem od razlogov, obiščite našo stran: www.knaufinsulation.si

Zagotavljamo trajno energijo

Elektro Gorenjska, d. d.
Ulica Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj
T: 080 30 19
F: 04 20 83 600
www.elektro-gorenjska.si
info@elektro-gorenjska.si

Dr. Ivan Šmon, predsednik uprave Elektra Gorenjska

Gorenjske elektrarne, d. o. o.
Stara cesta 3, 4000 Kranj
T: 04 20 83 531
F: 04 20 83 512
www.gek.si
info@gek.si

Mag. Aleks Jan, direktor Gorenjskih elektrarn

Trajnost Skupine Elektro Gorenjska – kot jo opredeljujemo v okviru naše nove strategije – lahko povzamemo z besedami zeleni prehod, kakovostna oskrba z električno energijo, poslovna uspešnost in družbeno odgovorno delovanje.

»Nismo zavezani le vsakodnevni operativni odličnosti, ki zagotavlja stabilnost oskrbe z električno energijo, ampak predvsem trajnostnemu strateškemu razvoju. Poslanstvo Skupine Elektro Gorenjska je zagotavljati trajno energijo, pri tem pa pojem trajno razumemo zelo široko.«

To so besede dr. Ivana Šmona, MBA, predsednika uprave Elektra Gorenjska, ki je junija 2022 nastopil nov štiriletni mandat vodenja družbe Elektro Gorenjska v Kranju. V pogovoru nam je predstavil ključne dosežke, predvsem pa izzive, s katerimi se srečujejo družbe v Skupini Elektro Gorenjska.

Robustno in zanesljivo distribucijsko omrežje bo omogočilo prehod v nizkoogljično družbo.

Res je. Elektro Gorenjska skrbi za več kot 5.290 kilometrov omrežja in več kot 1.400 energetskih objektov na Gorenjskem. Zaradi rastočih potreb po vključevanju novih uporabnikov v omrežje in gradnji novih industrijskih con ter razvoja turizma veliko pozornosti posvečamo skrbi za ustrezne rekonstrukcije oziroma nadgradnje energetskih objektov in naprav. V letih 2021 in 2022 je bila ključna pozornost namenjena nadgradnji najpomembnejšega energetskega objekta v Škofji Loki. Rekonstruirali in nadgradili smo razdelilno transformatorsko postajo Škofja Loka, zgradili novo 110-kilovoltno stikališče z napredno tehnologijo GIS, ob njem pa zgradili tudi novo stavbo krajevnega nadzorništva. Optimizirali smo tudi pomemben 35-kilovoltni energetski objekt RTP Kranjska Gora in zaključili kablitev dela 110-kilovoltne daljnovidne povezave Primsko-v Zlato polje, ki bo osnova za gradnjo novega 110-kilovoltnega daljnovoda med Visokim in Kamnikom.

V poslanstvu ste zapisali, da zagotavljate trajno energijo. Kaj to pomeni?

Trajnost nam na eni strani predstavlja odgovoren odnos do narave, ki ga bomo udeleževali s pomočjo proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov, kot so hidro-

Novo GIS stikališče v energetskem objektu RTP Škofja Loka so namenu predali predsednik uprave Elektra Gorenjska dr. Ivan Šmon, minister za infrastrukturo mag. Bojan Kumer in župan Občine Škofja Loka Tine Radinja.

lektrarne in sončne elektrarne. Spodbujali bomo učinkovito rabo elektrike. Uvajali bomo tehnične rešitve, ki bodo podpirale prehod v nizkoogljično družbo.

Trajnost dojemamo kot **zagotavljanje stabilne in trajne oskrbe z električno energijo**. Danes, ko si brez električne energije praktično ne moremo predstavljati življenja, je kakovostna oskrba za vse nas še toliko pomembnejša.

Trajnost nam predstavlja zavezo in odgovornost, s katero bomo skrbeli za **uspešno poslovanje** in s tem **trajen obstoj družb v Skupini Elektro Gorenjska**. To pa je možno le s pomočjo jasnih strateških usmeritev, ki smo jih sprejeli v novi strategiji. Z njimi bomo v zelo dinamičnih in turbulentnih časih ustvarjali pozitivne poslovne rezultate in skrbeli za trajnostno rast.

In kot zadnje, trajnost razumemo tudi v kontekstu **družbeno odgovornega delovanja in nadaljevanja bogate tradicije energetike na Gorenjskem**. Z lokalnimi skupnostmi sodelujemo tako na področju energetike kot tudi pri humanitarnih in drugih aktivnostih, ki spodbujajo razvoj in kakovost življenja v regiji. Predvsem pa je naša zaveza, da tehnično dediščino in svojo strast do energetike prenašamo tudi na mlajše generacije.

Gorenjske elektrarne so hčerinska družba podjetja Elektro Gorenjska. Bi lahko opredelili njihove ključne dosežke, predvsem pa usmeritve?

Gorenjske elektrarne so zagotovo strokovnjak na področju izkoriščanja proizvodnih virov. V lasti imajo 18 hidroelektrarn ter 20 sončnih elektrarn. V letošnjem letu so z večjimi projekti sončnih elektrarn uspešno kandidirali tudi na javnih razpisih Ministrstva za infrastrukturo »JR SE OVE 2021« za pridobitev 20 odstotkov nepovratnih sredstev investicije. Do oktobra 2023 bodo zgradili vsaj šest sončnih elektrarn, katerih nazivna moč bo znašala 1.775 kilovatov (kWp). V enem letu bodo elektrarne proizvedle okoli 1.873 MWh električne energije in tako zmanjšale emisije toplogrednih plinov za 917,59 tone. Dodatno pa so vstopile tudi na področje izgradnje manjših sončnih elektrarn za domačo oskrbo.

Narava nas glasno poziva k prijaznejšemu in odgovornejšemu odnosu do nje. Zato se v Skupini Elektro Gorenjska usmerjamo v proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Veliko pozornost posvečamo uvajanju novih tehnologij, trajnostnih zelenih rešitev in digitalizaciji. **Skrb za zagotavljanje kakovostne in zanesljive oskrbe z elektriko je naša prva skrb. Trajno inoviranje je vodilo naše prihodnosti.**

Naš cilj je postati pomembna energetske-tehnoška (EnTech) skupina z vrhunskimi kadri in s sodobno organiziranostjo, ki se osredotoča na napreden distribucijski sistem, proizvodnjo elektrike iz obnovljivih virov in učinkovito rabo energije.

S podjetji, gospodinjstvi in lokalnimi skupnostmi želimo na družbeno odgovoren način soustvarjati energijo prihodnosti.

Zaradi požara ne more več obratovati hidroelektrarna Sava, ki stoji na obrobju mesta Kranj. K prvim sanacijskim delom so Gorenjske elektrarne pristopile že decembra. / FOTO: ELEKTRO GORENJSKA

Skupina Elektro Gorenjska je aktivna na različnih družbeno odgovornih področjih, tudi na zaposlitvenih kavarnah, ki jih organizirajo srednje šole z namenom predstaviti energetske poklice prihodnosti.

Inovativne ideje za oblikovanje celovitih rešitev.

Luis Goncalves,
Glavni izvršni direktor
in član uprave
Iskraemeco

Bahaa Abdullah,
Izvršni direktor za
finance in član uprave
Iskraemeco

iskraemeco
BY ELSEWEDY ELECTRIC

Trendi, potrebe kupcev in hitro spreminjajoča se tehnologija od podjetja Iskraemeco zahtevajo stalne spremembe, agilnost in hitro odzivnost. Skupaj z zaposlenimi, partnerji in strankami nenehno iščejo nove poti, potrebne za učinkovito delovanje in doseganje zadanih ciljev. Ker si prizadevajo razvijati rešitve za sodobne globalne izzive, se v Iskraemecu izvajajo številne pobude iz različnih strateških smeri.

S svojim znanjem, izkušnjami in inovativnim pristopom, so v podjetju uspeli ustvariti okolje, ki spodbuja razvoj novih celovitih rešitev za upravljanje energije in vode. Usmerjeni k prihodnjim izzivom bodo še naprej s številnimi inovacijami na področju proizvodov in rešitev skrbeli za zagotavljanje boljšega življenja za naslednje generacije. Eden izmed glavnih ciljev podjetja je še naprej širiti mednarodne prodajne in proizvodne zmogljivosti, izboljšati konkurenčnost, pridobiti ekonomije obsega ter utrditi svoj položaj kot eden vodilnih globalnih ponudnikov rešitev za energijo in vodo.

Razmere na trgu in pričakovanja strank zahtevajo od podjetja vedno nove prilagoditve in izboljšave. Da bi izpolnili trenutna pričakovanja na trgu, so svojo glavno dejavnost, ki jo sestavljajo pametni števcji za električno energijo in vodomeri ter upravljanje s podatki in storitve, razširili tudi na področje e-mobilnosti in poveztljivosti.

Eden od uspešno opravljenih ciljev podjetja je bila tudi ustanovitev podjetja Data2050 in njegova vpeljava v Iskraemecovo strategijo in vizijo. Gre za edinstven inkubator in pospeševalnik, ki jim pomaga širiti portfelj, dodajati nove

inovativne rešitve, jim nudi podporo pri zaposlovanju izjemnih talentov in njihovim strankam zagotavlja vrhunsko znanje.

Vstop v svet e-mobilnosti

V podjetju Iskraemeco so se v letošnjem letu podali tudi na področje e-mobilnosti ter razvili celostno rešitev za električno mobilnost – eMobility. Električna mobilnost je koncept, ki temelji na zeleni energiji, zmanjševanju ogljičnega odtisa in emisij trdih delcev v prometu, in je zato bistveno bolj prijazen za okolje in ljudi. Rešitev povezuje vse deležnike, od uporabnikov električnih avtomobilov, trgovcev z energijo, operaterjev distribucijskih in prenosnih sistemov do operaterjev polnilnih postaj, obenem pa izboljšuje stabilnost omrežja, energetske učinkovitost ter prispeva k zmanjšanju emisij ogljika.

S prevzemom slovenskega ponudnika rešitev za polnjenje električnih vozil GL Charge, so svojo ponudbo še razširili. Iskraemeco bo tako zagotavljal celotno infrastrukturo za polnjenje električnih avtomobilov in ponujal najnaprednejše izdelke, tehnologijo in storitve na trgu e-mobilnosti.

Partnerski ekosistem s poudarkom na naprednih rešitvah za povezljivost

Iskraemeco gradi celovit ekosistem, ki bo mestom, podjetjem in javno vodnim podjetjem omogočal zbiranje in analizo ogromnih količin podatkov za učinkovito upravljanje z vodo in energijo. Njihova vizija je, da povežejo na tisoče naprav, senzorjev in aplikacij v ekosistem in s tem pospešijo digitalno preobrazbo ter partnerjem zagotovijo boljši vpogled v podatke, hitrejši odziv in učinkovitejše poslovanje.

S prevzemom podjetja Holosys so v podjetju razširili svoj portfelj rešitev z naprednimi komunikacijskimi rešitvami s področja upravljanja z energijo in vodo in s tem povečali svojo poslovno vrednost ter si zagotovili še bolj celovite pametne rešitve. S to pridobitvijo, v svoj portfelj dodajajo IoT elektronske naprave z visoko dodano vrednostjo in rešitve na področju povezljivosti in upravljanja omrežij, s področja informacijske tehnologije.

Zeleni Pingvin, slovenski okoljski projekt, ki pobira priznanja

Projekt Zeleni Pingvin je družbena in tehnološka inovacija za pametna mesta, ki združuje pametne tehnologije in igrifikacijo ter rešuje okoljske in družbene izzive s pomočjo izobraževanja in vključevanja prebivalcev. Deležnike motivira, da delujejo v smeri skupnega cilja – zmanjšanja ogljičnega odtisa in učinkovitega reševanja podnebnih ciljev. Zeleni pingvin prvenstveno naslavlja mlajšo populacijo (učence), ki bo tako že v zgodnji mladosti osvojila trajnosten način življenja in svoje znanje prenašala znotraj svoje skupnosti.

Prizadevanja za ustvarjanje boljše in bolj trajnostne prihodnosti niso le opažena, ampak tudi nagrajena. Iskraemeco je letos prejel zlato regijsko priznanje za najboljšo inovacijo ter posebno nagrado za inovacijski izziv Območne gospodarske zbornice Gorenjske ter posebno

nacionalno Priznanje za inovacijski izziv za projekt Zeleni pingvin s strani GZS.

V Iskraemecu želijo s projektom dokazati, da lahko vsak posameznik, z dovolj znanja in informacij, s svojimi dejavnimi vpliva na okolje ter svojo in skupno prihodnost.

Skupaj ustvarjamo velike zgodbe

Zaposleni so glavna gonilna sila podjetja Iskraemeco, zato so v podjetju zavezani k stalnemu širjenju njihovega strokovnega znanja in kompetenc. Verjamejo, da so ključ do uspeha sanje, volja, vztrajnost in znanje zaposlenih, zato sistematično vlagajo v izobraževanje, nadgrajevanje znanja in nenehen razvoj svojih zaposlenih. Zaposlene spodbujajo in jim omogočajo različne oblike dodatnih izobraževanj, mednarodnih izmenjav, sodelovanj pri različnih projektih v okviru podjetja, v zunanjih institucijah in pri različnih partnerjih. S tem ohranjajo ne le visoko strokovnost zaposlenih, temveč tudi skupno pripravljenost na razvojne spremembe.

Dolgoročno sodelovanje Iskraemeca z različnimi znanstvenimi in raziskovalnimi institucijami, so ključnega pomena na raziskovalnem in razvojnem področju novih tehnologij, razvoja znanj in talentov ter tudi pri vplivu mladih inovativnih

posameznikov na spremembe v okolju in družbi.

Skupaj z Mestno občino Kranj, izobraževalnimi institucijami in tehnološkimi podjetji v regiji so pričeli sodelovati tudi v razvoju programa Bionika, ki je namenjen izobraževanju bodočega in izpopolnjevanju trenutnega visokotehnološkega kadra. V sklopu projekta je predvideno pridobivanje novih znanj s področja pametne energetike, kibernetske varnosti, IoT in obdelave podatkov za obstoječe sodelavce, kakor tudi večje povezovanje študentov z industrijo in potencialnim bodočim delovnim okoljem. Ker v Iskraemecu sledijo zavezi, da se aktivno povezujejo v lokalni skupnosti, vidijo projekt kot odlično priložnost za sodelovanje izobraževalnih sistemov, lokalne samouprave in podjetji.

V tesnem sodelovanju z zaposlenimi, partnerji in strankami se v Iskraemecu osredotočajo na nenehne izboljšave, in stremijo k odličnosti, vrhunski kakovosti in operativni učinkovitosti. V Iskraemecu verjamejo v trajnosten, tehnološko voden svet, ki ga navdihujejo ljudje, ki zagotavljajo, da sta kakovost in dizajn izdelkov in storitev vedno v središču vsega, kar počnejo. S svojim trudom in predanostjo zaposleni, skupaj s partnerji in kupci gradijo v prihodnost usmerjeno podjetje.

Cash&Carry

Uresničujemo vaše velike načrte

Na celotnem območju Slovenije zagotavljamo najširšo ponudbo izdelkov po konkurenčnih cenah za trgovce, franšizne kupce, javne ustanove ter gostince. Oskrbujemo tudi največje hotele in picerije.

Pooblaščen predstavniki pravnih oseb in podjetniki, lahko za pripravo ponudbe, pokličete regijskega vodjo na svojem območju:

GORENJSKA

Nataša Demšar

Mobilni telefon: 051 289 964

E naslov: nataša.demsar@mercator.si

Tilen Bučič

Mobilni telefon: 051 284 326

E naslov: tilen.bucic@mercator.si

GORIŠKA

Borut Kenda

Mobilni telefon: 051 291 099

E naslov: borut.kenda@mercator.si

CELJSKO-KOROŠKA

Milojka Jelenko

Mobilni telefon: 031 638 859

E naslov: milojka.jelenko@mercator.si

OSREDNJA SLOVENIJA

Uroš Valjavec

Mobilni telefon: 030 996 284

E naslov: uros.valjavec@mercator.si

ŠTAJERSKA

Jožica Markač

Mobilni telefon: 030 998 473

E naslov: jozica.markac@mercator.si

PRIMORSKO NOTRANJSKA

Uroš Vodopivec

Mobilni telefon: 051 291 624

E naslov: uros.vodopivec@mercator.si

DOLENJSKA

Marjan Jerman

Mobilni telefon: 030 998 910

E naslov: marjan.jerman@mercator.si

Mercator
moj najboljši sosed

Mercator d. o. o., Dunajska 107, 1000 Ljubljana

Naj nas energija dobrih dejanj povezuje tudi v letu, ki prihaja.

Skupina **hse**

“Energija dobrih dejanj” je projekt, v katerem smo združili napore na vseh področjih, kjer želimo pustiti sledi svojega delovanja. Zavedamo se, da so zaposleni naša največja vrednota in da skupaj ustvarjamo družbo, v kateri živimo, in naravno okolje, ki nas obdaja.

V letu 2022 smo z donacijami in sponzorstvi v skupni višini več kot 100.000 evrov podprli več kot 50 organizacij, izvajali aktivnosti za ohranjanje okolja in skrbeli za prijetno delovno okolje svojih sodelavk in sodelavcev. Verjamemo, da lahko skupaj napajamo luč, ki je ni moč ugasniti in sveti vsem, ki jo potrebujejo.

www.ece.si

Gitas Kranj praznuje tridesetletnico delovanja

Zgornje Bitnje 1, 4209 Žabnica
Tel.: 04 23 15 700
E-pošta: gitas@gitas.si
www.gitas.si

KÄRCHER

LAVOR

Direktor Sebastjan Kopar /
FOTO: GORAZD KAVČIČ

V tridesetih letih delovanja si je podjetje Gitas Kranj utrdilo močan položaj kakovostnega in zanesljivega prodajalca in serviserja čistilne in ogrevalne tehnike.

Podjetje Gitas iz Kranja letos praznuje tridesetletnico obstoja. Deluje na področju prodaje, montaže in servisiranja čistilne ter ogrevalne tehnike. Ob tridesetletnici delovanja so se odločili za prenovo skladiščno-servisnega prostora, kjer bodo njihovi vrhunski serviserji še lažje opravljali svoje delo.

Gitas Kranj se uvršča med najuspešnejše prodajalce in serviserje čistilne in ogrevalne tehnike, ki svoje stranke vedno znova prepriča z obsežnim prodajnim programom kakovostnega profesionalnega programa preverjenih blagovnih znamk za potrebe vseh vrst uporabnikov, s strokovnim svetovanjem in servisno podporo tudi za najzahtevnejše stranke.

Od samega začetka zastopajo blagovno znamko Kärcher, tako na področju prodaje kot tudi servisa, s katerim so zaradi vrhunskega dela še posebno prepoznavni po vsej Sloveniji.

Zastopajo tudi blagovno znamko visokotlačnih čistilcev Lavor, blagovno znamko Delfin z vrhunskimi industrijskimi sesalniki, blagovno znamko WFM z visokokakovostnimi bencinskimi in dizelskimi

agregati ter AgroWatt s traktorskimi agregati. Bogat program dopolnjujejo še z izdelki podjetja Ramex, ki je vodilni proizvajalec navijalnih kolutov, z zastopstvom in prodajo pralnih ploščadi proizvajalcev Peakwash in Frutiger, protiprašnih topov in sistemov za razkuževanje znamke SprayStream, mobilnih pralnic znamke Bitimec, visokokakovostnih pralnih glav znamke Bolondi in linije profesionalnih čistilnih sredstev Allegrini.

So tudi specialisti za ogrevalno tehniko in zastopniki ter serviserji za uveljavljeno blagovno znamko Master, vodilnega proizvajalca na področju ogrevanja, hlajenja, razvlaževanja in prezračevanja.

/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

Leto sprememb, leto skupne poti

S&T ISKRATEL

S&T Iskratel, d. o. o.
Ljubljanska cesta 24a, 4000 Kranj
T: +386 (0)4 2070 000
F: +386 (0)1 5855 201
E: info@snt-iskratel.si
www.snt-iskratel.si

Robert Kuzmič, glavni
direktor S&T Iskratel

Sašo Berger, glavni direktor
S&T Iskratel

V družbi S&T Iskratel si prizadevamo, da našim kupcem dostavimo učinkovite, pametno in varno rešitve na vseh področjih poslovanja. Le tako bomo zaupanje svojih strank in močne vezi, ki smo jih ustvarili do sedaj, ohranili in še bolj okrepili. Obenem pa je tudi v prihodnje naš cilj, da zagotovimo stabilno rast in razvoj združenega podjetja S&T Iskratel. Z izkušnjami, strokovnostjo in znanjem tudi v novo poglavje in bližajoče se leto 2023 stopamo ponosno, v smeri prve izbire.

V našem poslu so spremembe pravzaprav stalnica. Lahko rečemo, da so del nas in kot take seveda vplivajo na naše poslovanje, včasih ga celo usmerjajo. Tako kot je gospodarstvo močno zaznamovala epidemija, nato težave v oskrbovalnih verigah s čipi in drugimi materiali, nam je tudi letošnje leto postreglo z nepričakovanimi izzivi, tokrat na vzhodu Evrope. V takih situacijah se še bolj zavemo, da na zunanje dogodke nimamo vpliva. Pomembno pa je, da se nanje hitro in odločno odzovemo, stopimo skupaj in poiščemo ustrezne rešitve za vse, naše kupce, partnerje, zaposlene in druge deležnike. Z znanjem in kompetencami, tudi tistimi, ki smo jih pridobili v več desetletjih spoprijemanja s spremembami, od letošnjega septembra združeni v informacijsko in komunikacijsko družbo S&T Iskratel, d. o. o., s sedežem v Kranju.

Svoje moči usmerjamo v prihodnost, v napredek. Nepopisanih listov in priložnosti se bomo lotili z najnaprednejšimi rešitvami za podporo, optimizacijo in digitalizacijo poslovanja. Skupaj še močnejši ostajamo pomemben član avstrijskega Kontron AG, skupine, ki kotira na frankfurtski borzi (XETRA) in se uvršča med vodilne ponudnike pametnih rešitev na področju pametnih tovarn, železniških in komunikacijskih sistemov, komunikacijskih rešitev in pametnih rešitev za področje energetike. Združeni v S&T Iskratel smo postali edini član skupine, ki združuje lastni razvoj, proizvodnjo, (lastne) celovite končne rešitve in znanje ter reference izvajanja storitev.

Prenos dobrih praks, medsebojna spodbuda in skupna zaveza našim kupcem so nemudoma sprožili ciljno usmerjeno sodelovanje in povezovanje komplementarnih rešitev našega portfelja in generiranje ponudbe. To še učinkoviteje naslavlja informacijske in/ali komunikacijske potrebe naših strank. Za prihodnje leto načrtujemo nadaljnjo okrepitev poslovanja doma, kot tudi na zahodnih trgih, kjer smo letos spisali prve pomembne reference v Veliki Britaniji in Nemčiji. S svojimi rešitvami bomo dopolnjevali ponudbo našega lastnika na njegovih aktivnih trgih. Skupaj s strankami bomo tudi v letu 2023 razvijali naprednejšo, bolj povezano družbo ter jim omogočali zanesljive, prilagodljive, pametne in varne rešitve.

Želimo si strankam odvzeti skrb pri načrtovanju, gradnji, vzdrževanju in upravljanju njihove IKT-infrastrukture. Zato smo močno okrepili svojo ekipo na

področju t. i. upravljanih IT-storitev oziroma »managed services«. Zavezali smo se cilju, da postanemo vodilni evropski dobavitelj pametnih širokopasovnih rešitev in aplikacij za optična ter fiksna brezžična omrežja nove generacije. Tako v državah, kot so Nemčija, Velika Britanija, Španija in Francija, stavimo na svojo nenehno lokalno podporo in investicijo, ki se preverjeno povrne že v treh, največ petih letih – zgolj na račun prihrankov pri porabi energije.

Z našo digitalno tehnologijo delujemo kot povezovalni člen med obstoječimi in komunikacijami naslednje generacije – v transportu, energetiki, javnih sistemih in proizvodnji. V slednjih bomo tako na podlagi zgleda lastne reference kot tudi številnih izkušenj s področja optimizacije in digitalizacije poslovnih procesov v proizvodnih podjetjih nudili rešitve za pametne, energetske učinkovite, nizkopotrošne in varne tovarne.

Velika, 50-odstotna rast prihodkov v letošnjem letu s področja izvajanja storitev opremljanja tiskanih vezij nam omogoča nove investicije v digitalizacijo. Prav tako pa omogoča tudi posodobitev naših tehnoloških linij in investicij v nadaljnji razvoj in krepitev prepoznavnosti naše proizvodnje kot ponudnika storitev razvoja in proizvodnje elektronike. Obenem pa tudi zmognosti t. i. redesigna produktov zaradi težje dobavljivih elementov (na primer vezij in čipov). To nam v sodobnem času, ko smo priča številnim zamudam pri dobavah, omogoča zapolniti vrzel in tako proizvesti ter dostaviti produkte v bistveno krajših časovnih okvirih.

Po novem »IM: Intelligent Mechatronics«

Iskra Mehanizmi, d. d.
Lipnica 8
4245 Lipnica
Tel.: +386 (4) 53 55 100
Fax: + 386 (4) 53 36 593
E-pošta: info@iskra-mehanizmi.si
www.iskra-mehanizmi.si

Dr. Marjan Pogačnik, direktor
/ FOTO: GORAŽD KAVČIČ

Podjetje IM (Iskra Mehanizmi) se vedno bolj podaja na pot razvoja zahtevnih inteligentnih mehatronskih sklopov v svoji »pametni« tovarni.

Podjetje IM je lani zaključilo največjo naložbo zgodovini projekta, saj je poleg 40-milijonske naložbe v novo lokacijo na Brniku investiralo še 3 milijone evrov v novo proizvodno-razvojno opremo in 3 milijone evrov v novo tovarno v Bosni. Ne gre pa samo za nove prostore, ampak tudi za postavitev t. i. pametne tovarne. »Zato že nekaj let pripravljamo različne projekte informatizacije in digitalizacije raznih delovnih procesov. Ob rasti namreč potrebujemo novo kakovostno raven procesov in tudi boljših pogojev za delo zaposlenih, čemur so namenjeni tudi novi prostori,« je razložil direktor Marjan Pogačnik.

Vse to je bilo nujno za zagotovitev pogojev za rast v naslednjih letih.

V podjetju IM bodo poslovno leto 2022 končali s prihodki okoli 95 milijonov evrov. Za prihodnje leto načrtujejo postopno rast z novimi izdelki, ki pa bo občutnejša v letu 2024, saj je podjetju uspelo pridobiti in dokončati projekte, ki se začnejo v naslednjem letu in letu 2024. Zato podjetje predvideva, da bo že v letu 2025 potrebna širitev proizvodnih kapacitet, za kar pa ima sedaj vse možnost na novi lokaciji.

Prioriteta v tem obdobju in naslednjih mesecih pa bo predvsem obvladovanje problematike energentov in dobavnih verig ter tudi dvig učinkovitosti procesov in kompetenc vseh zaposlenih, za kar ima podjetje v novih prostorih vse možnosti.

IM ostaja razvojni dobavitelj za visoko zahtevne mehatronske rešitve v avtomobilski industriji, medicini, pametnih domovih in industrijski panogi. Gre predvsem za mehatronske aplikacije za t. i. pametne aparate, za različne funkcije v avtomobilih, ki so vedno bolj povezane z električnimi vozili, in dele aplikacij elektropogonov za zmanjševanje okoljskih izpustov ter dele pametnih aparatov.

»To pomeni, da za leto 2023 načrtujemo prihodke v višini od 100 do 105 milijonov evrov, je pa res, da se napovedi za zdaj še spreminjajo in so bolj negotove kot prejšnja leta, pojasnjuje Pogačnik. Ne glede na to pa obseg pridobljenih novih projektov zagotavlja močno rast v letih 2024 in 2025, ko upravičeno pričakujejo prodajo blizu 150 milijonov evrov in seveda tudi s tem povezano povečano dodano vrednost na zaposlenega. Višje plače in večja zahtevnost dela bosta namreč temeljni vodili v prihodnjem obdobju, saj bo to temelj za nadaljnji razvoj podjetja.

Novi projekti bodo prinesli tudi nekaj dodatnega zaposlovanja, ki pa ne bo takšno, kot bo načrtovana rast prihodka, saj bodo procesi v novi tovarni zasnovani bolj optimalno, kar bo pripomoglo tudi k nižanju stroškov. V Iskri Mehanizmi je sicer trenutno nekaj več kot 600 zaposlenih in dodatnih 200 v njihovem obratu v Bosni.

Velika pozornost je bila namenjena obvladovanju nestabilnih razmer na trgu surovin ter izjemni rasti stroškov, kot tudi ohranjanju kondicije poslovanja tako s kupci kot dobavitelji.

Glavni trgi za Iskro Mehanizmi še vedno ostajajo evropske države, med katerimi ima posebno mesto Nemčija. »Ohranjamo razvojni profil podjetja: vsako aplikacijo naredimo za konkretnega kupca in njegovo konkretno potrebo, v večini primerov smo tudi edini dobavitelji. Tesna povezava s kupci je za nas izrednega pomena, zato se predvsem usmerjamo v kupce, s katerimi lahko potem sodelujemo dolgoročno. Naši izdelki so npr. izdelki, ki jih naredimo ekskluzivno za Philips in Bosch Siemens in gredo od nas neposredno na trg, pa tudi rešitve (aplikacije), ki jih najdete v avtomobilih znamke Tesla, Mercedes, BMW in zagotavljajo avtonomno vožnjo ali pa udobje, vedno bolj pa tudi prispevajo k zmanjševanju ogljičnega odtisa ...« je še pojasnil Pogačnik.

V Niku Železniki sledijo svojim načrtom

Niko, d. o. o., Železniki
Otoki 16, 4228 Železniki
Tel.: 04 51 17 700
Faks: 04 51 17 712
E-pošta: info@niko.si
Spletna stran: www.niko.si

Direktor podjetja Rado Čulibrk
/ FOTO: ARHIV PODJETJA

Podjetje NIKO, d. o. o., Železniki ima več kot 260 zaposlenih. So specialisti za izdelovanje velikoserijskih kovinskih izdelkov, namenjenih uporabi v pisarnah, lesni industriji, tapetništvu, gradbeništvu, strojogradnji ... Delovanje je organizirano v okviru petih proizvodnih programov: mehanizmi, sponke, orodjarna, avto-industrija, trgovski izdelki za industrijo. Letna realizacija presega 42 milijonov evrov. Kot so povedali, so bile investicije v letu 2022 povsem po planu: nove stiskalnice v proizvodnji, novi CNC stroji v orodjarni, novi roboti za pakiranje izdelkov.

Direktor podjetja Rado Čulibrk pa poudarja, da je vojna v Ukrajini občutno vplivala na tržišče EU. Povpraševanje po izdelkih se je zmanjšalo za 20 odstotkov, največ v Nemčiji, električno energijo so plačali dvakrat dražje kot v letu 2021. Vseh dvanajst mesecev so se trudili pridobiti nove trge in prodati več izven trga EU. To jim je v veliki meri tudi uspelo, saj so prišli na trg Kostarike, Čila, Portugalske, Savdske Arabije ... V Niku so investirali povsem po planu za to leto – nove stiskalnice v proizvodnji, novi CNC stroji v orodjarni, novi roboti za pakiranje izdelkov. Za dobro delo so primerno nagradili tudi zaposlene; poleg rednih mesečnih plač, ki so jih čez leto dvignili za pet odstotkov, so vsakemu namenili 2000 evrov za regres, vsak zaposleni je v letu dni od podjetja dobil vplačanih 600 evrov v drugi pokojninski steber, tako kot vsako leto bodo tudi letos izplačali primerno božičnico.

Poslovanje v letu 2023 bo oteženo

Stroški energije bodo, kot predvideva direktor Nika Železniki Čulibrk, še občutno višji, povpraševanje v EU se bo zaradi vojne v Ukrajini še bolj krčilo. V takih pogojih je realno pričakovati tudi stečaj kakega kupca v EU. A podjetje bo sledilo svojim poslovnim načrtom še naprej. Ta čas so v fazi pridobivanja gradbenega dovoljenja za podaljšanje proizvodne hale za dodatnih 1600 kvadratnih metrov.

Na streho bodo v letu 2023 namestili sončne kolektorje. Na sedanjih 8100 kvadratnih metrih se bo to zgodilo že spomladi, na prizidku pa konec leta oz. spomladi 2024. S tem bodo dolgoročno pokrili približno 25 odstotkov potreb po električni energiji.

V podjetju NIKO Železniki bodo sledili svoji poslovni strategiji še naprej: vsako leto želijo pridobiti čim več novih kupcev za svoje izdelke in na trg uvrstiti nekaj novih izdelkov.

Prihodnje leto v podjetju Niko Železniki predvidevajo gradnjo nove hale, ki bo v celoti namenjena novi diviziji – avtoindustriji. Hala bo namenjena težkim stiskalnicam, 400 ton in več, kar jim bo omogočilo izdelovanje večjih izdelkov in nadgradnjo v njihovi ponudbi. Prvo 400-tonsko stiskalnico bodo namestili ob koncu leta 2023 ali začetku 2024.

Niko, d. o. o., Železniki / FOTO: ARHIV PODJETJA

Presegli nov mejnik v prodaji

DOMEL®

Otoki 21, 4228 Železniki, Slovenija
Telefon 04 51 17 100
E-pošta info@domel.si
www.domel.com

Matjaž Čemažar, predsednik uprave
Domel Holdinga

Skupina Domel ima že skoraj 1500 zaposlenih,
od tega več kot 1350 v Sloveniji.

V Skupini Domel so tudi letos zadovoljni z obsegom poslovanja. Zavedajo se, da je ključ do uspeha v inovativnosti in investicijah, ki jim omogočajo nadaljnjo rast.

V Skupini Domel bodo letos presegli nov mejnik prodaje – 200 milijonov evrov, čeprav so v zadnjih mesecih že občutili ohlajanje trga. »Rezultat iz poslovanja je sicer slabši od načrtovanega, predvsem zaradi višjih stroškov materialov, energije in storitev, ki nam jih ni uspelo povsem prenesti v prodajne cene oz. smo jih prenašali s časovnim zamikom. Čeprav so se razmere v oskrbovalni verigi delno umirile, je še vedno velika negotovost dobav iz Kitajske,« je pojasnil predsednik uprave Domel Holdinga, Matjaž Čemažar. S sesalnimi enotami, nekoč Domelovim paradnim konjem, sedaj dosegajo še dobro četrtno prodaje, rast pa beležijo na programih z elektronsko komutirano (EC) tehnologijo. »EC motorji in puhalci se uporabljajo v pogonih za ventilacijo in prezračevanje, baterijski vrtni opremljeni in ročnih orodjih,« je razložil Čemažar in dodal, da gre dobra četrtnina prodaje še avtomobilski industriji in e-mobilnosti.

Znova so prejeli zlato nacionalno priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovativnost, tokrat za EC mokro-suho

sesalno enoto. Ta je rezultat strateško usmerjenega inoviranja na področju čistilne tehnike, kjer so prepoznani kot vodilni razvojni proizvajalec sesalnih enot. »Ta produkt je odgovor na potrebe novih trendov na trgu in bo eden pomembnejših izdelkov na osnovi tehnologije EC na tem programu v prihodnjih letih. Ključni pri razvoju tega izdelka sta novi in izjemno zahtevni tehnologiji laserskega varjenja in balansiriranja, ki omogočata visokoenergetsko in snovno učinkovitost,« je povedal Čemažar. Velike priložnosti jim odpira tudi elektrifikacija v mobilnosti. Z inovativno rešitvijo motorja za vodne in oljne črpalke so postali pomemben del elektrifikacije. Med pomembnejše inovativne izdelke uvršča tudi črpalko za dovod vodika v gorivne celice, ki so tehnologija prihodnosti. Letos so končali več pomembnih investicij. Jeseni so uradno predali namenu prizidek na lokaciji Na Plavžu, kar jim omogoča rast programov poslovnih enot EC-sistemi in Laboratorijski sistemi, ter prenovljen del stavbe v Retečah pri Škofji Loki, kjer izdelujejo kolektorske in EC motorje. Pred zimo so končali tudi večja gradbena dela pri gradnji parkirne hiše na glavni lokaciji v Železnikih. »Zaradi načrtovane rasti v prihodnjih letih in pridobljenega novega večjega projekta bomo na novi najeti lokaciji na Trati v Škofji Loki v letu 2023 postavili visokotehnološko opremo, namenjeno proizvodnji novega pogona za avtomobilsko industrijo. Načrtujemo tudi vzpostavitev novega obrata v Železnikih v najeti proizvodnji hali v industrijski coni na Češnjici,« je napovedal Čemažar. Prihodnje leto bodo tako v opremo in orodja za nove projekte investirali skoraj 14 milijonov evrov lastnih sredstev. V Skupini Domel, ki ima že skoraj 1500 zaposlenih, od tega več kot 1350 v Sloveniji, načrtujejo nadaljnjo rast v smeri trajnostnega razvoja. Prihodnje leto si želijo doseči 240 milijonov evrov prodaje, kar je 18 odstotkov več kot letos.

V Domelu so znova prejeli zlato nacionalno priznanje Gospodarske zbornice Slovenije za inovativnost, tokrat za EC mokro-suho sesalno enoto.

Goodyear osredotočen na inovativnost in trajnost

V zadnjem letu so v podjetju Goodyear še okrepili osredotočenost na trajnostno prihodnost ter izvedli številne projekte družbene odgovornosti. Podjetje je bilo ponovno nagrajeno z mnogimi priznanji za pnevmatike, ki dokazujejo, da sta inovativnost in kakovost gonilo uspeha podjetja.

Osredotočeni na trajnost

Podjetje Goodyear je že v začetku leta 2022 predstavilo konceptno pnevmatiko s 70-odstotno vsebnostjo trajnostnih materialov. S tem so se pomembno približali cilju, da bodo do leta 2030 razvili pnevmatiko, 100-odstotno izdelano iz trajnostnih materialov. Jeseni so v sodelovanju s Citroënom za njegovo konceptno vozilo Oli predstavili pnevmatiko Eagle GO, ki se ponaša z zmesjo tekalne plasti, skoraj v celoti izdelano iz trajnostnih ali recikliranih materialov. Pomemben korak na področju trajnosti predstavlja tudi program obnavljanja pnevmatik Goodyear Retreading Solution. Vodilna transportna podjetja, ki Goodyearjevo rešitev že uporabljajo, lahko z njegovo pomočjo podaljšajo življenjsko dobo pnevmatike za dodatnih 150¹ odstotkov. Ob tem Goodyear v postopku obnove v največji možni meri izkoristi že obstoječe vire in tako za proizvodnjo porabi 56 odstotkov manj surove nafte kot pri izdelavi nove pnevmatike².

Zmes za tekalno plast pnevmatike Eagle GO je skoraj v celoti izdelana iz trajnostnih ali recikliranih materialov.

Inovativnost in lunarna mobilnost

Med pomembna inovativna sodelovanja, ki jih je Goodyear sklenil v tem letu, spada tudi povezovanje z ameriškim podjetjem Lockheed Martin za razvoj nove generacije lunarnih vozil. S tem bo Goodyear nadgradil dolgo tradicijo izdelave in izpopolnjevanja pnevmatik za lunarne roverje. Pred več kot pol stoletja je namreč že bil vključen v Nasin program Apollo (med drugim tudi pri odpravi Apolla 11, ki je takrat pristal na

Goodyear razvija tudi pnevmatike za novo generacijo lunarnih vozil.

Luni), v tokratnem sodelovanju s podjetjem Lockheed Martin pa bo Goodyear razvil pnevmatike, ki bodo omogočale leta vzdržljivosti na zahtevnem terenu Lune – tako pri dnevnih temperaturah nad 120 stopinj Celzija kot tudi pri nočnih, ki padejo pod minus 120 stopinj Celzija.

Goodyear postal proizvajalec leta na področju letnih pnevmatik

Vodilne avtomobilistične revije so v letošnjem letu na primerjalnih testih znova potrdile odličnost Goodyearjevih pnevmatik. Vodilna nemška avtomobilska revija Auto Bild³ je aprila 2022 podjetju Goodyear podelila laskavi naziv

Vodilna nemška avtomobilska revija Auto Bild je Goodyearu podelila naziv Proizvajalec leta na področju letnih pnevmatik.

proizvajalec letnih pnevmatik leta, s čimer je izrazila priznanje številnim nagrajenim pnevmatikam iz Goodyearjeve ponudbe – nagrada revije je sledila zmagam, ki si jih je Goodyear prislužil s pnevmatikami Eagle F1 Asymmetric 6⁴, EfficientGrip 2 SUV⁵ in EfficientGrip Performance 2⁶. Pnevmatika Goodyear Vector 4Seasons Gen-3 je postala zmagovalka testa celoletnih pnevmatik revije Auto Bild⁷, zimska pnevmatika Goodyear UltraGrip Performance+ pa je na prestižnem testu zimskih pnevmatik, ki ga v partnerstvu izvajajo avtomobilski klubi ADAC, ÖAMTC in tudi slovenski AMZS, osvojila oceno »zelo priporočljivo«⁸.

Investicijski načrti

V letu 2022 je podjetje Goodyear Slovenija nadaljevalo redne naložbe v proizvodni obrat in drugo fazo razširitvene naložbe, ki je obsegala gradnjo dveh dodatnih stavb in nameščanje nove proizvodne opreme. Naložba v skupni vrednosti 94 milijonov evrov omogoča povečanje proizvodnih kapacitet za približno 25 odstotkov oz. dodatno proizvodnjo tehnološko dovršenih potniških pnevmatik za platišča večjega premera, ki bodo namenjene evropskim trgov.

Na slovensko nebo se je vrnil Goodyear Blimp

Slovenskim prebivalcem in turistom se je to poletje ponovno ponudila enkratna priložnost za občudovanje slavnega Goodyear Blimpa. Znamenito zračno plovilo je slovensko nebo krasilo kar nekaj dni, saj je na letališču Lesce prenočilo tako na poti do prizorišča znamenite dirke 6 ur Monze, kot tudi ob vrnitvi v Nemčijo. Navdušeni oboževalci so imeli tako veliko priložnosti za fotografiranje in občudovanje tega največjega poltodega zračnega plovila na svetu.

Navdušenci so si Goodyear Blimp na letališču Lesce lahko ogledali tudi od blizu.

Za boljšo prihodnost in povezovanje z lokalnimi skupnostmi

Kranjsko podjetje Goodyear je v letošnjem letu nadaljevalo tudi program družbene odgovornosti Boljša prihodnost, navdihujoča kultura, s katerim podpirajo lokalne skupnosti in se povezujejo z njimi. Z namenom ustvarjanja boljšega okolja za življenje in delo spodbujajo svoje zaposlene k aktivnemu so-

Številni vrtnovski otroci bodo po zaslugi Goodyearovih prostovoljcev bolje spoznavali gojenje rastlin.

delovanju v lokalnem okolju, izvedene prostovoljne akcije, ki jih zaposleni predlagajo sami, pa narišejo srčne nasmehe na številne obraze. Goodyearjevi zaposleni so po dvoletnem premoru zaradi covida-19 letos izvedli kar 15 prostovoljskih akcij, s čimer so pomagali petim vrtcem oziroma šolam, trem kulturnim društvom, trem društvom za pomoč socialno ogroženim, dvema planinskima društvoma ter dvema kluboma. Letošnje akcije so povezale več kot 130 Goodyearjevih zaposlenih, ki so v projekte vložili več kot 1000 ur prostovoljskega dela. Preko Goodyearjevega programa donacij pnevmatik prostovoljnim reševalnim službam je podjetje tudi letos s kakovostnimi pnevmatikami v skupni vrednosti več kot 70.000 evrov opremilo vozila številnih prostovoljnih reševalnih služb.

Goodyear Slovenija že vrsto let izvaja program donacij pnevmatik prostovoljnim reševalnim službam.

1 Podatki temeljijo na interni analizi uporabe nove pnevmatike Goodyear v primerjavi z narezano, obnovljeno in ponovno narezano pnevmatiko.

2 Na osnovi internih podatkov.

3 Auto Bild št. 15/2022; uvrščene še: Hankook, Michelin, Falken, Vredestein

4 Auto Bild št. 13/2022; testno vozilo: BMW serije 5, dimenzija pnevmatike: 245/40R19

5 Auto Bild allrad št. 4/2022; testno vozilo: Volkswagen Tiguan, dimenzija pnevmatike: 235/55R18

6 Auto Bild (D) št. 10/2022; testno vozilo: VW Passat, dimenzija pnevmatike: 215/55R17

7 Auto Bild št. 39/2022; testno vozilo: Volkswagen Polo, dimenzija pnevmatike: 195/55R16

8 AMZS test zimskih pnevmatik 2022 (29. 9. 2022), Motorevija; testno vozilo: Škoda Karoq, dimenzija pnevmatike: 215/60R16

www.goodyear-slovenija.si
www.goodyear.si

ALPINA

SMUČARSKE
ČELADE & OČALA

ziener
EST. 1946

SMUČARSKA
OBLAČILA & ROKAVICE

ROCES®

OTROŠKI NASTAVLJIVI
SMUČARSKI ČEVLI & DRŠALKE

www.asa.si

ASA NAKLO d.o.o. · 04 277 08 00 · info@asa.si

S plini Messer do čistejšega okolja

Uporaba CO₂ namesto kemikalij je cenejša, hitrejša, bolj kakovostna in ekološka.

Želite v vašem podjetju močno zmanjšati stroške obratovanja in vzdrževanja s peskanjem s suhim ledom? Želite optimizirati stroške s CO₂? Vas zanima, kako lahko preprečite nabiranje vodnega kamna v cevovodih ali črpalkah s cenejšim načinom, ki je hkrati še ekološko manj sporen kot kemikalije in prav tako preprečuje blokiranje črpalke? Imate v podjetju odpadne alkalne vode, ki jih morate pred izpustom očistiti in nevtralizirati?

Kje vse se uporablja CO₂?

V avtomobilski industriji, jeklarstvu, okoljskem inženirstvu, proizvodnji hrane in pijač, gradbeništvu, metalurgiji, pri obdelavi stekla in keramike, proizvodnji medicinskih in farmacevtskih izdelkov, v kemični industriji, papirni industriji, pri črpanju termalne vode, odpadne industrijske vode, odstranjevanju laka, čiščenju strojev, ...

MESSER
Gases for Life

www.messer.si

Strokovnjak za področje ekologije:

Izidor Gostinčar, 051 339 986, izidor.gostincar@messergroup.com

Part of the **Messer World**

V Andiju bodo investirali v dodatno avtomatsko linijo za sitotisk

andi
TISKARNA

Andi, d. o. o., Žiri je podjetje že z več kot tridesetletno tradicijo. Na slovenskem in tujih trgih so znani po kvalitetnih izdelkih s področja tiska na različne vrste tekstila. V prihodnjem letu bodo povsem avtomatizirali proizvodnjo. Z vlaganjem v novo opremo bodo potrebovali tudi dodatne zaposlene, zato v ekipo vabijo nove sodelavce.

Leta 1990 ustanovljeno podjetje Andi, d.o.o., Žiri je podjetje, ki se ukvarja s sitotiskom in digitalnim tiskom ter s prodajo promocijskega tekstila in poslovnih daril. Z več kot trideset letnimi izkušnjami in ekipo z različnimi znanji,

na slovenski in tuji trg pošiljajo kvalitetne izdelke s področja tiska na različne vrste tekstila. Specializirani so tudi za tisk športnih oblačil ter motocross, kolesarskih in ostalih športnih dresov.

Zaradi hitro razvijajočega in spreminjajočega trga ter novih trendov, se vsako leto srečujejo z novimi željami in potrebami strank, ki podjetje postavljajo pred različne izzive. Z nenehnim vlaganjem v razvoj, se uspešno prilagajajo tem spremembam in potrebam trga.

Po koronskem obdobju se je občutno povečala športna aktivnost in z njo povezane prireditve, s čimer se je povečalo tudi povpraševanje po tisku na različna športna oblačila in promocijski tekstil. Odločili so se za novo investicijo in v prihajajočem letu pričakujejo dodatno avtomatsko linijo za sitotisk. S tem bodo povsem avtomatizirali proizvodnjo, kar bo povečalo njihove kapacitete in omogočilo, da bodo lahko ustregli tako manjšim kot tudi večjim naročilom. Z vlaganjem v novo opremo pa bodo potrebovali tudi dodatne zaposlene, zato v svojo ekipo vabijo nove sodelavce. **www.andi.si**

Žage izdelujejo že štiri desetletja

MEBOR
SAWMILLING MACHINERY

MEBOR, d. o. o.
Češnjica 48b, 4228 Železniki
T: 04 510 32 00
E: mebor@mebor.eu www.mebor.eu

Mebor je ustanovil Boris Mesec (levo) s pomočjo žene Marinke, letos pa so vodenje družinskega podjetja prevzeli sinovi Gregor, Simon in Uroš.

V Meborju, enem vodilnih svetovnih proizvajalcev strojev za primarni razrez lesa, bodo tudi letos kljub zahtevnim razmeram dosegli vsaj desetodstotno rast. Letos so izdelali novo najhitrejšo žagalno linijo, ki v osmih urah razreže 500 kubičnih metrov lesa.

V železnikarskem Meborju, kjer razvijajo in proizvajajo stroje za primarni razrez lesa, so tudi letos kljub zahtevnim razmeram poslovali dobro. Pričakujejo vsaj 10-odstotno rast in okoli 29 milijonov evrov prihodkov, odvisno, koliko večjih projektov jim bo še uspelo končati do konca leta. »Prodaja še vedno raste, tudi proizvodnjo nam je uspelo povečati, so pa težavne razmere predvsem na trgu dobaviteljev. Za nekatere komponente je veliko zamud pri dobavah oz. se jih skoraj ne da dobiti. To je proizvodnjo nekoliko upočasnilo, v začetku leta pa je nanjo vplival tudi covid-19, ki se je razširil po kolektivu. Razmere so zahtevne tudi zaradi povečevanja stroškov,« je pojasnil Simon Mesec, eden od treh direktorjev Meborja, druga dva pa sta njegova brata Uroš in Gregor.

Ustanovitelj Meborja Boris Mesec je namreč vodenje družinskega podjetja letos zaupal svojim sinovom, pri čemer Simon bdi nad prodajo, Uroš nad razvojem in Gregor nad proizvodnjo, njihova mati Marinke pa še naprej skrbi za finance. Letošnje leto je za Mebor tudi jubilejno, saj je minilo natanko štirideset let, odkar je Bo-

ris Mesec pri svojih dvajsetih izdelal prvo tračno žago, da si je olajšal delo v domačem žagarskem obratu v Sv. Lenartu. Dobivati je začel naročila, ki jih je bilo sčasoma vse več, in tako je leta 1991 z ženo pomočjo na noge postavil podjetje Mebor. Zaradi širitve proizvodnje se je leta 2013 preselilo v poslovno cono v Železnikih, danes pa zgodbo o uspehu piše že s sto zaposlenimi. Letos so zaposlili že 15 novih sodelavcev.

Ponudba vse bolj široka

Meborjev glavni in prioritetni proizvod so še vedno horizontalne tračne žage. »Z njimi smo začeli, v tem smo najbolj priznani in verjetno vodilni v svetu, si pa želimo, da bi bili tudi v drugih segmentih tako tehnološko kot po prodaji prvi oz. med najboljšimi,« je povedal naš sogovornik Simon Mesec. Izdelujejo tudi vertikalne tračne žage za razrez hlodovine, robilnike za deske, večlistne krožne žage pa tudi žagalnice na ključ – vse od projektiranja do končne izvedbe.

»Imamo zelo široko ponudbo. S stroji se prilagajamo potrebam strank. Delamo za manjše žage, ki režejo vsaj deset kubičnih

V Meborju so se letos razveselili nagrade za najboljšo inženirsko-razvojno ekipo za leto 2022.

Mebor še vedno izvozi blizu 90 odstotkov izdelkov. Trgi so zelo razpršeni, nastopajo v več kot šestdesetih državah.

metrov lesa na dan, do velikih linij z razrezom 500 kubičnih metrov na osem ur. V ponudbo smo dodali tudi vertikalno žago, ki je namenjena fleksibilnemu razrezu in visoki kapaciteti, več avtomatiziranih strojev, npr. avtomatskih robilnikov,« je našteval Simon Mesec in dodal: »Ob tako širokem razponu strojev lahko vsakemu žagarju, ne glede na to, kakšne hlode reže in v kakšni količini, sestavimo rešitev, po potrebi tudi celotno žagalno linijo od lupljenja do razreza hloda in vse do desk, narezanih na določeno širino, debelino, dolžino, zloženih v paket.«

Nagrajena inženirsko-razvojna ekipa

Kot je pojasnil Simon Mesec, je poleg širitve trgov glavni poudarek na razvoju čedalje boljših strojev. Da so pri tem uspešni, dokazuje tudi prejeta nagrada za najboljšo inženirsko-razvojno ekipo za leto 2022. Nagrado je Meborjevi ekipi podelil časnik Finance v sklopu izbora Tovarna leta 2022. Pri razvoju se po besedah Mesca veliko posvečajo avtomatizaciji strojev. »Pomembna je tudi optimizacija razreza. Na tem smo zelo veliko delali, torej na skeniranju lesa in optimizaciji, da se stroji sami odločijo, kaj odrezati iz hloda, da bo izkoristek čim boljši.«

Dvanajst hlodov na minuto

Letos so izdelali novo najhitrejšo žagalno linijo za žage z velikimi kapacitetami, skozi katero hlodi potujejo eden za drugim. »Dodano je tudi 3D-skeniranje za optimizacijo razreza in čim večji izkoristek, hkrati pa tudi povečamo hitrost delovanja. Kapaciteta je do 12 hlodov na minuto, kar pomeni, da v osmih urah v povprečju lahko razreže 500 kubičnih metrov lesa. Takšno žagalno linijo sedaj postavljamo na Poljskem.« Večji projekt imajo v delu tudi za stranko iz Latvije, sicer pa imajo proizvodne kapacitete za prihodnje leto že zasedene. »Dobave so se podaljšale, deloma zaradi velike rasti prodaje in delno zaradi komponent, ki so upočasnile proizvodnjo. Kupci morajo torej kar dolgo čakati na nove stroje, zato je prodaja zahtevnejša,« je razložil Simon Mesec in dodal, da v stroje vgrajujejo predvsem evropske komponente visoke kakovosti, kar se odraža tudi na zanesljivosti strojev,

od česar sta odvisna zadovoljstvo strank in ugled podjetja.

Meborjeve žage tudi na drugi strani sveta

Mebor še vedno izvozi blizu 90 odstotkov izdelkov. Trgi so zelo razpršeni, nastopajo v več kot šestdesetih državah. »Noben trg nima izredno velikega deleža. Približno 60 odstotkov predstavlja evropski trg, dobrih deset odstotkov Slovenija, vse ostalo pa prodamo izven Evrope: v Severno in Južno Ameriko, Afriko, Avstralijo, Indonezijo ... Ta čas na drugi strani sveta delamo precej velik projekt za Fidži, projekte imamo tudi za Tahiti, eno žagalno linijo delamo za Zimbabve ... Prisotni smo vsepovsod po svetu.« Delež izdelkov, ki jih prodajo v Sloveniji, se zadnja leta povečuje, kar Mesec pripisuje vzponu slovenskega žagarstva in razširitvi ponudbe, s katero zajamejo večji krog kupcev. V Sloveniji so letos med drugim postavili žagalno linijo z vertikalno tračno žago in avtomatskim robilnikom, njena posebnost pa je, da je maksimalno avtomatizirana in je na njej samo en operater. »Za Slovenijo delamo tudi veliko horizontalnih žag: tako manjše žage za na kmetije in za manjše obrate kot tudi srednje žage. Postavili smo tudi veliko lupilnih strojev.«

Veliko vlagajo v digitalizacijo

V Meborju se dobro zavedajo, da so za nadaljnjo rast in razvoj potrebne tudi investicije. »Konec lanskega leta smo kupili nov 3D-cevni laser za razrez profilov in cevi na dolžino in različne oblike. Tako lahko iz kovinskega profila odrežemo skoraj katerokoli obliko,« je pojasnil Simon Mesec. Veliko vlagajo v digitalizacijo – v informacijski sistem za vodenje proizvodnje. »Nimamo serijske proizvodnje, pač pa projektno proizvodnjo, ki jo je precej bolj zahtevno informacijsko podpreti, saj so si vsi stroji vsaj malo različni.« Nekoliko so povečali tudi prostore, sicer pa načrtujejo še dodatno širitev prostorov in povečanje proizvodnje na lokaciji v neposredni bližini podjetja. »Trgi so trenutno malo bolj zahtevni in se morda malo upočasnjujejo, a smo kljub temu še vedno precej optimistični za naprej in imamo v planu nadaljnjo rast tudi v prihodnjem letu,« je še dejal Simon Mesec.

Simplygood • SG Guzelj, d.o.o.
Trata 36, SI-4220 Škofja Loka, Slovenija
t +386 (04) 515 57 77
e info@simplygood.si
www.simplygood.si

S stalnim uvajanjem kakovostnih proizvodov in neprestanim nadgrajevanjem storitev v okviru blagovne znamke SIMPLYGOOD želimo postavljati TRENDE KAKOVOSTI na področju celovite in inovativne ponudbe vending storitev na področju osrednje Slovenije.

Stane Guzelj, direktor podjetja SG Guzelj, d.o.o.

PONUDBA IZDELKOV IN AVTOMATOV SIMPLYGOOD

V kateremkoli trenutku dneva, ko vaše telo hrepeni po požitvi, če potrebujete novo energijo za dokončanje delovnih nalog ali potrebujete trenutek zase da osvežite svoje misli, si iz palete izdelkov Simplygood izberite najboljše zase.

Kakovostni samopostrežni avtomati priznanih blagovnih znamk so na voljo v različnih dimenzijah. Izbirate lahko med samostoječimi avtomati, ki so primerni za večje poslovne prostore ali manjšimi namiznimi avtomati za pisarne, manjše delovne kolektive ali gostinsko-hotelsko postrežbo. Več o ponudbi avtomatov na: www.simplygood.si/ponudba

O NAS

Simplygood - SG Guzelj d.o.o. je podjetje s skoraj 30 letno tradicijo na področju vending storitev v Sloveniji. Dandanes njegov tržni delež zaobjema osrednjo Slovenijo in Gorenjsko. S svojimi storitvami pa je prisotno tudi na trgih JV Evrope. V vseh letih neprestanega razvoja je podjetju uspelo doseči tri glavne odlike na katere je ponosno: kakovost izdelkov in storitev, hitro odzivnost pri izvajanju storitev in izreden delovni tim.

ZBISTRI IN RAZVEDRI

Življenjski slog današnjega časa od nas zahteva hitrost, nenehne odločitve in izbire. Za dokončanje nalog nam primanjkuje časa, saj se le-te venomer množijo – pa naj bomo zaposleni na področju, kjer naše delo zahteva fizične napore ali pa je usmeritev dela bolj intelektualne narave. Čas je vedno bolj vrednota. Redko si vzamemo čas, da prisluhnemo svojemu lastnemu telesu in se zavemo, kaj pravzaprav potrebuje in zahteva od nas. Tako kot skrbimo za nenehno delovanje strojev, tudi naše telo potrebuje pozornost. Potrebuje gorivo za dokončanje zahtevnih nalog ter za učinkovito opravljanje vsakodnevnih aktivnosti. V takih trenutkih, ko si zaželim trenutek zase je ponudba storitev in izdelkov pod znamko Simplygood tista, ki naredi razliko ter nam pomaga zbistriti misli, razvedriti duha in okrepiti telo.

KAVA ZA VSE OKUSE

Sveže pražena in fino zmleta, pripravljena po skrbnih recepturah, da zadovolji želje zahtevnih »kavokuscev«.

Izberite najprimernejšo zase: espresso, instant, v kapsulah, močno ali s pridihom izbrane arome.

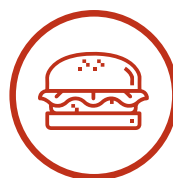
OSVEŽILNE PIJAČE

V sodelovanju s slovenskimi in tujimi proizvajalci pijač lahko v samopostrežnih avtomatih Simplygood izberete različne osvežilne napitke blagovnih znamk vseh uveljavljenih domačih in tujih blagovnih znamk.

SVEŽE IN NARAVNO

Nova, zelena, linija produktov *Simplygood* - preprosto sveže in *Simplygood* - preprosto naravno sledi skrbi za zdravo življenje. V zelenem pasu naših samopostrežnih avtomatov najdete izdelke, ki vas okrepijo in osvežijo na zdrav in naraven način.

SLASTNI PRIGRIZKI

Izbirate lahko med številnimi sladkimi ali slanimi zalogaji, jogurti ter različnimi vrstami sendvičev za vse okuse. Izdelki v naši ponudbi so certificirani, s čimer zagotavljamo njihovo kakovost in so dnevno sveži.

NAMIZNI AVTOMATI

Manjši kavni avtomati za vsakodnevno uporabo na delovnem mestu ali doma. Pripravljena ogreta voda v kavnem avtomatu vam omogoča takojšnjo pripravo osvežujočega napitka. Omogoča vam tudi pripravo čaja ali kakava.

simply4you

simplygood

ZBISTRI IN RAZVEDRI

KAVA ZA VSE OKUSE

OSVEŽILNE PIJAČE

SVEŽE IN NARAVNO

SLASTNI PRIGRIZKI

NAMIZNI AVTOMATI

UREJENI KOTIČKI

VENDING APARATI

SERVIS APARATOV

Usmerjeni smo v napredek, ki ga gradimo skupaj.

Mar nam je za vaše uspehe.

Predanost

Prisegamo na dolgoletne izkušnje, a se oziramo po inovativnih pristopih, da bi lahko gradili sodobno digitalno bančništvo po meri tako fizičnih oseb kot podjetnikov.

Odgovornost

Našega poslovanja in razvoja ne usmerjajo le vaše potrebe, temveč tudi družbena odgovornost, h kateri doprinese prav vsak korak.

Inovativnost

Z razvojem digitalnih interaktivnih rešitev vam stojimo ob strani pri vaših finančnih odločitvah.

Odličnost

Razvijamo nove, sodobne in uporabniku prijazne digitalne bančne poti, ki omogočajo rastoč nabor bančnih storitev preko spleta.

Zaupanje

Vsaki stranki skrbno prisluhnemo in bančne rešitve prilagajamo vašim finančnim ciljem, zmožnostim ter željam.

Štirideset let podjetja Orodjarstvo Križaj d. o. o.

Godešič 131, 4220 Škofja Loka
031 604 814
info@orodjarstvo-krizaj.si
www.orodjarstvo-krizaj.si

Veliko stavijo na inovativnost in investirajo v nove tehnologije. Zadnja velika pridobitev je 5-osni stroj Hermle. Ob njem Nejc Križaj, direktor podjetja Orodjarstvo Križaj d. o. o.

Produkt lastnega razvoja: računalniški 3D-model orodja za tlačno litje aluminija

Ponujajo rešitev pri razvoju izdelka od prve idejne zasnove vse do končne izdelave serijskega orodja.

Začetki Orodjarstva Križaj segajo v leto 1982. Ustanovitelja Mojca in Janez Križaj sta začela z brizganjem plastike, danes pa so v podjetju z inovativnimi pristopi specializirani za izdelavo in razvoj visoko zahtevnih orodij za tlačni liv aluminija – do skupne teže 5 ton. Sledijo zadnjim trendom na področju konstruiranja, orodjarstva in kompletne računalniške podpore.

Orodjarstvo Križaj celoten proces proizvodnje orodij na podlagi sedaj že več kot 40-letnih orodjarskih in livarskih izkušenj izvaja v svojih prostorih na Godešiču. Z lastnim znanjem so v proizvodnjo uvedli celoten proces računalniško podprtega načrtovanja in obdelave proizvodov. Skozi leta so ustvarili lasten oddelek razvoja in konstrukcije orodij, v zadnjih letih pa so vse to podkrepili še z lastnim izvajanjem računalniških simulacij litja. Na ta način svojim strankam omogočajo rešitev pri razvoju izdelka od prve idejne zasnove pa vse do končne izdelave serijskega ali prototipnega orodja.

Pri svojem delu želijo biti predvsem kvalitetni, zanesljivi in fleksibilni, zato svojo rast nadzorujejo in jo želijo imeti pod nadzorom tudi v prihodnosti. V zadnjih letih imajo z enajstimi zaposlenimi večino zaključenih projektov povezanih z avtomobilsko industrijo (odlitki za znamke Audi, VW, BMW, Volvo ...), prisotni pa so tudi v veliki večini drugih industrij (bela tehnika, prezračevalna tehnika, kompresorska tehnika ...). Njihove stranke prihajajo tako iz Slovenije kot tudi iz tujine.

Začelo se je leta 1982

Začetki segajo v leto 1982. Janez in Mojca Križaj sta takrat kupila prvi stroj za brizganje plastike in odprla obrt. Podjetje se je imenovalo Mojca Križaj, s. p. Mojca je bila nosilka dejavnosti, Janez je hodil v službo, popoldan pa pomagal v domačem podjetju. Leta 1986 je pustil službo in tudi on ostal doma. Leta 1989 sta zgradila prvo delavnico. S tem sta glede na Janezove izkušnje iz prejšnje službe doma začela izdelovati tudi orodja, zato se je kmalu pojavilo vprašanje, ali povečevati kapacitete na področju brizganja plastike ali na področju orodjarstva. Glede na konkurenco v okolici sta se odloči-

la za orodjarstvo in začela investirati v opremo za izdelavo kompleksnejših orodij. Leta 2000 je sledil nakup prvega CNC-stroja.

Uspešno združeval nogomet in strojništvo

V družinsko zgodbo so bili od mladosti vpeti vsi štirje otroci, najmlajši sin Nejc pa je tisti, ki danes nadaljuje dejavnost. Uradno je dejavnost prevzel po upokojitvi očeta in dokončanju študija leta 2011. Poleg njega je v podjetje vpeta še hči Tina, ki vodi računovodstvo. Kasneje, v letu 2017, se je spremenil pravni organizacijski okvir opravljanja podjetniške dejavnosti. Podjetje se je preimenovalo v Orodjarstvo Križaj d. o. o. Nejc je nekdanji športnik, nogometaš. Za NK Triglav je igral v prvi slovenski nogometni ligi. Nogomet na visoki ravni je najprej usklajeval s šolanjem na Fakulteti za strojništvo v Ljubljani, kasneje pa z vpeljevanjem v vodenje podjetja. Po prenehanju igranja nogometa pred nekaj leti danes podjetje uspešno pelje naprej, pri tem pa še vedno lahko računa tudi na pomoč in izkušnje obeh staršev.

Načrtov jim ne manjka. V letu 2020 so kupili novo zemljišče, kjer nameravajo zgraditi nove poslovne prostore. »Cilj je v podjetju ohraniti znanje in kakovost, ki smo ju dosegli. V zadnjem času veliko stavimo na inovativnost in investiramo v nove tehnologije. Ponosni smo na nakup novega 5-osnega CNC-stroja Hermle, poleg tega v podjetju izvajamo tudi 3D-skeniranje za namen obratnega inženiringa, 3D-tiskanje, računalniške simulacije ... Naš glavni cilj je tako postavljen: to je odlično organizirano podjetje s kakovostnimi proizvodi,« poudarja Nejc Križaj, direktor podjetja Orodjarstvo Križaj d. o. o.

Bodite komplet

V Zavarovalnici Triglav poudarjajo, da sta kakovost in enotnost izkušenj strank, ki jih pridobivajo z njimi po različnih poteh, osnovno vodilo njihovih razvojnih aktivnosti. Na podlagi sprememb potreb strank, razvoja trga in digitalizacije so tako v največji slovenski zavarovalnici v letu 2022 med drugim nadgradili Triglav komplet v pravi program zvestobe, s katerim še bolj nagradjujejo zvestobo strank in jim nudijo nove ugodnosti. Na ta način sledijo tudi svojemu poslanstvu, da ustvarjajo varnejšo prihodnost.

Vse bo v redu.

www.triglav.si

Mihaela Perčič, direktorica Območne enote Kranj

V Zavarovalnici Triglav z oglaševalsko kampanjo, ki spremljala predstavitev prenovljenega lojalnostnega programa Triglav komplet, sporočajo, da je v življenju dobro imeti stvari urejene, saj nas to pomirja in izpopolnjuje. Zato je ključno sporočilo kampanje: "Bodite komplet. Z lojalnostnim programom Zavarovalnice Triglav."

Več zavarovanj, več popusta in večji prihranek pri sklenjenih zavarovanjih

Prenovljen Triglav komplet odslej tako sestavlja že ena sama zavarovalna polica, v njem pa lahko stranke združijo premoženjska, življenjska, rentna, pokojninska in zdravstvena zavarovanja ter po novem tudi varčevalni načrt pri Triglav Skladih. Višina Triglav komplet popusta je odvisna od števila in vrste sklenjenih zavarovanj in se ugotavlja vsakič znova, ko se v Triglav komplet vključi obnovljeno ali novo zavarovanje. Z združitvijo vseh zavarovanj v Triglav komplet lahko stranka tako pridobi do 40 % popusta, ki ga koristi tako za nova kot obnovljena zavarovanja, hkrati pa lahko celotno višino popusta koristijo vsi člani Triglav kompleta. Po novem so stranke dodatno nagrajene tudi za uporabo digitalnega načina poslovanja, z registracijo v digitalno poslovalnico i.triglav, ki omogoča pregled vseh sklenjenih zavarovalnih polic, pregled nad naložbami, prijavo škode ter spremljanje statusa škodnega zahtevka.

Kdo se lahko vključi v Triglav komplet?

V Triglav komplet se lahko vključi vsakdo, ki ima pri Zavarovalnici Triglav in njenih hčerinskih družbah Triglav zdravje ali Triglav Pokojnine sklenjeno vsaj eno dolgoročno ali permanentno zavarovanje ali pa vsaj en varčevalni načrt pri družbi Triglav Skladi. S svojimi zavarovalnimi policami pa se lahko kadarkoli v komplet vključijo tudi njihovi družinski člani. Ob tem velja le pravilo, da je lahko ena oseba vključena le v en Triglav komplet. Mihaela Perčič, direktorica kranjske enote Zavarovalnice Triglav, pri tem svetuje, da je nosilec oseba, ki ima v družini sklenjenih največ zavarovanj. Ostali člani družine naj se v Triglav komplet pridružijo kot člani, ob tem pa bodo vsi deležni enakih ugodnosti kot nosilec. Namreč, ne glede na to, kdo je nosilec kompleta, je višina ugodnosti enaka za vse člane.

Izkoristite tudi ostale ugodnosti

V okviru programa zvestobe Triglav komplet so strankam na voljo tudi ostale ugodnosti. V primeru sklenitve novega avtomobilskega zavarovanja so člani deležni tudi novega popusta Triglav komplet bonus, ki lahko znaša do 50 %, odvisno od višine najvišjega pridobljenega bonusa kateregakoli člana Triglav kompleta. Poleg tega lahko stranke še vedno koristijo tudi ostale ugodnosti. Tako lahko vsi, ki vozijo avto po predpisih oziroma uporabljajo aplikacijo DRAJV, koristijo še dodatni do 25 % popust na avtomobilska zavarovanja (razen na zavarovanje delnih kombinacij).

Preprosto »kompletno«.

Prenovljeni Triglav komplet Zavarovalnice Triglav stranki prinaša ugodnosti in nagraduje njeno zvestobo, dodatno pa jih nagraduje še glede na obseg digitalnega poslovanja z Zavarovalnico Triglav. In ravno ta t. i. kompleksnost je ena od njihovih največjih konkurenčnih prednosti.

Prihranite
do 40 % pri
premoženjskih
zavarovanjih.

Bodite komplet.

Povežite vsa zavarovanja,
varčevalne načrte, zvestobo
in digitalno poslovanje
v Triglav komplet.

triglav

Skupina Triglav
triglav.si

Triglav komplet je lojalnostni program, v katerem sodeluje več družb Skupine Triglav. Zavarovalci lahko v Triglav komplet združijo premoženjska, zdravstvena, življenjska in rentna ter pokojninska zavarovanja Zavarovalnice Triglav, d.d., zdravstvena zavarovanja Triglav, Zdravstvene zavarovalnice, d.d., dodatna pokojninska zavarovanja Triglav, pokojninske družbe, d.d. ter varčevalni načrt odprt pri družbi TRIGLAV SKLADI, družba za upravljanje, d.o.o.

Poclain Hydraulics s hidravličnimi ventili načrtuje do petino višje prihodke v prvem polletju 2023

Poclain Hydraulics, d. o. o.
Industrijska ulica 2, 4226 Žiri

Poclain Hydraulics, ki s svojimi v Žireh proizvedenimi hidravličnimi ventili uživa v svetu velik ugled, bo po pričakovanjih tudi letošnje izjemno dinamično poslovno leto zaključil nadvse uspešno. S svojimi 300 zaposlenimi namerava na račun povečanega povpraševanja najpomembnejših globalnih kupcev iz segmenta tovornih vozil in prikolic ter kmetijske in gradbene mehanizacije znova preseči zastavljene prodajne načrte. V podjetju namreč že več kot dve leti beležijo trende rasti na ključnih tržiščih hidravličnih pogonov za mobilne delovne stroje, zato v tem Poclainovem kompetenčnem centru pričakujejo, da bodo rezultati ob zaključku leta presegli tudi rekordne lanske prihodke.

Aleš Bizjak, direktor

»V Poclain Hydraulicsu smo se hitro prilagodili potrebam trga in uspelo nam je doseči visoko rast zlasti na programu hidravličnih ventilov, ki smo jih razvili z lastnim znanjem in so postali naš ključni in najpomembnejši proizvod,« pojasnjuje **direktor Aleš Bizjak**. »Če nam je lani in v predkronskem letu 2018 z izvozom na svetovne trge uspelo realizirati za 41 milijonov evrov prihodkov, bomo ob nemoteni dobavi materialov in komponent še z boljšim izidom v letu 2022 postavili nov mejnik v našem poslovanju. S programom hidravličnih ventilov smo že lani ustvarili več kot polovico prometa, letos pa pri njihovi prodaji beležimo še dodatno, več kot 15-odstotno rast. Tudi napovedi za prihodnje leto so za nas nadvse ugodne. Trende rasti pri hidravličnih ventilih ob letošnjih posodobitvah strojne opreme in stalnem povečevanju produktivnosti načrtujemo že v prvi polovici leta 2023, ko si obetamo kar za petino višjo prodajo v primerjavi z enakim obdobjem letos. Temu primerne so tudi naše naložbene aktivnosti, fokus pa je usmerjen v razširitev linije za izdelavo ventilov za zavore ter v nadgradnjo proizvodnih kapacitet za vpeljevanje novih proizvodov. Intenzivnemu tehnološkemu razvoju, ki vključuje tudi uvajanje vedno novih digitalnih orodij v procese proizvodnje, sledijo tudi naši zaposleni. Usmeritev proizvodnje v jedrne izdelke, s katerimi ustvarjamo visoko dodano vrednost, predstavlja ključen potencial za nadaljnjo rast našega podjetja. V okviru mednarodne skupine Poclain, ki ji pripadamo, nas v luči poslovne odličnosti in visoke kakovosti naših izdelkov

taka rast poslovanja uvršča med njihove najuspešnejše proizvodne obrate. Kljub pričakovanim odličnim letošnjim rezultatom in ugodnim napovedim pa v prihajajoče leto vendarle vstopamo s precejšnjo mero previdnosti. V primeru nenadnih zaostrenih razmer, ki lahko čez noč na globalni trg vnesejo veliko mero negotovosti, v podjetju velja zavedanje, da nam bodo ustvarjeni rezultati omogočili stabilno poslovanje tudi v drugi polovici leta 2023.« V žirovskem podjetju so že doslej veliko pozornosti usmerjali h kadrom, njihovega izobraževanja in nadaljnjemu razvoju kariere, saj se zavedajo, da lahko le z zadovoljnimi sodelavci uspešno uresničujemo poslovne cilje podjetja. V regiji in širše postaja Poclain Hydraulics vse bolj zaželen delodajalec, kar za boljšo zaposlitveno izkušnjo dokazuje tudi nedavna pridobitev certifikata Družbeno odgovoren delodajalec (DOD) za področje usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja. Zaveza, da s fleksibilnimi prijemi in ukrepi skrbijo za zadovoljstvo sedanjih in bodočih zaposlenih ter v ospredje postavljajo njihovo dobro počutje, jim ob krepitevi pozitivne organizacijske klime omogoča vzpostavitev vse bolj privlačnega delovnega okolja. Gradnjo blagovne znamke delodajalca, ki je večplastna ter zajema celoten zaposlitveni cikel posameznika, bodo v podjetju skladno s potrebami in pričakovanji zaposlenih nenehno nadgrajevali in dopolnjevali, pri tem pa skrbeli za njihovo povezovanje ter tekoče informiranje skozi učinkovite komunikacijske kanale.

FOTOGRAFIJE: ANŽE PETKOVŠEK

Pri uresničevanju cilja postati delodajalec po izbiri naj bi za bodoče nove sodelavce vlogo ambasadorjev podjetja kmalu prevzeli vse bolj motivirani in zadovoljni zaposleni.

Soseska Dolnov Zlato polje

Šuceva 23, 4000 Kranj
www.dolnov.si
dolnov@dolnov.si
 041 390 397, 031 714 283

Po uspešni gradnji stanovanjskih sosesk v različnih krajih po Sloveniji se je podjetje Dolnov odločilo, da v Kranju zgradi sosesko z 226 stanovanji na Zlatem polju. Dolnov si je z gradnjo v zadnjih dvajsetih letih pridobil izkušnje na področju izvajanja del, koordiniranja s kooperanti in pridobivanja dovoljenj, kar je pogoj za uspešno **primopredajo stanovanj kupcem**.

Skupina Dolnov sodeluje pri projektu od načrtovanja do končne izvedbe. Upošteva **mnenja tako dobaviteljev kot izvajalcev**. V Dolnovu se zavedajo, da se časi spreminjajo, razvoj novih tehnologij pa je v razmahu. Ker so odprti za nove ideje in tehnologije, velik del tega napredka delijo z bodočimi kupci stanovanj. Pri notranjem opremljanju pa bodočemu lastniku

prepustijo izbiro različnih modnih materialov, npr. keramike in parketa. Vsak ima **rad stanovanje opremljeno po svojem okusu** in v barvah, ki so mu všeč. De gustibus non est disputandum (o okusih se ne razpravlja).

Spremembe so možne le znotraj stanovanja, zunanost stanovanjskih blokov pa mora biti enotna in jo določi glavni projektant. Ko se gradijo soseske, kjer na enem mestu živi skupaj več generacij, se projekt zastavi tako, da soseska diha, da je dovolj prostora za zelene površine, da se otroci igrajo in se generacije zbližujejo.

Soseske, ki jih je gradilo podjetje Dolnov, so v Lenartu, Radencih, Novem mestu, Celju, Škofji Loki in bodoča stanovanjska soseska v Kranju na Zlatem polju.

Komunala Kranj z uporabniki vsak dan

Komunala Kranj, javno podjetje, d. o. o.
Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj
T: 04 28 11 300, 080 35 55
E: info@komunala-kranj.si
W: www.komunala-kranj.si

Odkrit dialog in vključevanje predlogov uporabnikov v procese dela so ključ do kakovostnih komunalnih storitev. Stalna komunikacija in predstavitve posameznih področij Komunale Kranj, d. o. o., so del poslanstva podjetja, zato se zaposleni z veseljem odzovejo povabilom za obisk šol, podjetij in različnih prireditev. Dnevi odprtih vrat podjetja pa so priložnost za druženje z različnimi generacijami uporabnikov in za razlage kompleksnih procesov oskrbe s pitno vodo, ravnanja z odpadki in odvajanja ter čiščenja odpadnih voda.

Komunala Kranj je bila ustanovljena z namenom izvajanja obveznih gospodarskih javnih služb, kar jasno opredeljuje temeljne okvire poslanstva. Skrb za čisto okolje in za dvig okoljske kulture je del vsakdana vseh zaposlenih v javnem podjetju Komunala Kranj, motivacija in okoljsko ozaveščanje ter odgovorno ravnanje za čisto ter zdravo okolje pa sestavni del dialoga z uporabniki.

Ekipe zaposlenih Komunale Kranj, ki skrbijo za promocijo in ozaveščanje uporabnikov, so bile v letu 2022 pogosto na terenu. Obiskali so osnovne šole v okviru ekoloških dogodkov, dom starejših občanov, različne prireditve s svetovalno stojnico, izvedli delavnice ločevanja in pravilnega ravnanja z odpadki in zelo odmevne

izmenjevalnice oblačil ter dogodke v okviru akcije Vodni dnevi Komunale Kranj. Veliko obiskovalcev se je oglasilo na Centralni čistilni napravi Kranj in v zbirnem centru Zarica, saj so se vrstili dogodki v času odprtih vrat podjetja. Na ogled je bil tridimenzionalni model čebele, ki simbolično ponazarja skrb za okolje, zvrstile pa so se tudi številne predstavitve in delavnice. Odzivi obiskovalcev, udeležencev dogodkov in mimoidočih so bili odlični, saj so z zaposlenimi delili ideje in pobude. Najlepši kompliment vsem sodelujočim na terenu in celotnemu podjetju pa je dal štiri-letnik iz Vrtca Mavčiče, ki je ob predstavitvi kanalizacijskega vozila navdušeno rekel: »Ko bom velik, bom tudi jaz delal v Komunalni Kranj!«

Komunalna Kranj

20
22

Drevored na Zarici

Eko dan v OŠ Franceta Prešerna Kranj

Očistimo Kranj 2022

Dnevi odprtih vrat

Obiski šol na CČN Kranj

Zbiralnica za DSO Naklo

Eko dan v OŠ Jakoba Aljaža Kranj

Zbiralnica za OŠ Stražišče

Sodelovanje s
Košarkarsko šolo Jake
Blažiča

Podzemne zbiralnice v Besnici

Pošteno in zanesljivo

RIVAL-VTS, d. o. o., Ljubljana
Ob železnici 18, 1000 Ljubljana
T: 01 520 71 50, 041 654 699
E: info@rival-vts.si

PE Kranj
Ulica Mirka Vadnova 1, 4000 Kranj
T: 040 26 60 11
E: branko.malesic@rival-vts.si

RIVAL-VTS, d. o. o., Ljubljana, PE Kranj, dobro pozna razmere, ljudi in teren, ki ga poleg stalnih varnostnikov v objektih pokriva tudi z mobilnimi intervencijskimi varnostniki na širšem območju Škofje Loke, Medvod, Kranja, Tržiča, Radovljice in Jesenic.

V lastnem varnostno-nadzornem centru (VNC) skrbimo za več tisoč objektov: stanovanj, hiš, vikendov, trgovinskih, finančnih in proizvodnih objektov, med temi tudi objekte posebnega državnega pomena in objekte državne infrastrukture.

Vljudno vabljeni, da obiščete našo spletno stran na naslovu: www.rival-vts.si/.

Izkušnje kažejo, da sta poleg konkurenčne cene in kakovostno opravljenih storitev, spoštovanja človekovih pravic, strokovnosti in zakonitosti pri delu varnostnega osebja cenjeni sestavini varovanja tudi poštenost in zanesljivost.

Zaposlenih imamo okoli 85 varnostnikov, varnostnih tehnikov in drugega varnostnega osebja. Z intervencijskimi enotami **pokrivamo: Ljubljansko kotlino, širše območje Kočevja, Notranjsko, Kras, Obalo in Gorenjsko.**

Za vas opravljamo naslednje varnostne storitve:

- upravljanje VNC kategorije II: sprejemamo alarmna sporočila z alarmnih naprav, jih obdelamo, shranimo in ukrepamo – obveščamo svoje intervencijske enote, državne službe in naročnike;
- izdelava ocene stopnje tveganja in načrta varovanja;
- varovanje ljudi in premoženja z varnostniki oz. z občasnimi obhodi varnostnika;
- intervencijsko varovanje z varnostniki (odziv na sprožen alarm) in pregled objektov;
- požarno varovanje, skladno z izdano Odločbo URSZR;
- reševanje oseb, ujetih v dvigalu, skladno Pravilnikom o varnosti dvigal;
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk;
- varovanje prireditev v gostinskih lokalih;
- varovanje javnih prireditev;
- dobava, vgradnja, servis in vzdrževanje protivlomnih alarmov, sistemov za požarno javljanje in video nadzornih sistemov.

Vlomi v objekte, ki jih varujemo in so vidno označeni z »OBJEKT VARUJE RIVAL«, so izjemno redki in zaradi hitrega ukrepanja praviloma neuspešni.

Rival-VTS, d. o. o., Ljubljana je že polnih 20 let preizkušen partner za varovanje vašega premoženja. Od MNZ RS smo prejeli **bronasti znak za zasluge, prizadevnost in pomemben uspeh pri zagotavljanju varnosti.**

Po elektronski pošti in telefonu smo vam na razpolago neprekinjeno in vse dni v letu.

Branko Malešič,
varnostni menedžer

Turistično društvo Lesce s Kampom Šobec na vrh Slovenije in Evrope

Turistično društvo Lesce
Alpska cesta 58
4248 Lesce
info@td-lesce.si
www.td-lesce.si

Šobec, d. o. o.
Šobčeva cesta 25
4248 Lesce
camping@sobec.si
www.sobec.si

Sožitje med generacijami, mlada delovna ekipa, odgovorno upravljanje naravnih danosti, družbena odgovornost in prostovoljstvo. To so turistični delavci v Lescah.

Leto 2022 je turističnim delavcem v Lescah »nasulo« k 150 priznanjem iz preteklosti še 13 novih, najprestižnejših. Najvplivnejši evropski ocenjevalci kakovosti so Kamp Šobec uvrstili med najboljše v Evropi, ocenjevalci iz Slovenije pa menijo, da je najboljši. Prepoznali so skrb za naravne vrednote, kakovost kamp storitev in kakovostno ponudbo kulinarike v z naravo usklajeni restavraciji. Najpomembnejše priznanje letošnjega leta je največje število obiskovalcev Kampa Šobec do sedaj, ob zadovoljstvu zaposlenih in hvalnem družbenem okolju.

Kamp Šobec je središče turističnega dogajanja. A Turistično društvo Lesce še zdaleč ni samo kamp. Širše območje **Rekreacijskega parka Šobec** obsega poleg kampa še območje teras pod Lescami ob reki Savi Dolinki, vključuje hipodrom in območje pod golfskim igriščem. Vse je izključno in v celoti v lasti društva. Kljub doseženim vrhuncem je načrtov za razvoj

veliko. Gre za zelo zavzeto delovanje pri razvoju turizma in družbenega življenja v Lescah in Radovljici v povezavi z Bledom.

Turistično društvo Lesce je bilo ustanovljeno leta 1956. Dve leti prej so s prostovoljnim delom začeli graditi Kamp Šobec v Lescah. Velika zahvala in pohvala gre viziji prve generacije, ki je vodila društvo, saj v tistem težkem povojnem času turizma še ni bilo veliko. Druga velika zasluga prvih prostovoljcev je bila njihova sposobnost, da so kmalu po začetku medse povezali mlade. Tako od sedemdesetih let prejšnjega stoletja društvo in delo v kampu vodi druga generacija. Ta je začelo delo nadgradila do mednarodne razpoznavnosti in s kakovostjo segla popolnoma v vrh kamping turizma v Evropi. Odgovornost prevzema tretja generacija.

Kljub društveni organiziranosti je gospodarska dejavnost v **Kampu Šobec** vodena povsem podjetniško in profesionalno. Pri delu prave ločnice med društvom in podjetji, ki so v njegovi lasti, ni. Sodelovanje in odgovornost sta prepletena med prostovoljstvom in zaposlenimi, a s točno določenimi cilji in nalogami. Skrivnost uspeha je v sožitju različnih generacij, v sožitju prostovoljnega in visoko profesionalnega in brezkompromisnega ciljno usmerjenega dela. Rezultat tega sta ohranena in skrbno negovana narava ter zavidanja vredna kakovostna ponudba vseh turističnih storitev z mlado in zadovoljno ekipo.

In vse to v upravljanju največjega turističnega društva v državi s skoraj dva tisoč člani, ki z velikim občutkom za družbeno odgovornost obsežno materialno vlaga tudi v krajevno infrastrukturo, povezuje druga društva v okolju in jim izdatno denarno pomaga.

Majhni, a nič slabši kot veliki

Difa, d. o. o.
tlačna livarna in obdelava ulitkov
Kidričeva cesta 91
4220 Škofja Loka
Telefon: 04 502 01 00
E-naslov: difa@difa.si
http: www.difa.si

Družinsko podjetje DIFA, d. o. o., tlačna livarna iz Škofje Loke, v prihodnjih letih načrtuje visoko rast, nove proizvodne prostore in naraščajoč trend zaposlovanja. Ponosni so, da so v prvi polovici leta popolnoma prenovili informacijsko varnost po zahtevah avtoindustrije. Kot rezultat uspešno zaključenega projekta so v juniju med prvimi v Sloveniji uspešno opravili presojo TISAX.

Primer dobre prakse prenove informacijskega sistema je DIFA, d. o. o., v oktobru predstavila na tradicionalni tehnološki konferenci ekipe Smartcom v Bohinju.

Sicer se je letos podjetje predstavilo na več sejmiš, med katerimi je zanje najpomembnejši Euroguss v Nürnbergu. Omenjeni sejem je eden izmed dveh najbolj priznanih s področja livarske industrije. Z odličnim nastopom so si tako odprli možnosti za pridobitev novih kupcev.

V prihajajočem obdobju načrtujejo širitev poslovnih in proizvodnih obratov. Ob koncu leta so vložili dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja; upajo na čimprejšnjo pridobitev.

V podjetju DIFA je trenutno 220 zaposlenih. Nanje so zelo ponosni, zato si prizadevajo, da se pri njih počutijo dobro. Nudijo jim ugodnosti v okviru promocije zdravja pri delu (tedenske sadne košarice, športne aktivnosti ipd.). Letos so poleg rednih nadpovprečnih plač zaposlenim izplačali 2.005 evrov regresa in božičnico v višini bruto plače zaposlenega. Sledijo

razmeram v lokalnem okolju, zato so se že v začetku leta odzvali na omilitev draginje in vsem zaposlenim povečali bruto plačo za 10 odstotkov in jih vključili v dodatno pokojninsko zavarovanje, pri čemer zaposleni dobijo mesečno vplačilo v višini 5 odstotkov bruto plače v drugi pokojninski steber.

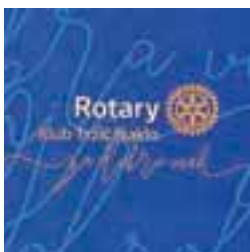
Skrb za lokalno skupnost je bila in bo ena izmed glavnih prioritet podjetja. Letos so prispevali številne donacije socialno šibkejšim in sponzorirali dogodke ter športne dejavnosti, med katerimi izstopa podpis triletna pogodbe s Košarkarskim klubom Škofja Loka. »V podjetju DIFA nam je v čast, da smo lahko del zgodbe škofovskih košarkarskih selekcij. Vedno najdemo posluš in spodbudo za dobre ideje, srčne poteze in športni duh. Zelo smo ponosni, da lahko aktivno prispevamo k razvoju mladih športnikov v Škofji Loki,« pravi Urša Ažman, prokuristka podjetja DIFA. V prihodnjem letu bodo nadaljevali naslednje faze implementacije na področju digitalne transformacije.

V podjetju DIFA je trenutno 220 zaposlenih. V letošnjem letu so poleg rednih nadpovprečnih plač zaposlenim izplačali 2.005 evrov regresa in božičnico v višini bruto plače zaposlenega. Kakšno bo poslovno leto 2023, je zaradi trenutne gospodarske situacije zmeroma težko napovedati. Želijo si ohraniti sedanjí nivo poslovanja, pridobiti nove kupce in ostati pomemben strateški partner trenutnim kupcem na področju avtoindustrije. V svojo ekipo vabijo sodelavce, ki bodo v timskem in urejenem okolju s svojim znanjem in predanostjo razvijali svoj talent v dobrobit sebe in podjetja.

DIFA, d. o. o., na sejmú / FOTO: ARHIV PODJETJA

Slovenski rotarijci že enajsto leto skrbijo za dobrodelnost

Rotary klub Tržič Naklo
Glavna cesta 43, Naklo

Majda Menart- Bitenc,
koordinatorka ICC Slovenija
- Srbija- S. Makedonija in
Črna gora

Slovenski rotarijci se močno zavedajo družbeno odgovornega pomena svojega poslanstva, ki se zlasti v današnjih razmerah ne sme ustaviti. Njihovo primarno poslanstvo je širiti dobro voljo, mir v svetu in skrbeti za dobrodelne dejavnosti, hkrati pa skušajo navdihniti, motivirati in pozvati ljudi k skupnemu uresničevanju vrednot, ki jih vodi skupna vizija: biti odgovoren in biti dobrodelen.

Rotary Distrikt 1912 Slovenija si prizadeva, da bi v petih letih Slovenija postala prva država na svetu brez uporabe plastenk za vodo in druge pijače, zato je začela gibanje adijoplastenka.si. Reševanje problema klimatskih sprememb in dekarbonacije je nujno, kot tudi hitra rešitev za ogromno kopičenje mikroplastike. V Sloveniji smo eni največjih onesnaževalcev s plastenkami na prebivalca na svetu, po drugi strani pa imamo eno najboljših pitnih voda iz vodovodnega omrežja. Zato je želja, da Slovenijo do leta 2025 skupaj razvijemo v prvo državo na svetu, ki ne bo več uporabljala plastenk za vodo in druge pijače.

Ustvarili so posebno steklenico z dobrodelno noto

Z omenjeno steklenko želijo spodbuditi vse, da se vode in drugih pijač v plastenkah ne bodo več dotaknili. Zato so ji dali tudi dobrodelno noto. En evro od vsake steklenice je namenjen za dobrodelne projekte s področja zdravja ljudi, zaščite planeta in podpore umetnosti in kulture. Rotary Distrikt 1912 Slovenija sicer sodeluje še pri mnogih projektih tako doma kot v tujini. Tisoč petsto slovenskih rotarijancev deluje širom Slovenije. V svojih

socialnih okoljih letno izvedejo več kot štiri tisoč aktivnosti, ki so v podporo tistim, ki to potrebujejo. Do nedavnega je bilo »širjenje miru« nekakšna simbolna misel, dandanes pa je to postala pomembna sestavina našega vsakdanjega delovanja. In pomemben del takega delovanja temelji na strpnosti in toleranci do drugačnih pogledov.

Svoje delo želijo približati širši javnosti

Ljudje mnogokrat ne poznajo dovolj dobro organizacije Rotary, njene vsebine, dela in ciljev, da bi se odločali na podlagi interesov in lastnih potencialov. Ali pa zgolj potrebujejo dodatno spodbudo in povabilo, da jih pobliže spoznajo. Informiranje, opazovanje in pogovori so zato izjemnega pomena. V organizacijo si lahko povabljen kot ugleden državljani in uspešen predstavnik svojega poklica, pravijo, saj distrikt želi približati rotarijsko delo, veličino in prednosti »biti rotarijec« tistim, za katere bodo mnenja, da bodo dopolnili rotarijsko zgradbo, podprto s štirimi osnovnimi stebri delovanja: klubsko službo, poklicno službo, službo za skupnost in mednarodno službo.

»Ko boste močnejši na enem področju, boste ugotovili, da so postala obvladljiva tudi druga. In naslednja stvar, ki jo boste opazili, je to, da iz sadike rastete v visoko, čudovito drevo, ki ima korenine zasidrane globoko v zemljo. Z drugimi besedami, uspevali boste v celovito, čudovito, skrivnostno in neprimerljivo stvar, imenovano ... ŽIVLJENJE!«

Mladi člani Rotaract klubov, zbrani na konferenci v Ljubljani

DAF-ova serija XD mednarodni tovornjak leta 2023

CORDIA d.o.o. **DAF CENTER**

Cordia, d. o. o., DAF center
Finžgarjeva 15
1215 Medvode
T: 00386 1 36 25 702
M: 00386 31 39 39 69
E: majda.bitenc@cordia.si

Majda Menart- Bitenc, direktorica

Podjetje Cordia, d. o. o., je edino podjetje v Sloveniji, ki uvaža tovorna vozila nizozemske družbe DAF Trucks N.V. Na lokaciji v Medvodah so že 22 let in tu izvajajo prav vse dejavnosti, povezane z blagovno znamko DAF, vključno z vzdrževanjem in servisiranjem tovornih vozil. S ponosom oznanjajo, da imajo mednarodni tovornjak leta 2023.

DAF-ova serija nove generacije XD je sicer namenjena predvsem gradbeništvu in distribuciji, bila pa je proglašena za mednarodni tovornjak leta 2023. Harald Seidel, predsednik družbe DAF Trucks N.V., je med podelitvijo nagrad na sejmu gospodarskih vozil IAA Transportation v Hannoveru v Nemčiji prejel najprestižnejšo nagrado v industriji gospodarskih vozil. Gre torej za serijo XD, vključno s celotno paleto popolnoma električnih različic z dosegom več kot petsto kilometrov z enim polnjenjem.

Nova generacija vozil DAF XD je prejela nagrado mednarodni tovornjak leta 2023 s strani žirije – 24 urednikov ter novinarjev s področja gospodarskih vozil, ki predstavljajo 24 večjih specializiranih revij za gospodarska vozila iz celotne Evrope. Serija XD je tako na prestolu nadomestila novo generacijo DAF-ovih vozil serij XF, XG in XG za špedicijo in težji transport, ki je bila izbrana za mednarodni tovornjak leta 2022.

Prispevek k večji učinkovitosti cestnega prometa

Na podlagi pravil za izbor mednarodnega tovornjaka leta nagrado prejeme tovorno vozilo, ki je bilo predstavljeno na trgu v zadnjih dvanajstih mesecih in je najbolj prispevalo k učinkovitosti cestnega prometa. Ta presoja se opira na več kritičnih meril, vključno s tehnološkimi inovacijami, udobjem, varnostjo, voznimi lastnostmi, ekonomično porabo goriva, vplivom na okolje ter skupnimi stroški lastništva. Ob povzetku glasovanja je predsednik žirije za izbor mednarodnega tovornjaka leta Gianenrico Griffini povedal: »Z uvedbo nove serije XD je DAF predstavil vrhunski tovornjak za distribucijo, ki postavlja nova merila v svojem razredu. Pri celotni paleti vozil serije XD je DAF bistveno izboljšal preglednost, ki je ključni dejavnik varnosti pri distribucijskih vozilih. Tudi učinkovitost vozila in udobje za voznika uvajata nov standard v tem segmentu.« Ena od glavnih prednosti novega tovrnega vozila je položaj voznika med vožnjo in vsestransko izboljšana vidljivost, ki jo zagotavljajo veliko, ukrivljeno vetrobransko steklo, stranska okna in opsijsko okno v spodnjem delu sovoznikovih vrat. Te značilnosti – skupaj s kamero za pregled nad mrtvim kotom in opsijskim sistemom kamer, ki nadomešča tradicionalna vzvratna ogledala – pripomorejo k večji varnosti ranljivih udeležencev v prometu. Poleg tega so člani žirije pohvalili tudi zmogljivost novih visoko učinkovitih pogonskih sklopov vozil serije XD, ki vključujejo zmogljive motorje PACCAR MX-11 z avtomatiziranim menjalnikom ZF TraXon z naprednimi funkcijami predvidevanja. Navdušuje pa tudi napoved novih povsem električnih pogonskih sklopov.

Tovornjaki DAF 2021: Xg+, XG in XF / FOTO: DOUWE BECKMANN - DAF TRUCKS

Armatura plošča nove generacije tovornjakov DAF
/ FOTO: LOET V EIJNDHOVEN

Čudovito priznanje

»Osvojitev nagrade za mednarodni tovornjak leta 2023 je čudovito priznanje za vse zaposlene ter zastopnike. Dokazuje, da vrhunska vozila serije DAF XD postavljajo nove standarde v industriji tovornih vozil, namenjenih pretežno gradbeništvu in distribuciji, saj prinašajo prvorazredno varnost, učinkovitost in udobje za voznika,« je povedal predsednik družbe DAF Trucks N.V. Harald Seidell.

Udobna notranjost tovornjakov DAF / FOTO: LOET V EIJNDHOVEN

Kabina tovornjakov nove generacije DAF je za 33 centimetrov prostornejša. / FOTO: SYTSE DIJKSTRA

CORDIA d.o.o. - DAF CENTER

Ljudska univerza Kranj – s ponosom za vse ljudi

V letu 2022 je dogajanje na LUK po covidnem obdobju postalo resnično živo. Že sam vstop v hišo nudi obiskovalcu možnost za takojšno vključitev v eno od dejavnosti: Svetovalno središče Kranj in Središče za samostojno učenje.

Svetovalno središče Kranj (SSK) je odraslim brezplačno v pomoč in jih podpre pri vključevanju v program osnovne šole za odrasle in pri nadaljevanju izobraževalne poti, vključevanju v neformalne izobraževalne programe za odrasle, ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti, pridobljenih v formalnem in neformalnem izobraževanju ter pri priložnostnem učenju, za nadaljnji osebni razvoj, nadaljnje izobraževanje in vključitev na trg dela ter pri samostojnem učenju.

V svetovalno dejavnosti v izobraževanju odraslih se je v izobraževalnem letu 2021/2022 vključilo 1089 udeležencev.

Središče za samostojno učenje (SSU) nudi brezplačno odraslim prijeten, miren in spodbuden prostor za samostojno pridobivanje novega znanja ali utrjevanje obstoječega na neformalen način, pripravljane seminarov, nalog, iskanje informacij po spletu ... Prostor je opremljen z osmimi računalniki, dostopom do interneta in z drugo IKT-opremo, na voljo pa so tudi različni učbeniki in drugo gradivo. Udeležencem SSU je na voljo strokovni delavec/mentor.

V izobraževalnem letu 2021/2022 je središče za samostojno učenje uporabljal 101 udeleženec.

Vključevanje občanov v obe dejavnosti in izobraževalne programe ter aktivnosti pod okriljem LUK v izobraževalnem letu 2021/2022 potrjuje, da je LUK usmerjena v lokalno okolje in prebivalstvo ter se hitro odziva na zaznane potrebe po znanjih, spretnostih in veščinah posameznih skupin prebivalstva.

Odrasli z nedokončano izobrazbo

Odraslim, ki želijo zaključiti izobraževanje, je na voljo program osnovne šole za odrasle in kar osem izobraževalnih programov za pridobitev srednješolske izobrazbe: ekonomski tehnik – SSI, PTI in PT,

predšolska vzgoja – SSI in PT, bolničar negovalec – SPI in trgovec.

V izobraževalnem letu 2021/2022 je programe za pridobitev izobrazbe obiskovalo 99 udeležencev.

Zaposleni

Na delovnih mestih se zaradi hitrih globalnih, socialnih, ekonomskih in tehnoloških sprememb pojavljajo potrebe po nadgrajevanju obstoječih ali pridobivanju novih znanj, spretnosti in veščin za kakovostno opravljanje dela in uspešno sodelovanje z ožjim in širšim poslovnim okoljem.

LUK je na svojem dogodku za zaposlovalce predstavila lastno ponudbo programov, namenjenih podjetjem, in prejela dragocene predloge za pripravo novih programov za podjetja, za zaposlene. Zaposlenim občanom so na LUK na voljo jezikovni tečaji, različna strokovna usposabljanja ter delavnice in tečaji za sprostitev, ki se jih je v izobraževalnem letu 2021/2022 udeležilo 586 udeležencev.

Novost v letu 2022 je bil program **KR ZA zaposlene**, ki je bil za zaposlene občane mestne občine Kranj brezplačen. V okviru tega programa je bilo izvedenih 15 tečajev, ki se jih je udeležilo 152 zaposlenih.

Starejši

Ljudska univerza Kranj že od leta 2011 v okviru svoje **Univerze za starejše** razvija in izvaja kakovostne izobraževalne programe, delavnice, predavanja in druge aktivnosti po dostopnih cenah. Starejši se lahko vključijo v jezikovne tečaje, ustvarjalne delavnice, računalniške tečaje, umetnostno zgodovino in delavnice za dobro počutje. Novosti pa na LUK razvijajo na osnovi želja in potreb udeležencev ter okolja.

V izobraževalnem letu 2021/2022 se je v programe Univerze za starejše vključilo 130 udeležencev.

Letošnje konference **KR ZA starejše**, ki je potekala pod naslovom KR digitalni starejši, se je udeležilo 40 udeležencev, ki so se naučili aktivno uporabljati QR kodo, spletne aplikacije Arriva, Grem z vlakom, Viber in WhatsApp, spletne portale za starejše vključno z E-zdravjem. Vsebine konference so napolnile Središče za samostojno učenje za vse tiste, ki se konference niso uspeli udeležiti, potrebovali pa so digitalna znanja. Izvedenih je bilo kar 12 delavnic, ki se jih je udeležilo 96 starejših. Strategija varstva starejših v Mestni občini Kranj je v letu 2022 omogočila brezplačno izvajanje programa KR ZA starejše. V okviru programa KR ZA starejše so na LUK izvedli 18 tečajev, ki se jih je udeležilo 125 starejših. V letu 2023 bodo program pripravili v skladu s željami in predlogi udeležencev.

Za vse, ki ne uspejo priti na tečaje, so izdelali pet učnih filmov, ki bodo na voljo vsakomur (Uporaba aplikacije Grem z vlakom, Varni na cesti, trije sklopi Nega na domu). Vse učne filme bo spremljal tudi prevod v znakovni jezik.

Poleg tega so starejšim na voljo tudi aktivnosti v programu medgeneracijskega sodelovanja (zdrav življenjski slog, osebna rast, pomagajmo si, medkulturne delavnice, ustvarjalne delavnice, družabni dogodki).

Mladi

Mladim so na voljo aktivnosti v programu medgeneracijskega sodelovanja (zdrav življenjski slog, osebna rast, pomagajmo si, medkulturne delavnice, ustvarjalne delavnice, družabni dogodki). S sprejemom Strategije razvoja mladinskega dela v Mestni občini Kranj načrtujejo na LUK v letu 2023 program **KR ZA mlade**.

Otroci

Na LUK so letos že tretjič izvedli program PAK – počitniške aktivnosti za otroke.

Letos se je zaradi povečanih potreb program izvajal na eni lokaciji več, skupno na štirih lokacijah, in tri tedne več, skupno 15 tednov. V programu so uspešno sodelovali z OŠ Predoslje, Stražišče in Janeza Puharja. Skupno se je PAK 2022 udeležilo 165 otrok, ki so preživeli v programu 211 počitniških dni.

Otroci so preživljali zanimive, poučne in zabavne počitniške dni tudi v programu medgeneracijskega sodelovanja, kjer so izvedli devet tednov počitniških aktivnosti. Udeležilo se jih je 81 otrok, v programu so preživeli 150 počitniških dni.

Počitniške aktivnosti in aktivnosti za otroke priseljence pa izvajajo čez celo leto.

Osebe s posebnimi potrebami in osebe z oviranostmi

Vrata LUK so odprta osebam s posebnimi potrebami in osebe z oviranostmi. Udeležijo se lahko aktivnosti na obeh lokacijah, tako na LUK kot v LUK – medgeneracijskem centru. V medgeneracijskem centru motivirajo osebe s posebnimi potrebami in osebe z oviranostmi k vključevanju v vse redne aktivnosti. Po dogovoru se prilagajajo tudi dotičnim ciljnim skupinam tako, da sodelujejo z organizacijami, ki v lokalnem okolju vključujejo osebe s posebnimi potrebami in osebe z oviranostmi. V letu 2022 so odlično sodelovali z Društvom Sožitje in Centrom Korak in nadejajo se, da bodo v letu 2023 vzpostavili sodelovanje tudi s preostalimi organizacijam, ki v lokalnem okolju vključujejo osebe s posebnimi potrebami in osebe z oviranostmi, s katerimi so tesno sodelovali pred covidom. Odprti so za nova sodelovanja in predloge za nadaljnje aktivnosti. V akcijski načrt za kakovost za leto 2023 bodo umestili tudi strategijo za vključevanje oseb s posebnimi potrebami.

Brezposelni

Na LUK so z uspešnim kandidiranjem na pozive Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje izvajali naslednje programe

- Socialni oskrbovalec na domu
- Digitalna pismenost osnove
- Digitalna pismenost napredno
- Excel
- Računalniška pismenost za odrasle
- Izpit iz znanja slovenščine na vstopni ravni (A1)

V izobraževalnem letu 2021/2022 je programe, sofinancirane s strani ZRSZ, obiskalo 181 udeležencev.

Poleg tega so brezposelnim osebam na voljo tudi aktivnosti v programu medgeneracijskega sodelovanja (zdrav življenjski slog, osebnostna rast, pomagajmo si, medkulturne delavnice, ustvarjalne delavnice, družabni dogodki).

Priseljenci

Človek ob prihodu v novo okolje potrebuje razumevanje, sprejemanje in prijatelje, šele nato se lahko uči jezik okolja, v katerega je prišel. Na LUK za priseljence pripravljajo različne programe za učenje slovenskega jezika, ki jih je v izobraževalnem letu 2021/2022 obiskalo 87 udeležencev. Z uspešnim kandidiranjem na javno naročilo so na LUK v letu 2022 izvajali projekt **Začetna integracija priseljencev**, kjer se je slovenskega jezika učilo dodatnih 56 udeležencev.

V projektu **Socialna aktivacija Gorenjske** so se priseljenke poleg slovenskega jezika učile tudi osnov IKT in pridobile raznovrstna znanja, ki jim bodo služila pri vstopu na trg dela. Na LUK lahko priseljenci opravljajo tudi izpit iz znanja slovenščine na vstopni ravni (A1) in na osnovni ravni (A2). V izobraževalnem

letu 2021/2022 se je izpita na obeh ravneh udeležilo 312 kandidatov.

Na LUK so za priseljence iz Ukrajine pripravili tečaj slovenskega jezika takoj, ko je po njem nastala potreba v lokalnem okolju. Že v začetku aprila so začeli učenje slovenščine in spoznavanje Kranja s skupino odraslih iz Ukrajine.

Poleg tega so priseljencem na voljo tudi aktivnosti v programu medgeneracijskega sodelovanja (zdrav življenjski slog, osebnostna rast, pomagajmo si, medkulturne delavnice, ustvarjalne delavnice, družabni dogodki).

Osebe z začasno zaščito v RS (UKR)

Z uspešnim kandidiranjem na javno naročilo so na LUK v poletnih mesecih začeli izvajati opismenjevanje oseb iz Ukrajine z začasno zaščito v Sloveniji, v katerega se je vključilo 17 otrok. Za učenje slovenskega jezika pri odraslih so poskrbeli v projektu Začetna integracija priseljencev, ki ga je obiskovalo 45 oseb z začasno zaščito v RS.

Hvaležni za leto 2022

Skupno so v izobraževalnem letu 2021/2022 v izobraževalnih programih, projektih, dejavnostih in aktivnostih na LUK zabeležili 11.985 obiskov in hvaležni so, da se v programe vključujejo različne skupine ljudi ter s tem opravljajo tako pomembno službo za celotno družbo.

Vabljeni, da se na LUK oglasite tudi vi in se vključite v eno izmed mnogih možnosti za pridobivanje uporabnih znanj ter si tako popestrite in obogatite svoje življenje. Poleg tega se boste z vključitvijo v programe na LUK tudi sprostili od vsakodnevnih obveznosti, se razvedrili in pridobili nova znanstva.

Parada učenja 2022

Ljudska univerza Kranj
Center za izobraževanje in kulturo
Cesta Staneta Žagarja 1, 4000 Kranj
T: 04/280 48 00, F: 04/201 28 91
E-pošta: info@luniverza.si

www.luniverza.si

Gimnazija raznolikih znanj

Gimnazija Kranj

*Razumem. Znam.
Sem z Gimnazije Kranj.*

Kontakt
tajništvo: 04/281 17 10
šolska svetovalna služba: 04/281 17 17
<http://www.gimkr.si>
e-pošta: gimnazija.kranj@gimkr.si

Gimnazija Kranj je znana po svojem zelo kakovostnem akademskem delu, hkrati si prizadevajo, da dijakom omogočajo osebni razvoj tudi skozi raznolike prostoračasne dejavnosti.

V preteklem letu so kranjski gimnazijci znova izstopali tudi na akademskem področju. V 122. generaciji maturantov Gimnazije Kranj se lahko pohvalijo s 17 dijakov, ki so maturo opravili z odliko, med njimi sta Nejc Urh in Nina Cankar zbrala vse možne točke. Enajstič v zgodovini njihove šole je 22 dijakov uspešno opravilo tudi mednarodno maturo, 13 med njimi z odličnim uspehom. Benjamin Bajd, ki je poletel na 34. Mednarodni računalniški olimpijadi osvojil zlato medaljo – prvo zlato odličje za našo državo, odkar Slovenija sodeluje na omenjeni olimpijadi –, se lahko pohvali še z absolutnim drugim mestom in zlato medaljo na 29. Balkanski računalniški olimpijadi. Na državnih tekmovanjih iz znanja je dijakom Gimnazije Kranj pripadlo 52 zlatih priznanj, osvojili so osem naslovov državnih prvakov in šest državnih podprvakov. Imeli so tudi kar sedem članov slovenskih ekip na srednješolskih olimpijadah iz znanja. V ospredje naj postavimo uspehe Žana Ambrožiča z osvojenjo bronaste medalje na fizikalni olimpijadi, Nine Cankar s prejeto pohvalo na kemijski olimpijadi in posebej že omenjenega Benjamina Bajda.

Gimnazijski glasbeniki (orkester, dekliški in fantovski zbor) so poslušalce v maju razveselili s koncertom filmske glasbe z naslovom Za vse, ki sanjajo v letnem gledališču Khislstein. Orkester in Dekliški pevski zbor Gimnazije Kranj letos praznujeta dvajseto obletnico ustanovitve. Jubilej so proslavili z dvema slavnostnima koncertoma v veliki dvorani Slovenske filharmonije. Ob koncu leta pa na Gimnaziji Kranj že tradicionalno izdajo koledar, tokrat so kot odziv na koronske razmere pripravili kolaže na temo tišine in časa.

Dijakom tako v okviru zunajšolskega programa nudijo več kot sedemdeset različnih dejavnosti in izpeljejo številne

zahtevne projekte. Šolsko leto začnejo s krstom prvošolcev, nato sledi projekt Dan ZaMe, s katerim opozarjajo na pomen mentalnega zdravja celotne šolske skupnosti, predvsem pa dijakov. Med pomembnejšimi projekti je še Dan talentov, ki ga pripravljajo v sodelovanju z iniciativno Inženirke in inženirji bomo. Na dogodka se mladi pri razmisleku o svojih življenjskih in kariernih poteh povežejo z uspešnimi posamezniki, ki so nekoč stali pred podobnimi odločitvami. Letos se jim je predstavilo dvajset posameznikov iz različnih sfer javnega življenja. Po temeljiti obnovi starega dela šolske stavbe so se zdaj lotili še garderobnih prostorov v kleti. V načrtih imajo tudi prenovo prizidka, ki ga prav tako čaka temeljita obnova tudi z energetske sanacije. Po sobi za počitek pa so dobili še »tiho sobo« z računalniki, ki bo v prvi vrsti namenjena profesorjem.

Na Gimnaziji Kranj je zelo razvito debaterstvo

Na Gimnaziji Kranj so posebej poudarili še sodelovanje njihovih dijakov na Model United Nations (MUN) konferenci na pravni fakulteti v Ljubljani – MUNLawS 2022, pri kateri gre za akademsko simulacijo razprav in pogajanj v organih Združenih narodov. Med srednjimi šolami so osvojili naslov najboljše delegacije in najboljšega delegata.

Dijaki Gimnazije Kranj so sicer letos že tretjič tudi sami gostili KranjMUN z udeleženci tako iz Slovenije kot tujine. Pet debaterjev Gimnazije Kranj pa je po spletu sodelovalo še na mednarodnem turnirju War of Words, ki ga je organizirala šola iz Dohe v Katarju z dijaki z vseh celin. V izredno ostri konkurenci so le za mišji rep zgrešili osmino finala. To je bil njihov najuspešnejši mednarodni turnir doslej in vsekakor več kot odlična motivacija za naprej.

SPL trajno odstranjevanje dlak*

Tehnologija trajnega odstranjevanja dlak z najnovejšo SPL metodo pri nas.

DEPILACIJA Z VOSKI LYCON

Vosek LYCON je narejen iz najboljših naravnih smol in čebeljih voskov, z dodanimi čutnimi aroma-terapevtskimi sestavinami.

NATANČEN PREGLED KOŽE Z DIAGNOSTIČNO kamero Skeyndor

Izvajamo dermadiagnostiko s pomočjo diagnostične naprave, ki združuje več meritev za popolno diagnostiko kože.

ANTIAGE NEGA OBRAZA

Personalizirane antiage nege obraza s profesionalno kozmetiko Skeyndor.

*Možnost nakupa darilnih bonov

Do konca januarja 2023 izkoristite 15% otvoritvenega popusta na vse storitve. Ob nakupu katerekoli nege obraza, vam brezplačno naredimo natančno analizo kože obraza z diagnostično kamero.

Zgornje Pirniče 43, 1215 Medvode | 040 876 994 | freya-beauty.si | @freya_healthbeauty_studio | freya healthbeauty studio

GORENJSKI MUZEJ

Tomšičeva 42
4000 KRANJ
Tel.: 04 201 39 50
www.gorenjski-muzej.si
info@gorenjski-muzej.si

Odpiralni čas:
od torka do nedelje
med 10. in 18. uro
Zaprto: ponedeljek, 1. 1., 1. 5.,
1. 11., velika noč, božič

Mag. Marjana Žibert,
direktorica

Še malo in na vrata bo potrkalo leto 2023, ki bo za Gorenjski muzej praznično leto. Zaznamovali bomo 70-letnico delovanja. A pustimo prihodnost ob strani in raje pogledimo, kakšno je bilo za nas letošnje leto.

Izjemno obiskan je bil cikel razstav Podobe nekdanjega Kranja. Spomnili smo se starih panoramskih razglednic Kranja, Glavnega trga pod arheološkim drobnogledom, obudili spomin na trgovske in obrtne lokale v središču mesta, na čas, ko so se gradile nove stanovanjske soseske, cikel pa smo zaključili z likovnimi upodobitvami našega mesta. Razstavo bomo v začetku naslednjega leta nadgradili tudi s katalogom, ki bo dragocen spomin na čase, ki so minili, obenem pa tudi dokument preteklosti Kranja, ki ga Kranjčani potrebujemo.

Osrednja razstava v gradu Khislstein je bila **Kaša, žganci, zelje – Dediščina prehrane na Gorenjskem za sodobno rabo**. Z razstavnim delom smo spregovorili o udarniškem gibanju po drugi svetovni vojni, arhitekturnih dosežkih Jožeta Plečnika na Gorenjskem, sodobni keramiki, evru kot gotovini, pesnikih, ki so pisali za Kranjsko čbelico, razstavili smo dela Nikolaja Beera, Mihe Perčiča, Jožeta Tisnikarja, v naših galerijah je gostoval Mednarodni festival likovnih umetnosti itd. Odmevne so bile razstave v Galeriji Prešernovih nagradencev.

Pričakovan medijski odziv je doživela razstava, posvečena 70-letnici kranjskega kantavtorja Andreja Šifrerja, z zgovornim naslovom NIČ proti VEČnosti. Njegove legendarne pesmi, ki so praktično ponarodele, popestrijo vsako zabavo, obletnico, srečanje. Izjemen obisk razstave je botroval tudi odločitvi, da z njo gostujemo po Sloveniji. Če si je niste ogledali v Kranju, spremljajte našo spletno stran, kjer bodo sveži podatki o gostovanju.

Prihajajoče leto 2023 bo za nas praznično, saj se bomo skozi celo leto spominjali 70-letnice delovanja Gorenjskega muzeja. Vabljeni na naše dogodke, v našo družbo. Poveselite se z nami in skupaj obujamo spomine.

Biotehniški center Naklo, center priložnosti in znanja

Biotehniški center Naklo, center priložnosti in znanja, bo tudi v prihodnje s 132 zaposlenimi skrbel za **ustvarjalne, inovativne in podjetne posameznike ter skupine**, ki soustvarjajo razvoj slovenskega podeželja. **Poseljeno podeželje** je tudi zagotovilo za **kakovostno življenje občanov, razvoj trajnostnega podeželskega turizma ter dobro samooskrbo s hrano**.

Naša glavna dejavnost je **izobraževanje in usposabljanje**, ki ga nadgrajujemo s pomočjo demonstracijskih poligonov. Razvijamo štiri področja: kmetijstvo, živilstvo in prehrana, hortikultura in naravovarstvo. V okviru teh področij usposabljam v programih srednje strokovne in poklicne šole, strokovne gimnazije in višje strokovne šole.

Vodstveni tim Biotehniškega centra Naklo

Pomembno vlogo v našem centru in izobraževalnem procesu ima **raziskovalno, projektno in timsko delo**. Dijaki, študenti, učitelji in predavatelji imajo v centru **odličen poligon** za omenjene načine dela.

Vseživljenjsko učenje je **gradnik razvoja vseh generacij**, tako je naš center **odprto učno okolje** za vse motivirane, zainteresirane za pridobitev tako **formalne** kot tudi **neformalne izobrazbe**.

Za izobraževanje, usposabljanje in raziskovanje imamo na voljo številne **učne poligone in delavnice**: 22 hektarov kmetijske zemlje, hlev za govedo in konje, dva rastlinjaka, mlekarsko in sadjarsko delavnico.

Proizvode prodamo **v šolski trgovini**, kjer usposabljam

za prodajo dijake, študente in tudi druge zainteresirane občane.

Za športne aktivnosti in prosti čas imamo na voljo **športno dvorano, zunanja igrišča in manežo za jahanje konj**.

Ponosni smo na evropski nagradi za inovativno poučevanje, ki smo ju v letu 2022 prejeli za razvoj, vodenje in izvedbo projekta **FARMID** (možnosti zaposlovanja oseb z lažjo motnjo v duševnem razvoju na kmetijah) in kot partnerji v projektu **SENHIAS** za sodelovanje ter izvedbo aktivnosti (vplivi invazivnih tujerodnih organizmov na biodiverzitetu in pokrajinsko pestrost vključenih držav).

Vabimo vas, da nas obiščete na spletni strani BC Naklo (<http://www.bc-naklo.si>) in na naših predstavitvah v centru.

Na Gimnaziji Franceta Prešerna uspešno delo oplemenitili z jabolkom navdiha

Gimnazija Franceta Prešerna
Kidričeva cesta 65, 4000 Kranj
T: 059 093 340
E: tajnistvo@gfp.si
W: www.gfp.si

Za Gimnazijo Franceta Prešerna je bilo leto 2022 med uspešnejšimi. Zaradi velikega zanimanja za vpis so v šolskem letu 2022/23 dijake vpisali v dodatni oddelek splošne gimnazije, v letu 2021/22 pa pridobili celo nov program – športni oddelek splošne gimnazije. Njihovo kakovostno delo je prepoznal tudi predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in jim podelil državno priznanje jabolko navdiha.

Jabolko navdiha so prejeli za sistematično delo z mladimi športnimi talenti in za spodbujanje razvoja tekmovalcev na športnem in izobraževalnem področju. Gimnazijo so obiskovali številni izvrstni slovenski športniki in trenerji, med njimi tudi **pet nosilcev olimpijskih odličij**, osvojili so kar **enajst olimpijskih medalj**. Za delo s športniki so prejeli tudi certifikat **Športnikom prijazno izobraževanje**, ki ga podeljuje Olimpijski komite Slovenije. Sistem dela, ki so ga razvijali skupaj s športniki, uspešno nadgrajujejo z dijaki, ki imajo ambicije tudi na drugih življenjskih področjih. Letošnji maturant **Jernej Mišič**, eden najboljših slovenskih harfistov, ki se je vzporedno izobraževal na glasbenem konservatoriju Jacopo Tomadini v italijanskem Vidmu, je po uspešno opravljeni maturi tudi že diplomiral, študij pa nadaljuje v Haagu. Zato so se odločili, da svojim najuspešnejšim dijakom posvetijo prav posebno pozornost. Pripravili so trajno razstavo, na kateri so predstavljeni dijaki, ki so s svojimi dosežki zaznamovali slovenski in svetovni prostor. Na steni uspešnih je mesto dobilo **29 nekdanjih in sedanjih dijakov**, ki

so vsak na svojem področju dosegli nadpovprečne rezultate tako doma kot v tujini, to so: **športniki, glasbeniki, slikarji, fotografi, podjetniki, poslovneži, prejemniki Michelinovih zvezdic** ... Veseli jih, da se je na šoli izobraževalo toliko izjemnih posameznikov, da načrtujejo že drugo steno uspešnih.

Najbolj pa so se v letošnjem šolskem letu razveselili, da je življenje po epidemiji postalo normalnejše. Ponovno so lahko organizirali izmenjave, obšolske dejavnosti, ekskurzije, maturantski ples ... Ponovno je zaživel projekt **Erasmus+ Govori z menoj**, tukaj sem, pri katerem poleg njihove gimnazije sodelujejo **finska umetniška gimnazija**, partnerska šola iz **Francije**, **gimnazija Lycee Cordouan**, in **španska šola IES LA Patacona**. Letos so organizirali že izmenjave s Francijo, Španijo, Nizozemsko, Norveško in Finsko. Organizirali so tudi ekskurzije po Sloveniji in tujini in različne tabor, **spoznavni tabor v Bohinju**, **matematičnega v Planici**, **naravoslovnega v Osilnici** in **ruskega na slovenski obali**. Ponosni so na svoje dijake, ki so aktivni in uspešni na mnogih življenjskih področjih.

Dom Taber – »dom« v pravem pomenu besede

Šmartno 70
4207 Cerklje na Gorenjskem
04 20 27 600
www.domtaber.si
info@domtaber.si

Martina Martinčič, direktorica

Dom Taber je zasebni socialnovarstveni zavod, katerega ustanoviteljica je Občina Cerklje na Gorenjskem. Prve stanovalce smo v dom sprejeli v mesecu septembru leta 2015.

Danes v domu skrbimo za 156 stanovalcev. Nudimo jim varen in topel dom ter strokovno in kvalitetno oskrbo. Poleg domskega varstva izvajamo tudi pomoč na domu ter razvoz kosil na dom.

Dom Taber zagotavlja vsem stanovalcem kakovostno oskrbo in zdravstveno nego ter ambulantno zdravstveno obravnavo. Lajšamo jim starostne in zdravstvene težave ter zagotavljamo mirno, varno in prijetno starost. S prijaznim spodbujanjem dobrih medsebojnih odnosov stanovalcem v sodelovanju s svojci ter prostovoljci iz lokalne skupnosti nudimo tudi čim več aktivnosti, ki zadovoljujejo njihove potrebe po sproščanju in dobrem počutju. Vodilo našega doma je odprt in spoštljiv odnos do vseh stanovalcev ter v čim večji meri upoštevanje potreb slehernega posameznika, v prvi vrsti pa ohranjanje dostojanstva ter zaščita pravic. Že od samega začetka delovanja imamo postavljeno jasno vizijo, in sicer postati dom, prepoznan po dobri in kvalitetni oskrbi ter dobrih medsebojnih odnosih.

Storitve institucionalnega varstva starejših Dom Taber nudi predvsem domačinom ter občanom bližnjih občin, tako rekoč v njihovi življenjski sredini. Tako stanovalcem omogočamo ohranjanje tesnih stikov z družino ter širšim socialnim okoljem, iz katerega prihajajo. Še posebno pozornost pa namenjamo kakovostnemu izvajanju storitev za osebe z demenco.

V Domu Taber smo bili v letu 2022 uspešni na razpisu za podelitev koncesij za opravljanje institucionalnega varstva, kjer bomo pridobili dodatnih 48 mest za stanovalce z demenco.

Demenca je bolezen sodobnega časa in je v velikem porastu. Je bolezen, na katero v Sloveniji in po svetu nismo dobro pripravljeni.

Na spremembe si v domu želimo biti pripravljeni, zato razvijamo metode in koncepte dela tudi na tem področju. V letošnjem letu smo skupaj s Fakulteto za socialno delo pristopili k projektu Celostna oskrba stanovalcev z demenco.

Poleg Doma Taber se gradijo varovana stanovanja in ravno tu nas v prihodnosti čakajo novi izzivi. S svojimi storitvami bomo stanovalcem varovanih stanovanj skušali olajšati njihov vsakdan, predvsem pa jim omogočiti, da čim dlje ostanejo v svojem domačem okolju.

Ob pojavu epidemije bolezni covid-19 se je pokazalo, kako težko in naporno je delo v domu, zato veliko pozornosti in skrbi namenjamo našim zaposlenim. Poudariti moram odlično sodelovanje z županom Francem Čebuljem ter s člani Sveta zavoda Taber. V zadnjem letu smo skupaj sprejeli kar nekaj pomembnih odločitev za nagrajevanje zaposlenih.

Zaposleni so v teh težkih časih pokazali veliko mero pripadnosti domu in poklicu, ki ga opravljajo, za kar se jim iskreno zahvaljujem. Ravno tako se ob tej priložnosti zahvaljujem stanovalcem in svojcem za vso potrpežljivost in razumevanje.

Knjižnica ne pozna zidov

MESTNA *knjižnica* KRANJ

Mestna knjižnica Kranj
Gregorčičeva ulica 1, 4000 Kranj
Tel.: 04 20 13 555
E-naslov: mkk@mkk.si
Spletna stran: www.mkk.si

Maja Vunšek, direktorica Mestne knjižnice Kranj
/ FOTO: TINA DOKL

V Mestni knjižnici Kranj se zavedajo pomembnosti povezovanja z okoljem, v katerem delujejo, zato moči na različne načine usmerjajo v sodelovanje z lokalno skupnostjo.

Ob številnih v Mestni knjižnici Kranj v preteklih letih že uveljavljenih akcijah spodbujanja branja, kvizih, ugankah in drugih prireditvah za otroke, različnih izobraževalnih dogodkih, pogovornih večerih in informacijskem izobraževanju za odrasle so knjižničarji v prvem polletju opravili inventuro knjižničnega gradiva v vseh krajevnih knjižnicah, kjer izvajajo knjižnično dejavnost. Na pobudo domačinov so izpraznili izposojevališče premične zbirke v Podblici in ga po prenovi poleti ponovno vzpostavili. Oktobra so uspešno izvedli že drugo fazo prenove skladišča, ki ga opremljajo s posebnimi arhivskimi omarami, kompaktusi.

K večjemu vpisu novih članov v knjižnico je zagotovo prispevala akcija Bližnjice do knjižnice, s katero približujejo knjižnico tudi neuporabnikom, predvsem pa izven knjižničnih prostorov ponujajo možnost vpisa v knjižnico in izposajo gradiva. Pomemben in prepoznaven lik, ki promovira knjižnico na terenu, je Modri pes, simpatična maskota Mestne knjižnice Kranj. Ena izmed osrednjih akcij je bil vsekakor prvi razpis literarnega natečaja Franceta Pibernika z naslovom Samo odločiti se moraš, ki je namenjen gorenjskim srednješolkam in srednješolcem. »Želja obeh njegovih hčera, Barbare in Marije, je, da ohranjamo spomin na Pibernikovo življenje, zato tudi odločitev, da se je natečaj začel 2. septembra, ko bi njun oče praznoval svoj 94. rojstni dan, zaključil pa 3. decembra, ko bi praznoval France Prešeren, ki mu je Pibernik posvetil tudi del svoje raziskovalne poti,« poudarja direktorica knjižnice Maja Vunšek. Ob tem so na Ta veseli dan kulture v knjižnici slovesno predali v uporabo delovno mizo Franceta Pibernika, ki so jo dobili v dar od njegovih potomk, obnovili pa so jo v Fundaciji Vincenca Drakslerja. S Pibernikovim portretom na steklu so odprli površine, namenjene portretom slavnih kranjskih literatov in literatov.

Zaposleni so v tem letu obiskovalcem v pritličju knjižnice Globus pripravili dve obširni in zanimivi razstavi. Prva je bila posvečena 60-letnici nekdanje Pionirske knjižnice, ki je bila v svojem najbolj »živem« obdobju pomemben doprinos k takratni bralni kulturi generacij, ki danes v knjižnico pripeljejo svoje otroke in vnuke. Druga, domoznanska, je še vedno na ogled, obravnava pa 50-letnico Globusa, ki je bil zgrajen za nakupovalni center in z njim doživel zlata leta. Po temeljiti prenovi pa že enajst let v njem domuje Mestna knjižnica Kranj, ki zlato dobo stavbe podaljšuje v prihodnost.

Pogled naprej je usmerjen v nove storitve. Tudi v 3D-virtualno knjižnico, ki so jo na spletni strani Interreg EU označili za dobro prakso ohranjanja kulturne dediščine in ohranjanja njene dostopnosti širši javnosti. Direktorica je še posebej ponosna na prvo fazo vzpostavitve 24-urne knjižnice, ki v Kranj prinaša celovito ponudbo brezplačnih knjižničnih storitev in približuje branje članom tudi izven rednega obratovalnega časa knjižnice. Želja za prihodnost je širitev knjižnične mreže s 24-urno knjižnico v odmaknjene ali težje dostopne kraje v mestni občini Kranj. Med novosti in nove storitve za prihodnost pa se uvršča tudi nov prostor, ki ga je spomladi za knjižnico odkupila Mestna občina Kranj in v katerem bodo odprli KReativnico. »V tem prostoru bodo obiskovalci različnih starosti sami ali z mentorji sodelovali pri kreativnih projektih, predvsem pa bodo imeli priložnost izkusiti digitalno napredna orodja. Prostor bo omogočal dostop do vsebin, tehnologije in socialnih povezav, ki vsem niso zlahka dostopne. Učencem zadnje triade osnovne šole in srednješolcem bo omogočal nova doživetja, eksperimentiranje z novimi mediji in drugačnimi pristopi pri učenju novih veščin. Knjižnica bo s KReativnico postala center novih izkušenj, ki navdihujejo in povezujejo«, je zaključila Maja Vunšek.

V prvih devetih mesecih

Obisk v knjižnici zaradi Cobissa: -15 odstotkov

Obiskovalci v Globusu: +19 odstotkov

Aktivni člani: +6 odstotkov

Novovpisani člani: +49 odstotkov

Izposoja gradiva: +3 odstotkov

Vabljeni v dnevno varstvo starejših

Informacije:
Dom upokojencev Kranj
Cesta 1. maja 59, 4000 Kranj
Telefon: 04 280 13 00

Pomoč na domu:
Telefon: 04 280 13 10

Nadja Gantar, direktorica

Dom upokojencev Kranj bo prihodnje leto praznoval 50 let skrbi za starejše v mestni občini Kranj.

Izvajamo institucionalno varstvo za 213 stanovalcev. Razvili smo različne programe, ki omogočajo, da naši občani in občanke lahko ostajajo dlje časa v domačem okolju z našo podporo in storitvami.

Že več kot 20 let nudimo razvoz kosil na dom, izvajamo začasno varstvo, dnevno varstvo in v sodelovanju z Mestno občino Kranj tudi pomoč na domu.

Veseli smo nove pridobitve – povsem prenovljenih prostorov na Planini, kjer bomo izvajali dnevno varstvo za starejše nad 65 let. Sem se lahko vključijo vsi, ki se počutijo osamljene, ne zmorejo več skrbi zase ali pa nimajo nikogar, ki bi poskrbel zanje. Seveda je pogoj, da jih nekdo pripelje in odpelje domov. Zakaj bi se vključili? Zato, ker boste pri nas dobili varno bivanje z vsemi obroki, aktivnosti, prilagojene željam in potrebam uporabnikov, druženje, branje dnevnih časopisov, sodelovanje z različnimi društvi, skratka pri nas se dogaja. Dnevno bivanje bo podprto tudi z zdravstveno nego, lahko pa se dogovorimo tudi za dodatne storitve, kot so pedikura in frizerske storitve.

Dnevno varstvo poteka od ponedeljka do petka od 6.30 do 17. ure.

Za vključitev potrebujete naslednje obrazce:

- prošnja za sprejem ali premestitev v institucionalno varstvo,
- zdravniško spričevalo.

Veseli bomo vsake nove vključitve naših občanov in občank, saj tako poskrbimo, da so vključeni v aktivno obliko preživljanja prostega časa, popestrimo jim njihov vsakdan in razbremenimo svojece, saj vedo, da je za njihove najbližje dobro poskrbljeno.

Za vse dodatne informacije so vam osebno ali po telefonu na voljo v Domu upokojencev Kranj, Cesta 1. maja 59, Kranj, v socialni službi, v času uradnih ur od ponedeljka do petka:

- torek in četrtek: od 9. do 11. ure in od 13. do 14. ure
- ponedeljek in petek: od 9. do 11. ure
- sreda: od 9. do 11. ure in od 13. do 16. ure

Telefonska številka: 280 13 00

Elektronski naslov: kranj@ssz-slo.si Internetni naslov: www.du-kranj.si

Naši zadovoljni uporabniki povedo, **da radi prihajajo, ker se vedno nekaj dogaja, diši po kavi in pecivu, ki ga sami spečejo, in ker imajo družbo.** Res je tako.

Dobrodošli v naše dnevno varstvo.

Visoka strokovnost in širitev v lokalno okolje

Šercerjeva ulica 35
T: 04 537 50 00
E: tajnistvo@dom-drjankabenedika.si
www.dom-drjankabenedika.si

Alen Gril, direktor Doma dr. Janka Benedika Radovljica / FOTO: TINA DOKL

Leta 1982 zgrajeni prizidek k Domu dr. Janka Benedika v Radovljici je edini del domske stavbe, ki doslej še ni bil v celoti prenovljen.

/ FOTO: GORAZD KAVČIČ

Leto, ki se izteka, je bilo za Dom dr. Janka Benedika Radovljica zelo uspešno, a tudi naporno. Kot najpomembnejšega poudarjajo projekt vzpostavitve Medgeneracijskega centra Bled, kjer odlično sodelujejo s knjižnico in ljudsko univerzo.

V Domu dr. Janka Benedika Radovljica so tudi v iztekajočem se letu hodili po jasno začrtani poti zavezanosti kakovosti oskrbe stanovalcev, zagotavljanja najboljših mogočih pogojev za zaposlene in najvišjim standardom. Cilji ostajajo visoki tudi za prihajajoče leto.

Dom dr. Janka Benedika v Radovljici je ena tistih ustanov, ki jih niti težke razmere v času epidemije niso ustavile v doslednem izpolnjevanju poslanstva in zavezanosti najvišjim strokovnim standardom.

V obdobju, ko se je posebej pokazalo, da so ena od najpomembnejših pa tudi najbolj občutljivejših točk v sistemu zdravstva in socialne oskrbe kadri, so se še intenzivneje kot prej posvečali grajenju odličnega kolektiva zaposlenih in ustvarjanju čim boljšega delovnega okolja zanje.

»Ponosni smo, da ne beležimo večjih odhodov zaposlenih, zadnji se je zgodil zaradi upokojitve,« je pojasnil direktor doma Alen Gril. »Celo nasprotno, na naše razpise se prijavljajo delavci iz drugih zavodov, kar pomeni, da nam je uspelo zagotoviti spodbudno delovno okolje,« je zadovoljen direktor, ki eno od svojih osnovnih poslanstev vidi prav v skrbi za ustvarjanje kvalitetnih delovnih razmer, med katere spadajo tudi možnost nadaljnjih izobraževanj in usposabljanj ter napredovanja. Le strokovno močni in zadovoljni zaposleni namreč lahko dobro skrbijo za stanovalce, je prepričan.

Prav zato je posebno vesel prihoda novih moči na mesto pomočnika direktorja za zdravstveno nego. To pomembno in odgovorno funkcijo je prevzel Darko Lončner, dipl. zn., mag. zdr.-soc. manag., ki ima dolgoletne izkušnje na področju psihiatričnega zdravljenja. Prav te mu zdaj pri delu predstavljajo izjemno dodatno kompetenco. Starejših z različnimi oblikami težav na tem področju je iz leta v leto več, znanj in izkušenj med zaposlenimi pa še vedno primanjkuje. Kot še eno pomembno lastnost novega pomočnika za zahtevno področje zdravstvene nege pa direktor Gril poudarja njegova znanja pri organizaciji oskrbe starejših in komunikaciji z zaposlenimi.

Leto, ki se izteka, je bilo sicer za radovljški dom za starejše zelo uspešno, čeprav tudi naporno. Kot najpomembnejšega poudarjajo projekt vzpostavitve Medgeneracijskega centra Bled, kjer odlično sodelujejo s knjižnico in ljudsko univerzo, zanimanje za storitve, ki jih ponuja center, pa je izjemno veliko.

V skrbi za najvišje standarde delovanja je dom lani dokončno pridobil standard vodenja kakovosti ISO 9001, konstantno sledijo trendom digitalizacije poslovanja. Podaljšuje se certifikat Družbeno odgovorno podjetje – podjetje, prijazno zaposlenim, ki je dodaten dokaz, da so na dobri poti vzpostavljanja motivacijskega okolja za zaposlene; ti na novo prihajajo v hišo in v njej tudi ostajajo. Dom je vključen tudi v projekt Demenci prijazna točka. Vestno izpolnjujejo zastavljene cilje, tudi zato se obseg storitev pomoči na domu v občinah Bled, Radovljica in Gorje povečuje. Še hitreje pa narašča število zunanjih naročnikov kosil, ki jih je zdaj že več kot sto, kar kaže, da so v domu na tem področju cenovno ugodni in kakovostni.

Posebno ponosni so na pridobljenih 1,8 milijona evrov nepovratnih sredstev države, s katerimi se bodo še pred koncem leta lotili zahtevne rekonstrukcije edinega še neobnovljenega dela domske stavbe, to je drugega in tretjega nadstropja bloka B, v okviru projekta pa bodo obnovili še del pritličja in zamenjali dve glavni dvigali v stavbi.

Odločitev o tem, kako in kdaj se bo nadaljeval načrtovani projekt gradnje novega doma za starejše v Kamni Gorici, pa je, kot poudarja Gril, na strani države. Trenutno je v pripravi izdelava projektne naloge zanj.

Dom dr. Janka Benedika je prijetno okolje za bivanje stanovalcev ter stabilno in motivacijsko delovno okolje za vse zaposlene.

prodaja materiala za:

CENTRALNO OGREVANJE VODOVODNE INŠTALACIJE PLINSKE INŠTALACIJE

**Vabljeni v trgovino
VAN-DEN v Šenčurju**

kjer vam nudimo široko
paletu kvalitetnih materialov
za vodovod in ogrevanje.

KORATHERM RADIATORJI

PEČI

DIMNIŠKE TULJAVE

ODOČNA PLASTIKA

DROBNI MATERIAL

RADIATORSKI RAZDELILCI

Vesel božič in srečno!

Številnim kupcem se
zahvaljujemo za obisk naše trgovine, poslovnim
partnerjem pa za dosedanje sodelovanje.

Hkrati se priporočamo tudi v naprej.

Vsem Vam želimo prijetne božične praznike ter
obilo zdravja in poslovnih uspehov v naslednjem letu.

NEKAJ VEČ

ŠVEDSKA KVALITETA

**prihranek pri ogrevanju
do 70%**

- MONTAŽA • POPUSTI
- SUBVENCIJA

Toplotna črpalka zrak - voda

CTC EcoAir

- Primerna za uporabo pri zunanjih temperaturah do -22°C.
- Enostavni hidravlični in električni priključki.
- Izjemno zmogljiv vijalni kompresor ogreva vodo vse do 65°C.
- Priključitev na obstoječ ogrevalni sistem z regulacijo Ecologic Family/PRO ali povezava v popoln ogrevalni sistem z notranjima enotama EnoZenith i550 Pro ali i250.
- Zasnovana za delo v najtežjih skandinavskih pogojih.

Zaupanja vredno ogrevanje že od leta 1923

VAN - DEN d.o.o. Kranj, Mlakarjeva ulica 74, 4208 Šenčur

tel: 04 251 98 00, e-mail: info@van-den.si, delovni čas: pon. - pet. od 7h do 19h, sob. od 7h do 12h

Vabljeni v **SPECIALIZIRANO PRODAJALNO Z MEDICINSKIMI PRIPOMOČKI LL VIVA KRANJ**

LL VIVA KRANJ
Kidričeva cesta 2, Kranj
T: 04 201 48 50
E: llviva.kranj@llgrosist.si
Od pon. do pet.: 8.00–17.00

V specializiranih prodajalnah
LL Viva izdajamo medicinske
pripomočke na naročilnico.

ZZZS
Zavod za zdravstveno
zavarovanje Slovenije
www.zzzs.si

Specializirana prodajalna z medicinskimi pripomočki v Kranju na Kidričevi cesti 2, na Zlatem polju je svoja vrata prvič odprla leta 2002, s 1. oktobrom letos pa se je kot peta pridružila verigi specializiranih prodajaln LL Viva.

LL Viva je sodobna specializirana prodajalna z medicinskimi pripomočki, zdravili brez recepta ter drugimi izdelki za ohranjanje zdravja in dobrega počutja, ki so namenjeni vsem starostnim skupinam. V LL Vivi Kranj bomo do sedaj uspešno delo še nadgradili, saj bodo stranke, ob dobro poznanih obrazih vedno prijaznih in zanesljivih zaposlenih, deležne številnih novosti in dodatnih storitev, kot so analiza stopal in izdelava FootBalance vložkov po meri, merjenje venskega pretoka in kostne gostote ter svetovanje o uporabi medicinskih pripomočkov in prehranskih dopolnil.

V ponudbi LL Vive najdete:

- pripomočke za pomoč starejšim pri vsakdanjih opravilih,
- pripomočke za gibalno ovirane osebe,
- ortopedsko obutev,
- opornice,
- diagnostične teste,
- izdelke za oskrbo poškodb in ran,
- kozmetične izdelke in izdelke za osebno nego,
- izdelke za odpravljanje oziroma lajšanje težav, povezanih z boleznimi sodobnega časa.

www.llviva.si

BIODINAMIKA ZMAGUJE

S prizadevanji društev Ajda smo v Sloveniji čisto v ospredju tega, v kar se svet prebuja. Po 30 letih slovenske biodinamike odličja iz sveta dežujejo in zamislite si, celo naša stroka počasi odpira oči!

Lani dve prvi mesti na evropskih natečajih za našega kmeta, predvsem pridelovalca zelenjave, **Zvoneta Černeliča**.

Letos med slovenskimi vinarji prvo mesto v svetu za **Zorjanov roze ottonel**.

Po coroni nam svet grozi z načrtovano lakoto. Tovarne mineralnih gnojil brez razloga zapirajo, zahodni oligarhi kupujejo semena in semenarne... Slovensko konvencionalno kmetijstvo brez uvoza mineralnih gnojil, sredstev za zaščito rastlin in semen iz tujine ne more pridelati nič. Če se zgodi, da potrebnega uvoza ne bo, pa tudi v tujini pridelane hrane za uvoz ne, nam huda prede.

Vrag je odnesel šalo. Čas je, da kmetje konvencionalno kmetovanje opustijo in se nemudoma lotijo zdravljenja svoje zemlje z biodinamičnimi preparati, poskrbijo, da bodo spet lahko sejali svoja semena in pridelali hrano kot je treba.

Kmetje, sprejmite ponujeno roko, potrošniki, spodbujajte jih! Pojdite po novo znanje k društvom Ajda, izkoristite dragocene, brezplačne možnosti, ki se ponujajo na spletnih straneh društev, Založbe Ajda in naših kmetov, ki so že dosegli pravico do uporabe blagovne znamke Demeter, kupite knjige, ki vam prinašajo znanje, ki ga potrebujete!

Literatura Založbe Ajda

in vsebine na naših spletnih straneh so na tej poti vaš najodličnejši vodnik.

Vsakoletni setveni priročnik

Naslovi
društev

Ajda

Društvo za b-d gospodarjenje Lan Bela krajina
8333 Semič ☐ 041 760 739

Sadjarstvo društvo Borovnica
1353 Borovnica ☐ 030 604 004

Društvo za b-d gospodarjenje Ajda Dolenjska
8220 Šmarješke Toplice ☐ 031 645 476

Društvo Ajda Domžale
1230 Domžale ☐ 041 323 249

Društvo Ajda Gorenjska
4240 Radovljica ☐ 041 948 336

Društvo za b-d gospodarjenje Ajda Goriška
5290 Šempeter pri Gorici ☐ 040 658 482

Društvo za b-d gospodarjenje Ajda Istra
6274 Šmarje pri Kopru ☐ 041 607 819

Društvo Ajda Koroška
2360 Radlje ob Dravi ☐ 031 839 488

Društvo biodinamikov Notranjska
1380 Cerknica ☐ 041 444 736

Društvo za b-d gospodarjenje Podravje
2236 Cerkvenjak ☐ 031 405 502

Društvo za b-d gospodarjenje Pomurje
9000 Murska Sobota ☐ 040 373 332

Društvo za b-d gospodarjenje Ajda Posavje
8294 Boštanj ☐ 041 458 532

Društvo Ajda Posočje
5220 Tolmin ☐ 041 297-873

Društvo Ajda Sostro
1261 Lj. – Dobrunje ☐ 041 364 897

Društvo za b-d gospodarjenje Ajda Štajerska
3220 Velenje ☐ 041 803 073

Društvo Ajda Vrzdenc
1370 Logatec ☐ 064 204 870

www.demeter.si

Nova spletna stran:

www.ajda-vrzdenc-zalozba.si

Vrača se letalski promet

Fraport Slovenija, d. o. o.
Zg. Brnik 130 a
4210 Brnik
www.lju-airport.si

Na ljubljansko letališče se vrača popotniški vrvež. Letos so letalski prevozniki Slovenijo povezovali z 19 rednimi linijami, tudi z novega potniškega terminala, ki se je kot največja investicija Fraporta Slovenija doslej odprl lani poleti.

Od leta 2014, ko je Fraport AG preko hčerinskega podjetja Fraport Slovenija prevzel upravljanje ljubljanskega letališča, je v razvoj in posodobitev infrastrukture vložil že več kot 70 milijonov evrov. Med investicijami gotovo izstopa novi potniški terminal, 23 milijonov evrov vreden objekt, ki ga je družbi uspelo zgraditi v le dveh letih. Sodoben objekt, ki potnikom ponuja višjo kakovost in večjo pestrost ponudbe, se razteza na 10 tisoč kvadratnih metrih površine in so ga slovesno odprli julija lani, ko je bila letalska industrija še dodobra zaznamovana z epidemijo covid-19.

Terminal je torej letos praznoval prvo leto delovanja, v Fraportu Slovenija pa so se lahko znova razveselili potniškega vrveža, ki že spominja na rekordna leta pred epidemijo.

Kot poudarjajo v Fraportu Slovenija, imajo škarje in platno v rokah letalski prevozniki, ki nosijo tudi daleč največje poslovno tveganje za uspešnost povezav. A po ustavitvi letalskega prometa zaradi covid-19 so se največji letalski prevozniki uspešno vrnili tudi na ljubljansko letališče. Letos so bili potnikom na voljo leti na 19 destinacij, še posebno pa razveseljuje dejstvo, da lani vzpostavljena povezava Flydubai

z Dubajem letos dobiva nadgradnjo – prevoznik namreč od 22. decembra omogoča vsakodnevne lete na destinacijo.

Na rednih linijah je sicer največ potnikov potovalo v London, Istanbul, Frankfurt, Pariz in Zürich, pestra pa je bila tudi ponudba čarterskih letov, s katerimi so počitnikarji leteli vse od Portugalske do Jordanije, največ seveda v Turčijo, Španijo in Egipt.

V Fraportu Slovenija se nadejajo, da bodo letos presegli zastavljene cilje in na letališču pospremili blizu milijon potnikov. Številke iz predkoronskega obdobja pa bodo predvidoma znova dosegli v letu 2026 oz. v primeru čarterskih letov v letu 2024.

Po investicijskem ciklu, ki se je zaključil z dokončanjem terminala, se nameravajo na Fraportu v prihodnje osredotočiti na manevrske površine letališča in posodabljanje tovarne infrastrukture. Že letos so razširili tovarni terminal in nadomestili dotrajan šotorski objekt z grajeno konstrukcijo.

Prizadevajo si tudi za trajnostno in okolju prijazno delovanje. Prihodnje leto bodo na svojih objektih zgradili že drugo sončno elektrarno, ki bo skupaj z že nameščeno zagotavljala več kot petino elektrike, ki jo porabi letališče.

Tadej Šink

horarni astrolog, Astrološko društvo Modra Luna

Letni horoskop za leto 2023

Tako kot se spreminjamo ljudje, se spreminjajo vrednote, svet ... In včasih se mi zdi, da smo na hitrem vlakcu in da drvimo. Kam drvimo, je odvisno od vsakega posameznika. Globok navdih bi morali najti v preteklosti, iz katere lahko izluščimo kakšno modrost. Leto 2023 bo dinamično, vladar bo Mars in tako se bo vsak moral premakniti naprej in slediti svojemu srcu. Spremembe bodo drzne in poučne, bo tudi leto dvomov in premikov na bolje. Ljudje smo besedno že leta podhranjeni in upam, da se bo to spremenilo. Želim vam, da bi bile tudi vaše besede polne in bi vam sedmica prinesla pravljico in priložnosti za spremembo na bolje. Pozitivne misli vam bodo v ponos in duhovna znanja bodo priložnost, da pogledate na življenje s svetle plati. Tako lahko najdete širšo sliko in moč. Blesteli bodo tisti ljudje, ki imajo radi naravo, vrt ali rastline v intimnosti doma. Spisani horoskop naj vam bo navdih in imejte se radi.

Oven // 21. 3.–20. 4.

Od januarja do aprila: Januarja se bodo uspehi vrstili, tako v ljubezni kot na delovnem mestu. Pridobili boste informacije, na katere boste upravičeno ponosni. Februarja boste delali osebno bilanco in ozavestili, da morate zaprositi za pomoč. Vztrajnost vam bo prišla prav v pogledu prijateljstva in pri vseh oblikah sodelovanja. Marec bo mesec duhovne preobrazbe in priložnost, da boste predelali tisto, kar vas bremeni ali boli. Odločitve, ki bodo sprejete v aprilu, bodo zanimive in prav poučne. Odlično se boste počutili doma in pri srčnem izvoljencu. Odgovornost boste pridobili skozi sodelovanje. Od maja do avgusta: Maja boste gradili načrte in blesteli v sodelovanju ter idejah. Resnica je, da bodo tedaj v ospredju omejitve, toda počasi se daleč pride. Junija in julija boste preživeli čas v družbi tistih, ki vam bodo pričarali solze in smeh. Znali se boste postaviti zase. Če se boste odpravili na dopust, bo čas namenjen novim vrednotam. Avgusta boste pogumno rekli bobu bob. V ljubezni vam bo srčni izvoljenec pokazal ogledalo. Notranja moč bo tista, ki vas bo polepšala, in v osebni ponos vam bodo pozitivne misli. Zapišite si svoje občutke. Od septembra do decembra: Ko bo v deželo prišla jesen, se bodo zadeve uredile v pričakovani smeri. Izzivi bodo predvsem v pridobivanju informacij in tako septembra kot oktobra boste več na poti in med ljudmi. Blesteli boste na področju denarja in sprostila vas bo narava. Novembra boste bolj trmasti in morda celo zaletavi, toda če boste znali sprejeti kritiko, pride uspeh. December bo čas, ko boste v celoti sledili sebi, svojemu srcu in lastnim sanjam. Notranji mir bo danost, ki vam bo v pomoč in oporo. Znali se boste postaviti zase in za ljubljeno osebo.

Bik // 21. 4.–20. 5.

Od januarja do aprila: V letu 2023 vas bo spremljala odločnost in to se bo izkazalo že januarja. Pomembno bo, da boste znali reči bobu bob. Uspehi bodo tudi februarja vezani na službo, na odnose in sodelovanje. Po zvezdnih namigih boste v tem času bolj nemirni in ljubezni, vendar se bo to že marca spremenilo. Pridobili boste tudi navdih in sprostila vas bo umetnost. Aprila bo čas namenjen krajšim potem in raziskovanju novih znanj. Odlikovali vas bosta modrost in preudarnost. Od maja do avgusta: Rdeča nit maja bo pridobivanje informacij, ki bodo vezane na osebno rast ali interesne dejavnosti. Odločitve, ki jih boste sprejeli v tem času, bodo prinesle ugodnosti. Junija boste več časa namenili naravi in v pomoč vam bodo drugi ljudje. Odgovornost vam bo prišla zelo prav, tako v ljubezni kot službi. Julija boste bolj drzni in neposredni, avgusta pa umirjeni. V tem obdobju boste poskrbeli, da bo v ospredju razvijanje. Izgubljeno energijo vam bodo povrnilo pozitivne misli in narava. Od septembra do decembra: Septembra se boste spopadli s kopico obveznosti in pridobili tudi informacije, ki vam bodo v ponos. Oktobra boste čas namenili pridobivanju informacij, s katerimi ste odlašali, in v pomoč vam bo odpuščanje. Nekaj nihanja bo v pogledu denarja, toda zadeve se bodo kmalu uredile. Novembra boste blesteli v besedah in diplomaciji. Sreča in zadovoljstvo vas čakata v ljubezni, kar se bo decembra še nadgradilo. Po zvezdnih namigih boste v sebi našli moč za osebni napredek in simbolični korak naprej.

Dvojčka // 21. 5.–20. 6.

Od januarja do aprila: Januarja vam bodo pozitivne misli navdih in osebna motivacija. Pridobili boste znanje, ki vam bo v pomoč, in ga februarja nagradili. Na delovnem mestu boste blesteli in nekaj več motivacije bo potrebne za pogovor. Marca se bodo uspehi nadaljevali in to bo čas, ko boste znali reči bobu bob. Aprila vas bodo sprostili narava, aktivnosti na prostem in uspešni dogovori. Maja najdete vrednoto ljubezni in skozi to boste naredili korak naprej. To bo dober prerok za osebno srečo. Od maja do avgusta: Odkriti pogovori bodo značilni za maj in junij, izstopali bosta zvedavost in drznost. Pridobili boste tudi informacije, ki vam bodo v pomoč in osebno motivacijo. Spremljali vas bosta notranja moč in drznost. Julija najdete odgovore na svoja vprašanja in sprostili se boste v dobri družbi. Naredili boste tudi korak naprej, kar bo predvsem vezano na ljubezen. Avgusta se boste osvobodili vrtni k novim delovnim obveznostim, kar prinaša mnogo uspehov. Od septembra do decembra: Septembra si boste morali vzeti čas zase in predelati določene zadeve iz preteklosti. Blesteli boste v besednem izražanju. Oktober bo čas raziskovanja, sledili boste sebi in osebni svobodi. Ravnovesje boste našli v ljubezni. Novembra se bodo zadeve obrnile v pričakovani smeri, kar

bo prineslo ugodne rešitve. Znali se boste postaviti zase. Decembra bo čas namenjen duhovnim znanjem, navdih in moč boste našli v globini srca. Zapisujte si svoje občutke.

Rak // 21. 6.–22. 7.

Od januarja do aprila: Januarja boste občutili notranjo moč in pridobili zanimive informacije. Iz preteklosti boste morali predelati tisto, kar vas bremeni, in odprle se bodo nove poti. Februarja boste blesteli tako na področju denarja kot ljubezni. Po zvezdnih namigih je razbrati, da bo čas namenjen učenju. Marca se boste morali postaviti zase in narediti korak naprej. Aprila boste znali reči bobu bob, to vam bo prineslo samozavest in sprostila vas bo narava. Srčni izvoljenec vam bo ogledalo. **Od maja do avgusta:** Poglobiti se boste morali v lastno globino in maja bo to obrodilo sadove. Jasno je, da boste izjemno čustveni in pogumni. Pridobili boste tudi tista znanja, ki vam bodo v ponos. Junija in julija bo močno izstopala potreba po varnosti in v pomoč ter oporo vam bo srčni izvoljenec. Dogodki se bodo razvijali v pričakovani smeri in sprostila vas bo glasba. Avgusta boste v svoje življenje privabljali zanimive ljudi in ponosni boste nase. **Od septembra do decembra:** Septembra se bodo zgodili premiki, na katere boste upravičeno ponosni. Duhovna znanja vam bodo v pomoč in oporo. Dogodki se bodo s svetlobno hitrostjo odvijali oktobra v pričakovani smeri in blesteli boste v ljubezni. Res pa je, da boste vseeno nekoliko preveč občutljivi in dojemljivi. November bo v znamenju grajenja mostu med fizičnim in duhovnim aspektom življenja. Decembra bosta vrednoti mir in ljubezen. Zapisujte si svoje občutke, tako dobite širšo sliko.

Lev // 23. 7.–22. 8.

Od januarja do aprila: Dinamika odnosov v januarju vam bo prinesla paleta ugodnih rešitev. Dejstvo je, da boste morali predelati nekaj, kar bo vezano na preteklost. Potreba po pohvali in priznanju se bo krepila februarja in marca. To bo tudi čas napredka in drznosti, omenjeno se vam bo obrestovalo na delovnem mestu. Srčnost bo značilna za april in tedaj bo na kolesu usode daleč v ospredju ljubezen. Sprostile vas bodo aktivnosti na prostem in narava. Odlikovali vas bosta samozavest in drznost. **Od maja do avgusta:** Maja boste morali nekoliko popaziti na svoje zdravje in telesu dodajati vitamine. Vsekakor bodo štejele pozitivne misli in spremljala vas bo tiha sreča. Junija se bodo zadeve obrnile v pričakovani smeri, več bo učenja. Užitki in prosti čas bodo šli z roko v roki z julijem ter poletno vročino. Avgusta boste kovali načrte, kaj vam lahko prinese jesen. Roko na srce, ne pozabite na notranjo moč in da ste rojeni z ognjenim srcem, kar se vam bo obrestovalo. **Od septembra do decembra:** Septembra boste upravičeno ponosni nase in na dosežene spremembe. Napredek bo tudi na področju denarja. Pomembno bo, da si boste oktobra zapisovali občutke in globoko v sebi naredili načrte. V svojem srcu boste prižgali baklo ljubezni, ki bo zaznamovala tako november kot december. V veliki meri vas bodo sprostili pogovori s prijatelji. Vaši nasveti bodo dragoceno darilo tistim, ki jim bodo namenjeni. Konec leta boste napredovali v modrosti.

Devica // 23. 8.–22. 9.

Od januarja do aprila: Znanje boste že januarja nadgradili in pridobili zanimive odgovore. Rdeča nit bo prav gotovo strogost in sprostili se boste doma in v ljubezni. Glede denarja je videti napredek v februarju, toda istočasno boste morali predelati nekaj, kar bo vezano na preteklost. Spremljala vas bo učin-

kovitost in marca bodo v vaše življenje prihajali zanimivi ljudje. Aprila se boste osvojevano postavili zase in sprostila vas bo narava. Notranje se boste osvobodili in tako pridobili dodatno motivacijo. **Od maja do avgusta:** Maja se boste odločili, kaj boste počeli in kje boste uspešni. Ideje vam bodo podarili srčni izvoljenec, ljudje iz poslovnega sveta in umetnost. Junija in julija boste umirjeni in na zadeve boste pogledali s srcem. Vsekakor si boste morali vzeti čas zase in se veseliti vsakega trenutka. Sprostili vas bodo sprehodi, narava, kulinarične dobrote. Avgusta boste pogumno rekli bobu bob in spoznali, česa ne potrebujete. Odlično se boste počutili v intimnosti doma. Po zvezdnih namigih boste nekaj obnavljali. **Od septembra do decembra:** Pozitivne misli bodo tiste, ki bodo septembra prinesle ravnesje in določeno skladnost. Odprti boste za nova znanja in prijateljstva. Korak za korakom boste pridobili samozavest. Novembra bo za vas plodno obdobje in svoje talente boste znali harmonično izkoristiti. Ključ do uspeha bo zapisovanje občutkov. Decembra ne bo odveč nekaj previdnosti na področju zdravja, blesteli boste v ljubezni. Sprostila vas bo narava. Srčni izvoljenec vam bo v osebno pomoč in to vam bo okrepilo zaupanje.

Tehtnica // 23. 9.–23. 10.

Od januarja do aprila: Januarja boste pridobili znanja, ki vam bodo v ponos. Srčni izvoljenec vam bo ponudil pomoč in ogledalo tako februarja kot marca. Narediti boste morali tudi načrt in spoznati, kdo potrebuje vašo pomoč in kdo ne. Na delovnem mestu bo več prelomnic, ki bodo v osnovi pozitivne in vezane na denarni uspeh. Ključno bo, da si boste vzeli čas zase in spoznali svojo notranjo moč. Jasno je, da boste v aprilu rekli bobi bob. Sprostila vas bosta glasba in ples. Predelati boste morali nekaj iz preteklosti ter slediti glasu srca, to prineslo določeno blaginjo. **Od maja do avgusta:** Maja pridobite spodbudo in motivacijo, navdih boste črpali iz svojih notranjih vzgibov. Poslovno se bodo zadeve obrnile v pričakovani smeri, nekaj več dokazovanja bo značilnega za junij. Julija boste morali narediti osebno bilanco in predelati tiste stvari, ki so vezane na preteklost. Opuščanje vam bo v pomoč in oporo. Avgusta bo čas dinamike in pozitivnih sprememb. Več časa boste namenili pridobivanju novih znanj. Rdeča nit bodo odnosi in sodelovanja. **Od septembra do decembra:** Septembra boste opazili malenkosti in pridobili informacije, ki vam bodo v pomoč in oporo. Komunikacija bo tista, ki bo sol in aroma življenja. Nekaj več dinamike in temperamenta bo oktobra v ljubezni. Po drugi strani bo to poučno obdobje. Novembra boste morali popaziti na svoje zdravje in telesu dodajati naravne vitamine. Decembra bodo zadeve potekale precej drzno in upravičeno boste ponosni nase. Poglobili se boste v duhovna znanja in ezoteriko.

Škorpion // 24. 10.–22. 11.

Od januarja do aprila: Pozitivne misli vam bodo v ponos in oporo. Januarja in februarja boste nemirni, ampak duhovno zelo modri, kar pomeni, da boste znali sprejeti tuje mnenje. Kolo usode vam bo naklonjeno na delovnem mestu, kjer bodo sledili preobrati na bolje. Marca se boste morali spopasti s paletno obveznostmi in v osebno pomoč vam bodo intuitivni uvidi. Strogost vam bo prišla prav aprila in srčni izvoljenec vam bo prinesel nova spoznanja. Kreativnost vam bo prišla prav v vseh oblikah sodelovanja. **Od maja do avgusta:** Maja se boste poglobili v tisto, kar ste odlašali, in drugi ljudje vam bodo pokazali modrino neba. Odločitve, ki jih boste sprejeli v juniju, bodo preudarne in skozi omenjeno sledi duhovni napredek. Sprejeli boste preteklost in dejstvo, da vam bodo drugi ljudje ogledalo. Julija vas bo spremljala romantična energija, tako boste naredili korak naprej v ljubezni. Delavno in

zabavno bo avgusta, navdih in moč boste črpali iz globine srca. **Od septembra do decembra:** Septembra se bo kolo usode na delovnem mestu zavrtelo v vašo korist, a nekaj zdrave previdnosti vseeno ne bo odveč. Oktobra se boste srečali tako z intuicijo kot dvomi in iz vsega izluščili neko modrost. Telesu boste morali dodajati vitamine in sprostita vas bo narava. Novembra si zapisujte občutke, to bo čas za raziskovanje neznanih področij. Decembra se bodo zadeve obrnile v pričakovano in iskano smer. Sledite glasu srca in tako boste našli tudi moč in vero. Vaši nasveti bodo nadvse dragoceni in to vam bo lahko v ponos in oporo.

Strelec // 23. 11.–21. 12.

Od januarja do aprila: Januarja vas bosta spremljali tiha sreča in paleta ugodnih rešitev. Odgovornost vam bo prišla prav tako na delovnem mestu kot v ljubezni. Februarja boste naredili določen načrt in sledili svojim občutkom. V vaše življenje bodo prihajali ljudje, ki vas bodo osrečili. Pozitivne misli vam bodo v pomoč in okrepila se vam bo vera. Izgubljeno energijo vam bo povrnila narava. Aprila sledili napredek tudi pri denarju. Kolo usode se bo na delovnem mestu zavrtelo v vašo korist in spremljala vas bo sreča. **Od maja do avgusta:** Maja se bodo dogodki zavrteli v pričakovani smeri, pridobili boste tudi informacije, ki vam bodo v ponos in oporo. Pomembno bo, da boste predelali nekaj, kar bo vezano na preteklost. Odgovornost vam bo prišla prav v vseh oblikah sodelovanja. Maja in junija boste svoje mnenje povedali na odločen način in čas bo namenjen tudi za osebno rast. Resnica je, da boste morali predelati nekaj, kar bo vezano na preteklost in odnose. Julija in avgusta boste blesteli v vsem, kar boste počeli. Dodatna energija bo tista, ki vam bo v pomoč in oporo. Štele bodo pozitivne misli. **Od septembra do decembra:** Septembra bo rdeča nit poslovnost in raziskovanje novih znanj. Kar blesteli boste, vendarle ne boste smeli spregledati malenkosti. Odločitve, ki jih boste sprejeli oktobra in novembra, bodo morale biti preudarne. Mnogo zaved se boste lotili drugače in tako pride uspeh. Srčni izvoljenec vam bo prinesel ogledalo in bogata spoznanja, kaj lahko spremenite in do kakšne mere. Odprle se vam bodo nove poti in ugodne priložnosti, kar vam bo okrepilo zaupanje. Decembra si zapisujte svoje občutke. Sprostila vas bo narava.

Kozorog // 22. 12.–20. 1.

Od januarja do aprila: Januarja in februarja vas bodo spremljale resnost, doslednost in temeljitost. Navdih boste črpali iz opazovanja drugih ljudi ali lastne modrosti. Kolo usode vam bo zelo naklonjeno v ljubezni, kjer vas bo spremljala romantična energija. Februarja vam bo denar pritekal in marca malo odtekal. Toda globoko v sebi boste znali najti ravnovesje. Spremembe bodo tiste, ki vam bodo v pomoč in oporo v aprilu. **Od maja do avgusta:** Maja bo pred vami kar nekaj sprememb in novosti. Sprejeli boste modre odločitve in drugi ljudje vam bodo v ponos in oporo. Junija in julija boste čas namenili za pogovore, romantiko in srčnost. Napredek bo prav gotovo v ljubezni in odlično se boste počutili doma. Sprostili vas bodo tudi dolgi sprehodi in julijske noči bodo klicale po navdihu. Avgusta se boste vsega lotili sistematično in posledično bodo prišli tudi uspehi. Rdeča nit bodo odnosi in sodelovanje. Telesu boste morali dodajati vitamine in sprostili vas bodo sprehodi. **Od septembra do decembra:** Modre odločitve septembra vam bodo v ponos. Zelo aktivni boste v skupinskem delu in notranja svoboda vam bo prinesla ravnovesje. Na drugi strani vam bodo ravno v oktobru drugi ljudje ogledalo in to bo prineslo dobre iztočnice. Čas bo v osnovi namenjen za osebno rast in dosegli boste tisto, kar si želite. No-

vembra bodo uspehi vezani na delo in paleta sprememb, ki vam bodo v ponos. V ljubezni bo vladala romantika. Decembra se boste morali spopasti s kopico obveznosti in vzeti si boste morali čas zase. To bo pot do notranjega miru.

Vodnar // 21. 1.–18. 2.

Od januarja do aprila: Začetek leta prinaša močno zaupanje in posledično uspehe. Jasno je, da si boste morali postaviti nove cilje in da vam bodo v pomoč drugi ljudje. Odgovornost vam bo februarja in marca prišla prav na delovnem mestu. Pridobili boste tudi uvide, kaj morate spremeniti. Roko na srce – za osebno svobodo se boste borili in uživali romantična doživetja v ljubezni. Navdih boste našli tako v pogovoru kot športu in raziskovanju. Aprila boste morali že na začetku reči bobu bob. Čas v sebi skriva uspeh in vsekakor boste morali najti notranji mir. **Od maja do avgusta:** Kocke usode vam bodo maja in junija naklonjene na področjih denarja in sodelovanja. Pridobili boste informacije, na katere boste upravičeno ponosni in vam bodo prinesle določen navdih in motivacijo. Napredek in povezanost bosta vezana na julij, res pa je, da bo v ljubezni tedaj tudi vroče in hladno. Odgovoriti si boste morali na vprašanje, kaj si želite, in si postaviti nove vrednote. Pogovori v tem obdobju bodo na svoj način zanimivi in poučni. Avgusta se bodo zadeve obrnile v pričakovani smeri in okrepila se vam bo samozavest. **Od septembra do decembra:** Septembra boste imeli paleta obveznosti in morali se boste bolj ciljno usmeriti. Bližnjice bodo tiste, ki bodo zavajajoča iluzija. Oktobra boste veliko na poti in med ljudmi. Spremljala vas bo odločnost in posledično bo prišel tudi uspeh. Novembra se boste odločili, kaj sodi v ospredje. Dinamično bo v ljubezni. Decembra se bodo zadeve obrnile v pričakovano in zeleno smer. Navdih boste črpali iz sebe in tako pridobili mnogo znanj za osebno rast. Skupinska dinamika vam bo prinesla ključ do uspeha.

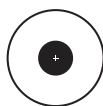
Ribi // 19. 2.–20. 3.

Od januarja do aprila: Januarja boste našli navdih in motivacijo, to bo tudi pot do uspeha. Romantična energija vas bo polepšala in okrepila osebno moč. Februarja in marca se boste znali spopasti s kopico obveznosti in sledili bodo pozitivni preobrati. Pozitivne misli bodo tiste, ki vam bodo v ponos. Naredili boste pomemben korak naprej, tako v ljubezni kot pri denarju. Drugi ljudje vam bodo prinesli osebno motivacijo in tako aprila najdete odgovore na svoja vprašanja. Poglobili se boste v tisto, kar ste odlašali, in okrepila se vam bo intuicija. **Od maja do avgusta:** Maja bo za vas plodno obdobje, ko bodo zadeve dinamično potekale, a vendarle si boste morali postaviti meje. Junija in julija bo nekoliko bolj pikantno v ljubezni, kjer bo sledilo tudi obdobje za osebno rast. Duhovna znanja vam bodo v pomoč in oporo. Sprostili vas bodo pogovori ali sprehodi ob vodi. Čas bo namenjen tudi novim znanjem, iskanjem višjega smisla in svobode. Avgusta nekaj zdrave previdnosti ne bo odveč v odnosih, ugodno bo, da boste naredili določen načrt in sledili svojim občutkom. **Od septembra do decembra:** Septembra se bodo zadeve obrnile v tisto smer, ki vam bo prinesla določeno ravnovesje in skladnost. Navdih boste črpali iz preteklosti in drugi ljudje vam bodo ogledalo. Oktobra boste blesteli tako v ljubezni kot v intimnosti doma. Po drugi strani bo to čas komunikacije in krajših poti. Pogovori vam bodo prinesli navdih tudi v novembru, ko si boste morali na novo postaviti neke osebne meje in pravila igre. Decembra boste globoko v sebi našli notranji mir in po zvezdnih namigih se vam bo izpolnila srčna želja.

Je čas za nova okna?

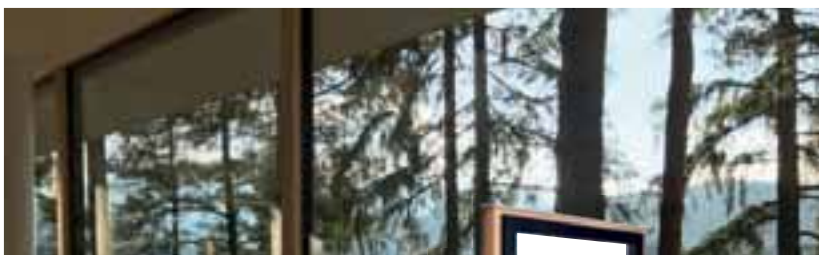
Izberite vrhunska.

**BIGSEE
PRODUCT DESIGN
AWARD 2021
WINNER**

Z znanjem, izkušnjami in inovativnostjo ustvarjamo energetsko učinkovito stavbno pohištvo nove generacije.

Širok spekter naših oken obsega različne materiale in modele, od klasičnih preko sodobnih izvedb vse do patentirane linije Zero Sash, kar jih dela dostopne vsakomur.

www.ajm.si

ZERO SASH

PVC

Les & ALU

ALU

Les

PVC & ALU

Izbrala sem dostavo
pred garažo,
ker je priročno!

Izberite tudi vi način prevzema paketa, ki vam najbolj ustreza.
Lahko tudi pred vašo garažo.

- 7 načinov dostave.
- Več kot 1.100 prevzemnih mest.
- Sledite paketu na sledenje.posta.si.
- Dostava tudi v roku 1 ure.
- Enostavno vračilo paketa.

Več nasvetov za enostavne spletne nakupe na www.posta.si/enostavna-dostava

